

„საქართველოს 2017 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის
შესახებ“

საქართველოს კანონის პროექტი

(პირველადი ვარიანტი)

თბილისი

2016

საქართველოს 2017 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ

თავი I

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის მაჩვენებლები

მუხლი 1. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ბალანსი

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ბალანსი თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი	საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
შემოსავლები	8,170,499.3	8,555,000.0	8,715,000.0	8,580,000.0	135,000.0
გადასახადები	7,549,608.9	7,980,000.0	8,170,000.0	8,170,000.0	0.0
გრანტები	315,593.2	255,000.0	265,000.0	130,000.0	135,000.0
სხვა შემოსავლები	305,297.2	320,000.0	280,000.0	280,000.0	0.0
ხარჯები	8,157,998.4	8,543,569.5	8,787,025.8	8,380,035.8	406,990.0
შრომის ანაზღაურება	1,376,776.9	1,443,304.3	1,442,821.6	1,442,321.6	500.0
საქონელი და მომსახურება	946,218.8	1,037,494.8	1,105,587.4	1,025,137.4	80,450.0
პროცენტი	326,591.3	473,757.0	450,040.0	450,040.0	0.0
სუბსიდიები	245,745.2	264,476.0	300,441.0	225,849.0	74,592.0
გრანტები	1,271,342.9	960,931.6	993,284.8	993,284.8	0.0
სოციალური უზრუნველყოფა	2,802,402.0	3,056,999.0	3,223,425.5	3,223,425.5	0.0
სხვა ხარჯები	1,188,921.3	1,306,606.8	1,271,425.5	1,019,977.5	251,448.0
საოპერაციო სალდო	12,500.8	11,430.5	-72,025.8	199,964.2	-271,990.0
არაფინანსური აქტივების ცვლილება	392,854.2	525,071.9	668,479.2	378,269.2	290,210.0
ზრდა	680,173.3	750,071.9	758,479.2	468,269.2	290,210.0
კლება	287,319.1	225,000.0	90,000.0	90,000.0	0.0
მთლიანი სალდო	-380,353.4	-513,641.4	-740,505.0	-178,305.0	-562,200.0
ფინანსური აქტივების ცვლილება	560,883.9	317,001.6	419,292.0	81,492.0	337,800.0
ზრდა	632,757.4	407,001.6	509,292.0	171,492.0	337,800.0
ვალუტა და დეპოზიტები	187,952.7	0.0	0.0	0.0	0.0
სესხები	181,174.2	222,901.6	319,900.0	5,400.0	314,500.0
აქციები და სხვა კაპიტალი	263,630.6	184,100.0	189,392.0	166,092.0	23,300.0
კლება	71,873.6	90,000.0	90,000.0	90,000.0	0.0

დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი	საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
სესხები	71,867.8	90,000.0	90,000.0	90,000.0	0.0
სხვა დებიტორული დავალიანებები	5.8	0.0	0.0	0.0	0.0
ვალდებულებების ცვლილება	941,237.3	830,643.0	1,159,797.0	259,797.0	900,000.0
ზრდა	1,361,387.8	1,275,000.0	1,660,000.0	760,000.0	900,000.0
საშინაო	314,680.1	200,000.0	300,000.0	300,000.0	0.0
ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	314,680.1	200,000.0	300,000.0	300,000.0	0.0
საგარეო	1,046,707.8	1,075,000.0	1,360,000.0	460,000.0	900,000.0
ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0
სესხები	1,046,707.3	1,075,000.0	1,360,000.0	460,000.0	900,000.0
კლება	420,150.6	444,357.0	500,203.0	500,203.0	0.0
საშინაო	49,745.0	84,357.0	85,203.0	85,203.0	0.0
ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	35,000.0	35,000.0	35,000.0	35,000.0	0.0
სესხები	1,192.1	350.0	80.0	80.0	0.0
სხვა კრედიტორული დავალიანებები	13,552.9	49,007.0	50,123.0	50,123.0	0.0
საგარეო	370,405.6	360,000.0	415,000.0	415,000.0	0.0
სესხები	369,506.1	360,000.0	415,000.0	415,000.0	0.0
სხვა კრედიტორული დავალიანებები	899.4	0.0	0.0	0.0	0.0
ბალანსი	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

მუხლი 2. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები, გადასახდელები და ნაშთის ცვლილება

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები, გადასახდელები და ნაშთის ცვლილება თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი	საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
შემოსულობები	9,891,079.8	10,145,000.0	10,555,000.0	9,520,000.0	1,035,000.0
შემოსავლები	8,170,499.3	8,555,000.0	8,715,000.0	8,580,000.0	135,000.0
არაფინანსური აქტივების კლება	287,319.1	225,000.0	90,000.0	90,000.0	0.0
ფინანსური აქტივების კლება (ნაშთის გამოკლებით)	71,873.6	90,000.0	90,000.0	90,000.0	0.0
ვალდებულებების ზრდა	1,361,387.8	1,275,000.0	1,660,000.0	760,000.0	900,000.0
გადასახდელები	9,703,127.1	10,145,000.0	10,555,000.0	9,520,000.0	1,035,000.0
ხარჯები	8,157,998.4	8,543,569.5	8,787,025.8	8,380,035.8	406,990.0
არაფინანსური აქტივების ზრდა	680,173.3	750,071.9	758,479.2	468,269.2	290,210.0
ფინანსური აქტივების ზრდა (ნაშთის გამოკლებით)	444,804.8	407,001.6	509,292.0	171,492.0	337,800.0
ვალდებულებების კლება	420,150.6	444,357.0	500,203.0	500,203.0	0.0
ნაშთის ცვლილება	187,952.7	0.0	0.0	0.0	0.0

თავი II

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლები

მუხლი 3. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლები 8 715 000.0 ათასი ლარის ოდენობით.

დასახელება	<i>ათას ლარებში</i>		
	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი
შემოსავლები	8,170,499.3	8,555,000.0	8,715,000.0
გადასახადები	7,549,608.9	7,980,000.0	8,170,000.0
გრანტები	315,593.2	255,000.0	265,000.0
სხვა შემოსავლები	305,297.2	320,000.0	280,000.0

მუხლი 4. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახადები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახადები 8 170 000.0 ათასი ლარის ოდენობით.

დასახელება	<i>ათას ლარებში</i>		
	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი
გადასახადები	7,549,608.9	7,980,000.0	8,170,000.0
გადასახადები შემოსავალზე, მოგებაზე და კაპიტალის ღირებულების ნაზრდზე	3,077,616.9	3,066,000.0	2,962,000.0
ფიზიკური პირებიდან	2,052,388.5	2,086,000.0	2,439,000.0
საშემოსავლო გადასახადი	2,052,388.5	2,086,000.0	2,439,000.0
გადასახადი საწარმოებიდან	1,025,228.4	980,000.0	523,000.0
მოგების გადასახადი	1,025,228.4	980,000.0	523,000.0
გადასახადები საქონელსა და მომსახურებაზე	4,376,186.4	4,814,000.0	5,097,000.0
საყოველთაო გადასახადები საქონელსა და მომსახურებაზე	3,505,454.6	3,802,000.0	4,012,000.0
დამატებითი ღირებულების გადასახადი	3,505,454.6	3,802,000.0	4,012,000.0
აქციზი	870,731.8	1,012,000.0	1,085,000.0
გადასახადები საგარეო ვაჭრობასა და საგარეო-ეკონომიკურ ოპერაციებზე	69,294.0	75,000.0	86,000.0
იმპორტის გადასახადი	69,294.0	75,000.0	86,000.0
სხვა გადასახადები	26,511.6	25,000.0	25,000.0

მუხლი 5. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის გრანტები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის გრანტები 265 000.0 ათასი ლარის ოდენობით.

დასახელება	ათას ლარებში		
	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი
გრანტები	315,593.2	255,000.0	265,000.0
საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიღებული	206,889.9	160,930.0	159,640.0
მიმდინარე დანიშნულების გრანტები	181,234.8	125,000.0	130,000.0
EU	121,589.7	125,000.0	130,000.0
საქართველოში მართმსაჯულების სექტორის რეფორმის მხარდაჭერა (EU)	0.0	19,500.0	20,352.0
სოფლის მეურნეობის მხარდაჭერის პროგრამა (EU)	21,180.5	13,500.0	0.0
სახელმწიფო ფინანსების მართვა III (PFM III) (EU)	13,610.2	12,500.0	16,791.0
საჯარო მმართველობის რეფორმის მხარდაჭერა საქართველოში(EU)	0.0	10,000.0	7,632.0
რეგიონული განვითარების მხარდაჭერა -ფაზა II (EU)	20,938.9	19,500.0	20,352.2
მაკრო-ფინანსური დახმარების პროგრამა (MFA) (EU)	29,971.2	24,500.0	25,440.0
DCFTA-ს განხორციელების და მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარების ხელშეწყობა (EU)	14,708.7	14,500.0	12,720.3
დევენილთა სამოქმედო გეგმის მხარდაჭერა: 2012 ნაწილი IV (EU)	10,590.1	0.0	10,176.0
დასაქმება და პროფესიული განათლება და გადამზადება (EU)	10,590.1	11,000.0	16,536.5
სხვადასხვა დონორები	59,645.0	0.0	0.0
ხაზინის ანგარიშზე აღრიცხული რეესტრის გრანტები(სხვადასხვა დონორები)	59,645.0	0.0	0.0
კაპიტალური დანიშნულების გრანტები	25,655.2	35,930.0	29,640.0
E5P	0.0	0.0	500.0
თბილისის ავტობუსების პროექტი (EBRD E5P)	0.0	0.0	500.0
IFAD	55.0	230.0	0.0
სოფლის მეურნეობის მოდერნიზაციის, ბაზარზე წვდომისა და მდგრადობის პროექტი (GEF, IFAD)(IFAD GEF)	1.6	230.0	0.0
სოფლის მეურნეობის ხელშეწყობის პროექტი (IFAD)	53.4	0.0	0.0
SIDA	390.1	6,900.0	5,000.0
EBRD) ქვემო ქართლის ნარჩენების მართვის პროექტი(SIDA	0.0	100.0	1,500.0
საკანალიზაციო სისტემების მდგრადი მართვის პროექტი (SIDA)	390.1	6,800.0	3,500.0
CNF	807.4	1,200.0	1,200.0
დაცული ტერიტორიების განვითარება (CNF)	807.4	1,200.0	1,200.0
WB-TF	42.5	1,000.0	0.0
რეგიონალური და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარების პროექტი II (WB WB-TF)	42.5	1,000.0	0.0
EU	13,895.6	14,900.0	16,000.0
წყლის ინფრასტრუქტურის განახლების პროექტი II	8,491.9	4,500.0	3,000.0

დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი
(EIB EU)			
ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის პროექტი (EIB EU)	0.0	3,000.0	0.0
სამტრედია-გრიგოლეთის საავტომობილო გზის კმ 0-კმ 50 მონაკვეთის მოდერნიზაცია-მშენებლობა (EIB EU)	5,025.0	7,200.0	12,000.0
ქუთაისის მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პროექტი(KfW EU)	378.6	200.0	1,000.0
EC	10,399.5	10,400.0	0.0
საქართველოს ელექტროგადამცემი ქსელის გაფართოების ღია პროგრამა(KfW EBRD WB EC)	10,399.5	10,400.0	0.0
GEF	65.2	1,300.0	1,940.0
სოფლის მეურნეობის მოდერნიზაციის, ბაზარზე წვდომისა და მდგრადობის პროექტი (GEF, IFAD)(IFAD GEF)	65.2	1,300.0	1,940.0
EBRD	0.0	0.0	5,000.0
საქართველოში მყარი ნარჩენების მართვის პროექტი(EBRD)	0.0	0.0	5,000.0
უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებიდან მიღებული კაპიტალური დანიშნულების გრანტები	108,703.3	94,070.0	105,360.0
MCC	108,703.3	94,070.0	105,360.0
ათასწლეულის გამოწვევა საქართველოს - მეორე პროექტი(MCC)	29,421.3	70,190.0	80,000.0
KfW	29,421.3	70,190.0	80,000.0
KfW - ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია - IV ფაზა(KfW)	20,113.1	22,030.0	22,400.0
0.0	0.0	4,500.0	
დაცული ტერიტორიების მხარდაჭერის პროგრამა კავკასიაში-საქართველო (ეკორეგიონული პროგრამა საქართველო, ფაზა III)(KfW)	2,479.9	5,000.0	2,900.0
ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია (II ფაზა)(KfW)	857.7	0.0	0.0
ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია (III ფაზა)(KfW EU)	13,057.8	16,830.0	15,000.0
იმულებით გადაადგილებულ პირთა საცხოვრებელი სახლების გადაუდებელი რეაბილიტაცია დასავლეთ საქართველოში(KfW)	3,717.8	200.0	0.0
USAID	59,147.4	0.0	0.0
ინფრასტრუქტურისა და ეკონომიკური შესაძლებლობების გაუმჯობესება და იმულებით გადაადგილებული პირების მხარდაჭერა(USAID)	50,698.0	0.0	0.0
ენერგეტიკის ინფრასტრუქტურის განვითარება(USAID)	8,449.4	0.0	0.0
ORIO	21.5	1,850.0	2,960.0
ზემო სამგორის სარწყავი სისტემის რეაბილიტაცია(ORIO)	21.5	1,850.0	2,960.0

მუხლი 6. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის სხვა შემოსავლები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის სხვა შემოსავლები 280 000.0 ათასი ლარის ოდენობით.

დასახელება	ათას ლარებში		
	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი
სხვა შემოსავლები	305,297.2	320,000.0	280,000.0
შემოსავლები საკუთრებიდან	69,550.2	64,500.0	62,400.0
პროცენტები	46,856.2	50,000.0	46,000.0
დივიდენდები	415.5	2,500.0	1,400.0
სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების მოგებიდან მიღებული დივიდენდი	415.5	2,500.0	1,400.0
რენტა	22,278.5	12,000.0	15,000.0
საქონლისა და მომსახურების რეალიზაცია	76,297.0	75,900.0	80,700.0
ადმინისტრაციული მოსაკრებლები და გადასახდელები	71,908.6	70,800.0	76,700.0
სალიცენზიო მოსაკრებელი	622.5	800.0	500.0
სანებართვო მოსაკრებელი	49,414.8	50,000.0	53,000.0
სარეგისტრაციო მოსაკრებელი	1,653.4	1,400.0	2,000.0
სახელმწიფო ბაჟი	16,617.4	15,000.0	19,000.0
საკონსულო მოსაკრებელი	2,206.7	2,200.0	1,000.0
სამხედრო სავალდებულო სამსახურის გადავადების მოსაკრებელი	973.1	1,000.0	800.0
სხვა არაკლასიფიცირებული მოსაკრებელი	420.9	400.0	400.0
არასაბაზრო წესით გაყიდული საქონელი და მომსახურება	4,388.4	5,100.0	4,000.0
შემოსავლები საქონლის რეალიზაციიდან	165.4	100.0	100.0
შემოსავლები მომსახურების გაწევიდან	4,154.0	5,000.0	3,900.0
სხვა შემოსავლები არასაბაზრო წესით გაყიდული საქონლიდან და მომსახურებიდან	69.0	0.0	0.0
სანქციები (ჯარიმები და საურავები)	63,501.4	70,000.0	65,000.0
ნებაყოფლობითი ტრანსფერები, გრანტების გარდა	25,533.8	2,400.0	2,300.0
საგარეო წყაროებიდან	25,533.8	2,400.0	2,300.0
მიმდინარე	25,533.8	2,400.0	2,300.0
შერეული და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	70,414.7	107,200.0	69,600.0

თავი III

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯები, არაფინანსური აქტივები და მათი ფუნქციონალური კლასიფიკაცია

მუხლი 7. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯები 8 787 025.8 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

დასახელება	ათას ლარებში				
	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი	საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
ხარჯები	8,157,998.4	8,543,569.5	8,787,025.8	8,380,035.8	406,990.0
შრომის ანაზღაურება	1,376,776.9	1,443,304.3	1,442,821.6	1,442,321.6	500.0
საქონელი და მომსახურება	946,218.8	1,037,494.8	1,105,587.4	1,025,137.4	80,450.0
პროცენტი	326,591.3	473,757.0	450,040.0	450,040.0	0.0
სუბსიდიები	245,745.2	264,476.0	300,441.0	225,849.0	74,592.0
გრანტები	1,271,342.9	960,931.6	993,284.8	993,284.8	0.0
სოციალური უზრუნველყოფა	2,802,402.0	3,056,999.0	3,223,425.5	3,223,425.5	0.0
სხვა ხარჯები	1,188,921.3	1,306,606.8	1,271,425.5	1,019,977.5	251,448.0

მუხლი 8. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების ცვლილება

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების ცვლილება 668 479.2 ათასი ლარის ოდენობით, მათ შორის:

ა) განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების ზრდა 758 479.2 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

კოდი	დასახელება	ათას ლარებში				
		2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი	საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
	სულ ჯამი	680,173.3	750,071.9	758,479.2	468,269.2	290,210.0
01 00	საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	2,104.8	7,702.6	6,017.1	6,017.1	0.0
02 00	საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	403.6	100.0	68.0	68.0	0.0
03 00	საქართველოს ეროვნული	64.8	45.0	18.0	18.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი	საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
	უშიშროების საბჭოს აპარატი					
04 00	საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია	4,875.8	1,880.0	1,000.0	1,000.0	0.0
05 00	სახელმწიფო აუდიტის სამსახური	528.2	300.0	250.0	250.0	0.0
06 00	საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	349.3	976.7	1,599.7	1,599.7	0.0
07 00	საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	66.8	100.0	100.0	100.0	0.0
08 00	საქართველოს უზენაესი სასამართლო	178.3	169.0	160.0	160.0	0.0
09 00	საერთო სასამართლოები	2,224.4	1,795.0	1,670.0	1,670.0	0.0
10 00	საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	137.4	121.0	121.0	121.0	0.0
11 00	სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ფოთსა და ქალაქ ზუგდიდის მუნიციპალიტეტებში	62.0	5.0	5.0	5.0	0.0
12 00	სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთის, ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში	79.8	30.0	0.0	0.0	0.0
13 00	სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია ბაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, ჭიათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტში	8.2	10.0	10.0	10.0	0.0
14 00	სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის, საგარეჯოს, სიღნაღის, ყვარლის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ თელავის მუნიციპალიტეტში	63.3	5.0	6.5	6.5	0.0
15 00	სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია დუშეთის, თიანეთის, მცხეთის,	22.2	3.0	3.0	3.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი	საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
	ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ მცხეთის მუნიციპალიტეტში					
16 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონის, ცაგერის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ამბროლაურის მუნიციპალიტეტში	15.9	8.0	5.0	5.0	0.0
17 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ბორჯომის, ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ახალციხის მუნიციპალიტეტში	19.4	3.0	7.0	7.0	0.0
18 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ბოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტში	5.8	24.0	35.9	35.9	0.0
19 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელის, ხაშურის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ გორის მუნიციპალიტეტში	74.5	10.0	8.0	8.0	0.0
20 00	ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	38.3	25.0	11.0	11.0	0.0
21 00	დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	1.6	20.0	20.0	20.0	0.0
22 00	შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	59.8	31.0	27.0	27.0	0.0
23 00	საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	27,739.8	5,956.0	5,310.0	5,310.0	0.0
24 00	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	5,791.7	6,428.0	5,689.0	5,689.0	0.0
25 00	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	400,880.0	466,810.0	507,001.0	219,601.0	287,400.0
26 00	საქართველოს იუსტიციის	10,238.5	7,762.6	4,431.0	4,431.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი	საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
	სამინისტრო					
27 00	საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტრო	17,589.4	16,951.0	13,488.0	13,488.0	0.0
28 00	საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	743.3	952.0	518.0	518.0	0.0
29 00	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	23,146.0	27,526.0	30,932.0	30,932.0	0.0
30 00	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	23,460.3	7,000.0	10,592.0	10,592.0	0.0
31 00	საქართველოს დაზვერვის სამსახური	1,989.4	0.0	0.0	0.0	0.0
32 00	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო	48,032.5	65,477.0	64,654.0	64,494.0	160.0
33 00	საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო	5,176.5	6,121.0	8,090.0	8,090.0	0.0
34 00	საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრო	38,477.7	52,569.0	53,047.0	53,047.0	0.0
35 00	საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	20,484.5	27,838.0	17,234.0	17,234.0	0.0
36 00	საქართველოს ენერჯეტიკის სამინისტრო	467.2	70.0	70.0	70.0	0.0
37 00	საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	14,347.8	13,775.0	5,735.0	5,735.0	0.0
38 00	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო	7,111.5	8,697.0	5,756.0	3,106.0	2,650.0
39 00	საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო	541.6	746.0	1,806.0	1,806.0	0.0
40 00	საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური	4,517.6	4,400.0	2,150.0	2,150.0	0.0
41 00	საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	235.2	290.0	150.0	150.0	0.0
42 00	სსიპ – საზოგადოებრივი მაუწყებელი	4,110.2	8,997.0	6,696.0	6,696.0	0.0
43 00	სსიპ – კონკურენციის სააგენტო	36.8	91.0	0.0	0.0	0.0
44 00	ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე დროებითი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულის ადმინისტრაცია - სამხრეთ ოსეთის	232.3	115.0	42.0	42.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი	საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
	ადმინისტრაცია					
45 00	საქართველოს საპატრიარქო	3,023.0	3,009.0	1,892.0	1,892.0	0.0
47 00	სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი	50.6	25.0	25.0	25.0	0.0
48 00	სსიპ - საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური	14.5	10.0	8.0	8.0	0.0
49 00	სსიპ - საქართველოს ეროვნული საინვესტიციო სააგენტო	11.7	25.0	25.0	25.0	0.0
50 00	სსიპ - საჯარო სამსახურის ბიურო	22.9	155.0	57.0	57.0	0.0
51 00	პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის აპარატი	914.7	314.0	244.0	244.0	0.0
52 00	საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	4.6	10.0	10.0	10.0	0.0
53 00	სსიპ - იურიდიული დახმარების სამსახური	201.3	151.0	134.0	134.0	0.0
54 00	სსიპ - ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური	1,990.5	1,416.0	106.0	106.0	0.0
55 00	სსიპ - რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო	9.3	15.0	15.0	15.0	0.0
56 00	სსიპ – საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური	44.5	330.0	330.0	330.0	0.0
57 00	ა(ა)იპ - საქართველოს სოლიდარობის ფონდი	3.9	2.0	1.0	1.0	0.0
58 00	სსიპ -განათლების საერთაშორისო ცენტრი	217.8	0.0	10.0	10.0	0.0
59 00	საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოებისა და კრიზისების მართვის საბჭოს აპარატი	3,902.1	1,350.0	69.0	69.0	0.0
60 00	საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური	2,996.3	1,305.0	1,000.0	1,000.0	0.0
61 00	სსიპ - საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია	31.7	20.0	20.0	20.0	0.0

ბ) განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების კლება 90 000.0 ათასი ლარის ოდენობით, მათ შორის:

დასახელება	ათას ლარებში		
	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი
არაფინანსური აქტივების კლება	287,319.1	225,000.0	90,000.0
ძირითადი აქტივები	102,466.5	73,000.0	58,000.0

დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი
არაწარმოებული აქტივები	184,852.6	152,000.0	32,000.0
მიწა	3,108.1	2,000.0	2,000.0
სხვა ბუნებრივი აქტივები	181,744.5	150,000.0	30,000.0
რადიოსიხშირული სპექტრით სარგებლობის ლიცენზია	181,744.5	150,000.0	30,000.0

მუხლი 9. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯებისა და არაფინანსური აქტივების ფუნქციონალური კლასიფიკაცია

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯებისა და არაფინანსური აქტივების ზრდა ფუნქციონალურ კრილში, თანდართული რედაქციით:

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	ათას ლარებში		
				2017 წლის პროექტი		
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
7	სულ	8,838,171.8	9,293,641.4	9,545,505.0	8,848,305.0	697,200.0
7.1	საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურება	2,011,322.3	1,911,011.4	1,884,567.2	1,884,567.2	0.0
7.1.1	აღმასრულებელი და წარმომადგენლობითი ორგანოების საქმიანობის უზრუნველყოფა, ფინანსური და ფისკალური საქმიანობა, საგარეო ურთიერთობები	367,957.8	410,164.9	386,777.2	386,777.2	0.0
7.1.1.1	აღმასრულებელი და წარმომადგენლობითი ორგანოების საქმიანობის უზრუნველყოფა	237,130.8	193,967.7	180,500.0	180,500.0	0.0
7.1.1.2	ფინანსური და ფისკალური საქმიანობა	30,829.6	87,017.2	89,517.2	89,517.2	0.0
7.1.1.3	საგარეო ურთიერთობები	99,997.4	129,180.0	116,760.0	116,760.0	0.0
7.1.3	საერთო დანიშნულების მომსახურება	39,110.3	35,919.0	32,540.0	32,540.0	0.0
7.1.3.1	საერთო საკადრო მომსახურება	1,057.9	1,400.0	1,140.0	1,140.0	0.0
7.1.3.2	საერთო დანიშნულების დაგეგმვა და სტატისტიკური მომსახურება	8,995.6	7,800.0	7,800.0	7,800.0	0.0
7.1.3.3	საერთო დანიშნულების სხვა მომსახურება	29,056.9	26,719.0	23,600.0	23,600.0	0.0
7.1.6	ვალთან დაკავშირებული ოპერაციები	326,517.5	473,700.0	450,000.0	450,000.0	0.0
7.1.7	საერთო დანიშნულების ფულადი ნაკადები მთავრობის სხვადასხვა დონეს შორის	1,242,414.8	921,700.0	945,000.0	945,000.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი		
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
7.1.8	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურებაში	35,321.9	69,527.5	70,250.0	70,250.0	0.0
7.2	თავდაცვა	654,214.8	612,834.0	685,960.0	607,760.0	78,200.0
7.2.1	შეიარაღებული ძალები	603,652.3	551,742.0	620,783.0	542,583.0	78,200.0
7.2.3	საგარეო სამხედრო დახმარება	2,820.7	4,000.0	3,000.0	3,000.0	0.0
7.2.4	გამოყენებითი კვლევები თავდაცვის სფეროში	37,045.1	33,455.0	28,208.0	28,208.0	0.0
7.2.5	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა თავდაცვის სფეროში	10,696.7	23,637.0	33,969.0	33,969.0	0.0
7.3	საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება	961,032.9	1,021,568.0	1,012,098.0	1,012,098.0	0.0
7.3.1	პოლიციის სამსახური და სახელმწიფო დაცვა	612,964.3	568,643.0	558,638.0	558,638.0	0.0
7.3.2	სახანძრო-სამაშველო სამსახური	15,128.9	63,000.0	62,950.0	62,950.0	0.0
7.3.3	სასამართლოები და პროკურატურა	107,852.0	112,050.0	113,610.0	113,610.0	0.0
7.3.4	სასჯელაღსრულების დაწესებულებები	125,882.1	139,394.0	132,200.0	132,200.0	0.0
7.3.6	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა საზოგადოებრივი წესრიგისა და უსაფრთხოების სფეროში	99,205.6	138,481.0	144,700.0	144,700.0	0.0
7.4	ეკონომიკური საქმიანობა	949,219.6	1,088,828.4	1,096,817.0	605,717.0	491,100.0
7.4.1	საერთო ეკონომიკური, კომერციული და შრომით რესურსებთან დაკავშირებული საქმიანობა	43,524.2	48,955.0	47,397.0	47,397.0	0.0
7.4.1.1	საერთო ეკონომიკური და კომერციული საქმიანობა	42,802.7	44,930.0	43,347.0	43,347.0	0.0
7.4.1.2	შრომით რესურსებთან დაკავშირებული საქმიანობა	721.5	4,025.0	4,050.0	4,050.0	0.0
7.4.2	სოფლის მეურნეობა, სატყეო მეურნეობა, მეთევზეობა და მონადირეობა	201,031.9	224,278.4	158,912.0	150,512.0	8,400.0
7.4.2.1	სოფლის მეურნეობა	201,031.9	224,278.4	158,912.0	150,512.0	8,400.0
7.4.3	სათბობი და ენერგეტიკა	23,664.4	20,400.0	6,600.0	6,600.0	0.0
7.4.3.2	ნავთობი და ბუნებრივი აირი	4,734.3	7,000.0	6,600.0	6,600.0	0.0
7.4.3.5	ელექტროენერგეტიკა	18,848.9	13,400.0	0.0	0.0	0.0
7.4.3.6	არაელექტრული ენერჯია	81.3	0.0	0.0	0.0	0.0
7.4.4	სამთომომპოვებელი და გადამამუშავებელი მრეწველობა, მშენებლობა	1,406.8	1,177.0	1,177.0	1,177.0	0.0
7.4.4.3	მშენებლობა	1,406.8	1,177.0	1,177.0	1,177.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი		
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
7.4.5	ტრანსპორტი	568,642.6	656,310.0	731,580.0	315,880.0	415,700.0
7.4.5.1	საავტომობილო ტრანსპორტი და გზები	561,094.5	626,230.0	719,500.0	313,800.0	405,700.0
7.4.5.3	სარკინიგზო ტრანსპორტი	35.9	80.0	80.0	80.0	0.0
7.4.5.4	საჰაერო ტრანსპორტი	1,881.0	0.0	0.0	0.0	0.0
7.4.5.5	მილსადენები და სხვა სახის სატრანსპორტო საშუალებები	5,631.3	30,000.0	12,000.0	2,000.0	10,000.0
7.4.7	ეკონომიკის სხვა დარგები	81,769.9	108,453.0	117,580.0	55,580.0	62,000.0
7.4.7.1	ვაჭრობა, მარაგების შექმნა, შენახვა და დასაწყობება	358.9	361.0	361.0	361.0	0.0
7.4.7.3	ტურიზმი	25,808.7	22,963.0	22,963.0	22,963.0	0.0
7.4.7.4	მრავალმიზნობრივი განვითარების პროექტი	55,602.2	85,129.0	94,256.0	32,256.0	62,000.0
7.4.9	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა ეკონომიკის სფეროში	29,179.8	29,255.0	33,571.0	28,571.0	5,000.0
7.5	გარემოს დაცვა	44,794.9	47,400.0	45,450.0	38,850.0	6,600.0
7.5.1	ნარჩენების შეგროვება, გადამუშავება და განადგურება	378.6	300.0	2,500.0	0.0	2,500.0
7.5.3	გარემოს დაბინძურების წინააღმდეგ ბრძოლა	0.0	900.0	790.0	790.0	0.0
7.5.4	ბიომრავალფეროვნებისა და ლანდშაფტების დაცვა	18,076.7	23,400.0	19,900.0	15,800.0	4,100.0
7.5.6	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა გარემოს დაცვის სფეროში	26,339.7	22,800.0	22,260.0	22,260.0	0.0
7.6	საბინაო-კომუნალური მეურნეობა	48,382.5	57,957.6	46,672.8	5,372.8	41,300.0
7.6.2	კომუნალური მეურნეობის განვითარება	13,915.5	19,407.6	20,272.8	772.8	19,500.0
7.6.3	წყალმომარაგება	34,006.7	30,200.0	22,200.0	3,900.0	18,300.0
7.6.6	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა საბინაო-კომუნალურ მეურნეობაში	460.3	8,350.0	4,200.0	700.0	3,500.0
7.7	ჯანმრთელობის დაცვა	855,131.6	895,938.0	924,119.0	924,119.0	0.0
7.7.1	სამედიცინო პროდუქცია, მოწყობილობები და აპარატები	12,487.4	22,100.0	19,550.0	19,550.0	0.0
7.7.1.1	ფარმაცევტული პროდუქცია	12,487.4	22,100.0	19,550.0	19,550.0	0.0
7.7.2	ამბულატორიული მომსახურება	612,052.0	610,961.0	635,537.0	635,537.0	0.0
7.7.2.1	ზოგადი პროფილის ამბულატორიული მომსახურება	597,539.6	596,000.0	620,546.0	620,546.0	0.0
7.7.2.2	სპეციალიზირებული ამბულატორიული მომსახურება	14,512.4	14,961.0	14,991.0	14,991.0	0.0
7.7.3	საავადმყოფოების მომსახურება	151,096.0	146,233.0	146,987.0	146,987.0	0.0
7.7.3.1	ზოგადი პროფილის საავადმყოფოების მომსახურება	7,441.3	8,000.0	6,539.0	6,539.0	0.0
7.7.3.2	სპეციალიზირებული	137,586.2	131,775.0	133,922.0	133,922.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი		
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
	საავადმყოფოების მომსახურება					
7.7.3.3	სამედიცინო ცენტრებისა და სამშობიარო სახლების მომსახურება	6,068.6	6,458.0	6,526.0	6,526.0	0.0
7.7.4	საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მომსახურება	26,192.6	33,169.0	38,355.0	38,355.0	0.0
7.7.6	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა ჯანმრთელობის დაცვის სფეროში	53,303.6	83,475.0	83,690.0	83,690.0	0.0
7.8	დასვენება, კულტურა და რელიგია	206,757.1	198,009.0	203,306.0	203,306.0	0.0
7.8.1	მომსახურება დასვენებისა და სპორტის სფეროში	64,871.9	68,120.0	67,201.0	67,201.0	0.0
7.8.2	მომსახურება კულტურის სფეროში	87,706.0	72,930.0	75,330.0	75,330.0	0.0
7.8.3	ტელერადიომაუწყებლობა და საგამომცემლო საქმიანობა	42,457.0	44,622.0	48,458.0	48,458.0	0.0
7.8.4	რელიგიური და სხვა სახის საზოგადოებრივი საქმიანობა	1,780.0	781.0	972.0	972.0	0.0
7.8.6	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა დასვენების, კულტურისა და რელიგიის სფეროში	9,942.2	11,556.0	11,345.0	11,345.0	0.0
7.9	განათლება	899,645.6	1,056,066.0	1,104,295.0	1,024,295.0	80,000.0
7.9.2	ზოგადი განათლება	437,274.8	514,514.0	562,288.0	562,288.0	0.0
7.9.2.1	დაწყებითი ზოგადი განათლება	3,561.5	3,200.0	3,155.0	3,155.0	0.0
7.9.2.3	საშუალო ზოგადი განათლება	433,713.3	511,314.0	559,133.0	559,133.0	0.0
7.9.3	პროფესიული განათლება	41,176.6	41,273.0	51,589.0	51,589.0	0.0
7.9.4	უმადლესი განათლება	123,907.5	136,352.0	141,086.0	141,086.0	0.0
7.9.4.1	უმადლესი პროფესიული განათლება	445.0	445.0	445.0	445.0	0.0
7.9.4.2	უმადლესი აკადემიური განათლება	123,462.5	135,907.0	140,641.0	140,641.0	0.0
7.9.5	უმადლესისშემდგომი განათლება	312.5	1,300.0	1,000.0	1,000.0	0.0
7.9.6	განათლების სფეროს დამხმარე მომსახურება	70,129.1	79,481.0	67,610.0	67,610.0	0.0
7.9.7	გამოყენებითი კვლევები განათლების სფეროში	58,642.6	40,518.0	40,443.0	40,443.0	0.0
7.9.8	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა განათლების სფეროში	168,202.4	242,628.0	240,279.0	160,279.0	80,000.0
7.1	სოციალური დაცვა	2,207,670.7	2,404,029.0	2,542,220.0	2,542,220.0	0.0
7.10.1	ავადმყოფთა და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა სოციალური დაცვა	4,174.2	4,094.0	4,094.0	4,094.0	0.0
7.10.1.1	ავადმყოფთა სოციალური	12.2	144.0	144.0	144.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი		
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
	დაცვა					
7.10.1.2	შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა სოციალური დაცვა	4,162.1	3,950.0	3,950.0	3,950.0	0.0
7.10.2	ხანდაზმულთა სოციალური დაცვა	1,399,245.3	1,570,261.0	1,665,261.0	1,665,261.0	0.0
7.10.4	ოჯახებისა და ბავშვების სოციალური დაცვა	620,187.9	687,070.0	677,070.0	677,070.0	0.0
7.10.6	საცხოვრებლით უზრუნველყოფა	10,923.0	12,146.0	12,146.0	12,146.0	0.0
7.10.7	სოციალური გაუცხოების საკითხები, რომლებიც არ ექვემდებარება კლასიფიკაციას	126,750.9	84,861.0	84,812.0	84,812.0	0.0
7.10.9	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა სოციალური დაცვის სფეროში	46,389.4	45,597.0	98,837.0	98,837.0	0.0

თავი IV

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის მთლიანი სალდო, ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ცვლილება

მუხლი 10. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის მთლიანი სალდო

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის მთლიანი სალდო (-740 505.0) ათასი ლარის ოდენობით.

მუხლი 11. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების ცვლილება

1. განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების ცვლილება 419 292.0 ათასი ლარის ოდენობით.

2. განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების ზრდა 509 292.0 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

დასახელება	ათას ლარებში		
	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი
ფინანსური აქტივების ზრდა	632,757.4	407,001.6	509,292.0
ვალუტა და დეპოზიტები	187,952.7	0.0	0.0
სესხები	181,174.2	222,901.6	319,900.0
აქციები და სხვა კაპიტალი	263,630.6	184,100.0	189,392.0

3. განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების კლება 90 000.0 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

დასახელება	ათას ლარებში		
	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი
ფინანსური აქტივების კლება	71,873.6	90,000.0	90,000.0
სესხები	71,867.8	90,000.0	90,000.0
სხვა დებიტორული დავალიანებები	5.8	0.0	0.0

მუხლი 12. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ვალდებულებების ცვლილება

1. განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ვალდებულებების ცვლილება 1 159 797.0 ათასი ლარის ოდენობით.

2. განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ვალდებულებების ზრდა 1 660 000.0 ათასი ლარის ოდენობით:

ათას ლარებში

დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი
ვალდებულებების ზრდა	1,361,387.8	1,275,000.0	1,660,000.0
საშინაო	314,680.1	200,000.0	300,000.0
ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	314,680.1	200,000.0	300,000.0
საგარეო	1,046,707.8	1,075,000.0	1,360,000.0
ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	0.5	0.0	0.0
სესხები	1,046,707.3	1,075,000.0	1,360,000.0

ა) სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან მიღებული სახსრები – 300 000.0 ათასი ლარის ოდენობით;

ბ) განვითარების პოლიტიკის ახალი ღონისძიებიდან (DPO III) (WB) მისაღები სახსრები – 230 000.0 ათასი ლარის ოდენობით;

გ) ინკლუზიური ზრდისთვის შიდა რესურსების მობილიზების გაუმჯობესების პროგრამიდან (ADB) მისაღები სახსრები – 195 000.0 ათასი ლარის ოდენობით;

დ) მაკროფინანსური დახმარების პროგრამიდან (MFA) (EU) მისაღები სახსრები – 35 000.0 ათასი ლარის ოდენობით;

ე) საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებისა და უცხო ქვეყნების მთავრობების მიერ საქართველოს მთავრობისათვის გამოსაყოფი გრძელვადიანი საინვესტიციო, შეღავათიანი კრედიტები – 900 000.0 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი
კრედიტები	576,147.5	680,000.0	900,000.0
ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის პროექტი (EIB, EU)	21,801.5	0.0	3,350.0
ქვემო ქართლის ნარჩენების მართვის პროექტი (SIDA, EBRD)	0.0	1,000.0	4,500.0
ირიგაციისა და მიწის ბაზრის განვითარების პროექტი (WB)	906.7	22,028.4	20,950.0
ქუთაისის მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის	222.5	1,000.0	5,000.0

დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი
პროექტი (KfW, EU)			
ინოვაციური ეკოსისტემის განვითარება (IBRD)	0.0	100.0	5,000.0
სოფლის მეურნეობის მოდერნიზაციის, ბაზარზე წვდომისა და მდგრადობის პროექტი (GEF, IFAD) (IFAD, GEF)	152.4	2,970.0	5,850.0
ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია (III ფაზა) (KfW, EU)	10,634.8	25,701.6	17,000.0
აღმოსავლეთ-დასავლეთის სატრანზიტო მაგისტრალი IV (აგარა - ზემო ოსიაური) (WB)	25,759.6	40,000.0	32,000.0
რეგიონალური განვითარების პროექტი I (კახეთი) (WB)	6,595.2	12,200.0	8,000.0
რეგიონალური განვითარების პროექტი II (იმერეთი) (WB)	13,093.7	9,400.0	10,000.0
შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი გზების მესამე პროექტი (WB)	20,918.9	32,000.0	32,000.0
საქართველოში მყარი ნარჩენების მართვის პროექტი (EBRD)	0.0	0.0	4,000.0
ბათუმი (ანგისა) - ახალციხის საავტომობილო გზის ხულო-ზარზმის მონაკვეთის რეაბილიტაცია-რეკონსტრუქცია (Kuwait Fund)	0.0	0.0	10,000.0
წყლის ინფრასტრუქტურის განახლების პროექტი (EIB)	2,307.0	0.0	1,300.0
თბილისის ავტობუსების პროექტი (EBRD, E5P)	0.0	0.0	34,000.0
რეგიონალური და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარების პროექტი II (WB, WB-TF)	12,403.8	20,530.0	17,000.0
KfW - ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია - IV ფაზა (KfW)	0.0	0.0	22,000.0
საქართველოს შეიარაღებული ძალების შესაძლებლობის გაძლიერება (SG)	21,709.9	0.0	78,200.0
რეგიონალური ელექტროგადაცემის გაუმჯობესების პროექტი (KfW, ADB)	28,003.0	25,000.0	8,997.0
სამტრედია-გრიგოლეთის საავტომობილო გზის კმ 0-კმ 50 მონაკვეთის მოდერნიზაცია-მშენებლობა (EIB, EU)	36,850.2	47,800.0	80,000.0
საქართველოს ურბანული რეკონსტრუქციის და განვითარების პროექტი (EIB)	0.0	0.0	14,000.0
საქართველოს ელექტროგადამცემი ქსელის გაფართოების ღია პროგრამა (KfW, EBRD, WB, EC)	26,586.9	44,600.0	32,087.8
წყლის ინფრასტრუქტურის განახლების პროექტი II (EIB, EU)	21,859.7	20,650.0	14,000.0
ურბანული მომსახურების გაუმჯობესების პროგრამა (წყალმომარაგებისა და წყალარინების სექტორი) (ADB)	75,427.8	97,000.0	125,000.0
აღმოსავლეთ-დასავლეთის ჩქაროსნული ავტომაგისტრალის დერეფნის გაუმჯობესების პროექტი (ზემო ოსიაური-რიკოთი) (EIB, WB) (EIB, WB)	0.0	22,400.0	60,000.0
220კვ "ახალციხე-ბათუმი" ხაზის მშენებლობა (WB)	16,963.2	20,000.0	45,565.2
ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია (II ფაზა) (KfW)	358.2	0.0	0.0
რეგიონალური და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარების პროექტი (WB)	53.1	0.0	0.0
აღმოსავლეთ-დასავლეთის სატრანზიტო მაგისტრალი III	2,303.3	0.0	0.0

დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი
(სვენეთი-რუსი) (WB)			
რეგიონალური განვითარების პროექტი III (მცხეთა-მთიანეთი და სამცხე-ჯავახეთი) (WB)	970.2	16,000.0	13,000.0
მდგრადი ურბანული ტრანსპორტის განვითარების საინვესტიციო პროგრამა (ADB)	62,037.5	90,800.0	60,000.0
ჭიათურის საბაგირო გზების რეკონსტრუქცია-რეაბილიტაციის პროექტი (Government of France)	5,631.3	20,000.0	10,000.0
აღმოსავლეთ-დასავლეთის ჩქაროსნული ავტომაგისტრალის ზესტაფონი-ქუთაისი-სამტრედიის მონაკვეთის მშენებლობა-რეკონსტრუქცია (JICA)	83,712.1	46,220.0	25,200.0
შიდასახელმწიფოებრივი გზების აქტივების მართვის პროექტი (WB)	0.0	0.0	14,000.0
აჭარის მყარი ნარჩენების პროექტი (EBRD)	0.0	7,600.0	7,000.0
ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტის კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია (KfW)	176.5	0.0	0.0
ქობულეთის წყალარინების პროექტი (EBRD, ORET)	999.8	1,000.0	1,000.0
საგზაო დერეფნის საინვესტიციო პროგრამა (აჭარის შემოვლითი გზა) (ADB)	38,548.0	38,000.0	70,000.0
აღმოსავლეთ-დასავლეთის სატრანზიტო მაგისტრალი III (რუსი-აგარა) დამატებითი დაფინანსება (WB)	21,578.4	4,000.0	0.0
სოფლის მეურნეობის ხელშეწყობის პროექტი (IFAD)	4,628.7	0.0	0.0
შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი გზების მეორე პროექტი (WB)	6,562.2	12,000.0	10,000.0
კახეთის რეგიონული გზების განვითარების პროექტი (WB)	6,391.5	0.0	0.0

3. განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ვალდებულებების კლება 500 203.0 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი
ვალდებულებების კლება	420,150.6	444,357.0	500,203.0
საშინაო	49,745.0	84,357.0	85,203.0
ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	35,000.0	35,000.0	35,000.0
სესხები	1,192.1	350.0	80.0
სხვა კრედიტორული დავალიანებები	13,552.9	49,007.0	50,123.0
საგარეო	370,405.6	360,000.0	415,000.0
სესხები	369,506.1	360,000.0	415,000.0
სხვა კრედიტორული დავალიანებები	899.4	0.0	0.0

მუხლი 13. საქართველოს სახელმწიფო ვალის საპროგნოზო ზღვრული მოცულობა

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ვალის საპროგნოზო ზღვრული მოცულობა 2017 წლის ბოლოსთვის არაუმეტეს 15 403.1 მლნ ლარის ოდენობით, მათ შორის, სახელმწიფო საგარეო ვალისა – 12 140.4 მლნ ლარის ოდენობით, ხოლო სახელმწიფო სამინაო ვალისა – 3 262.7 მლნ ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

კრედიტორი		საპროგნოზო ნაშთი (31.12.2017)
სულ სახელმწიფოს მიერ და სახელმწიფოს გარანტიით აღებული საგარეო კრედიტების ზღვრული მოცულობა		12,140,421
მრავალმხრივი კრედიტორებისაგან		8,836,138
1	მსოფლიო ბანკი (WB)	4,694,202
2	სოფლის მეურნეობის განვითარების საერთაშორისო ფონდი (IFAD)	70,985
3	საერთაშორისო სავალუტო ფონდი (IMF)	244,950
4	ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (EBRD)	275,458
5	აზიის განვითარების ბანკი (ADB)	2,638,893
6	ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	842,879
7	ევროკავშირი (EU)	68,770
ორმხრივი კრედიტორებისაგან		2,149,094
1	ავსტრია	32,681
2	აზერბაიჯანი	20,366
3	თურქმენეთი	485
4	თურქეთი	39,057
5	ირანი	15,719
6	რუსეთი	162,418
7	სომხეთი	23,062
8	უზბეკეთი	410
9	უკრაინა	375
10	ყაზახეთი	50,989
11	ჩინეთი	6,521
12	გერმანია	755,406
13	იაპონია	687,318
14	კუვეიტი	39,777
15	ნიდერლანდები	2,676
16	ამერიკა	51,999
17	საფრანგეთი	259,835
სხვა საგარეო ვალდებულებები		1,150,000
1	ევრობონდები	1,150,000
სახელმწიფოს გარანტიით აღებული კრედიტები		5,190
1	გერმანია	5,190

კრედიტორი		საპროგნოზო ნაშთი (31.12.2017)
საშინაო ვალის ზღვრული მოცულობა		3,262,700
1	ეროვნული ბანკისთვის განკუთვნილი ერთწლიანი ყოველწლიურად განახლებადი სახელმწიფო ობლიგაცია	320,846
2	სხვადასხვა ვადის სახელმწიფო ობლიგაციები ღია ბაზრის ოპერაციებისთვის	147,000
3	ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ვალდებულებები	579,867
4	ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	1,542,662
5	ისტორიული ვალი	672,325
სულ სახელმწიფო ვალის ზღვრული მოცულობა		15,403,121

შენიშვნა: გამოთვლისას გამოყენებულია გაცვლითი კურსი: 1 აშშ დოლარი = 2.3 ლარი. სახელმწიფო ვალის ზღვრული მოცულობა გადაანგარიშდება შესაბამის პერიოდში მოქმედი გაცვლითი კურსის მიხედვით.

თავი V

სახელმწიფო ბიუჯეტის პრიორიტეტები და პროგრამები

მუხლი 14. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის პრიორიტეტები და პროგრამები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის პრიორიტეტები (პირველი დონე), მათ ფარგლებში განსაზღვრულიყო პროგრამები (მეორე დონე) და ქვეპროგრამები (მესამე და მემდგომი დონეები) შემდეგი რედაქციით:

1 ხელმისაწვდომი ხარისხიანი ჯანდაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა

სახელმწიფოს უმნიშვნელოვანესი პრიორიტეტია მოსახლეობის ჯანმრთელობასა და სოციალურ გარანტიებზე ზრუნვა. პრიორიტეტი ითვალისწინებს პროგრამებს, რომლებმაც უნდა უზრუნველყოს ქვეყნის მთელი მოსახლეობისათვის ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურების ხელმისაწვდომობა, გააუმჯობესოს ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურების ხარისხი და უზრუნველყოს საჭიროებებზე დაფუძნებული სოციალური გარანტიების შესაბამისი ბენეფიციარებისათვის შეთავაზება; პრიორიტეტი მიზნად ისახავს პაციენტზე ორიენტირებული ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის შექმნას, რისთვისაც აუცილებელია სამედიცინო მომსახურების გეოგრაფიული და ფინანსური ხელმისაწვდომობა და სამედიცინო მომსახურების მაღალი ხარისხი; მუშაობის გაგრძელება დაავადებათა პრევენციის, საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის საფრთხეებისათვის მზადყოფნის და საპასუხო რეაგირების კუთხით და გაუმჯობესდეს ჯანმრთელობის დაცვის სფეროს ორგანიზება და მართვა სექტორის ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით; ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის რეფორმირების პროცესში საქართველოს ყველა მოქალაქე უზრუნველყოფილი იქნება ჯანმრთელობის დაცვის საყოველთაო პროგრამით და ჯანდაცვაზე ხელმისაწვდომობით. აღნიშნული უზრუნველყოფს სამედიცინო მომსახურების ხელმისაწვდომობას, ფინანსური რისკებისაგან დაცვას, დაავადებათა პრევენციას და გადაუდებელი მკურნალობის ბაზისურ მოცვას. ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის დაფინანსების გაუმჯობესების მიზნით დაინერგება მსოფლიოში აპრობირებული მექანიზმები. გაგრძელდება მუშაობა მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით მისი სხვადასხვა პროგრამით უზრუნველყოფის კუთხით. დაავადებათა პრევენციისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის საფრთხეებისათვის მზადყოფნის მიზნით გაგრძელდება მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობაზე მუდმივი ზედამხედველობა; ელექტრონული საინფორმაციო სისტემების განვითარებით დაიხვეწება რუტინული სტატისტიკის მოპოვებისა და ანალიზის მექანიზმები; განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა მოსახლეობის სხვადასხვა ჯგუფში სპეციფიკური გადამდები და არაგადამდები დაავადებების პრევენციას და იმუნიზაციის პროგრამის ეფექტიანობის გაზრდას, აივ ინფექციის გავრცელების სტაბილიზაციას, ტუბერკულოზის გავრცელების შემცირებას და ისეთი ქრონიკული მდგომარეობების პრევენციას, როგორებიცაა დიაბეტი და თირკმლის ქრონიკული უკმარისობა; ყურადღება გამახვილდება ცხოვრების ჯანსაღი წესის პოპულარიზაციაზე; საქართველო აქტიურად განაგრძობს მუშაობას C ჰეპატიტის ელიმინაციის პროგრამაზე. პრიორიტეტის ფარგლებში ბენეფიციარები უზრუნველყოფილი იქნებიან სახელმწიფოსგან გარანტირებული სოციალური დახმარებებით, მათი საჭიროებიდან გამომდინარე. პენსიონერები უზრუნველყოფილი იქნებიან კანონმდებლობით განსაზღვრული საპენსიო გასაცემლებით; სოციალური მომსახურების მნიშვნელოვანი ნაწილი იქნება სპეციალიზებული დაწესებულებები – მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა, მოხუცებულთა და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა სახლები და დღის სტაციონარები, აგრეთვე სხვა სპეციალიზებული დაწესებულებები. სოციალური მომსახურების დაწესებულებათა ქსელის განვითარება დაემყარება გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის პრინციპს; დასაქმების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის ფარგლებში უზრუნველყოფილი იქნება სამუშაო ადგილების შექმნის ხელშეწყობა და შრომითი რესურსების სწორი მართვა. პრიორიტეტული მიმართულებაა ეფექტიანი და ცივილიზებული შრომის ბაზრის ჩამოყალიბება.

შრომის კანონმდებლობის ევროპულ კანონმდებლობასთან ჰარმონიზაცია ამ ამოცანის შესრულების მნიშვნელოვანი კომპონენტია. სახელმწიფო უზრუნველყოფს უმუშევრობის შესახებ ინფორმაციული ბაზის მუდმივ განახლებას და დახვეწას, უმუშევრობის გეოგრაფიის შესახებ მონაცემების შეგროვებასა და კვლევას, სამუშაოს მაძიებელთა შესახებ მონაცემების დამუშავებას, ასევე სისტემატიზებული მონაცემების დამუშავებას, თუ რა კვალიფიკაციის კადრებზე არის მოთხოვნილება დამსაქმებელთა მხრიდან.

1.1

მოსახლეობის სოციალური დაცვა (პროგრამული კოდი 35 02)

მოქალაქეთათვის კანონმდებლობით გარანტირებული სოციალურ-ეკონომიკური უფლებების რეალიზაცია, მიზნობრივი სოციალური ჯგუფების მატერიალური მდგომარეობის შემსუბუქება და შშმ პირთა (მათ შორის ბავშვთა), ხანდაზმულთა და მზრუნველობას მოკლებულ, სოციალურად დაუცველ, მიუსაფარ და მიტოვების რისკის ქვეშ მყოფ ბავშვთა ფიზიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება და საზოგადოებაში ინტეგრაცია, რომელთა უზრუნველყოფაც ხორციელდება პრევენციული, სარეაბილიტაციო, ალტერნატიული, ოჯახის გასამდიერებელი მომსახურებებით და დამხმარე საშუალებებით;

პროგრამის ფარგლებში ხორციელდება საპენსიო ასაკის მოსახლეობის პენსიით (ქალები 60 წელი, მამაკაცები 65 წელი) და სპეციფიკური კატეგორიების (ძალოვანი სტრუქტურების, პროკურატურის, სამოქალაქო ავიაციის, პარლამენტის ყოფილი წევრების, უმაღლესი რანგის დიპლომატების და სხვა) სახელმწიფო კომპენსაციით უზრუნველყოფა;

პროგრამის მიზანია შშმ პირთა (მათ შორის ბავშვთა), ხანდაზმულთა და მზრუნველობას მოკლებულ სოციალურად დაუცველ მიუსაფარ და მიტოვების რისკის ქვეშ მყოფ ბავშვთა ფიზიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება და საზოგადოებაში ინტეგრაცია;

მიზნობრივი სოციალური ჯგუფებისთვის გაიცემა: სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი ოჯახებისათვის საარსებო შემწეობები; მიზნობრივი ჯგუფებისთვის სოციალური პაკეტი; ლტოლვილთა-დევნილთა და ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირთა შემწეობები; რეინტეგრაციის შემწეობა; დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობის ფულადი ბენეფიტები; ორსულობის და მშობიარობის, ბავშვის მოვლის ასევე ახალშობილის შვილად აყვანის გამო დახმარება; შრომითი მოვალეობის შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმთელობისათვის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურება;

მაღალმთიან დასახლებაში მუდმივად მცხოვრები პენსიონერებისათვის/სოციალური პაკეტის მიმღებთათვის დანამატის დაფინანსება პენსიის/სოციალური პაკეტის 20%-ის ოდენობით. ასევე, სამედიცინო პერსონალის დანამატების დაფინანსება - ექიმისთვის პენსიის ორმაგი ოდენობით, ექთნისთვის- პენსიის ერთმაგი ოდენობით. მაღალმთიან დასახლებაში მოხმარებული ელექტროენერგიის ყოველთვიური საფასურის 50 პროცენტის ანაზღაურება მაღალმთიან დასახლებაში მცხოვრები აბონენტებისთვის (საყოფაცხოვრებო მოხმარებლებისთვის), მაგრამ არაუმეტეს მოხმარებული 100 კვტ.სთ ელექტროენერგიის საფასურისა.

1.1.1

მოსახლეობის საპენსიო უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 35 02 01)

პროგრამის ფარგლებში ხორციელდება საპენსიო ასაკის მოსახლეობის პენსიით (ქალები 60 წელი, მამაკაცები 65 წელი) და სპეციფიკური კატეგორიების (ძალოვანი სტრუქტურების, პროკურატურის, სამოქალაქო ავიაციის, პარლამენტის ყოფილი წევრების, უმაღლესი რანგის დიპლომატების და სხვა) სახელმწიფო კომპენსაციით უზრუნველყოფა; მოქალაქეთათვის კანონმდებლობით გარანტირებული სოციალურ-ეკონომიკური უფლებების რეალიზაცია.

1.1.2

**მოსახლეობის მიზნობრივი ჯგუფების სოციალური დახმარება
(პროგრამული კოდი 35 02 02)**

პროგრამის ფარგლებში მიზნობრივი სოციალური ჯგუფებისთვის გაიცემა: სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი ოჯახებისათვის საარსებო შემწეობები; მიზნობრივი ჯგუფებისთვის სოციალური პაკეტი; ლტოლვილთა-დევილთა და ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირთა შემწეობები; რეინტეგრაციის შემწეობა; დემოგრაფიული მდგომარეობის ფულადი ბენეფიტები; ორსულობის და მშობიარობის, ბავშვის მოვლის ასევე ახალშობილის შვილად აყვანის გამო დახმარება; შრომითი მოვალეობის შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმთელობისათვის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურება;

პროგრამის მიზანია მიზნობრივი სოციალური ჯგუფების მატერიალური მდგომარეობის შემსუბუქება.

1.1.3

სოციალური რეაბილიტაცია და ბავშვზე ზრუნვა (პროგრამული კოდი 35 03)

პროგრამის ფარგლებში შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების, ხანდაზმულთა და ოჯახურ მზრუნველობას მოკლებული ბავშვების უზრუნველყოფა ხორციელდება პრევენციული, სარეაბილიტაციო, ალტერნატიული, ოჯახის გასამლიერებელი მომსახურებებით და დამხმარე საშუალებებით, რათა მოხდეს მათი ფიზიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება და საზოგადოებაში ინტეგრაცია;

პროგრამის მიზანია შშმ პირთა (მათ შორის ბავშვთა), ხანდაზმულთა და მზრუნველობას მოკლებულ სოციალურად დაუცველ მიუსაფარ და მიტოვების რისკის ქვეშ მყოფ ბავშვთა ფიზიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება და საზოგადოებაში ინტეგრაცია.

1.1.4

სოციალური შეღავათები მაღალმთიან დასახლებაში (პროგრამული კოდი 35 02 04)

პროგრამის ფარგლებში ფინანსდება "მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ" საქართველოს კანონით გათვალისწინებული შემდეგი შეღავათები: მაღალმთიან დასახლებაში მუდმივად მცხოვრები პენსიონერებისათვის დანამატი პენსიის 20%-ის ოდენობით, სოციალური პაკეტის მიმღებთათვის დანამატი სოციალური პაკეტის 20%-ის ოდენობით. მაღალმთიან დასახლებაში მდებარე, დანამატი სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებულ და მის მართვაში არსებულ სამედიცინო დაწესებულებაში დასაქმებულ სამედიცინო პერსონალზე - ექიმისთვის პენსიის ორმაგი ოდენობით, ექთნისთვის- პენსიის ერთმაგი ოდენობით. ასევე, აბონენტის (საყოფაცხოვრებო მომხმარებლის) მიერ მაღალმთიან დასახლებაში მოხმარებული ელექტროენერგიის ყოველთვიური საფასურის 50 პროცენტის ანაზღაურება, მაგრამ არაუმეტეს მოხმარებული 100 კვტ.სთ ელექტროენერგიის საფასურისა;

1.2

მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა (პროგრამული კოდი 35 03)

ჯანმრთელობის დაცვის სერვისებზე მოსახლეობის ფინანსური და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდა; დაავადებათა პრევენციის, საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის საფრთხეებისათვის მზადყოფნის და საპასუხო რეაგირების უზრუნველყოფა;

გეგმური ამბულატორიული, გადაუდებელი ამბულატორიული და სტაციონარული, გეგმური ქირურგიული მომსახურება, ქიმიო, ჰორმონო და სხივური თერაპია; მშობიარობისა და საკეისრო კვეთის სერვისების დაფინანსება. ბენეფიციართა გარკვეული ჯგუფების (მაგ.: სოციალურად დაუცველი, საპენსიო ასაკი, ვეტერანები) შესაბამისი მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;

მოსახლეობის ჯანმრთელობის ხელშეწყობა, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრება და გადამდებ და არაგადამდებ დაავადებათა პრევენცია; იმუნიზაცია, დაავადებათა ადრეული გამოვლენისა და სკრინინგის ხელშეწყობა, ასევე, ისეთი გადამდები დაავადებების, როგორცაა ტუბერკულოზი, მალარია, ვირუსული ჰეპატიტები, აივ-ინფექცია, სქესობრივი გზით გადამდები ინფექციების გავრცელების კონტროლი და C ჰეპატიტის მართვა;

ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების მქონე მოსახლეობის სპეციალიზებული დახმარებით უზრუნველყოფა; დიაბეტით დაავადებული პაციენტების მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; ბავშვთა ონკოპათოლოგიური მომსახურება; თირკმლის ქრონიკული უკმარისობით დაავადებული პაციენტების დიალიზით, თირკმლის ტრანსპლანტაციითა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; ინკურაბელური პაციენტების მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; იშვიათი დაავადებების მქონე პაციენტთა მკურნალობითა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; სასწრაფო სამედიცინო დახმარების, სამედიცინო ტრანსპორტირებისა და სოფლად ამბულატორიული მომსახურებით უზრუნველყოფა; რეფერალური დახმარების უზრუნველყოფა; სამხედრო ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმება;

საექიმო სპეციალობის მაძიებელთა დიპლომისშემდგომი/სარეზიდენტო მზადების დაფინანსება მაღალმთიანი და საზღვრისპირა მუნიციპალიტეტებისათვის დეფიციტურ და პრიორიტეტულ საექიმო სპეციალობებში.

1.2.1 **მოსახლეობის საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვა (პროგრამული კოდი 35 03 01)**

გეგმური ამბულატორიული, გადაუდებელი ამბულატორიული და სტაციონარული, გეგმური ქირურგიული მომსახურება, ქიმიო, ჰორმონო და სხივური თერაპია; მშობიარობისა და საკეისრო კვეთის სერვისები; ბენეფიციართა გარკვეული ჯუფების (მაგ.: სოციალურად დაუცველი, საპენსიო ასაკი, ვეტერანები) შესაბამისი მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;

ჯანმრთელობის დაცვის სერვისებზე მოსახლეობის ფინანსური და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდა.

1.2.2 **საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვა (პროგრამული კოდი 35 03 02)**

იმუნიზაციის, დაავადებათა ადრეული გამოვლენისა და სკრინინგის ხელშეწყობა, ისეთი გადამდები დაავადებების, როგორცაა ტუბერკულოზი, მალარია, ვირუსული ჰეპატიტები, აივ-ინფექცია, სქესობრივი გზით გადამდები ინფექციების გავრცელების კონტროლი და მოსახლეობაში ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრების ღონისძიებების განხორციელება;

მოსახლეობის ჯანმრთელობის ხელშეწყობა, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრება და გადამდებ და არაგადამდებ დაავადებათა პრევენცია.

1.2.2.1 **დაავადებათა ადრეული გამოვლენა და სკრინინგი (პროგრამული კოდი 35 03 02 01)**

ძუძუს, საშვილოსნოს ყელის, კოლორექტული და პროსტატის კიბოს სკრინინგი; საშვილოსნოს ყელის ორგანიზებული სკრინინგი გურჯაანის მუნიციპალიტეტის მასშტაბით; 1-დან 6 წლამდე ასაკის ბავშვთა მსუბუქი და საშუალო ხარისხის მენტალური განვითარების დარღვევების პრევენცია, ადრეული დიაგნოსტიკა და გონებრივი ჩამორჩენილობის პროფილაქტიკა; ეპილეფსიის დიაგნოსტიკა და ზედამხედველობა;

დაავადებათა ადრეული გამოვლენა და გავრცელების შეზღუდვა.

1.2.2.2

იმუნიზაცია (პროგრამული კოდი 35 03 02 02)

ვაქცინების და ასაცრელი მასალების (შპრიცებისა და უსაფრთხო ყუთების) შესყიდვა; სპეციფიკური (ბოტულიზმის, დიფტერიის, ტეტანუსის, გველის შხამის საწინააღმდეგო) შრატების და ყვითელი ცხელების საწინააღმდეგო ვაქცინების სტრატეგიული მარაგის შესყიდვა; ანტირაბიული სამკურნალო საშუალებებით უზრუნველყოფა; ვაქცინების, ანტირაბიული სამკურნალო საშუალებების, სპეციფიკური შრატებისა და ასაცრელი მასალების (შპრიცებისა და უსაფრთხო ყუთების) მიღება, შენახვა და გაცემა-განაწილება „ცივი ჯაჭვის“ პრინციპების დაცვით ცენტრალური დონიდან რეგიონულ/რაიონულ ადმინისტრაციულ ერთეულებამდე; წითელას მასიური გავრცელების პრევენციისა და გლობალური ელიმინაციის სტრატეგიით განსაზღვრული ღონისძიებების ფარგლებში, მოსახლეობის არაიმუნურ ან არასრულად იმუნიზებულ ფენებში არაგეგმიური იმუნოპროფილაქტიკის წარმოება;

მოსახლეობის დაცვა ვაქცინაციით მართვადი ინფექციებისაგან, მოსახლეობის უზრუნველყოფა ანტირაბიული ვაქცინითა და იმუნოგლობულინით, ასევე, სპეციფიკური შრატებისა და ვაქცინების სტრატეგიული მარაგის შექმნა.

1.2.2.3

ეპიდზედამხედველობა (პროგრამული კოდი 35 03 02 03)

ეპიდზედამხედველობის განხორციელება და სამედიცინო სტატისტიკური სისტემის მუშაობა; მუნიციპალური სჯდ ცენტრების მიერ სამოქმედო არეალზე ეპიდზედამხედველობითი ღონისძიებები; მალარიისა და სხვა პარაზიტული დაავადებების პრევენცია და კონტროლი; ნოზოკომიური ინფექციების ეპიდზედამხედველობა; გრიპის სეზონური გავრცელების პრევენციის ღონისძიებების დაგეგმვა (მ.შ. გრიპის საწინააღმდეგო ვაქცინის შესყიდვა) და განხორციელება; გადამდები და არაგადამდები დაავადებების კონტროლი, გამოვლენის, ადექვატური რეაგირებისა და პრევენციის უზრუნველყოფა.

1.2.2.4

უსაფრთხო სისხლი (პროგრამული კოდი 35 03 02 04)

დონორული სისხლის კვლევა B და C ჰეპატიტზე, აივ-ინფექცია/შიდსსა და ათაშანგზე; ხარისხის გარე კონტროლისა და მონიტორინგის უზრუნველყოფა; სისხლის უანგარო, რეგულარული დონორობის მხარდაჭერისა და მოზიდვის ეროვნული კამპანიის განხორციელება; ტრანსფუზიით გადამდები ინფექციების პრევენცია.

1.2.2.5

პროფესიულ დაავადებათა პრევენცია (პროგრამული კოდი 35 03 02 05)

უსაფრთხო სამუშაო გარემოს ხელშეწყობა.

1.2.2.6

ინფექციური დაავადებების მართვა (პროგრამული კოდი 35 03 02 06)

ინფექციური და პარაზიტული დაავადებების მქონე ავადმყოფთა სტაციონარული სამედიცინო დახმარებით უზრუნველყოფა.

1.2.2.7

ტუბერკულოზის მართვა (პროგრამული კოდი 35 03 02 07)

ტუბერკულოზის ყველა სავარაუდო შემთხვევის გამოკვლევა, დაავადებულთა ამბულატორიული მომსახურება (ანტიტუბერკულოზური პრეპარატებით უზრუნველყოფა და მკურნალობა უშუალო მეთვალყურეობის ქვეშ), ლაბორატორიული მართვა, ფთიზიატრიული სტაციონარული დახმარების ფარგლებში დიაგნოსტიკური, თერაპიული და ქირურგიული მომსახურება; სენსიტიური და რეზისტენტული ფორმების მკურნალობა (მ.შ. მულტირეზისტენტული ტუბერკულოზის მკურნალობა ახალი

მედიკამენტებით და მკურნალობის მონიტორინგი); ტუბერკულოზის საწინააღმდეგო მედიკამენტებით უზრუნველყოფა, მ.შ. პირველი რიგის ანტიტუბერკულოზური მედიკამენტების შესყიდვა; მომსახურების სრულად ანაზღაურება; ტუბერკულოზის ავადობის, სიკვდილიანობის და საზოგადოებაში ინფექციის გავრცელების შემცირება.

1.2.2.8

აივ ინფექცია/შიდსის მართვა (პროგრამული კოდი 35 03 02 08)

აივ-ინფექციის/შიდსის გავრცელების შეფერხება და აივ-ინფექციით/შიდსით დაავადებულთათვის მკურნალობის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.

აივ-ინფექციაზე/შიდსზე ნებაყოფლობითი კონსულტაცია და ტესტირება; აივ-ინფექცია/შიდსით დაავადებულთა ამბულატორიული და სტაციონარული მკურნალობა; ანტირეტროვირუსული მედიკამენტებით უზრუნველყოფა (მ.შ. აივ-ინფექცია/შიდსის სამკურნალო პირველი რიგის მედიკამენტების შესყიდვა);

პროგრამით განსაზღვრული მომსახურება ანაზღაურდება სრულად (პროგრამა არ ითვალისწინებს თანაგადახდას მოსარგებლის მხრიდან).

1.2.2.9

დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა (პროგრამული კოდი 35 03 02 09)

ანტენატალური მეთვალყურეობა; მაღალი რისკის ორსულთა, მშობიარეთა და მელოგინეთა მკურნალობა; გენეტიკური პათოლოგიების ადრეული გამოვლენა; ორსულებში B და C ჰეპატიტების, აივ-ინფექციის/შიდსის და სიფილისის სკრინინგი; ახალშობილთა და ბავშვთა სკრინინგი ჰიპოთირეოზზე, ფენილკეტონურიაზე, ჰიპერფენილალანინემიასა და მუკოვისციდოზზე; ახალშობილთა სმენის სკრინინგული გამოკვლევა; ორსულთა მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;

ორსულთა ეფექტიანი პატრონაჟისა და მაღალკვალიფიციური სამედიცინო დახმარების გეოგრაფიული და ფინანსური ხელმისაწვდომობის გაზრდა.

1.2.2.10

ნარკომანიით დაავადებულ პაციენტთა მკურნალობა (პროგრამული კოდი 35 03 02 10)

ნარკომანიით დაავადებულ პირთა მკურნალობა (სტაციონარული დეტოქსიკაცია) და პირველადი რეაბილიტაცია, მათი ჩამანაცვლებელი ნარკოტიკით უზრუნველყოფა და სამედიცინო მეთვალყურეობა; ალკოჰოლის მიღებით გამოწვეული ფსიქიკური აშლილობის მქონე პაციენტების სტაციონარული მომსახურება;

პროგრამის მიზანია ნარკომანიით დაავადებულ პირთა მკურნალობა.

1.2.2.11

ჯანმრთელობის ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 35 03 02 11)

თამბაქოს მოხმარების კონტროლის გაძლიერება; ჯანსაღი კვების შესახებ განათლება და ალკოჰოლის ჭარბი მოხმარების შესახებ ცნობიერების ამაღლება; ფიზიკური აქტივობის ხელშეწყობა; C ჰეპატიტის პრევენცია და მოსახლეობის განათლების ხელშეწყობა; ჯანმრთელობის ხელშეწყობის პოპულარიზაცია და გაძლიერება;

ჯანმრთელობის შესახებ მოსახლეობის ცნობიერების ამაღლება.

1.2.2.12

C ჰეპატიტის მართვა (პროგრამული კოდი 35 03 02 12)

C ჰეპატიტით დაავადებულ პირთა დიაგნოსტიკა, მათ შორის მკურნალობაში ჩართვამდე აუცილებელი კვლევებისა და მკურნალობის პროცესის მონიტორინგისთვის აუცილებელი კვლევების ჩატარების უზრუნველყოფა; პირთა C ჰეპატიტის სამკურნალო ფარმაცევტული პროდუქტით (სოფოსბუვირი, პეგილირებული ინტერფერონი,

რიბავირინი) უზრუნველყოფა; მედიკამენტების ლოჯისტიკა;

C ჰეპატიტით გამოწვეული ავადობის, სიკვდილიანობისა და ინფექციის გავრცელების შემცირება.

1.2.3

მოსახლეობისათვის სამედიცინო მომსახურების მიწოდება პრიორიტეტულ სფეროებში (პროგრამული კოდი 35 03 03)

ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების მქონე მოსახლეობის სპეციალიზებული დახმარებით უზრუნველყოფა; დიაბეტით დაავადებული პაციენტების მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; ბავშვთა ონკოჰემატოლოგიური მომსახურება; თირკმლის ქრონიკული უკმარისობით დაავადებული პაციენტების დიალიზით, თირკმლის ტრანსპლანტაციითა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; ინკურაბელური პაციენტების მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; იშვიათი დაავადებების მქონე პაციენტთა მკურნალობითა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; სასწრაფო სამედიცინო დახმარების, სამედიცინო ტრანსპორტირებისა და სოფლად ამბულატორიული მომსახურებით უზრუნველყოფა; რეფერალური დახმარების უზრუნველყოფა; სამხედრო ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმება.

არაგადამდები დაავადებებით გამოწვეული სიკვდილიანობის შემცირება და მოსახლეობის დაცვა ამ დაავადებებით გამოწვეული ფინანსური რისკებისგან, მათთვის ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებებზე (მათ შორის პირველადი სამედიცინო მომსახურებები სასწრაფო-გადაუდებელ შემთხვევებში ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის გზით.

1.2.3.1

ფსიქიკური ჯანმრთელობა (პროგრამული კოდი 35 03 03 01)

ბავშვთა და მოზრდილთა ამბულატორიული მომსახურება;

ფსიქო-სოციალური რეაბილიტაცია;

ფსიქიატრიული კრიზისული ინტერვენცია;

თემზე დაფუძნებული მობილური გუნდის მომსახურება;

ბავშვთა და მოზრდილთა სტაციონარული მომსახურება;

ფსიქიკური დარღვევების მქონე პირთა თავშესაფრით უზრუნველყოფა.

ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების მქონე მოსახლეობისათვის სპეციალიზებული ამბულატორიული და სტაციონარული დახმარების აღმოჩენა.

1.2.3.2

დიაბეტის მართვა (პროგრამული კოდი 35 03 03 02)

შაქრიანი დიაბეტით დაავადებულ ბავშვთა მომსახურება;

სპეციალიზებული ამბულატორიული დახმარება;

შაქრიანი და უშაქრო დიაბეტით დაავადებული მოსახლეობის სპეციფიკური მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;

შაქრიანი და უშაქრო დიაბეტით დაავადებული პაციენტების შესაძლო გართულებების პრევენცია.

1.2.3.3

ბავშვთა ონკოჰემატოლოგიური მომსახურება (პროგრამული კოდი 35 03 03 03)

ონკოჰემატოლოგიური დაავადებების მქონე 18 წლამდე ასაკის ბავშვთა ამბულატორიული და სტაციონარული მკურნალობა;

18 წლამდე ასაკის ონკოჰემატოლოგიური პაციენტების ფინანსური ხელმისაწვდომობის გაზრდა.

1.2.3.4 **დიალიზი და თირკმლის ტრანსპლანტაცია (პროგრამული კოდი 35 03 03 04)**

ჰემოდიალიზით და პერიტონეული დიალიზით უზრუნველყოფა; ჰემო და პერიტონეული დიალიზისათვის საჭირო სადიალიზე საშუალებების, მასალისა და მედიკამენტების შესყიდვა და მიწოდება; თირკმლის ტრანსპლანტაცია; ორგანოგადანერგვით იმუნოსუპრესული მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; ჰემოდიალიზზე მყოფ პაციენტთა სისხლძარღვოვანი მიდგომით უზრუნველყოფა; თირკმლის ტერმინალური უკმარისობით დაავადებულთა ჯანმრთელობის მდგომარეობის შენარჩუნება და გაუმჯობესება.

1.2.3.5 **ინკურაბელურ პაციენტთა პალიატიური მზრუნველობა (პროგრამული კოდი 35 03 03 05)**

ინკურაბელურ პაციენტთა ამბულატორიული პალიატიური მზრუნველობა; ინკურაბელურ პაციენტთა სტაციონარული-პალიატიური მზრუნველობა და სიმპტომური მკურნალობა; ინკურაბელურ პაციენტთა მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; ინკურაბელური პაციენტების პალიატიურ სამედიცინო მომსახურებაზე ფინანსური ხელმისაწვდომობის გაზრდა.

1.2.3.6 **იშვიათი დაავადებების მქონე და მუდმივ ჩანაცვლებით მკურნალობას დაქვემდებარებულ პაციენტთა მკურნალობა (პროგრამული კოდი 35 03 03 06)**

იშვიათი დაავადებების მქონე 18 წლამდე ასაკის ბავშვთა ამბულატორიული მომსახურება;

იშვიათი დაავადებების მქონე და მუდმივ ჩანაცვლებით მკურნალობას დაქვემდებარებულ 18 წლამდე ასაკის ბავშვთა სტაციონარული მომსახურება;

ჰემოფილიით და სისხლის შედედების სხვა მემკვიდრული პათოლოგიებით დაავადებულ ბავშვთა და მოზრდილთა ამბულატორიული და სტაციონარული მომსახურება; იშვიათი დაავადებების მქონე პაციენტების სპეციფიკური მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; იშვიათი დაავადებების მქონე და მუდმივ ჩანაცვლებით მკურნალობას დაქვემდებარებულ პაციენტთა სამედიცინო სერვისებზე და მედიკამენტებზე ფინანსური ხელმისაწვდომობა.

1.2.3.7 **სასწრაფო გადაუდებელი დახმარება და სამედიცინო ტრანსპორტირება (პროგრამული კოდი 35 03 03 07)**

სასწრაფო სამედიცინო დახმარება და სამედიცინო ტრანსპორტირება; სასწრაფო სამედიცინო გადაუდებელი დახმარება.

1.2.3.8 **სოფლის ექიმი (პროგრამული კოდი 35 03 03 08)**

პირველადი ჯანდაცვის მომსახურება სოფლად (მათ შორის – ამბულატორიული მომსახურებისათვის აუცილებელი მედიკამენტების და სამედიცინო დანიშნულების საგნების, ექიმის ჩანთის და სამედიცინო დოკუმენტაციის ბეჭდვის მომსახურების შესყიდვა);

სპეცდაფინანსებაზე მყოფი დაწესებულებების მიერ შესაბამისი ამბულატორიული და სტაციონარული მომსახურების მიწოდება;

შიდა ქართლის სოფლების ამბულატორიული ქსელის ხელშეწყობა და განვითარება;

სპეცდაფინანსებაზე მყოფი რიგი სამედიცინო დაწესებულებების დამატებითი ფინანსური უზრუნველყოფა;

სოფლის მოსახლეობისათვის პირველადი ჯანდაცვის მომსახურებაზე მოსახლეობის გეოგრაფიული და ფინანსური ხელმისაწვდომობა.

1.2.3.9

რეფერალური მომსახურება (პროგრამული კოდი 35 03 03 09)

სტიქიური უბედურებების, კატასტროფების, საგანგებო სიტუაციების, კონფლიქტების რეგიონებში დაზარალებულ მოქალაქეთათვის და საქართველოს მთავრობის მიერ განსაზღვრული სხვა შემთხვევების დროს მოსახლეობისათვის სამედიცინო დახმარების გაწევა;

ჯანდაცვის მომსახურებაზე მოსახლეობის ფინანსური ხელმისაწვდომობის გაზრდა.

1.2.3.10

სამხედრო ძალებში გასაწევ მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმება (პროგრამული კოდი 35 03 03 10)

სამხედრო ძალებში გასაწევ მოქალაქეთა ამბულატორიული შემოწმება; სამხედრო ძალებში გასაწევ მოქალაქეთა დამატებითი გამოკვლევები;

სამხედრო ძალებში გასაწევ მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმება.

1.2.4

დიპლომისშემდგომი სამედიცინო განათლება (პროგრამული კოდი 35 03 04)

პროგრამით განისაზღვრება დეფიციტური და პრიორიტეტული საექიმო სპეციალობები, რომლებშიც მზადდება დაფინანსდება;

პროგრამის ფარგლებში და აღნიშნულ სპეციალობებში გათვალისწინებული ადგილების (კვოტების) რაოდენობა;

იმ მუნიციპალიტეტების ჩამონათვალი, რომლებისთვისაც განხორციელდება მაძიებლების დაფინანსება პროგრამის ფარგლებში, განისაზღვრება საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით;

მაძიებელთა შერჩევას უზრუნველყოფს საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საჯარო სამართლის იურიდიული პირი - სამედიცინო საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირების სააგენტო პროგრამით განსაზღვრული „საექიმო სპეციალობის მაძიებელთა შერჩევის წესის“ მიხედვით;

სამედიცინო სერვისების მიწოდების უწყვეტობისა და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება.

1.3

შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა (პროგრამული კოდი 35 01)

შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება, საქმიანობის კოორდინაცია და კონტროლი;

შრომის, სოციალური და ჯანდაცვის სახელმწიფო პროგრამების შემუშავება და

განხორციელება;

სოციალური დახმარებების, პენსიებისა და სხვადასხვა ფულადი თუ არაფულადი სახელმწიფო (მ.შ. ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამებით განსაზღვრული) ბენეფიტების მიმღებთა გამოვლენა, დადგენა, აღრიცხვა, დახმარების დანიშვნა და გაცემის ორგანიზება;

ქვეყანაში შრომის ბაზრის აქტიური პოლიტიკისა და დასაქმების ხელშეწყობის მომსახურებათა განვითარება/განხორციელება;

სამუშაო ადგილზე შრომის უსაფრთხო და ჯანსაღი პირობების ზედამხედველობა, შრომის უსაფრთხოების ნორმების დარღვევის პრევენცია;

შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის შესახებ შესაბამისი სტანდარტების შემუშავება/გადასინჯვა;

სამედიცინო საქმიანობის ხარისხის კონტროლი და უსაფრთხოება;

საზოგადოების გარკვეული ფენების სოციალური დახმარებებით უზრუნველყოფა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის საჭიროებებისათვის გამიზნული პროგრამების შემუშავება, დამტკიცება, განხორციელების კონტროლი და შედეგების მონიტორინგი;

ეპიდსაწინააღმდეგო და სანიტარულ-ჰიგიენური ნორმების შემუშავება და მათზე ზედამხედველობა;

საექიმო, საექთნო და ფარმაცევტული სპეციალობების ნუსხის განსაზღვრა;

ადამიანით ვაჭრობისა (ტრეფიკინგის) და ოჯახში ძალადობის პრევენციის ღონისძიებების განხორციელება;

საქართველოს ტერიტორიულ ერთეულებში სასწრაფო სამედიცინო დახმარების მართვა.

1.4 **ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 29 03)**

თავდაცვის სამინისტროსა და შეიარაღებული ძალების პერსონალისა და მათი ოჯახის წევრების, დაღუპული სამხედრო მოსამსახურეების ოჯახის წევრების ასევე, სამოქალაქო პირებისათვის სოციალური და სამედიცინო დახმარების გაწევა. ამბულატორული, სტაციონარული მკურნალობა, სამედიცინო რეაბილიტაცია და დისპანსერიზაცია. ასევე, შეიარაღებული ძალებისათვის ხელმისაწვდომი, ხარისხიანი და მრავალპროფილიანი სამედიცინო დახმარების უზრუნველყოფა, მორალურ-ფსიქოლოგიური და სოციალურ მხარდაჭერა.

1.5 **სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა (პროგრამული კოდი 35 04)**

სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ჯანდაცვითი ინფრასტრუქტურის, შენობა-ნაგებობებისა და აღჭურვილობის განახლება, სამედიცინო დაწესებულებებში დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის მინიმალური სტანდარტის უზრუნველყოფა;

სამედიცინო დაწესებულებათა მშენებლობა, აღჭურვა და ფუნქციონირების ხელშეწყობა.

1.6 **სსიპ - ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური (პროგრამული კოდი 54 00)**

ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების და მათი ოჯახის წევრების, ასევე

საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ, უგზო-უკვლოდ დაკარგულ, მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილ პირთა ოჯახების სათანადო ცხოვრების პირობებისა და კეთილდღეობისათვის მყარი სამართლებრივი და სოციალურ-ეკონომიკური საფუძვლის შექმნის უზრუნველყოფა;

საზოგადოებაში მხედრული ტრადიციების განმტკიცება, სახელმწიფოსა და საზოგადოების მიერ ვეტერანთა ღვაწლის და დამსახურების სათანადო აღიარება, მომავალ თაობებში პატრიოტული სულისკვეთების გაღვივება;

სახელმწიფოს ეროვნული ინტერესების დაცვისა და საზოგადოებრივი ცხოვრების სხვადასხვა სფეროში ვეტერანთა პოტენციალის სრულფასოვანი გამოვლენისა და განვითარების ხელშეწყობა, მათი სოციალურ-ეკონომიკური საქმიანობისათვის ღირსეული სათანადო პირობების შექმნა;

სამშობლოსათვის თავდადებულ გმირთა სახელების სადიდებლად და მათი საქმის უკვდავსაყოფად, საბრძოლო მოქმედებებში დაღუპულ და ომის შემდგომ გარდაცვლილ მეომართა მიმართ საზოგადოებაში ხსოვნის განმტკიცებისათვის მუდმივი ზრუნვა;

ვეტერანების და მათი ოჯახის წევრების სოციალურ-ეკონომიკური მხარდაჭერის სახელმწიფო და ადგილობრივი მიზნობრივი პროგრამების შემუშავებისა და რეალიზაციის ხელშეწყობა;

1.7 **შრომისა და დასაქმების სისტემის რეფორმების პროგრამა (პროგრამული კოდი 35 05)**

შრომის ბაზარზე, შრომის უსაფრთხოების მიმართულებით არსებული მდგომარეობის შესწავლა; შრომის დაცვის ნორმების გაუმჯობესება/სრულყოფა და ამის საფუძველზე, რეკომენდაციების მეშვეობით, დამსაქმებელსა და დასაქმებულს შორის შრომითი ურთიერთობების გაუმჯობესება;

სამუშაოს მაძიებელთა რეგისტრაცია-კონსულტირება, მომსახურებების განვითარება, შეზუღუდული შესაძლებლობისა და სპეციალური საჭიროების მქონე პირთა დასაქმების ხელშეწყობა, შრომის ბაზრის მოთხოვნის პერიოდული კვლევების განხორციელება და სამუშაოს მაძიებელთა დროებით დასაქმების ხელშეწყობა;

ავტორიზებულ-აკრედიტირებულ პროფესიულ სასწავლო-საგანმანათლებლო დაწესებულებებში რეგისტრირებული სამუშაოს-მაძიებლების მომზადება-გადამზადება;

მონაცემთა შეგროვების მეთოდის შემუშავება და დანერგვა;

ინფორმაციის წყაროების გამოვლენა და სრულყოფა დამატებითი კვლევების საფუძველზე; შრომის ბაზრის კომპონენტთა უწყვეტი კვლევა; შრომის ბაზრის მონაცემთა ანალიზის შედეგების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა, ინფორმაციის გავრცელება;

უსაფრთხო და ჯანსაღი სამუშაო გარემოს შექმნა.

1.8 **შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 30 04)**

სამინისტროს თანამშრომელთა ჯანმრთელობის მდგომარეობისა და ფიზიკური განვითარების შენარჩუნება და განმტკიცება;

ავადობისა და შრომისუუნარობის რაოდენობათა შემცირება;

სამედიცინო ქვედანაყოფების მაღალი საბრძოლო და სამობილიზაციო მზადყოფნის უზრუნველყოფა;

საჭიროების შემთვევაში დაჭრილთათვის სამედიცინო დახმარების აღმოჩენისა და ევაკუაციის ორგანიზება, სანიტარული დანაკარგის მინიმუმამდე დაყვანის

მიზნით;

სამინისტროს სისტემაში სანიტარულ-ჰიგიენური და ეპიდსაწინააღმდეგო ღონისძიებათა კონტროლი, ასევე სამინისტროს თანამშრომელთა ოჯახის წევრების სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა.

1.9

ა(ა)იპ - საქართველოს სოლიდარობის ფონდი (პროგრამული კოდი 57 00)

საქართველოში მცხოვრები სოციალურად განსაკუთრებულად დაუცველი ან კატასტროფული სოციალური დანახარჯების რისკის წინაშე მდგარი პირებისათვის ალტერნატიული (არასაბიუჯეტო) რესურსების მობილიზაცია და პრიორიტეტულ სოციალურ საჭიროებებზე მიმართვა საზოგადოების, კერძო სექტორისა და სახელმწიფოს მონაწილეობით;

სოციალური და ჯანდაცვითი პროექტების დაფინანსება, მათ შორის ერთჯერადი დახმარებების და ასევე, რეგულარული სოციალური შემწეობების/პროექტების დაგეგმვა/განხორციელება.

ონკოლოგიური დაავადებების მქონე 22 წლამდე ბენეფიციარების მხარდაჭერა სახელმწიფო და მუნიციპალური დაფინანსების ლიმიტს ფარგლებს გარეთ მოხვედრილი თერაპიისა და დიაგნოსტიკის, ასევე ძვირადღირებული სადიაგნოსტიკო და სამკურნალო მომსახურება საზღვარგარეთ დადასტურებული სამედიცინო აუცილებლობის შემთხვევაში.

ონკოლოგიური დაავადებების მქონე მოზრდილი მოსახლეობისათვის ძვირადღირებული მედიკამენტების ხელმისაწვდომობის კომპონენტის უზრუნველყოფა სულ მცირე ორი მედიკამენტის (მაბტერის და ჰერცეპტინის) თანადაფინანსება, რომელიც მნიშვნელოვნად შეამცირებს პაციენტისათვის განსაკუთრებულად ძვირადღირებული მედიკამენტის ფასს.

შეზღუდული შესაძლებლობებისა და იშვიათი დაავადებები მქონე ბავშვთა მხარდაჭერის კომპონენტის ფარგლებში ანტიეპილეფსიური მედიკამენტების, აუტიზმის აბილიტაციისა და შშმ ბავშვთა რეაბილიტაციის სერვისების თანადაფინანსებაში მონაწილეობა.

2

თავდაცვა, საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება

თავდაცვისა და უსაფრთხოების სფეროში გაგრძელება თავდაცვის სისტემის მართვის გაუმჯობესება და ინსტიტუციონალიზაცია, პერსონალის განათლება და წვრთნა, შეიარაღებული ძალების შესაძლებლობების განვითარება, ნატო-ში ინტეგრაციის მხარდაჭერა და ორმხრივი თანამშრომლობის ინტენსიფიკაცია, დაინერგება თავდაცვის სფეროში განათლების მიღების ახალი პრინციპები;პრიორიტეტის ფარგლებში ეროვნული უსაფრთხოების პოლიტიკა წარმართება დასავლური სტანდარტებისა და მეთოდების შესაბამისად. დაიხვეწება სამხედრო ძალების საზოგადოებრივი კონტროლის მექანიზმი. უზრუნველყოფილი იქნება საქართველოს პარლამენტის მონაწილეობა შეიარაღებული ძალების განვითარებასა და კონტროლში. სამხედრო მოსამსახურეთათვის უზრუნველყოფილი იქნება ღირსეული სამუშაო პირობები, ასევე მათთვის და ყოფილი სამხედრო მოსამსახურეებისათვის – ადეკვატური სოციალური გარანტიები;ნატო-ში ინტეგრაციის პრიორიტეტულობის გათვალისწინებით გაგრძელება და გაღრმავდება პარტნიორ ქვეყნებთან თანამშრომლობა შესაბამისი რეკომენდაციების უზრუნველსაყოფად;პრიორიტეტის ფარგლებში სამხედრო ძალების საკადრო უზრუნველყოფა მოხდება მხოლოდ პროფესიონალიზმის ნიშნით. შეიქმნება დასავლური ტიპის სამხედრო კარიერული სისტემა;პრიორიტეტის ფარგლებში განხორციელდება ღონისძიებები ქვეყნის წინაშე მდგარი საფრთხეებისა და გამოწვევების გათვალისწინებით შემუშავდება სამოქალაქო თავდაცვის ეფექტიანი სისტემა, რომელიც მთლიანად ქვეყნის თავდაცვის სისტემის ნაწილი იქნება;ძირეული რეფორმა განხორციელდება სამხედრო და ომის ვეტერანების უფლებებისა და ინტერესების უზრუნველყოფის სისტემაში. იგი გაითვალისწინებს სოციალური დახმარების, პროფესიული კვალიფიკაციისა და დასაქმების კომპონენტებს;პრიორიტეტის ფარგლებში სახელმწიფო საზოგადოებრივი მართლწესრიგის განმტკიცების სფეროში განახორციელებს შესაბამის ღონისძიებებს, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს პოლიციისადმი საზოგადოების მაღალი ნდობა, უსაფრთხო გარემო მოქალაქეებისა

და ბიზნესისათვის. უზრუნველყოფილი იქნება პოლიციელების საქმიანობის ხელშეუხებლობის სამართლებრივი გარანტიები, რათა უწყება დაცული იყოს ყველანაირი წნეხისაგან. მართლწესრიგის უზრუნველყოფილი ორგანოების დამოუკიდებლობით შეიქმნება როგორც მოქალაქეების, ისე ამ ორგანოების თანამშრომელთა უფლებების დაცვის მნიშვნელოვანი გარანტია; პრიორიტეტის ფარგლებში განხორციელდება სამართლიანი სასჯელის პოლიტიკა. სასჯელის მოხდის რეჟიმი საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი გახდება და სრულად იქნება დაცული ადამიანის უფლებები; პატიმართა საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესების მიზნით გაგრძელდება დაბა ლაითურში თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულების მშენებლობა. ასევე გაგრძელდება სარეკონსტრუქციო-სარემონტო სამუშაოები სხვადასხვა დაწესებულებაში და განახლდება საყოფაცხოვრებო ინვენტარი; პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებებთან აშენდება საზოგადოებრივი მისაღებები, სადაც პენიტენციური სისტემის ნებისმიერ ვიზიტორს ექნება შესაძლებლობა, მიიღოს სწრაფი და კვალიფიციური მომსახურება; განახლდება და თანამედროვე სამედიცინო ტექნოლოგიებით აღიჭურვება პენიტენციური სისტემის სამედიცინო დაწესებულებები და პირველადი ჯანმრთელობის დაცვის პუნქტები. გაუმჯობესდება მათი მედიკამენტებით მომარაგება და გაიზრდება სტაციონარული მომსახურების არეალი. გაიზრდება სისტემის სამედიცინო პერსონალის რაოდენობა და უზრუნველყოფილი იქნება მისი უწყვეტი განათლების პროცესი. მოსამსახურეები უზრუნველყოფილი იქნებიან ჯანმრთელობის დაზღვევით და გაუმჯობესდება მათი სოციალური და სამუშაო პირობები; გარემონტდება და თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღიჭურვება პრობაციის ბიუროები. გაფართოვდება პრობაციონერთა სარეაბილიტაციო პროგრამების არეალი; პრიორიტეტის ფარგლებში გადაიხედება საპროცესო შეთანხმების ინსტიტუტთან დაკავშირებული ზოგიერთი საკითხი, რათა უზრუნველყოფილი იყოს მაქსიმალურად სამართლიანი სისტემა; განსაკუთრებით შეეწყობა ხელი ორგანიზებული თუ სხვა სახის დანაშაულის გამოვლენასა და გამოძიებას. უპირატესობა მიენიჭება აღდგენითი მართლმსაჯულებისა და რესოციალიზაციის პოლიტიკას; პრიორიტეტის ფარგლებში განხორციელდება ღონისძიებები, რომლებიც გულისხმობს პროკურატურის უფლებამოსილების შეზღუდვას გამოძიებისა და სისხლის სამართლებრივი დევნის ეტაპზე ბრალდებულისა და დაზარალებულის უფლებების დაცვის მიზნით. პროკურატურის ფუნქცია იქნება საზოგადოების დანაშაულისაგან დაცვა, ბრალდებულისა და მსჯავრდებულის, აგრეთვე დაზარალებულის კანონიერ უფლებათა დაცვა და საგამომიებო ორგანოთა მართლზომიერი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა მათი საქმიანობის ზედამხედველობით.

2.1 **საზოგადოებრივი წესრიგი, სახელმწიფო საზღვრის დაცვა და საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარება/გაღრმავება (პროგრამული კოდი 30 01)**

პრევენციული და საგამომიებო ფუნქციების გაძლიერება;

ეფექტიანი და ანგარიშვალდებული სამართალდამცავი უწყების ჩამოყალიბება;

დანაშაულის პრევენცია, დანაშაულზე სწრაფი რეაგირება, საზოგადოებრივ უსაფრთხოებას და მართლწესრიგის უზრუნველყოფა;

ორგანიზებული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის ეფექტიანი სისტემის ჩამოყალიბება, ასევე ორგანიზებულ დანაშაულზე სამართლებრივი და საზოგადოებრივი რეაგირების გააქტიურებას ხელშეწყობა;

საქართველოს სახელმწიფო საზღვარზე, სასაზღვრო ზოლში, სასაზღვრო ზონაში, საქართველოს საზღვაო სივრცესა და საქართველოს იურისდიქციას დაქვემდებარებულ გემებზე საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად კანონსაწინააღმდეგო ქმედებათა პრევენცია, გამოვლენა და აღკვეთა;

დღისით და ღამით, რთული მეტეოროლოგიური პირობების მიუხედავად სამაშველო ოპერაციების განხორციელება ადამიანთა სიცოცხლისა და ქონების გადარჩენის მიზნით საქართველოს მთელს ტერიტორიაზე;

საქართველოს საზღვაო სივრცეში მისი სუვერენული უფლებების დაცვა;

ზღვაოსნობისა და ნაოსნობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, ნაოსნობის წესების დაცვის კონტროლი.

2.2 თავდაცვის მართვა და შესაძლებლობები (პროგრამული კოდი 29 01)

თავდაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

საქართველოს შეიარაღებულ ძალებზე დაკისრებული ამოცანების ეფექტიანად შესასრულებლად არსებული თავდაცვითი შესაძლებლობების შენარჩუნება;

ეროვნული უსაფრთხოების გარემოს გათვალისწინებით, საქართველოს შეიარაღებული ძალების მზადყოფნა შესაძლო სამხედრო აგრესიის შესაკავებლად და რეგიონული და საერთაშორისო უსაფრთხოების განმტკიცებაში მონაწილეობის მიღება. ასევე, პარტნიორ ქვეყნებთან და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან ორმხრივი და მრავალმხრივი თანამშრომლობის გაღრმავება და ახალ პარტნიორ ქვეყნებთან ორმხრივი თანამშრომლობის გეგმების შემუშავება-განხორციელება;

საქართველოს წინაშე არსებული საფრთხეებიდან და გამოწვევებიდან გამომდინარე შეიარაღებული ძალების თანამედროვე შეიარაღებითა და ტექნიკით უზრუნველყოფა.

2.3 საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბება (პროგრამული კოდი 27 01)

პენიტენციური სისტემის საერთაშორისო სტანდარტებთან მიახლოების მიზნით შესაბამისი პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება. ურთიერთობების კოორდინაცია სხვადასხვა სახელმწიფო უწყებებთან, საერთაშორისო და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან, თანამშრომლობის ხელშეწყობისა და მემორანდუმების გაფორმება;

პენიტენციური დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის სრულყოფა და შესაბამისი მანქანა/დანადგარებითა და ინვენტარით აღჭურვა;

მსჯავრდებულ/ბრალდებულთა საცხოვრებელი და ყოფითი პირობების გაუმჯობესება, რბილი ინვენტარის განახლება და პირადი ჰიგიენისათვის საჭირო საშუალებების შექმნა;

პენიტენციურ დაწესებულებებში მყოფთათვის განათლების მიღების ხელშეწყობა - სახელობო და პროფესიული სწავლების პროგრამების განსაზღვრით. ასევე, ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა რესოციალიზაციის მიზნით მათი დასაქმების უზრუნველყოფის ხელშეწყობა და საწარმოო ზონების შექმნა;

პენიტენციურ დაწესებულებებში განთავსებულ პირთა უზრუნველყოფა ეკვივალენტური სამედიცინო მომსახურებით. ამასთანავე, პენიტენციური ჯანდაცვის სტანდარტის შესაბამისად პრევენციული და პროფილაქტიკური ღონისძიებების განხორციელება ჰიგიენის, გადამდები დაავადებების კონტროლის და ფსიქიკური ჯანმრთელობის დაცვის კუთხით;

პენიტენციურ სისტემაში მყოფ ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა სამართლებრივი გარანტიების გაძლიერება - პატიმრობის კოდექსით გათვალისწინებული საჩივრების პროცედურების ხელმისაწვდომობის შენარჩუნებით და ცნობიერების ამაღლებით.

2.3.1 პენიტენციური სისტემის პოლიტიკის შემუშავება, მართვა და ბრალდებულ/მსჯავრდებულთა ყოფითი პირობების გაუმჯობესება

(პროგრამული კოდი 27 01 01)

ბრალდებულ/მსჯავრდებულთა ყოფითი და საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესების მიზნით:

ბრალდებულ/მსჯავრდებულთათვის რბილი ინვენტარის, პირადი ჰიგიენის საგნებისა და საჭიროების შემთხვევაში, შესაფერისი უნიფორმის შესყიდვა, ხარისხიანი კვებითი მომსახურების შენარჩუნება, განათლების ხელმისაწვდომობა - პროფესიული/სახელობო/საგანმანათლებლო სწავლების პროგრამების განსაზღვრისა და შესაბამისი ინფრასტრუქტურის შექმნით, მსჯავრდებულთა დასაქმების ხელშეწყობა;

პენიტენციურ სისტემაში მყოფ ბრალდებულ/მსჯავრდებულთა სამართლებრივი გარანტიების განმტკიცება, პატიმრობის კოდექსით გათვალისწინებული საჩივრების პროცედურების ხელმისაწვდომობის შენარჩუნება, პატიმართა ცნობიერების ამაღლებასა და სრული ინფორმაციულობის უზრუნველყოფა მათი უფლებების (საჩივრების, დისციპლინარული და ადმინისტრაციული პროცედურების) შესახებ;

პენიტენციური სისტემის თანამშრომელთა და სავალდებულო სამხედრო მოსამსახურეების უნიფორმითა და რბილი ინვენტარით უზრუნველყოფა.

2.3.2

ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა ეკვივალენტური სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 27 01 02)

პენიტენციურ სისტემაში გადამდებ და არაგადამდებ დაავადებათა გავრცელების პრევენცია, ეპიდემიოლოგიური კონტროლი და მეთვალყურეობა;

პირველადი ჯანდაცვის რგოლის ფუნქციონირება და შესაბამისი სამედიცინო მომსახურების მიწოდება;

ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა უზრუნველყოფა სამკურნალწამლო საშუალებებით, მათთვის სპეციალიზებული სამედიცინო მომსახურების მიწოდება პენიტენციური სისტემასა და მის გარეთ;

პენიტენციურ დაწესებულებებში აივ-ინფექცია/შიდსის, ტუბერკულოზის და C ჰეპატიტის ინფექციების პრევენციის, დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის უზრუნველყოფა;

მსჯავრდებულთათვის ფსიქიატრიული დახმარების, ხოლო წამლდამოკიდებულ პირთათვის მკურნალობისა და რეაბილიტაციის უზრუნველყოფა;

მძიმე და განუკურნებელი სენით დაავადებულ მსჯავრდებულთა სასჯელისაგან გათავისუფლება;

2.3.3

პენიტენციური სისტემის ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება (პროგრამული კოდი 27 01 03)

პენიტენციურ სისტემაში არსებული ინფრასტრუქტურისა და საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესების მიზნით:

ოზურგეთის რაიონის სოფელ ლაითურში ახალი დაწესებულების მშენებლობის გაგრძელება;

ახალი არასრულწლოვან ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა სპეციალიზირებული და ახალგაზრდა (18-21 წელი) ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა შერეული რისკის პენიტენციური დაწესებულების მშენებლობის დაწყება;

სასჯელადსრულებისა და პრობაციის სამინისტროს არსებულ პენიტენციურ დაწესებულებებში სარემონტო-სარეკონსტრუქციო სამუშაოების ჩატარება;

ცალკეული დაწესებულებების შესამაბამისი მანქანა-დანადგარებითა და ინვენტარით აღჭურვა;

სახელობო, პროფესიული, საგანმანათლებლო და სარეკრეაციო კურსებისა და პროგრამებისათვის აუცილებელი სატრენინგო ოთახების შექმნა.

2.4

საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური (პროგრამული კოდი 60 00)

საქართველოს კონსტიტუციური წყობილების, სუვერენიტეტის, ტერიტორიული მთლიანობისა და სამხედრო პოტენციალის დაცვა უცხო ქვეყნის სპეციალური სამსახურებისა და ცალკეულ პირთა მართლსაწინააღმდეგო ქმედებისაგან;

სახელმწიფოს კონსტიტუციური წყობილებისა და სახელმწიფო ხელისუფლების არაკონსტიტუციური, ძალადობრივი გზით შეცვლის გამოვლენა და დაცვის უზრუნველყოფა;

ქვეყნის ეკონომიკური უსაფრთხოების უზრუნველყოფა;

ტერორიზმთან ბრძოლა;

სახელმწიფო უსაფრთხოებისათვის საფრთხის შემცველი ტრანსნაციონალური ორგანიზებული და საერთაშორისო დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლა;

კორუფციის თავიდან აცილების, გამოვლენისა და აღკვეთის ღონისძიებების განხორციელება;

სახელმწიფო საიდუმლოების რეჟიმის დაცვა, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით სახელმწიფო საიდუმლოების დაცვის უზრუნველყოფის ღონისძიებათა განხორციელება და მათი შესრულების კონტროლი;

ქვეყნის საგარეო საფრთხეებისაგან დაცვა.

2.5

სამოქალაქო უსაფრთხოების დონის ამაღლება (პროგრამული კოდი 30 06)

ქვეყანაში სამოქალაქო უსაფრთხოების დონის ამაღლების მიზნით, საგანგებო სიტუაციების მართვის ერთიანი სისტემის ჩამოყალიბება;

საგანგებო სიტუაციების პრევენციის, მასზე მზადყოფნის, რეაგირებისა და მიყენებული ზიანის აღმოფხვრისათვის საჭირო სამუშაოების უზრუნველყოფის მიზნით საქმიანობის ორგანიზება;

სამოქალაქო უსაფრთხოების ამოცანების გადასაწყვეტად სამოქალაქო უსაფრთხოების ეროვნული გეგმის განხორციელების კოორდინირება;

საქართველოს კანონით „სამოქალაქო უსაფრთხოების შესახებ“ გათვალისწინებული კანონქვემდებარე აქტების ეტაპობრივი შემუშავება და მიღება;

საგანგებო სიტუაციების მართვის სფეროში სპეციალურად უფლებამოსილი ორგანოს საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ - საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს შესაძლებლობების გაძლიერება;

სააგენტოს უფლებამოსილების განხორციელებისათვის აუცილებელი შესაბამისი სამართლებრივი ბაზის შექმნა;

სააგენტოს ინფრასტრუქტურის მშენებლობა/რეაბილიტაცია, სახანძრო-სამაშველო სპეციალური ავტოტრანსპორტისა და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განახლება/მოდერნიზაცია.

2.6 საერთაშორისო ოპერაციები (პროგრამული კოდი 29 06)

პროგრამის ფარგლებში, თავდაცვის სამინისტრო არსებული მექანიზმების საშუალებით წარმატებით ასრულებს ალიანსის წინაშე აღებულ ვალდებულებებს და საერთაშორისო უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად მონაწილეობს ნატოს ეგიდით წარმოებულ მტკიცე მხარდაჭერის მისიასა (RSM) და ნატოს სწრაფი რეაგირების ძალებში (NRF). ამავდროულად, თავდაცვის სამინისტრო აქტიურად თანამშრომლობს ევროკავშირთან ასოცირების დღის წესრიგისა და ევროკავშირის ერთიანი უსაფრთხოებისა და თავდაცვის პოლიტიკის ფარგლებში და მონაწილეობს ევროკავშირის ეგიდით წარმოებულ მისიებში - ცენტრალური აფრიკის რესპუბლიკა (EUMAM RCA) და უკრაინაში (EUAM UKR).

2.7 გამოძიებაზე ზედამხედველობის, სახელმწიფო ბრალდების მხარდაჭერის, დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლისა და პრევენციის პროგრამა (პროგრამული კოდი 26 02)

იურიდიული პირების მიერ ჩადენილი კორუფციული დანაშაულის გამოძიებისა და საპროცესო ზედამხედველობის განხორციელების ხელშეწყობა, აღნიშნული დანაშაულის გამოძიებისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის სახელმძღვანელოს შემუშავება; ადამიანის უფლებების დაცვა გამოძიების მიმდინარეობისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის განხორციელების პროცესში; ამ სფეროში სახელმწიფოს პოზიტიური ვალდებულების დარღვევის გამომწვევი მიზეზების დადგენა და საერთაშორისო და უფლებადამცველი ორგანიზაციების რეკომენდაციების გათვალისწინება; ოჯახური ძალადობის, წამების, არასათანადო მოპყრობის, უმცირესობათა უფლებების დარღვევის ფაქტებზე ეფექტური და საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი გამოძიება და სისხლისსამართლებრივი დევნა; პროკურატურის მუშაკთა ახალი, პროკურატურის წინაშე არსებული გამოწვევების შესაბამისი ეთიკის კოდექსის შემუშავება, არსებული კოდექსის ბუნდოვანი ნორმების აღმოფხვრა, ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული გადაცდომების კონკრეტიზაცია; სისხლის სამართლის საქმისწარმოების ელექტრონული სისტემის დახვეწა, პროკურორთა საჭიროებებზე მორგებული და ადამიანური რესურსების მართვის ელექტრონული პროგრამების შექმნა, პროკურორთა დატვირთვის ელექტრონული მოდულის იმპლემენტაციის განხორციელება; პროკურატურის საქმიანობის გამჭვირვალობისა და საზოგადოების წინაშე ანგარიშვალდებულების უზრუნველყოფის მიზნით მასმედიასთან ურთიერთობის ეფექტური მექანიზმების შექმნა, საზოგადოებისთვის ინფორმაციის მიწოდების არსებული მექანიზმების სრულყოფა; მოწმისა და დაზარალებულის კოორდინატორის ინსტიტუტის დახვეწა, დანაშაულის პრევენციის ადგილობრივი საბჭოების შექმნა; პროკურატურის როლის გაზრდა დანაშაულის პრევენციის პროცესში და ამ მიმართულებით სტრატეგიის შემუშავება; არასრულწლოვანთა სისხლის სამართლის საქმეებზე პროკურორთა გადამზადება. არასრულწლოვანთა მიმართ იძულებითი ღონისძიებების გამოყენების პრაქტიკის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანა. საქართველოს პროკურატურის საქმიანობის ეფექტიანობის ზრდის, საერთაშორისო სტანდარტების სამუშაო პრაქტიკაში დანერგვის, განხორციელებული საკანონდებლო სიახლეების პრაქტიკაში სწორი იმპლემენტირებისა და დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის ხელშეწყობა, პროკურატურის თანამშრომელთა პროფესიული მომზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების უზრუნველყოფის გზით; თანმიმდევრული, კოორდინირებული საქმიანობის ხელშეწყობისა და საერთო მიდგომების დანერგვის მიზნით, პროკურატურისა და სხვა საგამოძიებო უწყებების/მიზნობრივი ჯგუფების წარმომადგენლებისათვის ერთობლივი სასწავლო პროექტების განხორციელება;

- 2.8 **სამხედრო მრეწველობის განვითარება (პროგრამული კოდი 29 07)**
 ენერგოუსაფრთხოების სფეროში სამეცნიერო ტექნიკური სამუშაოების გაღრმავებას, საწარმოო ბაზის განახლებას და თანამედროვე სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანას, შეიარაღებულ ძალებში არსებული შეიარაღების და ტექნიკური საშუალებების მოდერნიზებასა და აღდგენას. ასევე, მრეწველობის და მათ შორის, მანქანათმშენებლობის რიგი დარგების განვითარებას, ახალი ტექნოლოგიური პროცესების კვლევასა და ოპტიმიზაციას. ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის ასამაღლებლად და სამხედრო-სამრეწველო კომპლექსის განვითარებისათვის, თავდაცვის სფეროში სამეცნიერო-კვლევების განხორციელება. საწარმოო სიმძლავრეების გაზრდა-მშენებლობა და ექსპერიმენტალური მოდელების შექმნა შემდგომში ექსპორტის გაზრდის მიზნით.
- 2.9 **ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია (პროგრამული კოდი 23 03)**
 საფინანსო და ეკონომიკურ სფეროში დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლა, ქვეყანაში ჯანსაღი, კონკურენტუნარიანი გარემოს ხარისხის ამაღლება, კანონიერი სამეწარმეო საქმიანობის დაცვა და სამსახურში მწყობრი სისტემის ჩამოყალიბება;
 საქართველოსა და საზღვარგარეთის ქვეყნებში პერსონალის შერჩევის კრიტერიუმებისა და პროცედურების კუთხით დაგროვილი გამოცდილების შესწავლა;
 საქართველოს ეკონომიკურ საზღვრებზე კონტროლის გამკაცრება გადასახადების გადახდაზე თავის არიდების აღკვეთის მიზნით, პრევენციული ღონისძიებების გატარება დანაშაულის ჩადენის აღკვეთის მიზნით;
- 2.10 **ეროვნული საგანძურის, დიპლომატიური წარმომადგენლობებისა და საპატრიარქოს დაცვის უსაფრთხოების დონის ამაღლება (პროგრამული კოდი 30 02)**
 დასაცავი ობიექტების დაცვის ხარისხის ამაღლება;
 ციფრული კავშირგაბმულობისა და ობიექტების თანამედროვე დაცვითი საგანგაშო სიგნალიზაციის სისტემებით აღჭურვა;
 ავტოპარკის მუდმივი განახლება;
 ინფრასტრუქტურის მუდმივი რეაბილიტაცია.
- 2.11 **მართვის, კონტროლის, კავშირგაბმულობის და კომპიუტერული სისტემები (პროგრამული კოდი 29 04)**
 საქართველოს შეიარაღებული ძალების მართვისა და კონტროლისათვის კომუნიკაციებისა და საინფორმაციო უსაფრთხოების სისტემების გამართულ ფუნქციონირებას. მონაცემებისა და ინფორმაციის უსაფრთხოების დაცვა მოითხოვს კიბერ და საკომუნიკაციო უსაფრთხოების სისტემებს, რომელთა დახმარებითაც შესაძლებელია მოწინააღმდეგის მხრიდან საზიანო ქმედებების თავიდან აცილება, უარყოფითი შედეგების შემცირება და ყველა ელემენტის ფუნქციონირების უმოკლეს ვადებში აღდგენა. პროგრამამ უნდა უზრუნველყოს მონაცემთა და ინფორმაციის უსაფრთხოება თავდაცვის სფეროში და თანამშრომლობა სხვა შესაბამის უწყებებთან. თავდაცვითი ოპერაციების ერთიანობისა და უწყვეტობის შენარჩუნებისათვის მნიშვნელოვანია ქვედანაყოფების მობილური და სტაციონალური მართვისა და კონტროლის სისტემის დახვეწა.
- 2.12 **სრულყოფილი პრობაციის სისტემა (პროგრამული კოდი 27 02)**
 სსიპ - არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის ეროვნული სააგენტოს ადმინისტრაციული შესაძლებლობების განვითარება;

სარეაბილიტაციო პროგრამების განხორციელება და მათში პრობაციონერების ჩართულობა;

არასრულწლოვანთათვის სასჯელის სახედ შინა პატიმრობასთან დაკავშირებული შესაბამისი ღონისძიებების გატარების ხელშეწყობა.

2.13

საქართველოს მიერ საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების ფარგლებში საქართველოს აეროპორტებში „გათავისუფლებული ფრენების“ მომსახურების ხარჯების ანაზღაურება (მათ შორის, წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვა (პროგრამული კოდი 24 09)

საქართველოს ევროპის ერთიან საჰაერო სივრცეში ინტეგრაციის პროცესის გაღრმავება;

საერთაშორისო ანტიტერორისტული საქმიანობის ხელშეწყობა კომპეტენციის ფარგლებში;

ფრენების უსაფრთხოებისა და საავიაციო უშიშროების დონის ამაღლება;

აშშ-ს სამხედრო ავიაციის საჰაერო ნავიგაციით და პილოტაჟით უზრუნველყოფა;

ჩრდილოატლანტიკური ხელშეკრულების წევრ სახელმწიფოებსა და „პარტნიორობა მშვიდობისათვის“ პროგრამაში მონაწილე სხვა სახელმწიფოებს შორის შეთანხმებით გათვალისწინებული პირობების შესრულების უზრუნველყოფა.

2.14

საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატი (პროგრამული კოდი 03 01)

სამხედრო აღმშენებლობისა და ქვეყნის თავდაცვის ორგანიზაციის მიმართულებით უმაღლესი დონის გადაწყვეტილებების მიღება; სამხედრო ძალების სტრუქტურისა და რაოდენობის განსაზღვრის პროექტების მომზადება; ეროვნული უსაფრთხოების პოლიტიკის დაგეგმვის კოორდინაცია კანონმდებლობით მინიჭებული კომპეტენციის ფარგლებში და ეროვნული უშიშროების საბჭოს მდივნის მონაწილეობის უზრუნველყოფა.

საინფორმაციო-ანალიტიკური საქმიანობის მიმართულებით ქვეყნს თავდაცვის, უშიშროებისა და სამხედრო აღმშენებლობის საკითხებზე აქტუალური მომზადება და ექსპერტიზა, საინფორმაციო-ანალიტიკური მასალების მომზადება და ამ მასალებით საქართველოს პრეზიდენტისა და უშიშროების საბჭოს წევრების უზრუნველყოფა. ქვეყნის თავდაცვისა და უშიშროების სფეროში საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული საქმიანობის მიმართულებით საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს დასკვნებისა და გადაწყვეტილებების პროექტების მომზადება.

2.15

დანაშაულის პრევენცია და ყოფილ პატიმართა რესოციალიზაცია (პროგრამული კოდი 26 07)

პროგრამის მიზანს წარმოადგენს საქართველოში დანაშაულის რეციდივის თავიდან აცილების ხელშეწყობა, რისკჯგუფებთან მუშაობა და პირველადი დანაშაულის პრევენციასთან დაკავშირებული ღონისძიებების გატარება. ამ მხრივ 2017-2020 წლებში განსახორციელებელი ღონისძიებები მიმართული იქნება ახალგაზრდების ფიზიკური, შემეცნებითი, გონებრივი, სოციალური და მოხალისეობრივი კულტურის განვითარებაზე, ყოფილი პატიმრების ინდივიდუალური საჭიროებების გათვალისწინებით მათი ფიზიკური და ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების მოგვარებაზე, შრომის ბაზრის

მოთხოვნების ადეკვატური ტრენინგების/პროფესიული გადამზადების კურსების შეთავაზებაზე, პოტენციურ დამსაქმებელთან რეკომენდაციების გაწევაზე, განრიდება-მედიაციის სფეროს ინსტიტუციური ჩარჩოს დახვეწაზე, საგრანტო პროგრამების საშუალებით დეფიციტური სერვისების მიწოდებასა და შემდგომ განვითარებაზე.

პროგრამის ფარგლებში ხორციელდება ღონისძიებები ყოფილ პატიმართა ფიზიკური და ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების მოგვარების, პროფესიული გადამზადების და პროგრამის წარმატებული მონაწილეების დასაქმების ხელშეწყობის, განრიდებასა და მედიაციის პროგრამის ეფექტურობის და მასში ჩართული პროფესიონალების გადამზადების, დანაშაულის ჩადენის რისკის ქვეშ მყოფი არასრულწლოვნებისთვის სპეციალიზებული სერვისების შეთავაზების, აგრეთვე, ქვეყნის მასშტაბით რეფერალის სისტემის შემუშავების, არასრულწლოვნებში დანაშაულის პირველადი პრევენციის მიზნით ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაციის, მოხალისეობის განვითარებისა და სამოქალაქო და სამართლებრივი ცნობიერების ღონის ამალგების, საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს საგრანტო პროგრამის განვითარებისა და ადმინისტრირების მიმართულელებით.

2.16 **სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და მართვა (პროგრამული კოდი 30 05)**

სახელმწიფო რეზერვების მატერიალურ ფასეულობათა ოპერაციების წარმოება;

სახელმწიფო რეზერვში ჩასაწყობ მატერიალურ ფასეულობათა ახალი ნომენკლატურის შემუშავება და დადგენილი წესით მისი დამტკიცება;

სახელმწიფო რეზერვში რიცხულ მატერიალურ მარაგებზე მონიტორინგის და სისტემატური კონტროლის განხორციელება.

3 **რეგიონული განვითარება, ინფრასტრუქტურა და ტურიზმი**

საქართველოს უკეთესი შიგა და საერთაშორისო ინტეგრაციის უზრუნველსაყოფად განსაკუთრებულად პრიორიტეტულია ქვეყნის ზოგადი რეგიონული და ინფრასტრუქტურული განვითარება. ტურიზმის განვითარებასთან ერთად ქვეყანა ჩამოყალიბდება რეგიონულ ცენტრად; ქვეყნისათვის აქტუალურ თემად რჩება საგზაო, ენერგეტიკისა და წყლის ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაცია და ქვეყნის რეგიონული განვითარება; გაგრძელდება მუშაობა საერთაშორისო, შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი მნიშვნელობის გზების მდგომარეობის გაუმჯობესებისათვის, რათა გაიზარდოს როგორც ქვეყნის შიგა ტვირთბრუნვა და ურთიერთდაკავშირება, ისე საქართველოს როლი რეგიონული და საერთაშორისო ტვირთბრუნვისა და ტრანზიტის ჭრილში. მაღალი ტემპით გაგრძელდება აღმოსავლეთ-დასავლეთის ჩქაროსნული ავტომარშრუტის, ქუთაისისა და ქობულეთის შემოვლითი გზების მშენებლობა. საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე აშენდება და გაუმჯობესდება საერთაშორისო, შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი მნიშვნელობის გზები. შეიქმნება განვითარებული, ხარისხიანი და უსაფრთხო საგზაო ინფრასტრუქტურა ქვეყნის შიგა ტვირთბრუნვის, იმპორტის, ექსპორტისა და ტრანზიტის განვითარებისათვის. უზრუნველყოფილი იქნება საკურორტო და სხვა რეგიონებში უკეთესი მიღწევადობა. გაგრძელდება ამ სფეროში ინვესტიციების მოზიდვა, რაც ხელს შეუწყობს როგორც ქვეყნის სატრანზიტო პოტენციალის, ვაჭრობისა და ტურიზმის ზრდას, ისე ახალი საწარმოების მშენებლობასა და სამუშაო ადგილების შექმნას; უცხოური და ადგილობრივი ინვესტიციების მძლავრი ნაკადის მოზიდვით და მოწოდების წყაროების დივერსიფიკაციით კიდევ უფრო გაიზრდება ქვეყნის საექსპორტო პოტენციალი ენერგეტიკის სფეროში და საქართველოს როლი აღმოსავლეთ-დასავლეთის ენერგეტიკულ დერეფანში. სანდო, დივერსიფიცირებული და ფინანსურად მდგრადი ენერგოსისტემა ერთ-ერთი წინაპირობაა საქართველოს სამეწარმეო და საექსპორტო პოტენციალის მაქსიმალიზებისათვის. სახელმწიფო მიზნად ისახავს,

საქართველო გახდეს ელექტროენერჯის მნიშვნელოვანი ექსპორტიორი თურქეთში, ევროპასა და ახლო აღმოსავლეთში. საქართველოს ენერჯეტიკულ სექტორს განსაკუთრებულად მიმზიდველს ხდის თურქეთთან დამაკავშირებელი 500-კილოვოლტიანი მაღალი ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობა და სხვა ენერგოპროექტები: გაგრძელდება მუშაობა საქართველოს სხვადასხვა ქალაქში წყალმომარაგებისა და წყალარინების ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციის კუთხით. ასევე, გაგრძელდება წყლის მილსადენების, გამწმენდი ნაგებობების, რეზერვუარების მშენებლობა-რეაბილიტაცია, ნაპირდაცვის უზრუნველყოფის ღონისძიებები და მუდმივი მონიტორინგი მდინარეებისა და ზღვის სანაპირო ზოლებში ავარიული და რისკფაქტორიანი უბნების გამოვლენისა და ნაპირსამაგრი სამუშაოების ჩატარებისათვის; ტურიზმის ხელშეწყობის მიზნით გაგრძელდება საქართველოს ქალაქებისა და რეკრეაციული ტერიტორიების მხარდაჭერა, ტურისტულ ინფრასტრუქტურაში ინვესტიციების მოზიდვა.

3.1 საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 25 02)

გეოგრაფიული მდებარეობიდან გამომდინარე, საქართველომ შეიძინა ევროპისა და აზიის დამაკავშირებელი სატრანსპორტო დერეფნის სტატუსი. ვინაიდან, სატვირთო გადაზიდვების საკმაოდ დიდი ნაწილი ავტოსატრანსპორტზე მოდის, სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურის განვითარების ერთ-ერთ მნიშვნელოვან მიმართულებას საავტომობილო გზები წარმოადგენს. საავტომობილო გადაზიდვებზე გაზრდილმა მოთხოვნამ განაპირობა არსებული გზების რეკონსტრუქცია, არსებული საგზაო ინფრასტრუქტურის განახლება-მოდერნიზება და ზოგ შემთხვევაში უსაფრთხო, ცენტრალური ქალაქების გვერდის ავლით, ახალი საგზაო მონაკვეთების მშენებლობის აუცილებლობა, რითაც გარკვეული ტერიტორიები გამოთავისუფლდება. აღნიშნული კი ტურიზმის განვითარების და ახალი ტურისტული ობიექტების მშენებლობის საფუძველი იქნება.

საქართველოს საგზაო ქსელის ინტეგრირება საერთაშორისო საგზაო კომუნიკაციების სისტემაში, ქვეყნის საავტომობილო გზების გამტარუნარიანობის გაზრდა, ავტოსატრანსპორტო დერეფნის განვითარება და საერთაშორისო სატრანზიტო კონკურენტუნარიანობის გაზრდა, სახელმწიფოთაშორისო და რეგიონთაშორისო ავტოსაგზაო კავშირების გაუმჯობესება, მოსახლეობის გაზრდილი ეკონომიკური აქტივობის, ინტენსიური ავტომობილიზაციის დონისა და გაზრდილი სატრანსპორტო ნაკადების დონესთან საავტომობილო საგზაო ქსელის განვითარების ტემპების შესაბამისობის უზრუნველყოფა.

3.1.1 საავტომობილო გზების პროგრამების მართვა (პროგრამული კოდი 25 02 01)

საავტომობილო გზების ინფრასტრუქტურული პროექტების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება, საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზების მშენებლობა-რეაბილიტაციის ადმინისტრირება და მონიტორინგი.

3.1.2 გზების მშენებლობა და მოვლა-შენახვა (პროგრამული კოდი 25 02 02)

საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზების რეაბილიტაცია; მუნიციპალიტეტების ადმინისტრაციულ ცენტრებთან, თვითმმართველ ქალაქებთან, ისტორიულ და კულტურულ ძეგლებთან, ასევე, მოსაზღვრე ქვეყნებთან მისასვლელი საავტომობილო გზების პერიოდული შეკეთება და რეაბილიტაცია, რეკონსტრუქცია-მოდერნიზაცია და განვითარება; სტიქიური და სხვა ფორსმაჟორული მოვლენების შედეგების ლიკვიდაცია.

3.1.3 ჩქაროსნული ავტომაგისტრალების მშენებლობა (პროგრამული კოდი 25 02 03)

ჩქაროსნული ავტომაგისტრალების მშენებლობა-რეაბილიტაცია, სატრანსპორტო გადაზიდვების საერთაშორისო კორიდორებში

საქართველოს საგზაო ინფრასტრუქტურის კონკურენტუნარიანობის გაზრდა, ავტოტრანსპორტის ნაკადების გამტარუნარიანობის ამაღლება და უსაფრთხო მოძრაობის უზრუნველყოფა.

3.2 რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია (პროგრამული კოდი 25 03)

მუნიციპალიტეტებში სხვადასხვა სახის ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება და მათთან დაკავშირებული სხვადასხვა მომსახურებების შესყიდვა; სახელმწიფო მნიშვნელობის (ადმინისტრაციული, სტრატეგიული, სამხედრო, პოლიციური და სხვა დანიშნულების) ობიექტების სამშენებლო-სარეაბილიტაციო სამუშაოების განხორციელება; ნაპირდაცვითი სამუშაოების უზრუნველყოფა; ქვეყანაში ტურიზმის განვითარების მიზნით სხვადასხვა ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება. ასევე, სამინისტროს მართვაში არსებული საწარმოების საოპერაციო ხარჯებისა და შესაბამისი ფუნქციური დავალებების შესასრულებლად წარმოებული სამშენებლო და სარეაბილიტაციო სამუშაოების და მათთან დაკავშირებული სხვადასხვა მომსახურებების შესყიდვა. მუნიციპალიტეტებში (გარდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა) არასახიფათო ნარჩენების ნაგავსაყრელების მოწყობა, მართვა და დახურვა, ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურების მოწყობა და მართვა.

დონორების მიერ დაფინანსებული პროექტების მოსამზადებლად საჭირო ღონისძიებების გატარება, საპროექტო დოკუმენტაციების მომზადება და ანალიზი.

3.3 წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია (პროგრამული კოდი 25 04)

მუნიციპალიტეტებში მცხოვრები მოსახლეობის და დაწესებულებების ეკოლოგიურად სუფთა, გაფილტრული, ზედაპირული გრუნტის წყლების მოხვედრისგან დაცული სასმელი წყლის 24 საათიანი მიწოდების რეჟიმით უზრუნველყოფა; საქართველოს დიდ ქალაქებსა და სოფლებში წყალმომარაგებისა და წყალარინების სისტემების აღდგენა-რეაბილიტაცია;

მუნიციპალიტეტებში წყალსადენის სათავე ნაგებობების მოწყობა და ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობების მშენებლობა-რეაბილიტაცია;

ტურისტულ-დასასვენებელ ცენტრებში წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება.

3.4 სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება (პროგრამული კოდი 36 03)

ქვეყანაში არსებული მაღალი და საშუალო ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობა რეაბილიტაცია;

მეზობელ ქვეყნებთან არსებული ელექტროგადამცემი ხაზების რეაბილიტაცია და ახლის მშენებლობა.

სისტემის მოძველებული ქვესადგურების თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღჭურვა და სხვადასხვა სიმძლავრის ახალი ქვესადგურების მშენებლობა.

თავისუფალი ინდუსტრიული ზონის განვითარებისათვის შესაბამისი ელექტროგადამცემი ქსელის მოწყობა.

3.5 ენერგეტიკის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (პროგრამული კოდი 36 01)

ენერგეტიკის უსაფრთხოების სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება, სახელმწიფო სტრატეგიისა და სახელმწიფო პროგრამების შესრულების მონიტორინგი და მათი განხორციელების კოორდინაცია. საქართველოს ენერგეტიკის დარგში ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა.

ელექტროენერჯის დამატებითი, ალტერნატიული და განახლებადი წყაროების მოძიების, ენერჯის შემცველი წყაროების უპირატესი ათვისებისა და ამ კუთხით დარგის სტაბილური განვითარების უზრუნველსაყოფად სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება.

ქვეყნის მდგრადი განვითარების ხელშეწყობა.

არსებული წილობრივი განაწილების ხელშეკრულებების შესრულების მონიტორინგი, მოქმედი ინვესტორების საქმიანობის კოორდინაცია, აღნიშნულის ფარგლებში ნავთობისა და გაზის ოპერაციების მონოტორინგი, კომპანიების ყოველწლიური სამუშაო გეგმების და ბიუჯეტების განხილვა, შეთანხმება და შესრულების მონიტორინგი.

ინვესტორებისაგან ყველა სახის ტექნიკური ინფორმაციის მიღება, დამუშავება, სისტემატიზაცია, ნავთობისა და გაზის ოპერაციების წარმოების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის დადგენა, ნავთობისა და გაზის ოპერაციების, ნავთობის გადამუშავების, გაზის დამუშავების და ნავთობგაზპროდუქტების ტრანსპორტირების საქმიანობის ერთიანი მარეგულირებელი საფუძვლების შექმნა.

ნავთობისა და გაზის რესურსების ათვისების და ნავთობის გადამუშავების სფეროში ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა.

შავი ზღვის შელფის საქართველოს ნაწილზე ნახშირწყალბადების რესურსების ათვისების მიზნით პოტენციური ინვესტორების მოძიება.

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებში (იმერეთის, კახეთის, შიდა და ქვემო ქართლის, სამეგრელოს, რაჭის, გურიისა და სამცხე-ჯავახეთის) გაზის გარეშე არსებული სოფლების გაზიფიცირება.

ყაზბეგის მუნიციპალიტეტში და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობის მიერ მოხმარებული ბუნებრივი აირის საფასურის ანაზღაურება შესაბამის პერიოდებში პროგრამით განსაზღვრული ბენეფიციარებისათვის.

ქარის, მზის და ბიომასის ელექტროსადგურების განვითარება

3.5.1

ენერჯეტიკის სფეროში პოლიტიკის განხორციელება (პროგრამული კოდი 36 01 01)

ენერჯეტიკის უსაფრთხოების სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება, სახელმწიფო სტრატეგიისა და სახელმწიფო პროგრამების შესრულების მონიტორინგი და მათი განხორციელების კოორდინაცია.

საქართველოს ენერჯეტიკის დარგში ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა.

ელექტროენერჯის დამატებითი, ალტერნატიული და განახლებადი წყაროების მოძიების, ენერჯის შემცველი წყაროების უპირატესი ათვისებისა და ამ კუთხით დარგის სტაბილური განვითარების უზრუნველსაყოფად სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება.

ქვეყნის მდგრადი განვითარების ხელშეწყობა.

არსებული წილობრივი განაწილების ხელშეკრულებების შესრულების მონიტორინგი, მოქმედი ინვესტორების საქმიანობის კოორდინაცია, აღნიშნულის ფარგლებში ნავთობისა და გაზის ოპერაციების მონოტორინგი, კომპანიების ყოველწლიური სამუშაო გეგმების და ბიუჯეტების განხილვა, შეთანხმება და შესრულების მონიტორინგი.

ინვესტორებისაგან ყველა სახის ტექნიკური ინფორმაციის მიღება, დამუშავება, სისტემატიზაცია, ნავთობისა და გაზის ოპერაციების წარმოების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის დადგენა, ნავთობისა და გაზის ოპერაციების, ნავთობის გადამუშავების, გაზის დამუშავების და ნავთობგაზპროდუქტების ტრანსპორტირების საქმიანობის ერთიანი მარეგულირებელი საფუძვლების შექმნა.

ნავთობისა და გაზის რესურსების ათვისების და ნავთობის გადამუშავების სფეროში ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა.

შავი ზღვის შელფის საქართველოს ნაწილზე ნახშირწყალბადების რესურსების ათვისების მიზნით პოტენციური ინვესტორების მოძიება.

ქარის და მზის ელექტროსადგურების და ბიომასის

თბოელექტროსადგურის ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევის განხორციელება, შემდგომში მშენებლობის მიზნით.

3.5.2 **მოსახლეობის ელექტროენერჯითა და ბუნებრივი აირით მომარაგების გაუმჯობესება (პროგრამული კოდი 36 01 02)**
საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებში გაზისა და ელექტროენერჯის გარეშე არსებული სოფლების გაზიფიცირება და ელექტროფიცირება.

3.5.3 **ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურების ღონისძიება (პროგრამული კოდი 36 01 03)**
განხორციელდება ყაზბეგის მუნიციპალიტეტში და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობის მიერ მოხმარებული ბუნებრივი აირის საფასურის ანაზღაურება შესაბამის პერიოდებში პროგრამით განსაზღვრული ბენეფიციარებისათვის.

3.6 **ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 24 05)**
მცირე ტურისტული ინფრასტრუქტურის მოწყობა და ტურისტების მოზიდვა:
საერთაშორისო და ტურისტულ გამოფენა-ბაზრობებში მონაწილეობა;
მსოფლიოს წამყვანი ტუროპერატორებისა და მასმედიის წარმომადგენლებისთვის პრეზენტაციების, პრესტურებისა და გაცნობითი ტურების მოწყობა;
მსოფლიოს წამყვან ტელეარხებზე რეკლამების განთავსება, ინტერნეტსივრცეში მარკეტინგული კამპანიის სწრაფად და ეფექტიანად განხორციელება;
კონკრეტული მიმართულებების პოტენციალის კვლევა და შემუშავებული მარშრუტების მარკირების ჩატარება;
ტურისტულად მიმზიდველ დიდ ქალაქებში საინფორმაციო დაფების განთავსება;
ტურიზმის განვითარებისათვის კურორტებისა და საკურორტო პოტენციალის კვლევა;
ტურიზმის სფეროში კერძო სექტორის განვითარება, ხელშეწყობა და წახალისება.

3.7 **ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 29 05)**
პროგრამა ითვალისწინებს სამხედრო ბაზების რეაბილიტაცია-განვითარებას, წვრთნების და სწავლებების უზრუნველყოფის ინფრასტრუქტურის, საინჟინრო ნაგებობისა და კომუნიკაციების რეაბილიტაციასა და განვითარებას. აღნიშნული მიმართულებით ასევე გათვალისწინებულია კვების სისტემის გამართვა, რაც თავის მხრივ მოიცავს შენობა-ნაგებობების რეაბილიტაციას, წყალმომარაგების სისტემის განვითარებას, სასადილო ინვენტარით აღჭურვას და საველე სასადილოების და სამზარეულო კონტეინერების უზრუნველყოფას.

3.8 **საქართველოში ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების განვითარება (პროგრამული კოდი 24 08)**
ინოვაციების ინფრასტრუქტურის განვითარება ითვალისწინებს დარგობრივი სამრეწველო ონოვაციების ლაბორატორიების - ფაბლაბების ფორმირებას საქართველოს მამტაბით (ფაბლაბი დააკავშირებს და ერთ სივრცეში მოაქცევს მსოფლიოს ტექნოლოგებს, გამომგონებლებს და ნოვატორებს. ცოდნის გაზიარების ეს ქსელი მოიცავს 50 ქვეყანას). „ფაბლაბის“ ტექნოლოგიური პლათფორმის ჩართვა სკოლებისა და უნივერსიტეტების სასწავლო

პროგრამებში. STEM საგნების სწავლების დონის ამაღლება;

საქართველოს მასშტაბით ტრენინგებისა და სხვადასხვა ღონისძიებების ორგანიზება (მათ შორის 40,000 აუთსორსზე ორიენტირებული სპეციალისტის მომზადება საინფორმაციო ტექნოლოგიების პრიორიტეტული მიმართულებებით);

სტარტაპების დაფინანსება (მინი გრანტები).

3.9

რეგიონებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (პროგრამული კოდი 25 01)

რეგიონული განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება; ქვეყნის მდგრადი რეგიონული განვითარების ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება-განხორციელების უზრუნველყოფის ინსტიტუციური მექანიზმების შექმნის, რეგიონული განვითარების დაგეგმვის დოკუმენტების შემუშავების, რეგიონული განვითარების დაგეგმვისა და ფინანსური უზრუნველყოფის მიზნით, რეგიონული განვითარების საკითხების მარეგულირებელი ჩარჩო საკანონმდებლო ბაზის შემუშავება და განხორციელება;

დეცენტრალიზაციის პოლიტიკის შემუშავება;

ადგილობრივი თვითმმართველობის ინსტიტუციური გაძლიერებისა და მუნიციპალური მომსახურების გაუმჯობესების უზრუნველსაყოფად ადგილობრივი თვითმმართველობის რეფორმის სფეროში წინადადებების შემუშავება;

სახელმწიფო მმართველობის სხვადასხვა სექტორებსა და დარგებში დეცენტრალიზაციის პროცესის ხელშეწყობა და კოორდინაცია;

მუნიციპალიტეტების ტერიტორიული ოპტიმიზაციის გაგრძელება;

საქართველოს მაღალმთიანი რეგიონების სოციალურ-ეკონომიკური პროგრესის უზრუნველყოფის მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების დაგეგმვა-განხორციელება;

მუნიციპალიტეტების შესაძლებლობების გაზრდის ხელშეწყობა, მუნიციპალიტეტებში სოციალური გარემოსა და ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების უზრუნველსაყოფად;

ადგილობრივი თვითმმართველობის მოხელეთა უწყვეტი სწავლების სისტემის დანერგვა და ადგილობრივი თვითმმართველობის მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლების ღონისძიებების უზრუნველყოფის ხელშეწყობა და კოორდინაცია;

საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზების ქსელის განვითარების, დაპროექტებისა და სამეცნიერო-ტექნიკური პროგრესის საკითხებში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

განსაკუთრებული მნიშვნელობის მქონე სახელმწიფოებრივი ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელების კოორდინაცია;

საქართველოს მოსახლეობის წყლით მომარაგების სისტემების დანერგვისა და ხელშეწყობის ღონისძიებათა განხორციელების უზრუნველყოფა;

საქართველოს მოქალაქეთა სამხედრო აღრიცხვის, სამხედრო სამსახურისთვის მომზადებისა და გაწვევის სამუშაოთა კოორდინაცია;

საქართველოში (გარდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა) არასახიფათო ნარჩენების ნაგავსაყრელების მოწყობასთან, მართვასთან და დახურვასთან, ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურების მოწყობასთან და მართვასთან დაკავშირებული საკითხების განსაზღვრა და გადაწყვეტა;

უფლებამოსილების ფარგლებში, სტიქიური მოვლენების შედეგების სალიკვიდაციო საქმიანობის ხელშეწყობა.

3.10

ინოვაციური ეკოსისტემის განვითარება (IBRD) (პროგრამული კოდი 24 11)

პროექტის ძირითადი მიზანია საქართველოში ინოვაციური ეკოსისტემის შექმნა. პროექტი რამოდენიმე კომპონენტს მოიცავს და ქვეყანაში ინოვაციებისათვის ინფრასტრუქტურის განვითარებას უზრუნველყოფს.

პროექტის ფარგლებში დაფინანსდება რეგიონებსა და სოფლებში ინოვაციური ცენტრების ფორმირება, მომავლის სპეციალობების მიმართულებით კვალიფიციური კადრების გადამზადება, ტრენერების მომზადება, ასევე, დამწყები მაღალტექნოლოგიური კომპანიების კონკურენტუნარიანობის ამაღლება. გარდა ამისა, პროექტის ფარგლებში განხორციელდება საგრანტო პროგრამები, რომლებიც ინოვაციური პროექტების სხვადასხვა ფაზებს დააფინანსებს. პროექტის ფარგლებში ასევე დაფინანსდება ინტერნეტიზაციისა და კომპიუტერიზაციის პროგრამა, მათ შორის კომპიუტერული წიგნიერებისა და ელექტრონული კომერციის განვითარება.

3.11 ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაცია (პროგრამული კოდი 36 02)

ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურის განვითარება-რეაბილიტაცია; სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ჰესების (ენგურჰესი და ვარდნილჰესების კასკადი) რეაბილიტაცია.

3.12 ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება (პროგრამული კოდი 24 02)

საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან დაახლოება; ბაზარზე ზედამხედველობის სისტემის განვითარება ევროკავშირში არსებული საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად; საკანონმდებლო ვაკუუმის აღმოსაფხვრელად შესაბამის სფეროებში ტექნიკური რეგლამენტების შემუშავება

3.13 ბაქო - თბილისი - ყარსის სარკინიგზო მაგისტრალის მშენებლობისათვის მარაბდა - ახალქალაქი - კარწახის მონაკვეთზე კერძო საკუთრებაში არსებული მიწების გამოსყიდვა- კომპენსაცია (პროგრამული კოდი 24 10)

ბაქო-თბილისი-ყარსის სარკინიგზო მაგისტრალის მშენებლობისათვის მარაბდა-ახალქალაქი-კარწახის მონაკვეთზე კერძო საკუთრებაში არსებული მიწების გამოსყიდვა-კომპენსაციის უზრუნველყოფა. აღნიშნული ხორციელდება ინდივიდუალურად კერძო მესაკუთრეებთან საკომპენსაციო თანხის შეთავაზების მომზადების და ნასყიდობის ხელშეკრულების გაფორმებასთან დაკავშირებული ღონისძიებების გატარების გზით. აღნიშნული პროექტისათვის სახსრების გამოყოფა ხდება ყოველწლიურად, პროცესი მიმდინარეობს უწყვეტ რეჟიმში, რათა საბოლოოდ დასრულდეს აღნიშნულ მონაკვეთზე არსებული კერძო მიწის ნაკვეთების გამოსყიდვა.

4 განათლება, მეცნიერება და პროფესიული მომზადება

განათლების სისტემა ეფუძნება საყოველთაოდ აღიარებულ, თანამედროვე სტანდარტებს; გარანტირებულია უმაღლესი და პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების აკადემიური, ადმინისტრაციული და ფინანსური ავტონომიის მაღალი დონე; იქმნება განათლების სისტემის ეფექტიანი მართვის მექანიზმები. განათლების სისტემის მართვა თანამიმდევრულ და შედეგებზე ორიენტირებულ მოკლე, საშუალო და გრძელვადიან სტრატეგიულ დაგეგმვას დაეფუძნება; შეიქმნება ობიექტური, გამჭვირვალე და ეფექტიანი მექანიზმები საგანმანათლებლო დაწესებულებებში კვალიფიციური კადრების შესანარჩუნებლად/მოსაზიდად როგორც ადმინისტრაციულ, ისე აკადემიურ და სხვა თანამდებობებზე; მოხდება განათლების სისტემის ობიექტური და სანდო სტატისტიკის წარმოება, დაინერგება შესაბამისი საერთაშორისო პრაქტიკა და მეთოდოლოგიები. შემუშავდება საგანმანათლებლო დაწესებულებების სტრატეგიული გეგმების შედგენისა და საქმიანობის ანგარიშის მომზადების ერთიანი მეთოდოლოგიები. განხორციელდება განათლების სისტემის მიუკერძოებელი ყოველწლიური მონიტორინგი და შეფასება, უზრუნველყოფილი იქნება შესაბამისი დოკუმენტების საჯაროობა; დაიხვეწება განათლების დაფინანსების მექანიზმები მისი ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით. გაიზრდება განათლების ხელმისაწვდომობა. ამაღლება განათლების ხარისხი, ასევე უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების სამეცნიერო პოტენციალი; გაგრძელდება საჯარო სკოლების რეაბილიტაცია და მშენებლობა, განვითარდება პროფესიული

სასწავლებლების ინფრასტრუქტურა. საქართველოს საჯარო სკოლების მოსწავლეები და კერძო სკოლების ზოგიერთი კატეგორიის მოსწავლე უზრუნველყოფილი იქნებიან სასკოლო სახელმძღვანელოებით. პირველკლასელები და ფრიადოსნები (საბაზო საფეხურის წარჩინებული კურსდამთავრებულები) კვლავ უზრუნველყოფილი იქნებიან პერსონალური კომპიუტერებით. განხორციელდება პედაგოგთა ხელფასების ეტაპობრივი ზრდა, ასევე წარმატებული სტუდენტების მსოფლიოს საუკეთესო უნივერსიტეტებში სწავლისა და ცხოვრების დაფინანსება; პრიორიტეტის ფარგლებში სახელმწიფო განაგრძობს შესაბამისი პროგრამების განხორციელებას, რათა საქართველოს ზოგადი, უმაღლესი თუ პროფესიული განათლების სისტემა მაქსიმალურად მიუახლოვდეს საერთაშორისო სტანდარტებს, რითაც საქართველოს საგანმანათლებლო დაწესებულებების კურსდამთავრებულებს შესაძლებლობა ექნებათ, ღირსეული კონკურენტები იყვნენ დასაქმების მსოფლიო ბაზარზე; შემუშავდება სახელმწიფო პოლიტიკა მეცნიერებისა და სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტების საქმიანობის კუთხით. მეცნიერება გახდება ცოდნაზე დაფუძნებული ეკონომიკის საფუძველი. ჩამოყალიბდება ფუნდამენტურ და გამოყენებით კვლევათა ორგანიზებისა და მხარდაჭერის ახალი, ევროპული ტიპის სისტემა; თანამედროვე მოთხოვნათა შესაბამისი სამეცნიერო კვლევების უზრუნველსაყოფად შეიქმნება ქმედითი სისტემა, რომელიც ხელს შეუწყობს საქართველოში არსებული სამეცნიერო პოტენციალის მაქსიმალურ რეალიზებას, მეცნიერების მუდმივ განვითარებას და მის ერთიან სამეცნიერო სივრცეში ინტეგრაციას; უზრუნველყოფილი იქნება სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განვითარება, კვლევების ხარისხის ამაღლება, სამეცნიერო-კვლევით საქმიანობაში ახალგაზრდობის ჩართვა, ქვეყნის მეცნიერების საერთაშორისო სამეცნიერო სივრცეში ინტეგრაცია. მეცნიერების სფეროში შეიქმნება შედეგზე ორიენტირებული საგრანტო დაფინანსების სისტემა; ხელი შეეწყობა ქართული მეცნიერებისა და სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების საერთაშორისო სამეცნიერო და აკადემიურ სივრცეში ინტეგრაციას, მათ შორის, ერთობლივ კვლევით საქმიანობას, საერთაშორისო პროექტებში მონაწილეობის ფორმით. მეცნიერების სისტემა დაეფუძნება არსებული სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების პოტენციალს. ამ დაწესებულებების მართვაში უშუალო მონაწილეობას მიიღებენ მათი წარმომადგენლები. ქვეყნის ერთ-ერთი უმთავრესი ამოცანა იქნება ნიჭიერი ახალგაზრდების მეცნიერებაში მოზიდვა; განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა მაღალი ხარისხის პროფესიული განათლების შეთავაზებას, რაც აუცილებელი წინაპირობაა შრომის ბაზრის მაღალკვალიფიციური ადგილობრივი მუშახელით უზრუნველყოფისათვის, ეს კი, თავის მხრივ, დიდ გავლენას მოახდენს უმუშევრობის დონის შემცირებაზე. უმუშევრობის პრობლემის გადაჭრის მიზნით მნიშვნელოვანი იქნება პროფესიული გადაზრდების სისტემის დახვეწა და ეფექტიანი გამოყენება; სახელმწიფო განაგრძობს და გააძლიერებს ზრუნვას ეთნიკური უმცირესობებისა და სხვადასხვა სოციალური ფენის წარმომადგენელი ახალგაზრდებისათვის უმაღლესი განათლების თანაბარი ხელმისაწვდომობის უზრუნველსაყოფად; სახელმწიფო ასევე განაგრძობს ხელოვნების დარგებში განათლების მიღების შესაძლებლობების მხარდაჭერას და სხვადასხვა სფეროში დასაქმებულთა მუდმივი პროფესიული ზრდის მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელებას; განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა სამხედრო განათლებას და კვალიფიკაციის ამაღლებას. საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – დავით აღმაშენებლის სახელობის თავდაცვის ეროვნული აკადემიის განვითარება და მისი ნატო-ს სტანდარტების დონის უმაღლეს სასწავლებლად ჩამოყალიბება ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტი გახდება. სახელმწიფო უზრუნველყოფს სამხედრო მოსამსახურეების მიერ თანამედროვე პროფესიებისა და უნარ-ჩვევების დაუფლებას; მოხდება პენიტენციური სისტემის მოსამსახურეების კვალიფიკაციის ამაღლება სხვადასხვა სასწავლო დისციპლინაში.

4.1 **ზოგადი განათლება (პროგრამული კოდი 32 02)**

ზოგადი განათლების ღიაობა და თანაბარი ხელმისაწვდომობა ყველასთვის;

საქართველოს ზოგადი განათლების სისტემის საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცეში ჩართვა, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების

ფინანსური რესურსებით უზრუნველყოფა, რომლებიც მათ შესაძლებლობას მისცემს, სრულად განახორციელონ მათთვის დაკისრებული ფუნქცია-მოვალეობები;

მასწავლებელთა კვალიფიკაციის დონის ამაღლება და მათი ხელფასების ეტაპობრივი ზრდა.

ეროვნული შეფასებების, ეროვნული სასწავლო გეგმის შემუშავების და აკრედიტაციის სისტემების ჩამოყალიბება, სწავლების ხარისხის დადგენისა და შეფასების მეშვეობით ზოგადსაგანმანათლებლო პროცესის დაგეგმვა და მართვა;

საჯარო სკოლის ყველა კლასის მოსწავლეებისათვის და კერძო სკოლის სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი ოჯახების, აგრეთვე კანონმდებლობით დადგენილი სხვა კატეგორიების მოსწავლეების სასკოლო სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფა;

სკოლებში იმ მოსწავლეების ტრანსპორტირების პროცესის ხელშეწყობა, რომლებიც ცხოვრობენ ისეთ დასახლებულ პუნქტებში (სოფელი, დაბა) სადაც არ ფუნქციონირებს სკოლები და მანძილი სოფლებს შორის შესამჩნევია, ასევე აქვთ შეზღუდული შესაძლებლობები.

ეთნიკურად არაქართველი მოსწავლეებისათვის ქართული ენის სწავლების ხელშეწყობა;

საერთაშორისო ასპარეზზე ქართველი ახალგაზრდების კონკურენტუნარიანობის ამაღლების მიზნით ინგლისური ენის სწავლების გაძლიერება;

ქცევითი და ემოციური პრობლემების მქონე სკოლის მოსწავლეებისა და მათი ოჯახის წევრების კვალიფიციური ფსიქო-სოციალური მომსახურებით უზრუნველყოფა;

საჯარო სკოლებში პროფორიენტაციისა და კარიერის დაგეგმვის ხელშეწყობის მიზნით, მოსწავლეთათვის შესაბამისი სასწავლო სესიების (გაკვეთილების), ექსკურსიებისა და გაფართოებული შეხვედრების ჩატარება, მათი შესაძლებლობებისა და უნარების გამოვლენის გზით;

საქართველოს ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში ძალადობის აღმოფხვრა და დისციპლინის გაუმჯობესება.

4.1.1

ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დაფინანსება (პროგრამული კოდი 32 02 01)

ზოგადსაგანმანათლებლო სისტემის განვითარების მხარდაჭერის მიზნით ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დაფინანსებით უზრუნველყოფა საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, ზოგადი განათლების დასაფინანსებლად ერთ მოსწავლეზე გათვლილი ფინანსური ნორმატივისა და მისი შესაბამისი სტანდარტული ვაუჩერით, ეროვნული სასწავლო გეგმით განსაზღვრული მოსწავლეთა რაოდენობის, სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეთა რაოდენობის, მასწავლებელთა საათობრივი დატვირთვის, სქემით განსაზღვრული შესაბამისი სტატუსის მქონე მასწავლებლების დანამატის, ადმინისტრაციული, სკოლის მოვლა-შენახვისა და სკოლის განვითარებისათვის საჭირო და სხვა ხარჯების გათვალისწინებით, რაც სკოლებს შესაძლებლობას აძლევს, სრულად შეასრულონ თავიანთი ფუნქცია-მოვალეობები.

4.1.2

მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა (პროგრამული

კოდი 32 02 02)

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს სისტემაში (ზოგადი და პროფესიული საგანმანათლებლო) დასაქმებულ პირთა პროფესიული განვითარება და კვალიფიკაციის ხარისხის ამაღლება; სწავლა-სწავლების თანამედროვე მიდგომების დანერგვისა და გავრცელების ხელშეწყობა;

სამიზნე ჯგუფების პროფესიული ცოდნისა და საქმიანობის განმსაზღვრელი პროფესიული სტანდარტების შემუშავება, საერთაშორისო სტანდარტებისადმი და მოთხოვნებისადმი გათანაბრება და დანერგვა, მასწავლებლის პროფესიული სტატუსის ამაღლება;

მასწავლებლის საქმიანობის დაწყების, პროფესიული განვითარებისა და კარიერული წინსვლის სქემის ეფექტიანი დანერგვის ხელშეწყობა შესაბამისი საკანონმდებლო რეგულაციების შემუშავებითა და ინტერვენციების განხორციელებით;

4.1.3

უსაფრთხო საგანმანათლებლო გარემოს უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 32 02 03)

საქართველოს ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში მოსწავლეთა უსაფრთხო გარემოს შექმნა, ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაცია;

სისხლის სამართლის რეფორმის ფარგლებში ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში მოსწავლეთა ძალადობის, მათ მიერ ცივი და ცეცხლსასროლი იარაღების ტარების, ალკოჰოლური და ნარკოტიკული საშუალებების გავრცელების/გამოყენების პრევენცია და აღმოფხვრა;

ყველა ბავშვისა და ახალგაზრდისათვის ზოგადი განათლებისა და განვითარების თანაბარი შესაძლებლობების, ჯანსაღი და უსაფრთხო სასწავლო გარემოს შექმნის უზრუნველყოფა;

ქცევითი და ემოციური პრობლემების მქონე სკოლის მოსწავლეებისა და მათი ოჯახის წევრების კვალიფიციური ფსიქო-სოციალური მომსახურებით უზრუნველყოფა;

საჯარო სკოლებში პროფორიენტაციისა და კარიერის დაგეგმვის ხელშეწყობის მიზნით, მოსწავლეთათვის შესაბამისი სასწავლო სესიების (გაკვეთილების), ექსკურსიებისა და გაფართოებული შეხვედრების ჩატარება, მათი შესაძლებლობებისა და უნარების გამოვლენის მიზნით;

4.1.4

წარმატებულ მოსწავლეთა წახალისება (პროგრამული კოდი 32 02 04)

მოსწავლეთა ინტელექტუალური განვითარების, ეროვნული სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული საგნების სწავლებისა და თანაბრად კონკურენტულ გარემოში ახალგაზრდების შესაძლებლობების რეალიზების ხელშეწყობისა და საერთაშორისო დონეზე მათი წარმოჩენის მიზნით, სხვადასხვა ეროვნული და საერთაშორისო ოლიმპიადების ორგანიზება;

სკოლებისათვის სხვადასხვა თემატური და კალენდარული დღისადმი მიძღვნილი კონკურსების გამოცხადება.

4.1.5

განსაკუთრებით ნიჭიერ მოსწავლეთა საგანმანათლებლო და საცხოვრებელი პირობებით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 32 02 05)

განსაკუთრებით ნიჭიერ მოსწავლეთა უზრუნველყოფა სრული სახელმწიფო სადღეღამისო ან დღის მომსახურებით, სადაც ინდივიდუალური საჭიროებების, ასაკისა და შესაძლებლობების გათვალისწინებით განხორციელდება სპეციალური საგანმანათლებლო

საჭიროების მქონე ბენეფიციართა განვითარებაზე ზრუნვა.

4.1.6 **მოსწავლეების სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 32 02 06)**

საჯარო სკოლის ყველა კლასის მოსწავლეებისათვის, კერძო სკოლის სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი ოჯახებისა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის ბრძანებით განსაზღვრული სხვა კატეგორიების მოსწავლეების სასკოლო სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფა;

4.1.7 **საზაფხულო სკოლები (პროგრამული კოდი 32 02 07)**

საქართველოს ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში ინგლისური ენის სწავლა/სწავლების ხელშეწყობა;

საქართველოს ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში ინფორმაციული და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების, ზუსტი და საბუნებისმეტყველო საგნების სწავლის მიმართ მოსწავლეთა მოტივაციის ამაღლება;

კულტურათა შორის დიალოგისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის ხელშეწყობა.

4.1.8 **ოკუპირებული რეგიონების პედაგოგებისა და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალის ფინანსური დახმარება (პროგრამული კოდი 32 02 08)**

გალის რაიონისა და 2008 წლის აგვისტოს მოვლენებამდე ახალგორის რაიონის ფუნქციონირებადი სკოლების პედაგოგებისა და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალის ფინანსური დახმარებით უზრუნველყოფა.

4.1.9 **ბრალდებული და მსჯავრდებული პირებისათვის ზოგადი განათლების მიღების ხელმისაწვდომობა (პროგრამული კოდი 32 02 09)**

სისხლის სამართლის რეფორის ფარგლებში ეროვნული სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული საგნების სწავლების და განათლების უწყვეტობის უზრუნველყოფის გზით პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებებში მყოფი ბრალდებული/მსჯავრდებული მოსწავლეების საზოგადოებაში რეინტეგრაციის ხელშეწყობა;

4.1.10 **ეროვნული სასწავლო გეგმების დანერგვა და მონიტორინგი (პროგრამული კოდი 32 02 10)**

თანამედროვე ტენდენციების გათვალისწინება და საქართველოს ეროვნული სასწავლო გეგმის ადაპტირება-ჰარმონიზაცია საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცეში;

ეროვნული სასწავლო გეგმის რევიზიისა და იმპლემენტაციის ერთიანი სტრატეგიის ჩამოყალიბება (ეროვნული სასწავლო გეგმის განვითარების, დანერგვისა და მონიტორინგის ჩარჩოების შექმნა); ეროვნული სასწავლო გეგმის ეტაპობრივი რევიზია და დანერგვა;

ალტერნატიული სასწავლო გეგმის მომზადება მძიმე გონებრივი დარღვევის მქონე მოსწავლეებისთვის (ქართულ ენასა და ლიტერატურაში, მათემატიკაში, ბუნებისმეტყველებაში);

ეროვნული სასწავლო გეგმის თანმხლები რესურსების შექმნა;

სასკოლო მზაობის პროგრამის დანერგვის მონიტორინგი;

კლასში განხორციელებული ეროვნული სასწავლო გეგმის მონიტორინგი

ქართულენოვან და არაქართულენოვან სკოლებში: დაწყებითი, საბაზო და საშუალო საფეხურების კურიკულუმსა და კლასში განხორციელებულ კურიკულუმს შორის განსხვავებების დადგენა, ანალიზის საფუძველზე საჭიროებების დადგენა, რეკომენდაციების შემუშავება სხვადასხვა მიზნობრივი ჯგუფისათვის;

ალტერნატიული სასწავლო გეგმის პილოტირება დაწყებით საფეხურზე ქართულ ენასა და ლიტერატურაში, მათემატიკაში;

მესამე თაობის ეროვნული სასწავლო გეგმის დანერგვა ქართულენოვან და არაქართულენოვან სკოლებში;

საკონსულტაციო ჯგუფების ვიზიტები ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში ადმინისტრაციებისა და საგნობრივი პედაგოგების კონსულტირების მიზნით;

სკოლამდელი განათლების საკონსულტაციო და მონიტორინგის ჯგუფის საქმიანობის მხარდაჭერა, სკოლამდელი განათლების განვითარების სტრატეგიული გეგმის შემუშავება და დანერგვა;

4.1.11 საჯარო სკოლის მოსწავლეების ტრანსპორტით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 32 02 11)

დასახლებულ პუნქტებში (სოფელი, დაბა) სადაც არ ფუნქციონირებს სკოლები და მანძილი სოფლებს შორის შესამჩნევია მოსწავლეთა ტრანსპორტირებით უზრუნველყოფა.

4.1.12 ზოგადი განათლების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 02 12)

ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსწავლეებისათვის საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული სრული ზოგადი განათლების მიღების შესაძლებლობის გაზრდა, ერთიან ეროვნულ გამოცდებზე მათი კონკურენტუნარიანობის ამაღლების ხელშეწყობა;

მოსწავლეებისათვის და სკოლაში დასაქმებულ პირთათვის ჯანსაღი და უსაფრთხო გარემოს უზრუნველყოფა, მოსწავლეებისა და სკოლაში დასაქმებულებისათვის დროული პირველადი და გადაუდებელი სამედიცინო დახმარების აღმოჩენა;

2017-2020 სასწავლო წლისთვის საკლასო ჟურნალით ყველა ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების უზრუნველყოფა;

სვადასხვა სასკოლო ინიციატივების დაფინანსებისა და ასევე სასკოლო ბიბლიოთეკების განვითარების გზით მოსწავლეზე ორიენტირებული სასწავლო პროცესის და სასკოლო გარემოს განვითარების ხელშეწყობა;

აზერბაიჯანის რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მცხოვრებ ეთნიკურ ქართველებს ქართული ენობრივ-კულტურული იდენტობისა და ისტორიულ სამშობლოსთან კავშირების შენარჩუნება, აგრეთვე ქართული ენის შესწავლის ხელშეწყობა;

პედაგოგებისა და სკოლების მოტივაციის ამაღლების ხელშეწყობა მოსწავლეთა არაფორმალურ საგანმანათლებლო აქტივობებში ჩასართავად;

საქართველოში თავშესაფრის მაძიებელთა და ლტოლვილის ან ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირთათვის ქართული ენის სწავლება ზოგადი განათლების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის მიზნით;

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების მოსწავლეთა მშობლების

ინფორმირებულობისა და მოსწავლის ცხოვრებაში მათი ჩართულობის გაზრდის ხელშეწყობა.

4.2

უმაღლესი განათლება (პროგრამული კოდი 32 04)

ერთიანი ეროვნული გამოცდების და საერთო სამაგისტრო გამოცდების ხელშეწყობა;

უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში ერთიანი ეროვნული გამოცდების შედეგად ჩარიცხულ საქართველოსა და უცხო ქვეყნის მოქალაქეთა სახელმწიფო სასწავლო გრანტით დაფინანსების უზრუნველყოფა;

წარჩინებული სტუდენტების სტიპენდიით უზრუნველყოფა;

უცხო ქვეყნის მოქალაქეთათვის სწავლების ხელშეწყობით საერთაშორისო კავშირების განმტკიცება, განათლების სფეროში თანამშრომლობის ხელშეწყობა;

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინტელექტუალური და მატერიალური პოტენციალის ინტეგრაციის ხელშეწყობა;

4.2.1

გამოცდების ორგანიზება (პროგრამული კოდი 32 04 01)

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების კურსდამთავრებულთათვის სკოლის გამოსაშვები და ერთიანი ეროვნული გამოცდების ჩატარების ხელშეწყობა, საერთო სამაგისტრო გამოცდებისა და მასწავლებლის გამოცდების ჩატარება;

სტუდენტთა საგრანტო კონკურსის ჩატარება, რომელიც გულისხმობს გრანტის ნაწილობრივი ოდენობის მფლობელ სტუდენტისათვის, საგრანტო კონკურსის შედეგად მეტი ოდენობის გრანტის მოიპოვების ხელშეწყობას;

საერთაშორისო კვლევების (შეფასებების) განხორციელების უზრუნველყოფა;

ოსწავლეთა და სტუდენტთა საერთაშორისო შეფასების უზრუნველყოფა.

4.2.2

სახელმწიფო სასწავლო, სამაგისტრო გრანტები და ახალგაზრდების წახალისება (პროგრამული კოდი 32 04 02)

უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში ერთიანი ეროვნული გამოცდების შედეგად ჩარიცხულ საქართველოსა და უცხო ქვეყნის მოქალაქეთა სახელმწიფო სასწავლო გრანტით დაფინანსების უზრუნველყოფა;

სახელმწიფოს მიერ დაფუძნებული უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების აკრედიტებული საგანმანათლებლო პროგრამების პროგრამული მიმართულების/მიმართულებების პროგრამული დაფინანსების უზრუნველყოფა;

უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში საერთო სამაგისტრო გამოცდების შედეგად ჩარიცხულ სტუდენტთა სახელმწიფო სასწავლო სამაგისტრო გრანტით დაფინანსების უზრუნველყოფა;

წარჩინებული სტუდენტების სტიპენდიით უზრუნველყოფა;

უცხო ქვეყნის მოქალაქეთათვის სწავლების ხელშეწყობით საერთაშორისო კავშირების განმტკიცება, განათლების სფეროში თანამშრომლობის ხელშეწყობა.

4.2.3

უმაღლესი განათლების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 04 03)

საქართველოს სახელმწიფო ენის განვითარებისა და პოპულარიზაციის ხელშეწყობის პროგრამების (მათ შორის ლექსიკოგრაფიული პროგრამების) შემუშავება, მათი განხორციელება და შესრულების კონტროლი;

ქართულის, როგორც უცხო ენის, ვებგვერდის www.geofl.ge ახალი სასწავლო-მეთოდური მასალით მუდმივად შევსება და განახლება;

ორენოვანი აკადემიური ლექსიკოგრაფიის განვითარების ხელშეწყობა;

უმაღლესი განათლების სტუდენტების სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის და ცხოვრების პირობების შემსწავლელი საერთაშორისო კვლევის „ევროსტუდენტი“ განხორციელება;

უმაღლესი განათლების ხელშეწყობა.

4.3 ათასწლეულის გამოწვევა საქართველოს (პროგრამული კოდი 32 08)

ზოგადი განათლების ხარისხის განვითარების მიზნით საქართველოს რეგიონებში საჯარო სკოლის ინფრასტრუქტურის და სასწავლო გარემოს გაუმჯობესება;

სკოლის მასწავლებლებისა და ადმინისტრაციის წარმომადგენლების ტრენინგების და საკლასო, ეროვნული და საერთაშორისო შეფასებების განხორციელება;

საკლასო, ეროვნული და საერთაშორისო შეფასებების განხორციელება;

ადგილობრივი ეკონომიკისათვის რელევანტური, ბაზრის მოთხოვნების შესაფერისი, პროფესიული განათლების ხელშეწყობა;

მაღალი ხარისხის საერთაშორისო სტანდარტის უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება მეცნიერების, ტექნოლოგიების, საინჟინრო და მათემატიკის დარგში;

4.4 საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 32 07)

საქართველოს განათლების სისტემაში საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის მიზნით სასკოლო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და სწავლების პროცესში თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა;

საჯარო სკოლების პირველკლასელი მოსწავლეების და მათი დამრიგებლების უზრუნველყოფა პერსონალური კომპიუტერებით („ნეტბუქებით“), ხოლო წარჩინებული ახალგაზრდების დაჯილდოება კომპიუტერული ტექნიკით;

სამინისტროს სისტემაში შემავალი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებების მშენებლობა - რეაბილიტაცია, საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის მომზადება, ინვენტარიზაცია და ტექნიკით მომარაგება.

4.4.1 საგანმანათლებლო დაწესებულებებისა და მოსწავლეების/სტუდენტების ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 32 07 01)

საქართველოს განათლების სისტემაში საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის ხელშეწყობა, ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და სწავლების პროცესში თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა;

საჯარო სკოლების პირველკლასელი მოსწავლეების და მათი დამრიგებლების უზრუნველყოფა პორტაბელური კომპიუტერებით (ნოუთბუქებით) ხოლო წარჩინებული მოსწავლეების/სტუდენტების წახალისება სხვადასხვა კომპიუტერული ტექნიკით;

4.4.2 **საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 32 07 02)**

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირების, ტერიტორიული ორგანოების, საგანმანათლებლო და სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების მშენებლობა - რეაბილიტაცია, საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის მომზადება, ინვენტარითა და ტექნიკით მომარაგება;

სკოლების ოპერირებისა და მოვლა-პატრონობის არსებულიდან ახალ სისტემაზე გადასვლის ხელშეწყობა

4.4.2.1 **ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 32 07 02 01)**

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების მშენებლობა და რეაბილიტაცია;

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების სხვადასხვა სახის ინვენტარითა და აღჭურვილობით უზრუნველყოფა;

საჯარო სკოლებში წინა წლებში დამონტაჟებული გათბობის სისტემების მდგომარეობის მონიტორინგი და გამოვლენილი ხარვეზების აღმოფხვრა;

4.4.2.2 **პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 32 07 02 02)**

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების, მ.შ გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით არსებული პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ბაზაზე ფუნქციონირებადი კოლეჯების მშენებლობა და რეაბილიტაცია;

პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების სხვადასხვა სახის ინვენტარითა და აღჭურვილობით უზრუნველყოფა;

პროფესიულ განათლებაზე გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით ახალი პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების მშენებლობა და შესაბამისი ინვენტარითა და აღჭურვილობით უზრუნველყოფა;

4.4.2.3 **უმაღლესი და სამეცნიერო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 32 07 02 03)**

უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებების მშენებლობა და რეაბილიტაცია;

უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებების სხვადასხვა სახის ინვენტარითა და აღჭურვილობით უზრუნველყოფა;

4.5 **მეცნიერებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 05)**

სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების ინტელექტუალური და მატერიალური პოტენციალის ინტეგრაციის ხელშეწყობა;

აკადემიური პერსონალის მობილობისა და საერთაშორისო თანამშრომლობის წახალისება;

სამეცნიერო გრანტების დაფინანსებით ფუნდამენტური და გამოყენებითი სამეცნიერო ტექნოლოგიური კვლევების განხორციელების ხელშეწყობა;

მაგისტრანტთა სასწავლო-კვლევითი პროექტების დაფინანსება;

დოქტურანტურის საგანმანათლებლო პროგრამის საგრანტო დაფინანსება;

მეცნიერების აღდგენისა და განვითარებისათვის სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების ხელშეწყობა;

სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობის განსხვავებული ფორმების ამოქმედება;

მეცნიერთა და ახალგაზრდა მკვლევართა საერთაშორისო თანამშრომლობის წახალისება;

სამეცნიერო კვლევების მართვის ოპტიმალური სქემის შემუშავება;

მოდერნიზებული სამეცნიერო ინფრასტრუქტურა;

საინოვაციო პოლიტიკის განხორციელების ხელშეწყობა.

4.5.1 **სამეცნიერო გრანტების გაცემისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 05 01)**

სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა;

ახალგაზრდა მეცნიერთა ხელშეწყობა;

საქართველოს შემსწავლელი მეცნიერებებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა, ქვეყნის მატერიალური, კულტურული და სულიერი მემკვიდრეობის დაცვა და პოპულარიზაცია;

საერთაშორისო სამეცნიერო თანამშრომლობისა და ურთიერთობების ხელშეწყობა;

სამეცნიერო საინფორმაციო და ტექნოლოგიური ინფრასტრუქტურის ხელშეწყობა;

მეცნიერების პოპულარიზაცია.

4.5.2 **სამეცნიერო დაწესებულებების პროგრამები (პროგრამული კოდი 32 05 02)**

ფუნდამენტური და გამოყენებითი სამეცნიერო კვლევების, სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განახლება, ახალგაზრდა მეცნიერთა ხელშეწყობა;

სამეცნიერო კვლევებში საერთაშორისო თანამშრომლობის გაღრმავება;

საქართველოში მაღალი დონის სამეცნიერო ფორუმებისა და კონფერენციების გამართვა.

4.5.3 **სოფლის მეურნეობის დარგში მეცნიერთა ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 05 03)**

აგროსასურსათო სექტორში გამოყენებითი და ფუნდამენტური კვლევების ხელშეწყობა;

სამეცნიერო ხასიათის შეხვედრები აგრონომიული, აგროსაინჟინრო,

სოფლის მეურნეობის პროდუქტების შენახვისა და გადამუშავების, მეცხოველეობის ვეტერინარიის და საკვებწარმოების, ეკონომიკის და სურსათის უვნებლობის სამეცნიერო მიმართულებით;

სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის შედეგად რეკომენდაციების შემუშავება, კვლევითი საქმიანობისა და სწავლების ერთობლივი ფუნქციონირების მხარდაჭერა, საერთაშორისო და სამეცნიერო-ტექნიკური თანამშრომლობის გაღრმავება.

4.5.4 **სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 05 04)**

მეცნიერების აღდგენისა და განვითარების უზრუნველსაყოფად სამეცნიერო - კვლევითი დაწესებულებების ხელშეწყობა;

მეცნიერების პოპულარიზაცია საქართველოში;

სამეცნიერო კვლევებისა და ინოვაციების ხელშეწყობა.

4.6 **წვრთნა და სამხედრო განათლება (პროგრამული კოდი 29 02)**

სამხედრო მოსამსახურეების წვრთნისა და განათლების სისტემის გაუმჯობესება. მაღალხარისხიანი და რეალურ საბრძოლო პირობებთან მაქსიმალურად მიახლოებული წვრთნა და თანამედროვე საგანმანათლებლო სტანდარტებით მომზადება მაღალკვალიფიციური პირადი შემადგენლობის ჩამოსაყალიბებლად. სამხედრო სწავლებები, სასწავლო კურსები, სიმულაციური საშუალებების განვითარება, სამხედრო განათლებასა და დაწყებით სამხედრო მომზადება, ასევე, სპეციალიზაციის კურსები.

4.7 **განათლებისა და მეცნიერების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა (პროგრამული კოდი 32 01)**

განათლებისა და მეცნიერების სფეროში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის გატარება, ამ სფეროში არსებული ყოველი რგოლის საქმიანობის კოორდინაცია და კონტროლი;

საქართველოს ყველა მოქალაქისათვის განათლების მიღების თანაბარი შესაძლებლობების უზრუნველყოფა;

ადრეული და სკოლამდელი განათლების სისტემის შექმნა და განვითარება, ზოგადი, პროფესიული და უმაღლესი განათლების სისტემების სრულყოფა, მეცნიერების განვითარებისა და სახელმწიფო ენობრივი პოლიტიკის განხორციელება;

საგანმანათლებლო პროგრამების საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცესთან ჰარმონიზაცია, საზოგადოების თითოეულ წევრთან და საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან ერთად განათლების ხარისხზე ზრუნვა, მისი მუდმივი გაუმჯობესება და ქართული საგანმანათლებლო სივრცის მიმართ ადგილობრივი და საერთაშორისო საზოგადოების ნდობის ამაღლება;

ეროვნული შეფასებების, ეროვნული სასწავლო გეგმის შემუშავების, დანერგვისა და განვითარების სისტემის სრულყოფა და მისი მუშაობის უზრუნველყოფა;

ეროვნული სასწავლო გეგმის ხელშეწყობის მიზნით I-VI და VII-XII კლასის სასკოლო სახელმძღვანელოების გრიფირება;

საგანმანათლებლო დაწესებულებების განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის შიდა და გარე მექანიზმების სრულყოფა;

ქართული საგანმანათლებლო სივრცის ინტეგრაციის ხელშეწყობა ევროპის

უმაღლესი განათლების სივრცეში და ბოლონის პროცესში მონაწილეობის უზრუნველყოფა;

შრომის ბაზრის კვლევებით იდენტიფიცირებული პროფესიებისათვის პროფესიული სტანდარტების შემუშავება და არსებული პროფესიული სტანდარტების გადახედვა განახლებული მეთოდოლოგიის და საერთაშორისო გამოცდილების საფუძველზე ;

პროფესიული განათლების სფეროში დისტანციური სწავლების კონცეფციის მომზადება და პილოტირება;

დამსაქმებლებთან თანამშრომლობით ჩარჩო-პროგრამების შემუშავება;

ერთიანი საგანმანათლებლო ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ქსელის ტოპოლოგიის განახლება და საქართველოს საჯარო სკოლებისათვის ინტერნეტის/კავშირის სიჩქარის გაუმჯობესება;

ახალი მონაცემთა ცენტრის (Data Center) ამოქმედება;

საჯარო სკოლებში საკლასო ოთახებსა და კლას-კაბინეტებში ლოკალური ქსელის მოწყობის ორგანიზება;

საჯარო სკოლების VoIP სატელეფონო კავშირით უზრუნველყოფა;

გამოცდების/კონკურსების ორგანიზება - ტექნიკური მხარდაჭერა და მონიტორინგი;

ინფორმაციული უსაფრთხოების მართვის სისტემის დანერგვა;

ზოგად განათლებაში ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების განვითარების პოლიტიკის (ICT Policy) დოკუმენტის შემუშავება;

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების მართვის საინფორმაციო სისტემის (eSchool) განვითარება - არსებული მოდულების დახვეწა, ახალი მოდულების დეველოპმენტისა და მათი სისტემაში ინტეგრაციის უზრუნველყოფა;

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში ელექტრონული ჟურნალის დანერგვის ორგანიზება;

პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების მართვის საინფორმაციო სისტემის (eVET) მოდიფიცირება ახალი საჭიროებების/მოდულური სწავლების შესაბამისად;

eUNI - უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების მართვის საინფორმაციო სისტემის შემუშავება;

მასწავლებელთა შეფასების ელექტრონული სისტემის განვითარება და დანერგვის ხელშეწყობა;

სამართლებრივი რეგულაციების შესაბამისად, პირველკლასელთა ელექტრონული რეგისტრაციის სისტემისა და რესურსების მოდიფიცირება;

განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემის მონაცემთა ბაზების განვითარება;

განათლების მართვის პროცესების ინფორმაციული უზრუნველყოფა;

მართვის სისტემის მიერ შემუშავებული ელექტრონული პროდუქტების დანერგვის ხელშეწყობის მიზნით, განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს დაქვემდებარებაში მყოფი სტრუქტურული ერთეულებისათვის თემატური ტრენინგების უზრუნველყოფა;

4.8 **პროფესიული განათლება (პროგრამული კოდი 32 03)**

მოსახლეობის პროფესიულ-საგანმანათლებლო მოთხოვნილებების დაკმაყოფილება, პირის პროფესიული განვითარების, პროფესიული კარიერისა და სოციალური დაცვის ხელშეწყობა;

პროფესიული განათლებისა და მომზადების ერთიანი, ხარისხიანი და ეფექტიანი სისტემის ჩამოყალიბება;

პროფესიული განათლების განვითარების 2013–2020 წლების სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის განხორციელება;

პროფესიული განათლების ხარისხის გაუმჯობესების ხელშეწყობა, პროფესიული განათლების ხელმისაწვდომობის გაზრდა;

ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელთა სახელმწიფო ენის ცოდნის დონისა და პროფესიული კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის ეროვნული უმცირესობებით კომპაქტურად დასახლებული რეგიონების ადგილობრივი თვითმმართველობებისა და საჯარო სკოლების ადმინისტრაციების თანამშრომელთა გადამზადება;

4.8.1 **პროფესიული განათლების განვითარების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 03 01)**

პროფესიული განათლების რეფორმის სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის განხორციელების მხარდაჭერა და კოორდინაცია;

პროფესიული განათლების სისტემის ევროპულ საგანმანათლებლო სივრცეში ინტეგრაციის ხელშეწყობა;

პროფესიულ განათლებაში სოციალური პარტნიორობის განვითარებისა და საჯარო-კერძო პარტნიორობის მხარდაჭერა;

პროფესიული განათლების შრომის ბაზრის მოთხოვნებზე ორიენტაცია;

მოდულური საგანმანათლებლო პროგრამების დანერგვის მხარდაჭერა;

პროფესიული განათლების ხარისხის განვითარების ხელშეწყობა;

სისტემაში ე.წ. „საგანმანათლებლო ჩიხებისა“ და ბარიერების აღმოფხვრა პროფესიული სტუდენტებისთვის განათლების შემდგომ საფეხურზე სწავლის გაგრძელების მიზნით;

პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი და სტუდენტთა საჭიროებებზე მორგებული სასწავლო გარემოს შექმნა;

სახელმწიფოს მიერ/მონაწილეობით დაფუძნებულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში პროფესიული სტუდენტების სრული სახელმწიფო დაფინანსება;

პროფესიულ განათლებაზე ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით ახალი პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ჩამოყალიბება და არსებული პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების გეოგრაფიული არეალის გაფართოების ;

პროფესიული განათლების მასწავლებელთა მომზადებისა და პროფესიული განვითარების სისტემის ჩამოყალიბება; მასწავლებელთა კომპეტენციის განვითარების მიზნით სისტემატური და სისტემური ტრენინგების უზრუნველყოფა, როგორც საგანმანათლებლო დაწესებულებაში, ასევე, პრაქტიკის განმახორციელებელ ორგანიზაციებში; პროფესიული განათლების მასწავლებლის პროფესიის პრესტიჟის ამაღლება და მიმზიდველობის გაზრდა; ახალი კადრების მოზიდვის, არსებული კადრების შენარჩუნების და პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა;

ინკლუზიური პროფესიული განათლების დანერგვის ხელშეწყობა და საზოგადოებისაგან გარიყვის რისკის ქვეშ მყოფი პირებისათვის პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა;

კურსდამთავრებულთა დასაქმების ხელშეწყობის მექანიზმების გაძლიერება (მათ შორის შშმ და სსსმ პირების საჭიროებების გათვალისწინებით), როგორცაა: ხარისხიანი კარიერის დაგეგმვისა და პროფორიენტაციის სისტემის უზრუნველყოფა; სამუშაოზე დაფუძნებული სწავლების ხელშეწყობა; დუალური სწავლების ელემენტების დანერგვის ხელშეწყობა; მეწარმეობის სწავლების მხარდაჭერა და სხვ. არაფორმალური განათლების აღიარების მექანიზმების დანერგვის ხელშეწყობა;

პროფესიული განათლების პოპულარიზაცია;

პროფესიული განათლების სფეროში მიმდინარე ცვლილებების შესაფასებლად ყოველწლიური კვლევების განხორციელება.

4.8.2

ბრალდებული და მსჯავრდებული პირებისათვის და ყოფილი პატიმრებისათვის პროფესიული განათლების მიღების ხელმისაწვდომობა (პროგრამული კოდი 32 03 02)

პროფესიული განათლების კურსების მეშვეობით სასჯელის მოხდის პერიოდში ბრალდებულებისა და მსჯავრდებულების (როგორც სრულწლოვნები, ისე არასრულწლოვნები) სხვადასხვა პროფესიის დაუფლების ხელშეწყობა;

ყოფილ პატიმართა, მათი ოჯახის წევრთა ან/და განრიდებულთა სხვადასხვა პროფესიის დაუფლების ხელშეწყობა.

4.8.3

ეროვნული უმცირესობების პროფესიული გადამზადება (პროგრამული კოდი 32 03 03)

ქართველოს ეთნიკური უმცირესობებით კომპაქტურად დასახლებული და მაღალმთიანი რეგიონების ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებში, ადგილობრივი თვითმმართველობის მიერ მართულ საწარმოებსა და არასამეწარმეო (არაკომერციულ) იურიდიულ პირებში, აღმასრულებელი ხელისუფლების დაწესებულებათა ტერიტორიულ ორგანოებში, საჯარო სამართლის იურიდიულ პირებში დასაქმებულთა გადამზადება, კვალიფიკაციისა და ქართული ენის ცოდნის ამაღლება.

4.9

სახელოვნებო განათლების სისტემის ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 33 03)

სამინისტროსადმი დაქვემდებარებულ სახელოვნებო საგანმანათლებლო დაწესებულებებსა და სასწავლებლებში სასწავლო პროცესის, სასწავლო პროგრამებისა და გეგმების დახვეწა-სრულყოფა, პედაგოგების კვალიფიკაციის ამაღლება, სტუდენტთა და მოსწავლეთა ზრდა-დაოსტატების ხელშეწყობა მათი სპექტაკლების, ფილმების, გამოფენების, კონცერტების, კონფერენციების, სხვა ქვეყნების სახელოვნებო საგანმანათლებლო ინსტიტუციებთან

თანამშრომლობა, მასტერკლასებსა და კონკურს-ფესტივალებში მონაწილეობის მხარდაჭერა.

საქართველოს სახელოვნებო საგანმანათლებლო სისტემის საერთაშორისო სახელოვნებო საგანმანათლებლო სისტემასთან ჰარმონიზაცია და მისი ინტეგრირება საერთაშორისო სახელოვნებო საგანმანათლებლო სისტემაში.

4.10 საბიბლიოთეკო საქმიანობა (პროგრამული კოდი 01 02)

ეროვნული ბიბლიოთეკის მიერ განხორციელებული იქნება საბიბლიოთეკო, ბიბლიოგრაფული და სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა, საბიბლიოთეკო სტატისტიკური მონაცემების ცენტრალიზებული შეგროვება და ანალიზი, საბიბლიოთეკო დარგში სახელმწიფო დაცვის კონტროლი, შესაბამისი კადრების მომზადება-გადამზადების პოლიტიკის განსაზღვრა;

ელექტრონული ბიბლიოთეკის გაფართოება და შემოთავაზებული სერვისების გამრავალფეროვნება;

4.11 სამართალდამცავი სტრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება, საარქივო ფონდების დიგიტალიზაცია, სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა და მოქალაქეთა მომსახურება (პროგრამული კოდი 30 03)

სამაგისტრო, საბაკალვრო, სპეციალური პროფესიული და სპეციალური საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება და საარქივო საქმიანობა;

საშუალო რგოლის კვალიფიციური და პროფესიონალი საპოლიციო კადრების მომზადება და გადამზადება;

შსს არქივში განთავსებული საქართველოს უახლესი ისტორიის ამსახველი უმნიშვნელოვანესი მასალების დაცვა, როგორც მომავალი სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობისათვის, ასევე პიროვნებების იდენტიფიცირებისა თუ მნიშვნელოვანი მოვლენების აღდგენის თვალსაზრისით.

4.12 სსიპ -განათლების საერთაშორისო ცენტრი (პროგრამული კოდი 58 00)

უცხო ქვეყნის კანონმდებლობის შესაბამისად აღიარებულ, პრიორიტეტულ უცხო ქვეყნის სხვადასხვა უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში სამაგისტრო და სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამებზე განათლების მიღების ხელშეწყობა;

ქვეყნის საჯარო და საზოგადოებრივი სექტორის გაძლიერება მაღალკვალიფიციური კადრებით, სხვადასხვა საერთაშორისო პროგრამებსა და კურსებზე მომზადების, კვალიფიკაციის ამაღლების გზით;

საქართველოს ახალგაზრდობის საერთაშორისო აკადემიურ და ახალგაზრდულ პროგრამებში მონაწილეობის ხელშეწყობა;

4.13 სსიპ - საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია (პროგრამული კოდი 61 00)

საქართველოში მეცნიერების განვითარების ხელშეწყობა მსოფლიო მეცნიერების მიღწევათა შესაბამისად;

ფუნდამენტური და გამოყენებითი სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა;

საქართველოში მეცნიერების განვითარების პროგნოზირება და მსოფლიო მეცნიერების მიღწევათა შესაბამისად სახელმწიფო პრიორიტეტების შესახებ წინადადებების მომზადება.

4.14 ინკლუზიური განათლება (პროგრამული კოდი 32 06)

საჯარო სკოლებში სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეთა განათლების ხარისხის გაუმჯობესებაზე ზრუნვა, მათთვის

შესაბამისი გარემოს უზრუნველყოფა;

ინკლუზიური განათლების მულტიდისციპლინური გუნდის სპეციალისტების მიერ სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეების შეფასება; საჯარო სკოლებისათვის დახმარებისა და კონსულტაციების გაწევა ინდივიდუალური სასწავლო გეგმებით მუშაობასთან დაკავშირებით;

საჯარო სკოლების მოსწავლეების, სტუდენტებისა და სოციალურად დაუცველი, მზრუნველობამოკლებული, განსაკუთრებული საჭიროებების მქონე, დევნილი, რეპატრირებული და ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელი მოზარდების ინტეგრაციისა და სოციალიზაციის ხელშეწყობა, აგრეთვე სათემო აქტივობების დაგეგმვისა და განხორციელების გზით მათში საზოგადოებრივ საქმიანობაში ჩართვის სურვილის გაღვივება;

სპეციალური საგანმანათლებლო სერვისის განხორციელება ე.წ. ქუჩაში მცხოვრები და მომუშავე ბავშვებისთვის, საზაფხულო ბანაკის მოწყობა მიუსაფარი ბავშვებისთვის, ფორმალური განათლების მიღმა დარჩენილი ახალგაზრდებისთვის, ხელმისაწვდომი და უწყვეტი განათლების უზრუნველყოფისთვის საგანმანათლებლო მოდელის განსაზღვრა;

სპეციალური საგანმანათლებლო დაწესებულებების ბენეფიციარების უზრუნველყოფა სრული სახელმწიფო სადღეღამისო ან დღის მომსახურებით, სადაც ინდივიდუალური საჭიროებების, ასაკისა და შესაძლებლობების გათვალისწინებით მოხდება სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე ბენეფიციართა განვითარებაზე ზრუნვა.

4.15

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სისტემის თანამშრომელთა გადამზადება და სასწავლო ცენტრის განვითარება (პროგრამული კოდი 26 04)

პროგრამის მიზანია, საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს აპარატის, სსიპებისა და სხვა ორგანიზაციების თანამშრომელთა გადამზადების მიზნით უზრუნველყოს ტრენინგსაჭიროებათა ანალიზის საფუძველზე ტრენინგების სრული ციკლის (დაგეგმვა, ორგანიზება და შეფასება) განხორციელება, მათ შორის, თვითმმართველობებში დასაქმებული საჯარო მოხელეებისთვის. ტრენინგები სპეციფიკითა და შინაარსით მორგებული იქნება საჯარო და კერძო სექტორის წარმომადგენელთა საჭიროებებზე, რაც ხელს შეუწყობს მართლშეგნების ამაღლებას არამართო საჯარო სტრუქტურებში, არამედ უფრო ფართო საზოგადოებრივ წრეებში.

ტრენინგების მიმართულების გარდა, სასწავლო ცენტრი საქმიანობას გააგრძელებს ტესტირების მიმართულებით; კერძოდ, ორგანიზებას გაუწევს როგორც საკონკურსო, საატესტაციო და საკვალიფიკაციო ტესტირების ჩატარებას საქართველოს მასშტაბით, ისე ტესტური დავალებების შექმნას. პერიოდულად გაუმჯობესდება ტესტირების სტრანდარტი და მაღალკვალიფიციური ექსპერტების მონაწილეობით განახლდება შექმნილი ტესტური დავალებების ბანკი. ცენტრი აქტიურ მონაწილეობას მიიღებს მუნიციპალიტეტებში ელექტრონული მმართველობის პროგრამის დანერგვის პროექტებში. მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით რეგულარულად განახლდება არსებული ტესტები, ტრენინგმოდულები და სასწავლო კურსის პროგრამები, მათ შორის, უცხოური სერთიფიცირებული პროგრამების შემცნის გზით.

4.16

მოსამართლეებისა და სასამართლოს თანამშრომლების მომზადება-გადამზადება (პროგრამული კოდი 09 02)

იუსტიციის მსმენელების (სამოსამართლო კანდიდატების) სასწავლო კურსის რეგულარული განხორციელება სასამართლო სისტემის მაღალკვალიფიციური კადრებით უზრუნველყოფის მიზნით;

მოქმედი მოსამართლეების და სასამართლოს თანამშრომლების გადამზადება რეგულარულად ჩატარებული ტრენინგების, სემინარების, სამუშაო შეხვედრებისა და კონფერენციების საშუალებით;

ევროსაბჭოს და ქართველ ექსპერტებთან თანამშრომლობით შემუშავებული იუსტიციის უმაღლესი სკოლის სტრატეგიული განვითარების დოკუმენტის და შესაბამისი სამოქმედო გეგმის განხორციელება.

4.17

სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სისტემისათვის თანამშრომელთა მომზადება და პროფესიული განვითარება (პროგრამული კოდი 27 03)

სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სისტემის პერსონალის პროფესიული მომზადება-გადამზადების გზით ქვეყანაში სისხლის სამართლის მართლმსაჯულების სისტემაში მიმდინარე რეფორმების, სასჯელაღსრულების სისტემაში ევროპის საბჭოსა და გაეროს სტანდარტების მოთხოვნათა დანერგვისა და ადამიანის უფლებათა დაცვის ხელშეწყობა;

სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სისტემის კვალიფიციური კადრებით უზრუნველყოფა;

სისტემაში მისაღები და მომუშავე კადრების ტესტირების ინსტიტუტის დანერგვა და მისი ჩატარება მოთხოვნილებისამებრ, სისტემაში კვალიფიციური კადრების მიღებისა და ადგილზე მათი ხარისხის გაუმჯობესების ხელშეწყობა;

მოქმედი სასწავლო პროგრამების განახლება და ახალი პროგრამების მომზადება ადგილობრივი რესურსებისა და საერთაშორისო ექსპერტების ჩართულობით, სწავლების ხარისხის სისტემატური გაუმჯობესების უზრუნველყოფა;

4.18

საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება (პროგრამული კოდი 23 05)

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სისტემის წარმომადგენელთა კვალიფიკაციის ამაღლება ტრენინგის საჭიროებათა ანალიზის განხორციელების ხელშეწყობისა და გეგმით გათვალისწინებული სასწავლო პროექტების განხორციელების გზით, ასევე, პროფესიულ განვითარებაზე მიმართული პროგრამების ორგანიზების საშუალებით;

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სისტემის, ასევე, სხვა დაინტერესებული ორგანიზაციების ხელშეწყობა ახალი კადრების შერჩევაში პროფესიული და საკვალიფიკაციო ტესტირების პროცესების ორგანიზების გზით;

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ ინიცირებული რეფორმების ხელშეწყობა მათ დანერგვასთან დაკავშირებული ტრენინგების ორგანიზების საშუალებით;

კერძო სექტორის განვითარების, ასევე, საბიუჯეტო დაფინანსებზე მყოფი ორგანიზაციების წარმომადგენლების კვალიფიკაციის ამაღლებისკენ მიმართული სასწავლო - შემეცნებითი, სემინარული და საკონფერენციო ტიპის პროექტების განხორციელება;

პროფესიული ცოდნის დონის ამაღლების მიზნით, საერთაშორისო და უცხოურ ორგანიზაციებთან და სასწავლო დაწესებულებებთან ერთად სასწავლო პროგრამების შემუშავება-განხორციელება, მათ შორის, ნიდერლანდების ფინანსთა სამინისტროსთან გაფორმებული თანამშრომლობის მემორანდუმისა და საერთაშორისო სავალუტო ფონდთან ერთად განხორციელებული სასწავლო პროგრამის ფარგლებში.

4.19

ჰერალდიკური საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება (პროგრამული კოდი 01 03)

ქვეყანაში ჰერალდიკის საკითხებში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის წარმართვა;

თვითმმართველი ქალაქებისა და მუნიციპალიტეტების სიმბოლიკის (დროშა, გერბი) შექმნის, მიღების, დამტკიცებისა და გამოყენების წესების სწავლება-სემინარის მომზადება და ჩატარება;

თვითმმართველი ქალაქებისა და მუნიციპალიტეტების სიმბოლიკის გამოფენის მომზადება და ჩატარება;

4.20

მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში (პროგრამული კოდი 28 02)

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელთა და სხვა უწყებების საერთაშორისო ურთიერთობების სფეროში დასაქმებულ საჯარო მოხელეთა პროფესიული განვითარება და კვალიფიკაციის ამაღლება;

სასწავლო ცენტრის სრულყოფა (თანამშრომლების კვალიფიკაციის ამაღლება, ახალი პროგრამების შემუშავება და არსებული პროგრამების დახვეწა);

მჭიდრო თანამშრომლობის დამყარება მსოფლიოს წამყვან დიპლომატიურ სკოლებთან, აკადემიებთან და ადგილობრივ პარტნიორებთან გამოცდილების გაზიარების მიზნით;

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს თანამშრომლებისათვის ბიბლიოთეკის გამდიდრება;

5

მაკროეკონომიკური სტაბილურობა და საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესება

მაკროეკონომიკური სტაბილურობა და საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესება საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი ფუნდამენტური პრიორიტეტული მიმართულებაა. მსოფლიო ეკონომიკის არასახარბიელო მდგომარეობის ფონზე განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს საქართველოს ეკონომიკის პოზიტიური მაკროეკონომიკური პარამეტრების შენარჩუნება და გაუმჯობესება, ვინაიდან ეს მაჩვენებლები მთავარი წინაპირობაა კაპიტალისა და ინვესტიციების მოზიდვისათვის, არსებული საწარმოების გაფართოებისა და ახალი სამუშაო ადგილების შექმნისათვის. იქიდან გამომდინარე, რომ საქართველოს ეკონომიკა ინტეგრირებულია მსოფლიო ეკონომიკაში და, შესაბამისად, განიცდის მასში მიმდინარე პროცესების გავლენას, განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება ჯანსაღი მაკროეკონომიკური პარამეტრების შენარჩუნებას და მათ გასაუმჯობესებლად საჭირო ღონისძიებების განხორციელებას; საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკა ემყარება თავისუფალი საბაზრო ეკონომიკის საყოველთაო პრინციპებს და იმ თანამედროვე მიდგომებს, რომლებიც გამოკვეთს სახელმწიფოს როლს სოციალური კეთილდღეობისა და სოციალური უსაფრთხოების უზრუნველყოფაში; ეკონომიკური პოლიტიკა დაეფუძნება მდგრადი განვითარების მოდელს. სისტემური ტრანსფორმაციის პროცესში საკვანძო როლი მიენიჭება სახელმწიფოს, რომელმაც უნდა განსაზღვროს განვითარების სტრატეგია უმთავრესი მიზნებისა და შესაბამისი ინდიკატორების დონეზე. განვითარების სტრატეგიის ფარგლებში განისაზღვრება ყველა ფუნქცია, რომელთა არსებობა აუცილებელია სტაბილური განვითარებისა და საზოგადოებრივი კეთილდღეობისათვის; პრიორიტეტით გათვალისწინებული მიზნების მისაღწევად დაგეგმილი სამუშაოები რამდენიმე მიმართულებას მოიცავს, კერძოდ, გულისხმობს მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდის მაღალი მაჩვენებლის მიღწევას, სახელმწიფო ვალის ეფექტიან მართვას, სახელმწიფო ბიუჯეტის დეფიციტის შემცირებას და ინფლაციის დონის დარეგულირებას; საგარეო სახელმწიფო ვალთან დაკავშირებით სახელმწიფო პოლიტიკა უზრუნველყოფს საგარეო სახელმწიფო ვალის პორტფელის ხელსაყრელი ფინანსური პარამეტრების შენარჩუნებას და მის მდგრადობას. ამის მიღწევა შესაძლებელი იქნება საგარეო სახელმწიფო ვალის კონსერვატიული და

პრაგმატული მართვით. სხვადასხვა ტიპის გლობალური/ეგზოგენური რისკებისა და გამოწვევების არსებობის პირობებში ფისკალური მდგრადობა განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია, რათა ქვეყანამ შეინარჩუნოს ეკონომიკური და სოციალური სტაბილურობა. სახელმწიფო ვალი ლიმიტირებულია და არ უნდა აღემატებოდეს მთლიანი შიდა პროდუქტის 60%-ს; სახელმწიფო განახორციელებს ახალ პროგრამებსა და ინიციატივებს და ფისკალური და მონეტარული ინსტრუმენტების გამოყენებით ხელს შეუწყობს ეროვნული ვალუტით გრძელვადიანი საკრედიტო რესურსების ეკონომიკაში ჩართვას, რაც ხელს შეუწყობს ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებას და, ამავე დროს, მნიშვნელოვნად შეამცირებს დოლარიზაციის კოეფიციენტს; გრძელვადიანი ეკონომიკური სტაბილურობისათვის სახელმწიფოს მიერ ვალდებულებების სათანადო დონეზე შესასრულებლად და ინვესტორთა ნდობის შესანარჩუნებლად მნიშვნელოვანი პარამეტრია ბიუჯეტის დეფიციტის მაჩვენებელი. მაქსიმალურად დაბალანსებული ბიუჯეტით უზრუნველყოფილი იქნება ეკონომიკური სტიმულირება და გლობალური ეკონომიკური გამოწვევების შემთხვევაში მაკროეკონომიკური სტაბილურობის შენარჩუნება. საშუალო-ვადიან პერიოდში უზრუნველყოფილი იქნება დეფიციტის მაჩვენებლის დაბალი ნიშნული. თავისუფალი ეკონომიკური კურსი, დაბალი და მარტივი გადასახადები, ხარისხიანი საგადასახადო ადმინისტრირება, გონივრული და ზომიერი რეგულაციები უზრუნველყოფს ეკონომიკური ზრდის მაღალი მაჩვენებლების მისაღწევად საჭირო გარემოს შექმნას. შესაბამისად, პრიორიტეტის ფარგლებში გატარდება ღონისძიებები, რომლებიც უზრუნველყოფს საგადასახადო და მარეგულირებელი ადმინისტრირების ტვირთის მეწარმეთა სიმძლავრის პროპორციულად გადანაწილებას და ამით მცირე და საშუალო მეწარმეობის მეტ სტიმულირებას; გაგრძელდება მუშაობა ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილების შესახებ ხელშეკრულებების გაფორმების კუთხით, რათა საქართველოში ეკონომიკური საქმიანობა კომფორტული იყოს როგორც საქართველოს მოქალაქეებისათვის, ისე არარეზიდენტი პირებისათვის. პრიორიტეტის ფარგლებში დაგეგმილი ღონისძიებები მიმართული იქნება ქვეყანაში საუკეთესო საინვესტიციო გარემოს შექმნისა და მდგრადი ეკონომიკური განვითარებისაკენ, რაც გულისხმობს სამუშაოების ჩატარებას, რათა საქართველომ გაამდიდროს თავისი პოზიცია, როგორც რეგიონის ლიდერმა, დაბალი გადასახადების, სწრაფი და ხარისხიანი მომსახურების სერვისების, ლიბერალური კანონმდებლობისა და სტაბილური განვითარების მაჩვენებლების კუთხით; გაგრძელდება მუშაობა თავისუფალი და პრეფერენციული სავაჭრო რეჟიმების გამოყენების გაუმჯობესების, საქონლის ექსპორტისა და ინვესტიციების ზრდის კუთხით. ამის მიღწევა შესაძლებელია მხოლოდ საუკეთესო ბიზნესკლიმატის შექმნით, იმ სისუსტეების გათვალისწინებით, რომლებიც აქვს საქართველოს მისი ბაზრის ზომიდან და გეოპოლიტიკური გამოწვევებიდან გამომდინარე. სახელმწიფოს კურსი საგადასახადო სისტემისა და ადმინისტრირების გამარტივების მიზნით, კონკურენტული და არაკორუფციული გარემოს უზრუნველყოფა და შრომის ბაზრის გონივრული და მოქნილი რეგულაციები უზრუნველყოფს საქართველოში პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოზიდვას და პოზიტიური სამეწარმეო გარემოს ჩამოყალიბებას; საქართველოსათვის რეალურ სექტორში ინვესტიციების განხორციელება ეკონომიკური განვითარების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ფაქტორია. სახელმწიფო შექმნის ხელსაყრელ გარემოს როგორც შიგა, ისე უცხოური ინვესტიციებისთვის, რაც გულისხმობს ინვესტიციების დაცულობას, სტაბილური და პროგნოზირებადი ბიზნესგარემოს შექმნას. პოლიტიკა მიმართული იქნება ასევე დანაზოგებისა და რეინვესტირების გაზრდისაკენ. სახელმწიფო პოლიტიკა, მოხმარებაზე ორიენტირებული ეკონომიკის ნაცვლად, მიმართული იქნება დანაზოგებისა და კაპიტალიზაციის ზრდაზე ორიენტირებული ეკონომიკისაკენ, რამაც გრძელვადიანი მდგრადი ზრდის განმსაზღვრელი როლი უნდა შეასრულოს; საგარეო-სავაჭრო პოლიტიკის კუთხით საქართველოს მთავრობისათვის პრიორიტეტულია საქსპორტო საბაზრო არეალების მნიშვნელოვანი გაფართოება, ევროკავშირისა და აშშ-თან თავისუფალი ვაჭრობის რეჟიმების ამოქმედება, რუსეთის ფედერაციასთან სავაჭრო ურთიერთობების აღდგენა; სახელმწიფო უზრუნველყოფს სამართლიანი, თავისუფალი და კონკურენტული საბაზრო გარემოს შექმნას; ხელი შეეწყობა თანამედროვე და

მოქნილი ინფრასტრუქტურის ჩამოყალიბებას, რომელზედაც თანაბრად მიუწვდება ხელი ყველა ეკონომიკურ სუბიექტს; საქართველოს ეკონომიკის გლობალური კონკურენტუნარიანობის უზრუნველსაყოფად მოხდება ეკონომიკის სტრუქტურული მოდერნიზება, რომელიც დაემყარება ქვეყნის შედარებითი უპირატესობების გონივრულ გამოყენებას; განხორციელდება ექსპორტის სტიმულირება და იმპორტის ჩანაცვლება; პრიორიტეტის ერთ-ერთი მიზანია მცირე და საშუალო ბიზნესის ხელშეწყობა, სამართლიანობის პრინციპზე დაფუძნებული სამემოსავლო გადასახადის დაუბეგრავი მინიმუმის შემოღება და მოქალაქეებისათვის თავიანთი შესაძლებლობების მაქსიმალური რეალიზაციის საშუალების მიცემა დასაქმების სტიმულირების, საგადასახადო სისტემის ჰარმონიზაციისა და ოპტიმიზაციის გზით, ასევე საგადასახადო კანონმდებლობის მოწესრიგება, რაც გულისხმობს ბუნდოვანი და ორმაგი ინტერპრეტაციის შესაძლებლობის მომცემი დებულებების აღმოფხვრას, საგადასახადო ნორმების გამარტივებას და სადავო ნორმების მეწარმის სასარგებლოდ გადაწყვეტას. შემცირდება საგადასახადო დავების განხილვაში სახელმწიფოს დომინანტური როლი; შეიქმნება მცირე ბიზნესის დაბეგვრის ოპტიმალური მოდელი, მარტივი აღრიცხვა-ანგარიშგების წესები და დაბეგვრის ალტერნატიული მექანიზმები; განხორციელდება საგადასახადო სისტემაში ცალკეული დარღვევების დეკრიმინალიზაცია; ერთი მხრივ, სამართლიანი კონკურენციის პოლიტიკა და, მეორე მხრივ, მცირე და საშუალო საწარმოთა მხარდაჭერა უზრუნველყოფს მათ მიერ წარმოებული პროდუქციის მოცულობისა და შემოსავლის ზრდას. შესაბამისად, გაიზრდება ამ სექტორში დასაქმების მაჩვენებლები, რაც სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესების ერთ-ერთი საფუძველი იქნება; სახელმწიფო უზრუნველყოფს, რომ საქართველოს ეკონომიკის განვითარება მეტწილად ადგილობრივი წარმოების განვითარებასა და დანაზოგების სტიმულირებაზე იყოს დაფუძნებული. გაფართოვდება ბიზნესის განვითარების შესაძლებლობები და დაინერგება გრძელვადიანი სახელმწიფო პროგრამები. სახელმწიფოს მიერ განხორციელებული პოლიტიკა ხელს შეუწყობს საბანკო სექტორისა და ბიზნესსტრუქტურების პარტნიორულ თანამშრომლობას; ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური კრიზისიდან გამოყვანის, ინვესტიციების მოზიდვისა და საგადამხდელო ბალანსის მდგომარეობის გამოსწორების მიზნით საქართველოს მთავრობა ინვესტორებს შეუქმნის სტაბილურ სამართლებრივ გარემოს, გაათავისუფლებს ხელისუფლების ზეგავლენისაგან და მისცემს საკუთრების დაცვის მყარ გარანტიებს. იგი გაააქტიურებს მუშაობას ევროკავშირისა და აშშ-თან თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმებების დასადავად და ამ მიზნით, საერთაშორისო მოთხოვნების შესაბამისად, შეიტანს ცვლილებებს საქართველოს შრომის კოდექსში, შემოიღებს კონკურენციის შესახებ რეალურ კანონმდებლობას და რეგულირების მექანიზმებს, უზრუნველყოფს სტანდარტიზაციისა და სერტიფიცირების მექანიზმების დანერგვას და სურსათის უსაფრთხოებას, რაც ამ შეთანხმებების დადების აუცილებელი წინაპირობაა, ასევე განხორციელებს საგარეო ვაჭრობის ინტერვენციებისაგან დაცვის რეგულირების ანტიდემპინგურ ღონისძიებებს; ხელი შეეწყობა საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის – საქსტატის ეფექტიან ფუნქციონირებას და მისი დამოუკიდებლობის მაღალ ხარისხს. უზრუნველყოფილი იქნება მოსახლეობის საყოველთაო აღწერის ღონისძიებები.

5.1 შემოსავლების მობილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება (პროგრამული კოდი 23 02)

საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფა და საბაჟო პროცედურების დახვეწა, გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესების მიზნით ელექტრონული მომსახურების განვითარება;

საგადასახადო ადმინისტრირების შემდგომი გამარტივება, სრულყოფილი კონტროლის პროცედურების დანერგვა;

ნებაყოფლობითი კანონმორჩილების წახალისება, გადამხდელთა ინფორმირებულობის დონის ამაღლება;

მომსახურების პოტენციალის გაძლიერების და გადამხდელთა კმაყოფილების ხარისხის ამაღლების მიზნით, მომსახურების დარბაზების თანამედროვე სტანდარტებით მოწყობა, მოძრავი სერვის-ცენტრების დანერგვა, რაც კიდევ უფრო კომფორტულს გახდის მომსახურების პროცესს გადამხდელისათვის.

ევროკავშირთან ინტეგრაციული პროცესის ხელშეწყობა;

საგადასახადო შემოწმების პროცედურების მართვის კომპიუტერიზაცია;

საბაჟო პროცედურების გამარტივება;

მგზავრების შესახებ მონაცემების (API-PNR) და ტვირთების შერჩევის (WCO CTS) სისტემების დანერგვა, მონაცემების წინასწარ დამუშავების, საბაჟო კონტროლის გაძლიერების და საბაჟო კონტროლის ღონისძიებების (მათ შორის, საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევების გამოვლენის, აღკვეთის და პრევენციის) ეფექტური განხორციელების ხელშეწყობის მიზნით.

ვაჭრობის ხელშეწყობის ინსტრუმენტებისა და საბაჟო, სანიტარიული, ფიტოსანიტარიული სასაზღვრო კონტროლის აღსრულების გაუმჯობესება.

5.2 **მეწარმეობის განვითარება (პროგრამული კოდი 24 07)**

„აწარმოე საქართველოში“ სახელმწიფო პროგრამის მიზანია საქართველოში მეწარმეობის განვითარება, მეწარმე სუბიექტების მხარდაჭერა, ახალი საწარმოების შექმნის/არსებული საწარმოების გაფართოების/გადაიარაღების ხელშეწყობა და კერძო სექტორის კონკურენტუნარიანობისა და საექსპორტო პოტენციალის ზრდა ფინანსებზე, უძრავ ქონებასა და ტექნიკურ დახმარებაზე ხელმისაწვდომობის საშუალებით, აგრეთვე მიკრო და მცირე მეწარმეობის ხელშეწყობა რეგიონებში და საქართველოში კინოწარმოების განვითარება;

ექსპორტის განვითარება და ხელშეწყობა, საქართველოს საექსპორტო პოტენციალის პოპულარიზაცია ქვეყნის გარეთ, სხვადასხვა საერთაშორისო ბაზრებზე, საექსპორტო ბაზრების დივერსიფიცირება, ბაზრის კვლევებისა და კონსულტაციების მეშვეობით ადგილობრივი ექსპორტზე ორიენტირებული კომპანიების უნარების ამაღლება და ქართული პროდუქციის კონკურენტუნარიანობის გაზრდა. ევროპის მეწარმეთა ქსელში ჩართვა. DCFTA-ს მოთხოვნებთან დაკავშირებით მეწარმეების ცნობიერების ამაღლება და მათი იმპლემენტაციისთვის ტექნიკური დახმარების გაწევა.

5.3 **სახელმწიფო ფინანსების მართვა (პროგრამული კოდი 23 01)**

მაკროეკონომიკური ანალიზის და პროგნოზირების გასაუმჯობესებლად მეთოდოლოგიის დახვეწა და მისი არეალის გაფართოება, გრძელვადიანი პროგნოზირების გაუმჯობესება, მაკროეკონომიკური განვითარების სცენარების მოდელირების სრულყოფა, ფისკალური რისკების მართვის და შეფასების სისტემის ჩამოყალიბება;

ხარჯების საშუალოვადიანი გეგმებისა და წლიური ბიუჯეტების პროექტების მომზადება, სახელმწიფოს ფუნქციებისა და ვალდებულებების შესასრულებლად სათანადო რესურსების მობილიზებისა და ეფექტურად განაწილების მიზნით;

სახელმწიფო ფინანსების მართვა და ფისკალური წესების შემდგომი რეგულირება სტაბილური ფისკალური პარამეტრების მიღწევის მიზნით, საერთაშორისოდ აღიარებული საუკეთესო გამოცდილების შესაბამისად;

საბიუჯეტო პროცესის კალენდრით გათვალისწინებული ეტაპების ჯეროვანი შესრულება;

ადგილობრივი თვითმმართველობის ერთეულებისა და საჯარო სამართლის

იურიდიული პირების ანგარიშების სახელმწიფო ხაზინის ერთიანი ანგარიშთა სისტემაში და ბიუჯეტის მართვის ერთიან ელექტრონულ სისტემაში სრულად მოქცევა;

საჯარო ფინანსების მართვის რეფორმების შემდგომი ეტაპების დაგეგმვა საბიუჯეტო პროცესის, ბიუჯეტის დაგეგმვისა და აღსრულების შემდგომი განვითარების მიზნით (მათ შორის, პროგრამული ბიუჯეტის და საშუალოვადიანი სამოქმედო გეგმების მომზადების კოორდინაცია, საინვესტიციო პროექტების მომზადება/განხორციელების მეთოდოლოგიის პილოტირება/სრულად დანერგვის კოორდინაცია);

საგადასახადო პოლიტიკის შემდგომი სრულყოფა, მათ შორის საკანონმდებლო ბაზის შემდგომი გაუმჯობესების და ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულების ფარგლებში ევროკავშირის დირექტივებთან ჰარმონიზების მიზნით, გადასახადის გადამხდელს შორის საგადასახადო ტვირთის უკეთესი განაწილება, მეწარმეთა მოთხოვნებისა და საჭიროებების მაქსიმალურად გათვალისწინება, საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესება, საგადასახადო შემოსავლების სახით ბიუჯეტში სათანადო რესურსის მობილიზების უზრუნველყოფა;

სახელმწიფო შიდა ფინანსური კონტროლის რეფორმის ფარგლებში შიდა აუდიტის სუბიექტების საქმიანობის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა, ფინანსური მართვისა და კონტროლის სისტემის სრულყოფილი ფუნქციონირება;

სათანადო ფინანსური რესურსის მობილიზებისათვის დონორ ორგანიზაციებთან და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან ეფექტური თანამშრომლობის შენარჩუნება საქართველოს მთავრობის მიერ განსაზღვრული პრიორიტეტული პროგრამების და ინფრასტრუქტურული პროექტების დასაფინანსებლად;

დამატებითი საინვესტიციო რესურსების მოზიდვის პარალელურად სახელმწიფო საგარეო ვალის მართვის ეფექტური სისტემის ჩამოყალიბება, ვალის მდგრადობის შენარჩუნება, როგორც საშუალოვადიან, ასევე გრძელვადიან პერიოდში;

საერთაშორისო სარეიტინგო კომპანიებთან ურთიერთობის კოორდინაცია;

სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების ბაზრის შემდგომი განვითარების მიზნით, სხვადასხვა ინსტრუმენტების გამოყენება, არსებული ფისკალური და მონეტარული პოლიტიკის მიზნების შესაბამისად;

ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში საქართველოს ინტეგრაციასთან დაკავშირებული საკითხების შესრულების კოორდინაცია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს კომპეტენციის ფარგლებში და აღებული ვალდებულებების შესრულების მონიტორინგი;

IPSAS სტანდარტების შესაბამისად, დარიცხვის მეთოდზე დაფუძნებული სააღრიცხვო სისტემის შემოღება.

5.4 სახელმწიფო ქონების მართვა (პროგრამული კოდი 24 06)

სახელმწიფო ქონების მართვა და ადმინისტრირება;

სამთავრობო პროგრამა „აწარმოე საქართველოში“ პროგრამის ფარგლებში ორგანიზაციამ აიღო პასუხისმგებლობა ერთ-ერთ კომპონენტზე როგორცაა უძრავი ქონებით უზრუნველყოფა. ამისათვის საქართველოს მასშტაბით შეირჩა საწარმოო საქმიანობისათვის განკუთვნილი 110 ობიექტი;

სააგენტოს მიერ მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესებისა და მართვის ეფექტური სისტემების ჩამოყალიბების უზრუნველსაყოფად სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოსა და ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს დოკუმენტური არქივის ელექტრონიზაცია და სისტემატიზაცია;

სახელმწიფო ქონების განკარგვის პროცესების შესახებ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესების მიზნით სააგენტოში მიმდინარეობს პროექტი „სოფლიდან გაუსვლელად“. პროექტი ხელს უწყობს სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს საქმიანობის პოპულარიზაციას რეგიონებში და შესაბამისად ლოკალურ დონეზე სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ობიექტების ეფექტურ განკარგვას. დაიწყო სახელმწიფო ქონების ინვენტარიზაციის სრულმასშტაბიანი პროექტი, რომლის მიზანია სახელმწიფო ქონების ერთიანი მონაცემთა ბაზის შექმნა, გამოუყენებელი აქტივების ეკონომიკურ ბრუნვაში ჩართვა და მასზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა. სახელმწიფო ქონების მოვლა-პატრონობა და დაცვა.

5.5 ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება (პროგრამული კოდი 24 01)

ქვეყნის მდგრადი ეკონომიკური განვითარების და ეკონომიკის ინკლუზიური ზრდის მიზნით, მაღალი ტემპების უზრუნველყოფი ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება. ეკონომიკური ზრდის პოლიტიკის ფორმირების პროცესის ორგანიზება დაინტერესებული მხარეების ჩართულობით;

ეკონომიკის განვითარებისთვის მნიშვნელოვანი მიმართულებების იდენტიფიცირება. მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების სტრატეგიის და შესაბამისი სამოქმედო გეგმით განსაზღვრულ ღონისძიებათა შესრულების კოორდინაცია;

ქვეყნის ეკონომიკის კონკურენტუნარიანობის უზრუნველსაყოფად ეკონომიკის სხვადასხვა სექტორების პოტენციალის, შესაძლებლობების და კონკურენტუნარიანობის შეფასება და ანალიზი;

საერთაშორისო რეიტინგებში საქართველოს პოზიციების გაუმჯობესება. სარეიტინგო მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით შესაბამისი მარეგულირებელი საკანონმდებლო ბაზის იდენტიფიცირება და მომზადება. დანერგილი რეგულაციების შეფასება და მისი გავლენა ბიზნეს გარემოზე. არსებული კანონმდებლობის, აგრეთვე ახალი ნორმატიული აქტების პროექტების სამეწარმეო გარემოზე მარეგულირებელი გავლენის შეფასება (RIA). ბიზნეს გარემოს ხელშეწყობი საკანონმდებლო ინიციატივების შემუშავება და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მომზადება;

მაკროეკონომიკური სტაბილურობა და საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესება. მაკროეკონომიკური სტატისტიკური მონაცემების ანალიზი და შესაბამისი ანგარიშის მომზადება;

ორმხრივი, რეგიონალური და მრავალმხრივი სავაჭრო ურთიერთობების, ასევე პრეფერენციული და თავისუფალი ვაჭრობის რეჟიმების განვითარება. ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმების გამოყენების ხელშეწყობა ვაჭრობაში ტექნიკური ბარიერების შემცირების და ქვეყანაში წარმოებული პროდუქტისა და მომსახურების საერთაშორისო და ევროპულ მოთხოვნებთან შესაბამისობის ხელშეწყობა. ქვეყნის ეკონომიკური განვითარებისთვის ორმხრივი და მრავალმხრივი თანამშრომლობის გაღრმავება და საქართველოს საერთაშორისო და ევროპულ ეკონომიკურ სივრცეში ინტეგრაცია;

საქართველოს საერთაშორისო ეკონომიკურ სივრცეში ინტეგრაციისათვის

სავაჭრო პარტნიორ ქვეყნებთან ეკონომიკური ურთიერთობების გაღრმავება;

რეგიონალური და მრავალმხრივი სავაჭრო ურთიერთობებისა და რეჟიმების ანალიზი და მათი განვითარებისათვის რეკომენდაციების მომზადება;

ექსპორტის ხელშეწყობისათვის საქართველოს საგარეო ვაჭრობის შედეგების ანალიზი, ახალი საექსპორტო ბაზრებისა და პროდუქციის იდენტიფიკაცია, სავაჭრო ბალანსის გაუმჯობესებისათვის რეკომენდაციების შემუშავება;

საგარეო სავაჭრო ურთიერთობების, ასევე პრეფერენციული რეჟიმების განვითარება. საინვესტიციო ხელშეკრულებების პროექტებისთვის საკონსულტაციო მომსახურების უზრუნველყოფა ქვეყნის მდგრადი განვითარების მიზნით „მწვანე ზრდის“ ეროვნული სტრატეგიის მომზადება;

მშენებლობაში, მრეწველობასა და ტრანსპორტის სფეროებში ენერგოეფექტურობის საკანონმდებლო ბაზის შექმნა და რესურსდამზოგავი ღონისძიებების განხორციელების ხელშეწყობა;

მდგრადი განვითარება უზრუნველყოფს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალურ გამოყენებას, ახლანდელი და მომავალი თაობების ინტერესების გათვალისწინებით;

ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულების ფარგლებში ეროვნული კანონმდებლობის ევროკავშირის საკანონმდებლო აქტებთან და საერთაშორისო სამართლებრივ ინსტრუმენტებთან დაახლოების ფარგლებში 2018 წლის 31 დეკემბრიდან შესასრულებლს დირექტივა 2010/30/EU -ის მოთხოვნებს. ამ ვალდებულების შესასრულებლად ქვეყანას სჭირდება შესაბამისი ღონისძიებების გატარება, რომლებიც უნდა შემუშავდეს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს საქვეუწყებო ორგანიზაციებთან ერთად; ამავდროულად, სამინისტრო დანიის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოსთან ერთად (Danish International Development Agency) იმუშავებს პროექტზე „ენერგოეფექტურობისა და მდგრადი ენერგეტიკის მხარდაჭერა საქართველოში“, რომლის ფარგლებშიც ევროკავშირის დირექტივების გათვალისწინებით შემუშავდება და დაინერგება საყოფაცხოვრებო მოწყობილობების მიერ ენერჯის მოხმარების აღმნიშვნელი მარკირების სისტემა. თბილისის აბრეშუმის გზის გამართვა და საინვესტიციო პროექტების შესახებ ინფორმაციის მიწოდება ფორუმის მონაწილეებისთვის;

არსებული სოციალური საპენსიო სისტემის მოდიფიკაცია და კერძო დაგროვებითი საპენსიო სისტემის დანერგვა. საქართველოში კაპიტალის ლიკვიდური ბაზრის განვითარების ხელშეწყობა;

საქართველოს ინტეგრაცია საერთაშორისო სატრანსპორტო სისტემებში და ქვეყნის სატრანზიტო პოტენციალის განვითარება. ტრანსპორტის ეროვნული პოლიტიკის დოკუმენტის და მისი სამოქმედო გეგმის შემუშავება, საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმების (AA) და ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების (DCFTA) ფარგლებში დირექტივების და რეგულაციების იმპლემენტაცია და რეგიონალური მნიშვნელობის ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება;

აღმოსავლეთ-დასავლეთის ჩქაროსნული ავტომაგისტრალის განხორციელების ხელშეწყობის პროექტის ერთ-ერთი კომპონენტი ითვალისწინებს საქართველოში ლოგისტიკის დარგის განვითარებას (პროექტი მსოფლიო ბანკის მხარდაჭერით ხორციელდება);

ანაკლიის ღრმაწყლოვნი ნავსადგურის პროექტი - სანავსადგურე

ინფრასტრუქტურის განვითარება საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთ პრიორიტეტულ მიმართულებას წარმოადგენს. აღნიშნული მიზნით, განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება ანაკლიაში ღრმაწყლოვანი ნავსადგურის მშენებლობის საკითხს. ანაკლიის ნავსადგურს ექნება შემდეგი უპირატესობები: 1.სტრატეგიული მდებარეობა; 2. შესაძლებლობა მიიღოს დიდი ზომის გემები (მაგ. პანამაქსი); 3. მომსახურების მიღება „ერთი გაჩერების“ პრინციპით; ნავსადგურთან დამაკავშირებელი გზისა და რკინიგზის მშენებლობა - ახალ პორტთან დამაკავშირებელი სატრანსპორტო მაგისტრალი პროექტი (გზა და რკინიგზა). საავტომობილო, საზღვაო და სამოქალაქო ავიაციის სფეროში ორმხრივი სამთავრობათაშორისო შეთანხმებების გაფორმება სხვადასხვა ქვეყნებთან. მრავალმხრივი სამთავრობათაშორისო შეთანხმებების გაფორმება, რომელიც ითვალისწინებს ქვეყნებს შორის ერთიანი სატრანსპორტო სისტემების შექმნას, ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესებას, კონკურენტუნარიანი გადაზიდვის ტარიფების დაწესებას და საბაჟო პროცედურების გამარტივებას;

სამოქალაქო ავიაციისა და საზღვაო ტრანსპორტის სფეროებში მომხდარი სატრანსპორტო შემთხვევებისა და ინციდენტების მოკვლევის და პრევენციული ზომების გატარება და რეკომენდაციების შემუშავება;

ქვეყნის სივრცითი მოწყობის გენერალური სქემის, მუნიციპალიტეტების სივრცითი მოწყობის გეგმების, დასახლებათა მიწათსარგებლობის გენერალური გეგმებისა და განაშენიანების რეგულირების გეგმების შემუშავების უზრუნველყოფა, აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების სივრცითი მოწყობის სქემების შემუშავების ხელშეწყობა;

სამშენებლო სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის დაახლოება ევროპულ ნორმებთან, ევროკოდების თარგმნა ქართულ ენაზე და ევროკოდების ეროვნული დანართების შემუშავება;

სარეკრეაციო ტერიტორიაზე მშენებლობის ნებართვის გაცემის I და II სტადიაზე პროექტების შეთანხმება;

განსაკუთრებული მნიშვნელობის ობიექტების მშენებლობის ექსპერტების კანდიდატურების შეთანხმება;

საგანგებო სიტუაციებში შფერხების გარეშე მუშაობა, საფოსტო სფეროს რეფორმა, საფოსტო სფეროს საკანონმდებლო ნორმატიული აქტების პროექტების შემუშავება.

5.6

ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 23 04)

ფინანსთა სამინისტროს ეფექტიანი ფუნქციონირებისთვის საჭირო საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურის შექმნა, განვითარება, მომსახურება, მდგრადობისა და საიმედოობის უზრუნველყოფა;

ფინანსთა სამინისტროს ინფორმაციული და ანალიტიკური მხარდაჭერა;

ფინანსთა სამინისტროსთვის მნიშვნელოვანი IT პროდუქტების, ელექტრონული სერვისებისა და მომსახურების კვლევა და ანალიზი;

პროგრამული უზრუნველყოფის ახალი სისტემების შექმნა, დანერგვა და მომსახურება;

ფინანსთა სამინისტროს ინფორმაციული და კიბერ უსაფრთხოების ხელშეწყობა;

ელექტრონული მთავრობის კომპონენტების განვითარება და შესაბამისი

სახელმწიფო და მუნიციპალური სერვისების მიწოდება;

ფინანსთა სამინისტროს საინფორმაციო სისტემების ქვეყნის საინფორმაციო-საკომუნიკაციო სივრცეში ინტეგრაცია.

5.7 სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა (პროგრამული კოდი 47 01)

სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამის შემუშავება; სტატისტიკური კვლევების დაგეგმვა, მართვა, წარმოება, გავრცელება და ანგარიშგება; მეთოდოლოგიური და სტატისტიკური სტანდარტების შემუშავება; დასახული ამოცანებისა და მიზნების მისაღწევად საჭირო საკადრო, ფინანსური, მატერიალურ-ტექნიკური და ინფორმაციულ-ტექნოლოგიური რესურსებით უზრუნველყოფა.

5.8 სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა (პროგრამული კოდი 47 02)

ქვეყნისათვის განსაკუთრებული მნიშვნელობის მქონე სტატისტიკური კვლევების მომზადება, განხორციელება და შედეგების გავრცელება, ქვეყნის საექსპორტო პოტენციალისა და საინვესტიციო მიკრო კლიმატის შეფასება, სამომხმარებლო ფასებისა და მწარმოებელთა ფასების ინდექსების გაანგარიშება, ბიზნეს სექტორში (აგრეთვე არაკომერციულ ორგანიზაციების სექტორში) მიმდინარე მოვლენების და პროცესების ანალიზი, შრომის სტატისტიკის მაჩვენებლების გაანგარიშება სამეწარმეო და არასამეწარმეო სფეროში კერძო და სახელმწიფო სექტორში, მიმდინარე დემოგრაფიული კვლევა;

სოფლის მეურნეობის შესახებ მიმდინარე სტატისტიკური მონაცემების მოპოვება, დამუშავება და გავრცელება.

მოსახლეობის ეკონომიკური და სოციალური მდგომარეობის შეფასების მიზნით მოსახლეობის უთანაბრობის, დასაქმებისა და უმუშევრობის, შემოსავლებისა და ხარჯების და სხვა მაჩვენებლების დადგენა;

ტურიზმის სტატისტიკის კვლევა;

ენერგორესურსების მოხმარების სტატისტიკის კვლევა.

ინოვაციური აქტივობების და ინოვაციური ტექნოლოგიების გამოყენების მაჩვენებლები სხვადასხვა სექტორში

5.9 სსიპ - საქართველოს ეროვნული საინვესტიციო სააგენტო (პროგრამული კოდი 49 00)

ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა;

ქვეყნის საინვესტიციო შესაძლებლობებზე ცნობადობის ამაღლება;

არსებული და პოტენციური ინვესტორებისათვის საინფორმაციო მომსახურების გაწევა და მათ მიერ წამოწყებული სამეწარმეო საქმიანობის ხელშეწყობა;

ქვეყნისათვის პრიორიტეტულ სექტორებში უცხოური ინვესტიციების მოზიდვის მიზნით საჭირო სამუშაოების ჩატარება.

5.10 სსიპ – საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური (პროგრამული კოდი 56 00)

საქართველოში უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის ხელშეწყობა;

საინფორმაციო ქსელის შექმნა, რომელიც ახორციელებს მიღებული ინფორმაციის სისტემატიზაციას და ანალიზს, უზრუნველყოფს შესაბამის მონაცემთა აღრიცხვის ბაზის შექმნასა და ფუნქციონირებას.

სსიპ – კონკურენციის სააგენტო (პროგრამული კოდი 43 00)

თავისუფალი მეწარმეობისა და კონკურენციის ხელშეწყობა;

ბაზრის ლიბერალიზაციის ხელშეწყობის მიზნით, სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების ან/და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს მიერ ბაზარზე შესვლის ადმინისტრაციული, სამართლებრივი და დისკრიმინაციული ბარიერების დაუშვებლობა;

ეკონომიკური აგენტების საქმიანობაში თანასწორუფლებიანობის პრინციპების დაცვა, რომელიც ითვალისწინებს:

დომინირებული მდგომარეობის ბოროტად გამოყენების დაუშვებლობას;

კონკურენციის შემზღვევადი ხელშეკრულებების, გადაწყვეტილებებისა და შეთანხმებული ქმედებების დაუშვებლობას;

სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების ან/და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს მიერ კონკურენციის არამართლზომიერად შემზღვევადი ექსკლუზიური უფლებამოსილების მინიჭების დაუშვებლობას;

კონკურენციის შემაფერხებელი სახელმწიფო დახმარებების დაუშვებლობას;

კონკურენციის სააგენტოს მიერ გადაწყვეტილებების მიღების საჯაროობის, ობიექტურობის, არადისკრიმინაციულობისა და გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა;

ქვეყნის კონკურენციის მარეგულირებელი კანონმდებლობის შემდგომი სრულყოფა.

საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა (პროგრამული კოდი 52 01)

სხვადასხვა ქვეყნების სავაჭრო-სამრეწველო პალატებთან და ბიზნეს-გაერთანებებთან პარტნიორული ურთიერთობების დამყარება და მჭიდრო თანამშრომლობა;

ბიზნეს-ფორუმების, კონფერენციების, გამოფენებისა და ორმხრივი შეხვედრების ორგანიზება ქართული და უცხოური ბიზნეს-წრეების წარმომადგენლების მონაწილეობით და აგრეთვე, ქართული კომპანიების საერთაშორისო გამოფენებში მონაწილეობის ხელშეწყობა და როუდშოუების ორგანიზება;

ქართულ და უცხოურ კომპანიებს შორის ბიზნეს-კავშირების დამყარების ხელშეწყობა და აგრეთვე, ქართული კომპანიების ხელშეწყობა საერთაშორისო ორგანიზაციებთან კავშირების დამყარების, რეგიონულ/საერთაშორისო ვაჭრობის და ეკონომიკაში ინტეგრაციისა და აგრეთვე, რეგიონულ/საერთაშორისო ფინანსურ, ადამიანურ და ბუნებრივ რესურსებზე ხელმისაწვდომობის კუთხით;

ორმხრივი ეკონომიკური მთავრობათშორისი კომისიების მუშაობაში მონაწილეობა;

საქართველოს საინვესტიციო გარემოს წარდგენის, ქართული პროდუქციის პოპულარიზაციისა და ექსპორტის ხელშეწყობის მიზნით სხვადასხვა ქვეყნებში წარმომადგენლობების გაფართოვება;

საქართველოში მცირე და საშუალო ბიზნესის ხელშეწყობისა და შრომის ბაზრის გაუმჯობესების მიზნით საერთაშორისო პროექტებში მონაწილეობა;

მეწარმე სუბიექტების ინტერესების გათვალისწინებით, არსებული სერვისების გაუმჯობესება/ახალი სერვისების შემუშავება და პალატის ვებ-გვერდის მეშვეობით ელექტრონული სერვისების დანერგვა;

მეწარმე სუბიექტების ბიზნეს-კატალოგის შექმნა;

ევროკავშირში ექსპორტით დაინტერესებული მეწარმე სუბიექტებისათვის ტრენინგების ჩატარება ევროკავშირისა და საქართველოს შორის ხელმოწერილი ასოცირების ხელშეკრულების შემადგენელი ნაწილის, ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის სივრცის (DCFTA) ძალაში შესვლის შემდეგ ამოქმედებულ მოთხოვნებთან დაკავშირებით;

საქართველოს ბიზნეს-სუბიექტების ინტერესების დაცვისა და მეწარმე სუბიექტების ხელშეწყობის მიზნით სამთავრობა კომისიების, ინვესტორთა საბჭოს, დავების საბჭოსა და სამინისტროებთან არსებული საკონსულტაციო საბჭოების საქმიანობაში მონაწილეობა;

„ერთი ფანჯრის“ პრინციპზე დაფუძნებული DCFTA საინფორმაციო ცენტრის შექმნა, რომლის მიზანია საზოგადოების ცნობადობის გაზრდა DCFTA შეთანხმებით გათვალისწინებულ მთავარ საკითხებთან დაკავშირებით, ევროკავშირში საქართველოს ეკონომიკური ინტეგრაციისა და საქართველო-ევროკავშირის შორის ორმხრივი სავაჭრო ურთიერთობების ხელშეწყობა და აგრეთვე, კერძო სექტორთან მჭიდრო თანამშრომლობა და საკანონმდებლო ცვლილებებთან ადაპტაციის ხელშეწყობა;

საქართველოს რეგიონების ბიზნეს-კომპანიებთან შეხვედრების, ტრენინგების, სემინარების, ფორუმებისა და პრეზენტაციების გამართვა და ასევე, კონსულტაციების გაწევა მცირე და საშუალო ბიზნესის ხელშეწყობისა და პრობლემატური საკითხების გაცნობის მიზნით;

წარჩინებული სტუდენტების წახალისებისა და მათი პროფესიული უნარჩვევების განვითარებისათვის პროფესიონალთა ფონდის შექმნა;

კომერციული და საინვესტიციო ხასიათის საერთაშორისო დავების განხილვის მიზნით საქართველოს საერთაშორისო საარბიტრაჟო ცენტრის განვითარება.

5.13

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობა (პროგრამული კოდი 23 06)

საქართველოში ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის სფეროს სახელმწიფო ზედამხედველობა;

კერძო სამართლის სუბიექტების შესახებ ფინანსური და მმართველობითი მონაცემების შემცველი სანდო საინფორმაციო სისტემის (ანგარიშგებების პორტალი და აუდიტორთა რეესტრი) შექმნა და მართვა, რაც ხელს შეუწყობს დაინტერესებულ მხარეებს (ინვესტორები, კრედიტორები, მომწოდებლები, ბანკები, მარეგულირებელი ორგანოები, სახელმწიფო უწყებები) სწორი ეკონომიკური გადაწყვეტილებების მიღებაში.

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის სფეროებში ერთიანი პოლიტიკის შემუშავების უზრუნველყოფა, ანგარიშგებისა და აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების ყოველწლიური განახლება, გარკვეული კატეგორიის საწარმოებისათვის და ა(ა)იპ-ებისათვის ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტების დადგენა;

საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკაზე დაყრდნობით ბუღალტრებისა და აუდიტორების პროფესიული განათლების სისტემის რეფორმირება და მონიტორინგი.

5.14 **სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება (პროგრამული კოდი 24 03)**

საქართველოს სტანდარტების და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს მომსახურების სფეროს და დიაპაზონის გაფართოება, CIB პროგრამის II ეტაპის ფარგლებში ეტალონური ბაზის განახლება;

საქართველოს სტანდარტების და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს მეტროლოგიისა და სტანდარტიზაციის საერთაშორისო და რეგიონულ ორგანიზაციებში ინტეგრაცია. ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის (DCFTA), ტექნიკური ბარიერები ვაჭრობაში (TBT) ნაწილის შესაბამისად და მეტროლოგიისა და სტანდარტიზაციის სფეროში საერთაშორისო აღიარების მიღწევა.

5.15 **აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება (პროგრამული კოდი 24 04)**

პროდუქტის სერტიფიკაციის ორგანოების და პერსონალის სერტიფიკაციის ორგანოების აკრედიტაციაში სრულად დანერგვა (ISO/IEC 17065-ის, ISO/IEC 17024-ის და ISO/IEC 17025-ის ბოლო ვერსიები);

შესაბამისობის შეფასების ბაზარზე აკრედიტაციის ახალი მიმართულებების შეთავაზება. კერძოდ საკვალიფიკაციო გამოცდების ჩამტარებელი პირების აკრედიტაციის სქემის შემუშავება საერთაშორისო სტანდარტის ისო/იეკ 17043-ის შესაბამისად:ევროპული დახმარების (CIB) ინსტრუმენტის ფარგლებში, ევროკავშირის პრაქტიკასთან აკრედიტაციის ცენტრის შემდგომი დაახლოების პროექტის განხორციელება და აკრედიტაციის საერთაშორისო და რეგიონული ორგანიზაციების ხელმძღვრ მხარედ გახდომა EA-ს BLA.

5.16 **მოსახლეობისა და საცხოვრისების საყოველთაო აღწერა (პროგრამული კოდი 47 03)**

საქართველოს მოსახლეობის აღწერის საკოორდინაციო სამთავრობო კომისიის 2013 წლის 2 აპრილს დამტკიცებული, საქართველოს მოსახლეობის 2014 წლის საყოველთაო აღწერის პროგრამისა და სამოქმედო გეგმისა შესაბამისად განხორციელდება საქართველოს მოსახლეობის 2014 წლის საყოველთაო აღწერის მონაცემთა კომპიუტერული დამუშავება.

6 **ინსტიტუციონალური განვითარება და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერა**

ინსტიტუციური განვითარებისათვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ძლიერი წარმომადგენლობითი ორგანოს გამართული ფუნქციონირება, ვინაიდან იგი არის ქვეყნის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების განმსაზღვრელი, საკანონმდებლო და მაკონტროლებელი ფუნქციების მქონე ხელისუფლების შტო. პრიორიტეტის ფარგლებში განსახორციელებელი პროგრამებით სახელმწიფო განაგრძობს ქვეყნის მიერ აღიარებული დემოკრატიული ღირებულებებისა და დემოკრატიული ინსტიტუტების გაძლიერების მხარდაჭერას, სამოქალაქო პლურალიზმის ხელშეწყობას და საარჩევნო სისტემის განვითარებას;პრიორიტეტი ასევე ითვალისწინებს სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით განსახორციელებელ ღონისძიებებს, საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფასა და საერთაშორისო სტანდარტებთან ჰარმონიზაციას;საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფა გულისხმობს როგორც კონსტიტუციური, ისე ტერიტორიულ-სახელმწიფოებრივი საკითხების შემდგომ მოწესრიგებას მეტი ეფექტიანობის მიღწევის მიზნით, საჯარო საქმიანობასთან დაკავშირებული საკითხების უკეთეს რეგულირებას საკანონმდებლო დონეზე და შრომითი ურთიერთობების

მარეგულირებელი საკანონმდებლო ნორმების დახვეწას.

6.1 **საკანონმდებლო საქმიანობა (პროგრამული კოდი 01 01)**

საქართველოს პარლამენტი როგორც ქვეყნის უმაღლესი წარმომადგენლობითი ორგანო, ახორციელებს საკანონმდებლო ხელისუფლებას, განსაზღვრავს ქვეყნის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის ძირითად მიმართულებებს, კონტროლს უწევს საქართველოს მთავრობის საქმიანობას, ახორციელებს კონსტიტუციით, სხვა საკანონმდებლო აქტებითა და პარლამენტის რეგლამენტით მისთვის მინიჭებულ სხვა უფლებამოსილებას.

6.2 **არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 06 02)**

არჩევნების დაგეგმვა - სამართლებრივი, ორგანიზაციული, ფინანსური და მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფა;

არჩევნების ჩასატარებლად საჭირო ინვენტარის შესყიდვა;

კომპეტენციის ფარგლებში საარჩევნო ინვენტარის შესყიდვა;

საიმიჯო კამპანიის წარმოება საარჩევნო პერიოდში;

ამომრჩევლის საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება;

ინკლუზიური საარჩევნო გარემოს უზრუნველყოფა;

გენდერულად დაბალანსებული და თანაბარი გარემოს ხელშეწყობა;

საოლქო და საუბნო საარჩევნო კომისიის წევრთა კვალიფიკაციის ამაღლება.

6.3 **სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის აპარატი (პროგრამული კოდი 05 01)**

საქართველოს სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის თანამედროვე, დამოუკიდებელ, უმაღლეს აუდიტორულ ორგანოდ ჩამოყალიბება, რომელიც თავის საქმიანობას წარმართავს საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და სარგებლობს საზოგადოების მაღალი ნდობით;

უმაღლესი აუდიტორული ორგანოების თანამედროვე სანიმუშო პრაქტიკის გაცნობა და აუდიტორთა პროფესიული ცნობიერების ამაღლება აუდიტორული ცოდნითა და უნარებით;

გარე აუდიტის შესაძლებლობების, საკანონმდებლო მანდატისა და გაცემული რეკომენდაციების შესრულების მონიტორინგი;

სახელმწიფო სახსრების, სახელმწიფოს სხვა მატერიალური ფასეულობების ხარჯვისა და გამოყენების კანონიერების მიზნობრიობის დაცვის და ეფექტიანობის ხელშეწყობა;

აუდიტორული საქმიანობით გაცემული რეკომენდაციების შედეგად მოტანილი სარგებლის ზრდა;

ინფორმაციული სისტემების (IT) აუდიტის დანერგვა;

კომპეტენციის ფარგლებში საჯარო ფინანსების მართვის გაუმჯობესებაში ხელშეწყობა.

6.4 **პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის დაფინანსება (პროგრამული კოდი 06 04)**

”მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების შესახებ” საქართველოს ორგანული კანონის შესაბამისად პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო

სექტორის განვითარებისა და ჯანსაღი კონკურენტუნარიანი პოლიტიკური სისტემის ჩამოყალიბების ხელშეწყობა;

არასამთავრობო ორგანიზაციებისთვის საარჩევნო თემატიკაზე საგრანტო კონკურსების ჩატარება და გრანტებისათვის ბიუჯეტით განსაზღვრული თანხების განაწილების უზრუნველყოფა.

6.5 **საარჩევნო გარემოს განვითარება (პროგრამული კოდი 06 01)**

მიუკერძოებელი, გამჭვირვალე და მაღალპროფესიულ დონეზე ადმინისტრირებული არჩევნების ჩატარება კანონმდებლობის დაცვით და ყველა პირობის შექმნა, რათა ამომრჩევლებმა და სხვა ჩართულმა მხარეებმა თავისუფლად განახორციელონ საარჩევნო უფლება;

ინსტიტუციური გაძლიერება: საარჩევნო ადმინისტრაციის დამოუკიდებლობის, პროფესიონალიზმისა და სანდოობის განმტკიცება, ეფექტური საბიუჯეტო პოლიტიკის და უწყვეტ ორგანიზაციულ და პროფესიულ განვითარებაზე ორიენტირებული სისტემის დამკვიდრება, დემოკრატიული პროცესების განვითარებაში წვლილის შეტანა;

სამოქალაქო და ამომრჩევლის განათლება: საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელებით საარჩევნო პროცესებში სამოქალაქო ჩართულობის დონის ამაღლება, ამომრჩეველთა აქტივობის ზრდისა და ინფორმირებული არჩევანის გაკეთების ხელშეწყობა;

საარჩევნო გარემო: საარჩევნო პროცესებში ჩართული მხარეების აქტიური მონაწილეობით მაქსიმალურად ინკლუზიური საარჩევნო გარემოს შექმნა, კანონმდებლობის დახვეწის პროცესის ხელშეწყობა;

საარჩევნო პროცესების დაგეგმვა, ყველა ტიპის არჩევნების ჩატარების ორგანიზაციული, სამართლებრივი და ტექნიკური უზრუნველყოფა.

6.6 **სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა, მათ შორის, სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის განხორციელება (პროგრამული კოდი 26 01)**

პროგრამა წარმოადგენს საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მიერ სხვადასხვა მიმართულებით განსახორციელებელი ღონისძიებების ერთობლიობას: შესაბამისი საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების პროექტების მომზადება; კანონშემოქმედებით სფეროში პარლამენტისა და სამინისტროს ურთიერთობის კოორდინაცია; სამართლის ცალკეული დარგის განვითარების აუცილებლობისა და პერსპექტივების შესწავლა, საზღვარგარეთის სახელმწიფოთა კანონმდებლობის შესწავლა და ანალიზი, სხვა სამინისტროებისა და დარგობრივი უწყებების პრობლემატიკის შესწავლა სამართალშემოქმედებითი საქმიანობის განხორციელების მიზნით; ნორმატიული აქტების საქართველოს კონსტიტუციასთან შესაბამისობის შესწავლა; მოქმედი ნორმატიული აქტების უპირატესი იურიდიული ძალის მქონე ნორმატიულ აქტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფისა და სამართლებრივი კოლიზიების აღმოფხვრის თაობაზე წინადადებების, დასკვნებისა და პროექტების მომზადება; სხვადასხვა პრიორიტეტული სფეროს განვითარების (სისხლის სამართალი, არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულება, შრომის სამართალი, დემოკრატიული მმართველობა და ანტიკორუფციული რეფორმა, ინფორმაციის თავისუფლება და სხვა) მიზნით საკანონმდებლო ინიციატივების, საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების პროექტების მომზადება; ეროვნული კანონმდებლობის საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებიდან და საერთაშორისო ორგანიზაციებში წევრობიდან გამომდინარე ვალდებულებებთან შესაბამისობაში მოყვანა და ა.შ. პროგრამა მოიცავს, ასევე, კანონის უზენაესობის, მართლმსაჯულების, დემოკრატიული მმართველობის სფეროებში საჯარო პოლიტიკის

განსაზღვრისა და განხორციელების ხელშეწყობის ღონისძიებებს; შედარებით სამართლებრივ და სოციოლოგიურ კვლევებს; საკანონმდებლო აქტების, აგრეთვე, კანონმდებლობით განსაზღვრული კატეგორიის კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების სამართლებრივ ექსპერტიზას და უპირატესი იურიდიული ძალის მქონე ნორმატიულ აქტებთან მათი შესაბამისობის დადგენას; საზღვარგარეთის სახელმწიფოებსა და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან სამართლებრივი თანამშრომლობის პოლიტიკის შემუშავებასა და წარმართვას; აგრეთვე, სამართლებრივი პოლიტიკის შემუშავებასა და იმპლემენტაციას შემდეგ საკითხებთან დაკავშირებით: ტრეფიკინგის წინააღმდეგ ბრძოლა, ნარკომანიის წინააღმდეგ ბრძოლა, საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართლის ეროვნულ დონეზე იმპლემენტაცია, წამებისა და არასათანადო მოპყრობის წინააღმდეგ ბრძოლა, გაერო-ს სანქციების ეროვნულ დონეზე იმპლემენტაცია; ადამიანის უფლებათა ევროპულ სასამართლოსა და გაერო-ს ადამიანის უფლებათა დაცვის სახელმწიფოებო ორგანოებში საქართველოს წინააღმდეგ შეტანილ საჩივრებზე მიმდინარე დავებში წარმომადგენლობის განხორციელებას და სხვა. პროგრამის ფარგლებში გაგრძელდება საქართველოს სასამართლო ინსტანციებში მიმდინარე სამოქალაქო და ადმინისტრაციულ დავებზე იუსტიციის სამინისტროს წარმომადგენლობა; უცხო ქვეყნების სასამართლოებსა და არბიტრაჟებში სახელმწიფო წარმომადგენლობა; აგრეთვე, სახელმწიფო წარმომადგენლობა მართლმსაჯულების საერთაშორისო სასამართლოში, ადამიანის უფლებათა ევროპულ სასამართლოსა და გაერო-ს სახელმწიფოებო (ადამიანის უფლებათა დაცვის კვაზი სასამართლო) ორგანოებში მიმდინარე საქმეებზე; ბავშვთა საერთაშორისო არამართლზომიერი გადაადგილების საქმეების მართვა და კოორდინაცია; ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო სასამართლოების მიერ საქართველოსთან მიმართებით გამოტანილი გადაწყვეტილებების აღსრულება; სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოსთან თანამშრომლობა და სხვა.

პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის უწყებათაშორისი საკოორდინაციო საბჭოს საქმიანობის ადმინისტრირება, ორგანიზაციული და ანალიტიკური მხარდაჭერა; უწყებათაშორისი საბჭოს სამდივნოს ანალიტიკური შესაძლებლობების გაძლიერება და მონიტორინგის მექანიზმის დახვეწა; სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის სექტორული სტრატეგიებისა და სამოქმედო გეგმების ყოველწლიური განახლება; იმპლემენტაციის პროცესში უწყებათაშორისი საქმიანობის კოორდინაცია; წლიური პროგრესის შესახებ ანგარიშების მომზადება; მართლმსაჯულების სექტორის რეფორმის საბიუჯეტო დახმარების პროგრამის ფინანსური შეთანხმების პირობების შესრულების ხელშეწყობა და პირობების შესრულების შესახებ ანგარიშის მომზადება და ევროპის კავშირის დელეგაციისათვის წარდგენა;

მოხდება, ასევე, ეროვნული ანტიკორუფციული სტრატეგიის ყოველწლიური განახლება, ანტიკორუფციული პოლიტიკის შესრულების ახალი მონიტორინგის მეთოდოლოგიის მიხედვით ეროვნული ანტიკორუფციული სტრატეგიის 2015-2016 წლების სამოქმედო გეგმის ბოლო ექვსი თვის პროგრესის, 2016 წლის მონიტორინგის ანგარიშისა და 2015-2016 წლების სამოქმედო გეგმის შესრულების შეფასების ანგარიშების მომზადება და გამოქვეყნება. ეროვნული ანტიკორუფციული სტრატეგიის განხორციელების 2017-2018 წლებისა და 2019-2020 წლების სამოქმედო გეგმების შემუშავება, ანტიკორუფციული საბჭოს ყოველწლიური საქმიანობის ანგარიშების მომზადება და საქართველოს მთავრობისათვის წარდგენა; ღია მმართველობის პარტნიორობის ფარგლებში დაგეგმილ საერთაშორისო ღონისძიებებში საქართველოს წარმომადგენლობის მონაწილეობის უზრუნველყოფა და სხვა.

6.7

ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 26 03)

პროგრამის მიზანია ეროვნული საარქივო ფონდის შევსება მატერიალური ან/და ელექტრონულ მატარებელზე არსებული დოკუმენტებით, ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების ელექტრონული ბაზის ფორმირება და მისი მუდმივი განახლება, ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების აღწერა და ცენტრალიზებული აღრიცხვა (მათ შორის, ელექტრონული ფორმით), ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების დაცვისა და შენახვის სათანადო პირობების უზრუნველყოფა, დაზიანებული დოკუმენტების რესტავრაცია.

პროგრამა ითვალისწინებს ადგილობრივ არქივებში დაცული დოკუმენტების გადატანა/განთავსებას რეგიონული არქივების გარემონტებულ შენობებში, სადაც უზრუნველყოფილია საარქივო დოკუმენტების დაცვისა და შენახვის სათანადო პირობები. გარდა ამისა, ეროვნული საარქივო დოკუმენტების დაცულობის მაღალი სტანდარტის უზრუნველყოფის მიზნით იმ არქივებში, რომლებიც ტერიტორიულ ერთეულებში დარჩებიან ადგილობრივი წარმომადგენლობების/არქივების სტატუსით, ეტაპობრივად განხორციელდება შენობა-ნაგებობების რეაბილიტაცია/რეკონსტრუქცია.

მოქალაქეზე ორიენტირებული მომსახურების დანერგვისა და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით შეიქმნება და განვითარდება სხვადასხვა სისტემა, მათ შორის: მოქალაქეთა მომსახურების ელექტრონული სისტემა; ეროვნული საარქივო ფონდის მკვლევართა აღრიცხვისა და მართვის სისტემა; გენეალოგიური მონაცემების აღრიცხვის ელექტრონული სისტემა; გარდა ამისა, შეიქმნება და განვითარდება ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების (ტექსტური, ფოტოფონოვიდეოდოკუმენტები, რუკები) ელექტრონული კატალოგები.

ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების ელექტრონული ასლების ხელმისაწვდომობის გაზრდის, ფიზიკური და იურიდიული პირების სწრაფი და ხარისხიანი მომსახურების, დოკუმენტების დედნების დაუზიანებლად შენარჩუნებისა და ეროვნული მეხსიერების დაცულობის უზრუნველყოფის მიზნით განხორციელდება დოკუმენტების ელექტრონულ მატარებლებზე გადატანა; სერვერული ინფრასტრუქტურის განვითარება; ელექტრონული საარქივო დოკუმენტების ანოტირების სტანდარტების დანერგვა.

პროგრამა, ასევე, ითვალისწინებს, ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების უკეთეს პირობებში შენახვისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების მიზნით თანამედროვე სისტემებით აღჭურვილი ქუთაისის ცენტრალური არქივის შენობის მშენებლობის დასრულებასა და შესაბამისი ინვენტარით მოწყობას.

6.8

სსიპ - იურიდიული დახმარების სამსახური (პროგრამული კოდი 53 00)

2014 წლიდან იურიდიული დახმარების სამსახური წარმოადგენს დამოუკიდებელ საჯარო სამართლის იურიდიულ პირს. დღეისათვის სამსახური საქართველოს თითქმის მთელ ტერიტორიაზე უზრუნველყოფს იურიდიულ დახმარებას კანონმდებლობით დადგენილ შემთხვევებში.

2016 წლის სტატისტიკის თანახმად სამსახურში დასაქმებულმა ადვოკატებმა და კონსულტანტებმა წლის პირველ ნახევარში (6 თვე) აწარმოეს 6500 საქმე, მათ შორის: სისხლის სამართლის საქმე 5172, სამოქალაქო საქმე 892, ადმინისტრაციული საქმე 436. გაწეულ იქნა 11667 კონსულტაცია, შედგენილ იქნა 1602 იურიდიული დოკუმენტი.

2015 წელს იურიდიული დახმარების სამსახურმა უფასო საადვოკატო მომსახურება დანერგა სამოქალაქო და ადმინისტრაციული სამართლის გარკვეულ საქმეებზე. ამას გარდა, 2016 წელს სამსახურს დამატებით დაეკისრა შემდეგი ვალდებულებები:

ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა დაცვა (თუ მსხვერპლი გადახდისუუნაროა); ფსიქოსოციალური საჭიროებების მქონე პირთა დაცვა, რომელთა მიმართაც სასამართლო განიხილავს მხარდაჭერის მიმღებად ცნობის საკითხს (ასეთ შემთხვევაში, პირის დაცვა სავალდებულოა);

სამოქალაქო და ადმინისტრაციული სამართლის გარკვეულ საქმეებზე წარმომადგენლობის განხორციელება ადმინისტრაციულ ორგანოებში (დღეის მდგომარებით უზრუნველყოფილია მხოლოდ სასამართლოში წარმომადგენლობა);

არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსიდან გამომდინარე, არა მხოლოდ 14-დან 18 წლამდე წლამდე ბრალდებულის, მსჯავრდებულის და გამართლებულის, არამედ 18-დან 21 წლამდე ბრალდებულის დაცვა, ასევე დაზარალებულად ცნობილი არასრულწლოვანი პირების დაცვა და გადახდისუუნარო არასრულწლოვან მოწმეთა დაცვა.

ასევე, კანონთან კონფლიქტში მყოფ არასრულწლოვან პირთა დაცვა იმ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა საქმეებზე, რომლებიც სახდელის სახით ითვალისწინებს ადმინისტრაციულ პატიმრობას.

იურიდიული დახმარების უზრუნველყოფა თავშესაფრის მაძიებელი იმ პირისათვის, რომლის მიმართაც სასამართლო განიხილავს ლტოლვილის ან ჰუმანიტარული სტატუსის მინიჭება-შეწყვეტა-გაუქმების, ასევე თავშესაფრის მიცემის საკითხებს (ევროკავშირთან ვიზა ლიბერალიზაციის ფარგლებში ნაკისრი ვალდებულება).

დღეისათვის, სსიპ იურიდიული დახმარების სამსახური თავის ფუნქციებს ცენტრალური აპარატის, 12 იურიდიული დახმარების ბიუროს, 7 საკონსულტაციო ცენტრის და მოწვეულ საზოგადოებრივ ადვოკატთა რეესტრის მეშვეობით ახორციელებს. მიუხედავად იმისა, რომ ბოლო წლებში, სამსახურის ტერიტორიული დაფარვის არეალი მნიშვნელოვნად გაიზარდა, (განსაკუთრებით, ეთნიკური უმცირესობებით დასახლებულ და მაღალმთიან რეგიონებში), ოფისების ეს რაოდენობა საკმარისი მაინც არ არის. სარემონტო სამუშაოებს საჭიროებს ზუგდიდის და ოზურგეთის ბიუროები. ასევე განსახლებულია მოძველებული ავტოპარკი. იგეგმება დამატებით 10 ცალი ძველი (2007წლის გამოშვება) ავტომანქანის ჩანაცვლება რეგიონალური ბიუროებისათვის.

მიუხედავად იმისა, რომ უფასო იურიდიული დახმარება სახელმწიფოს მიერ გარანტირებულია, საზოგადოების მნიშვნელოვან ნაწილს კვლავაც არ აქვს საკმარისი ინფორმაცია უფასო სამართლებრივი დახმარებით სარგებლობის უფლებისა და სამსახურის ადვოკატების საქმიანობის შესახებ, ამიტომ გაგრძელდება მუშაობა სამსახურის ცნობადობის გასაზრდელად, გასვლითი კონსულტაციებისა და მედიასთან თანამშრომლობით. 2016 წლის პირველ ნახევარში, საზოგადოების სხვადასხვა ჯგუფის სამართლებრივი ცნობიერების ამაღლების მიზნით 135 ღონისძიება ჩატარდა. კერძოდ, საქართველოს სხვადასხვა რეგიონის საჯარო სკოლებში 28 სემინარი ჩატარდა; მოეწყო 25 ვიზიტი დევნილთა კომპაქტურ დასახლებებში. 32 საინფორმაციო შეხვედრა გაიმართა სხვადასხვა დასახლებულ პუნქტში მცხოვრებ მოქალაქეებთან; განხორციელდა 40-ზე მეტი საინფორმაციო შეხვედრა ადგილობრივი თვითმმართველობის, სოციალური მომსახურების სააგენტოს და სხვა სახელმწიფო თუ არასამთავრობო ორგანიზაციებთან.

პროგრამის ფარგლებში სამსახურის მიზანია:

- იურიდიულ დახმარებაზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა, დამატებითი ოფისების გახსნისა და საადვოკატო სერვისების გაფართოების მეშვეობით;
- მაღალი ხარისხის მომსახურების უზრუნველყოფა, დასაქმებულთათვის ადეკვატური შრომის ანაზღაურებისა და მუდმივი პროფესიული გადამზადების მეშვეობით;
- მაღალი საზოგადოებრივი ცნობადობა იურიდიული დახმარების სისტემის შესახებ;

41 01)

საქართველოს ტერიტორიაზე, თავისუფლების შეზღუდვის ადგილებში ადამიანის უფლებათა დაცვის მდგომარეობაზე გეგმიური და მოულოდნელი (დაუგეგმავი) მონიტორინგის განხორციელება;

წამებისა და სხვა სასტიკი, არაადამიანური ან დამამცირებელი მოპყრობის ან სასჯელის პრევენციის მიზნით რეკომენდაციების შემუშავება;

მონიტორინგის ანგარიშების მომზადება და მათი წარდგენა;

საქართველოს სახალხო დამცველის ანგარიშების გამოცემა და სხვადასხვა დონეზე წარდგენა;

ადამიანის უფლებათა სავარაუდო დარღვევების შესახებ განცხადების/საჩივრების მიღება, განხილვა და შესაბამისი რეაგირება;

შემუშავებული რეკომენდაციების შესრულების მონიტორინგი, მათი განხორციელების შეფასება; საქართველოს სახალხო დამცველის რეგიონული ოფისების მუშაობის მხარდაჭერა და მათი გაზრდა;

ადამიანის უფლებათა სფეროში საგანმანათლებლო კამპანიების განხორციელება, მათ შორის სოციალური რეკლამის დამზადება და მედიის საშუალებით გავრცელება;

სამიზნე აუდიტორიებისთვის საგანმანათლებლო აქტივობების განხორციელება;

საქართველოს სახალხო დამცველის საინფორმაციო ბიულეტენის ყოველთვიური გამოცემა;

ადამიანის უფლებათა თემატიკაზე ყოველთვიურად საჯარო დებატების გამართვა, კონკურსების ჩატარება, სხვადასხვა პუბლიკაციების გამოცემა და გავრცელება;

ტოლერანტობის კულტურის განვითარებისა და თანასწორუფლებიანი გარემოს ჩამოყალიბების ხელშეწყობა;

უმრავლესობისა და უმცირესობის ჯგუფებს შორის მრავალმხრივი დიალოგის ხელშეწყობა; ეროვნული და რელიგიური უმცირესობების ინტეგრაციის პროცესის ხელშეწყობა;

რელიგიური და ეთნიკური უმცირესობების მდგომარეობის მონიტორინგი, არსებული ტენდენციების გამოკვეთა და ანალიზი, ტოლერანტობის საკითხებზე რეკომენდაციებისა და წინადადებების მომზადება და წარდგენა შესაბამისი სახელმწიფო უწყებებისთვის;

მთავრობის ადამიანის უფლებათა სამოქმედო გეგმის და შემწყნარებლობისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის ეროვნული სამოქმედო გეგმის მონიტორინგი, რელიგიათა და ეროვნულ უმცირესობათა საბჭოების ჩართულობით;

ბავშვთა უფლებრივი მდგომარეობის ზედამხედველობა, როგორც ცენტრში, ისე რეგიონებში; არასრულწლოვანთა სასჯელალსრულების დაწესებულებების მონიტორინგის გაძლიერება;

სკოლამდელი დაწესებულებების მონიტორინგი;

24 საათიანი სახელმწიფო ზრუნვის ქვეშ მყოფი არასრულწლოვნების მომზადების ზედამხედველობა სამზრუნველო დაწესებულებიდან გასვლის მიმართულებით;

საქართველოში გენდერული თანასწორობის დაცვის კუთხით არსებული ეროვნული და საერთაშორისო აქტების შესრულების მონიტორინგი, სახალხო დამცველის აპარატში შემოსული გენდერული თანასწორობის საკითხის დარღვევასთან დაკავშირებული განცხადება/საჩივრების შესწავლა და შესაბამისი დასკვნების/რეკომენდაციების/წინადადებების პროექტების მომზადება;

საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ გენდერული თანასწორობის სფეროში მოქმედ სახელმწიფო თუ არასახელმწიფო ორგანოების და ორგანიზაციების საქმიანობის, გამოცდილების განზოგადება და საქართველოში დანერგვის ორგანიზება;

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირების უფლებრივი მდგომარეობის მონიტორინგი;

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა მიმართ ეფექტური სახელმწიფო პოლიტიკის ჩამოყალიბების ხელშეწყობა და შეზღუდული შესაძლებლობის

მქონე პირთა ინტერესების ადვოკატირება;
გაეროს „შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებების კონვენციით“
დადგენილი მოთხოვნების შესრულებაზე მონიტორინგის განხორციელება;
ე.წ. გამყოფი ხაზის მიმდებარე სოფლებში ადამიანის უფლებათა
მდგომარეობის შესწავლა და მონიტორინგი;
„დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ“ საქართველოს კანონით
გათვალისწინებული ფუნქციების შესრულება;
ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის მონიტორინგის
განხორციელება თავდაცვისა და უსაფრთხოების სფეროში.

**6.10 სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება
და ხელმისაწვდომობა (პროგრამული კოდი 26 08)**

სსიპ სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს უმთავრესი ფუნქციაა მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა, ინოვაციური მიდგომების გამოყენებით. მომსახურებათა განვითარებისას, სააგენტო ახდენს არა მარტო საკუთარი, არამედ, ზოგადად, სახელმწიფო მომსახურების განვითარების ხელშეწყობას, როგორც ცენტრალურ, ასევე, ადგილობრივ დონეზე. სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს დაკისრებული აქვს, ერთი მხრივ, სამოქალაქო რეესტრის ფუნქციები, რაც მოიცავს მოსახლეობის ერთიანი რეესტრის წარმოებას, სამოქალაქო აქტების რეგისტრაციას, საიდენტიფიკაციო დოკუმენტების გაცემას, მოქალაქეობა-მიგრაციის პროცედურების წარმართვას, მიგრაციულ პოლიტიკასთან დაკავშირებულ საქმიანობას, დოკუმენტის ავოსტილირებისა და ლეგალიზაციის წარმოებას, ხოლო, მეორე მხრივ, სააგენტოს საქმიანობა მიმართულია სახელმწიფო სერვისების განვითარების ხელშეწყობისკენ, რაც გულისხმობს საჯარო და კერძო უწყებების დახმარებას არსებული მომსახურების სრულყოფასა და ახალი, ინოვაციური მომსახურების შექმნაში. გარდა ამისა, საკუთარი კომპეტენციის ფარგლებში, სააგენტო ჩართულია ქვეყანაში მიმდინარე რეფორმების განხორციელების პროცესში და ასრულებს საერთაშორისო პარტნიორების წინაშე ნაკისრ ვალდებულებებს (როგორც არის საჯარო მმართველობის რეფორმა, საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმება და სხვა).

ზემოთქმულიდან გამომდინარე, აღნიშნული პროგრამის მიზანია, როგორც სააგენტოს, ასევე სხვა საჯარო და კერძო უწყებების სერვისების შემდგომი განვითარების ხელშეწყობა, როგორც ცენტრალურ, ასევე ადგილობრივ დონეზე, რაც თავის მხრივ მოიცავს: 1) სერვისების ხელმისაწვდომობის შემდგომ გაზრდას, სხვადასხვა ინოვაციური და მომხმარებლებზე ორიენტირებული მეთოდების გამოყენებით; 2) სააგენტოს უკვე არსებული სერვისების შემდგომ გაუმჯობესებას და ახალი სერვისების განვითარებას, მომხმარებლების საჭიროებების საპასუხოდ, რაც ასევე მოიცავს ახალი ტექნოლოგიების განვითარებას და დანერგვას, უსაფრთხო და სანდო სერვისების გაცემას, მონაცემთა ბაზების შემდგომ დახვეწას და ა.შ. 3) საქართველოში მიგრაციის მართვის პროცესების გაუმჯობესების ხელშეწყობა. ქვეყანაში მიმდინარე რეფორმების ფარგლებში და საერთაშორისო პარტნიორების წინაშე ნაკისრი ვალდებულებების ეფექტიანი შესრულების მიზნით, შესაბამისი სამოქმედო გეგმების განხორციელებაში აქტიურ მონაწილეობას.

**6.11 იუსტიციის სახლის მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა
(პროგრამული კოდი 26 10)**

იუსტიციის სახლი მომსახურების მიწოდების სფეროში ქართული ინოვაციაა, სადაც მუდმივად მუშავდება მომხმარებლისთვის სასურველი სერვისით სარგებლობის ალტერნატიული და უფრო მარტივი გზები. იმისათვის, რომ თითოეულ მომხმარებელს მაქსიმალურად გაუმარტივდეს სერვისების მიღება და არ მოუხდეს რამდენიმე ადგილზე ვიზიტი, აუცილებელია, იუსტიციის სახლმა დანერგოს ახალი პროდუქტები, რომლებიც მოქალაქეს შეუქმნის

კომფორტს, ისარგებლოს უფრო მეტი მომსახურებით ერთი სივრცის ფარგლებში.

იუსტიციის სახლის სტრატეგიულ მიზნებს წარმოადგენს მაღალი ხარისხის (სწრაფი, ეფექტიანი) მომსახურების შენარჩუნება და განვითარება; დამატებითი კერძო და სახელმწიფო სერვისების ინტეგრაცია.

იუსტიციის სახლისთვის მნიშვნელოვანია, მიმდინარე პროცესების/სიახლეების შესახებ მუდმივად ინფორმირებულნი იყვნენ მიზნობრივი მომხმარებლები, რათა დროულად მოხდეს მათი უკუკავშირის მიღება სხვადასხვა ცვლილების შესახებ.

იუსტიციის სახლისთვის, ასევე, მნიშვნელოვანია მოსახლეობის ინფორმირებულობა შეთავაზებული სერვისების შესახებ. იუსტიციის სახლის სერვისების ცნობადობის უზრუნველყოფის ორი ძირითადი მიზანია: იუსტიციის სახლის, როგორც სახელმწიფო სერვისების მიწოდების წარმატებული მექანიზმის, იმიჯის დამკვიდრება საზოგადოებაში და იუსტიციის სახლის პოპულარიზაცია ახალი მომხმარებლებისა და ახალი სერვისების მოსაზიდად.

ამასთან, აღსანიშნავია, რომ იუსტიციის სახლის ფილიალებში არსებული ინფრასტრუქტურული სისტემა, ხშირ შემთხვევაში, არის დღემდე ხარვეზიანი (კონდიციონერების სისტემა, გათბობა, შენობების ზედაპირულად ან არასრულყოფილად შესრულებული ნაწილები, თბილისის ფილიალის დღემდე უკიდურესად პრობლემატური სახურავი და სხვ.) და ეს ხარვეზები საჭიროებს საბოლოოდ აღმოფხვრას; ახალი ფილიალების გახსნის შემთხვევაში, აუცილებელია მათი ტექნიკითა და ინვენტარით მომარაგება. პროგრამის ფარგლებში აღმოიფხვრება ინფრასტრუქტურული ხარვეზები, რაც ხელს შეუწყობს იუსტიციის სახლის მომხმარებლებისთვის მომსახურების შეუფერხებელ მიწოდებას.

იუსტიციის სახლის მიზანია, სახელმწიფო სერვისები ხელმისაწვდომი იყოს თითოეული მოქალაქისთვის. შესაბამისად, იგეგმება იუსტიციის სახლის ფილიალების გახსნა ყველა იმ ადმინისტრაციულ ტერიტორიულ ერთეულში, სადაც მოსახლეობის რაოდენობა, საშუალოდ, 20000-30000-ს უტოლდება ან აღემატება. მოცემული ოთხი წლისათვის ესენია: სამტრედია, ხაშური, სენაკი. ამ ადმინისტრაციულ ერთეულებში იუსტიციის სახლები მოქალაქეებს შეუქმნის ერთ სივრცეში 400-მდე სერვისის მიღების შესაძლებლობას.

6.12

ელექტრონული მმართველობის განვითარება (პროგრამული კოდი 26 05)

პროგრამა მიზნად ისახავს მოქალაქეებისათვის, ბიზნესისა და არასამთავრობო სექტორისათვის სახელმწიფოს ელექტრონული სერვისების უსაფრთხოდ, ეფექტურად, ერთი ფანჯრის პრინციპით მიწოდების ხელშეწყობას. სახელმწიფო ორგანიზაციების და კერძო სექტორის ინფორმაციის, საინფორმაციო სისტემების და ტექნოლოგიების ურთიერთთავსებადობის საშუალებით მონაცემების ეფექტიანად და უსაფრთხოდ გაცვლის უზრუნველყოფას.

პროგრამის მიზნის სრულფასოვნად შესასრულებლად შეიქმნა მონაცემთა გაცვლის ინფრასტრუქტურა, რომელიც წარმოადგენს აპარატურულ/პროგრამულ კომპლექსს, რის საფუძველზეც ფუნქციონირებს მოქალაქეებისა და ბიზნესისთვის კრიტიკულად მნიშვნელოვანი ახალი პროდუქტები:

- მოქალაქის პორტალი;
- ელექტრონული დოკუმენტბრუნვის ინტეგრირებული სისტემა;
- საქართველოს საერთაშორისო ვაჭრობის მხარდამჭერი სისტემა.

ელექტრონულ სერვისებთან ერთად სამოქალაქო და ბიზნესსექტორისთვის კრიტიკულად მნიშვნელოვანია საჯარო, სტრუქტურულიზებულ ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობის შესაძლებლობის ზრდა. ღია მონაცემების ქართულ პორტალზე (data.gov.ge) გამოქვეყნდება ღია მონაცემები შესაბამის მეტამონაცემებთან ერთად, აგრეთვე, მასზე ხელმისაწვდომი იქნება ინფორმაცია ამ მონაცემების გამოყენების შესახებ.

საანგარიშო პერიოდში სააგენტო გარდა კომპიუტერული ინციდენტების გამოვლენა/პრევენცია/შედეგების მართვისა, უზრუნველყოფს საგანმანათლებლო საქმიანობის ორგანიზებას და საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლებას.

6.13

პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის აპარატი (პროგრამული კოდი 51 00)

პერსონალური მონაცემების დამუშავების ევროპული სტანდარტების დასანერგად შესაბამისი ნორმატიული აქტებისა და რეკომენდაციების მომზადება, ინსპექტირების მეთოდოლოგიის შემუშავება და შემდგომი დახვეწა, სხვა ქვეყნებში მონაცემთა გადაცემაზე კონტროლის გაუმჯობესება. კომპეტენციის ფარგლებში საქართველოს წარმომადგენლობა ევროპის საბჭოსა და ევროპის კავშირის დონეზე;

ქვეყანაში დანაშაულის თავიდან აცილების, გამოძიების, ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიებებისა და მართლწესრიგის დაცვის მიზნით სამართალდამცავი ორგანოების მიერ პერსონალური მონაცემების დამუშავების კანონიერებაზე ზედამხედველობა;

ფარული საგამომიებო მოქმედებების და სამართალდამცავი ორგანოების მონაცემთა ბანკებში განხორციელებული აქტივობებზე კონტროლი, მათ შორის ფარული მიყურადების და ჩაწერის ორეტაპიანი ელექტრონული სისტემის მეშვეობით;

მონაცემთა დაცვასთან დაკავშირებული განცხადებების განხილვა და მათზე რეაგირება, ასევე საჯარო და კერძო პირებისთვის კონსულტაციის გაწევა მონაცემთა დაცვასთან დაკავშირებულ საკითხებზე და მონაცემთა დამუშავების კანონიერების შემოწმება (ინსპექტირება) საჯარო და კერძო დაწესებულებებში;

საჯარო და კერძო ორგანიზაციების ფაილური სისტემის (პერსონალურ მონაცემთა შემცველი ელექტრონული ბაზები) კატალოგის რეესტრის წარმოება და გამოქვეყნება;

საზოგადოების ინფორმირება მონაცემთა დაცვის მდგომარეობისა და მასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი მოვლენების შესახებ;

სამართალშემოქმედებით პროცესში მონაწილეობის მიღება მონაცემთა დამუშავების კანონმდებლობის სრულყოფის მიზნით და ასოცირების შეთანხმების სამოქმედო გეგმის შესასრულებლად;

საჯარო და კერძო დაწესებულებების წარმომადგენლებისთვის და უფლებამოსილი პირებისთვის ტრენინგების ორგანიზება.

6.14

მიწის ბაზრის განვითარება (WB) (პროგრამული კოდი 26 09)

საჯარო რეესტრის ეროვნულმა სააგენტომ მსოფლიო ბანკის კრედიტის ფარგლებში დაიწყო „ირიგაციისა და მიწის ბაზრის განვითარების პროექტის“ „მიწის ბაზრის განვითარების კომპონენტის“ განხორციელება. მისი მიზანია მიწის ბაზრის განვითარება და ითვალისწინებს მიწის ნაკვეთებზე პირველადი რეგისტრაციის პროცესის დასრულებისა და საკადასტრო სისტემის სრულყოფის მიზნით საპილოტე არეალებში მიწის ნაკვეთებზე უფლებათა სისტემური რეგისტრაციის განხორციელებას.

საპილოტე პროექტის განხორციელების მიზნით შემუშავდა სხვადასხვა სამართლებრივი თუ სხვა სახის დოკუმენტი: „მიწის რეგისტრაციისა და პილოტურ არეალებში საკადასტრო მონაცემების სრულყოფის სტრატეგია“ (დამტკიცებულია საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 2015 წლის 29

ოქტომბრის №106 ბრძანებით); საკომუნიკაციო სტრატეგია; კანონპროექტი „მიწის ნაკვეთებზე უფლებათა სისტემური რეგისტრაციისა და საკადასტრო მონაცემების სრულყოფის შესახებ“ და სხვ. კანონპროექტი ითვალისწინებს პირველადი რეგისტრაციის პროცესის დასრულების მიზნით მიწის ნაკვეთთა გამარტივებული წესით რეგისტრაციისთვის აუცილებელ სამართლებრივ და პროცედურულ ასპექტებს, რეგისტრაციასთან დაკავშირებული პრობლემების გადასაჭრელად ქმედითი და ეფექტური სამართლებრივი მექანიზმების დანერგვას, რაც ხელს შეუწყობს უძრავი ქონების შესახებ სრულყოფილი უფლებრივი და საკადასტრო მონაცემების შექმნას, საკუთრების უფლების დაცვას და მიწის ბაზრის განვითარებას.

შესაბამისად, სისტემური რეგისტრაცია (საკადასტრო აზომებითი სამუშაოების ჩათვლით) 11 შერჩეულ არეალში (12 დასახლებული პუნქტი, 48 000 სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი) განხორციელდება კანონის მიღების შემდგომ.

კომპონენტის ფარგლებში, აგრეთვე, დაგეგმილია საკადასტრო აზომების მაღალი სიზუსტით შესასრულებლად თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენება; მეთოდოლოგიისა და ინსტრუქციების მომზადება საპილოტე პროექტის განსახორციელებლად და შედეგების შეფასება, რომელთა საფუძველზე „მიწის რეგისტრაციის ეროვნული პროგრამის“ განხორციელებისთვის შემუშავდება შესაბამისი მეთოდოლოგია და რეკომენდაციები.

6.15 სსიპ - საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური (პროგრამული კოდი 48 00)

დაზღვევის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის გატარება;

სადაზღვევო ბაზრის ფინანსური სტაბილურობისათვის ხელის შეწყობა;

ევროდირექტივებთან საქართველოს სადაზღვევო კანონმდებლობის ჰარმონიზაცია;

სავალდებულო დაზღვევების შესახებ სტანდარტების შემუშავება;

მომხმარებელთა უფლებების დაცვა საკუთარი კომპეტენციის ფარგლებში

6.16 საარჩევნო ინსტიტუციის განვითარების და სამოქალაქო განათლების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 06 03)

საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება არჩევნებში ჩართული მხარეებისთვის;

ადგილობრივ და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან მჭიდრო თანამშრომლობა;

საარჩევნო ადმინისტრაციის მოხელეთა სერტიფიცირების ჩატარება;

„მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების“ შესახებ საქართველოს ორგანული კანონით გათვალისწინებული ფონდის ფუნქციების შესრულება.

6.17 სსიპ - საჯარო სამსახურის ბიურო (პროგრამული კოდი 50 00)

საჯარო სამსახურის სფეროში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და შესაბამისი საქმიანობის კოორდინაციის ხელშეწყობა;

საჯარო სამსახურის რეფორმის ფარგლებში და „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონისა და მისგან გამომდინარე ნორმატიული აქტების იმპლემენტაცია;

საჯარო დაწესებულებების ჰორიზონტალური და ვერტიკალური ფუნქციური ანალიზის შედეგებისა და რეკომენდაციების იმპლემენტაციის ხელშეწყობა და საჯარო თანამდებობათა კლასიფიკაციის სისტემის დანერგვისათვის

აუცილებელი ღონისძიებების გატარება;
 საჯარო სამსახურში სახელფასო რეფორმის მომზადების ხელშეწყობა;
 სერტიფიცირების ჩატარების უზრუნველყოფა 6 თვეში ერთხელ მაინც და შესაბამისი ტესტების ბანკის განახლება;
 საჯარო სამსახურში ადამიანური რესურსების მართვის ერთეულების წარმომადგენლებისა და საჯარო სამსახურში მენეჯერულ პოზიციებზე დასაქმებულ პირთა ტრენინგი სამუშაოს შეფასების საკითხებში;
 თანამდებობის პირთა ქონებრივი მდგომარეობის დეკლარაციების დროულად შევსებისა და საზოგადოებისათვის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;
 ქონებრივი მდგომარეობის დეკლარაციების მონიტორინგის სისტემის დანერგვა;
 საჯარო დაწესებულებებში სტაჟირების გავლის პროგრამის კოორდინაცია და კონტროლი;
 საჯარო მოსამსახურეთა ტრენინგი ადამიანური რესურსების მართვის, ეთიკისა და მამხილებლის ინსტიტუტთან დაკავშირებულ საკითხებში;
 საჯარო სამსახურის სფეროში არსებული მდგომარეობისა და ნორმატიული აქტების შესრულების ანალიზი.

6.18 ერთიანი სახელმწიფო საინფორმაციო ტექნოლოგიების განვითარება (პროგრამული კოდი 26 06)

სახელმწიფოს საქმიანობაში თანამედროვე საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების დანერგვა, მათზე გაწეული დანახარჯების შემცირება, ინფორმაციული ტექნოლოგიებისა და კომუნიკაციების საშუალებით სახელმწიფოს გამართული ფუნქციონირების ხელშეწყობა.
 პროგრამა ითვალისწინებს სახელმწიფო უწყებების მომსახურებას IT სერვისების სრული სპექტრით, რაც მოიცავს ქსელურ უზრუნველყოფას; ელფოსტის სერვისს; ონლაინკომუნიკაციის საშუალებებს; ტელევიდეოკონფერენციას; დროისა და დავალებების მართვის პროგრამულ უზრუნველყოფას; უსაფრთხოების ერთიანი პოლიტიკის გატარებას; არასასურველი და მავნე ელექტრონული ფოსტის, პროგრამებისა და ვირუსებისგან დაცვას; სახელმწიფო სტრუქტურებისათვის ერთიანი IT მხარდაჭერის ქოლცენტრის შექმნასა და ინციდენტების მართვას; ციფრული ტელეფონის სერვისს; სახელმწიფო ორგანიზაციებში დასაქმებულთა კომპიუტერული ტექნიკის ადგილზე მომსახურებას და სხვ. პროგრამის ფარგლებში სახელმწიფო ორგანიზაციებში პროცესების ავტომატიზებისა და ელექტრონულ მმართველობაზე გადასვლის მიზნით ჩატარდება შესაბამისი კვლევები და შემუშავდება კონკრეტული ინოვაციური ბიზნესგადაწყვეტილებები, რომლებიც მორგებული იქნება დამკვეთის ბიზნესპროცესებზე. ზემოაღნიშნულის საფუძველზე შეიქმნება როგორც ახალი პროგრამული უზრუნველყოფა, ისე გაგრძელდება მუშაობა არსებულის გაუმჯობესების მიმართულებით. პროგრამის ფარგლებში დანერგილია ქლაუდტექნოლოგია (დრუბლოვანი ტექნოლოგია). შემდგომ წლებში იგეგმება ტექნოლოგიის განვითარება როგორც პროგრამული, ისე გამოთვლითი სიმძლავრეებისა და მასშტაბების მიმართულებებით. ამასთან სხვადასხვა ორგანიზაცია ისარგებლებს ქლაუდინფრასტრუქტურით (IaaS).

6.19 სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაციები გარდაზნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტში (პროგრამული კოდი 11 00 - 19 00)

სახელმწიფო რწმუნებულის–გუბერნატორის ადმინისტრაციები სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოებთან კოორდინირებულად შეიმუშავებს ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების განვითარების სტრატეგიებისა და პრიორიტეტების დოკუმენტებს, ადგილობრივი ინფრასტრუქტურის განვითარებისა და ტურისტული პოტენციალის წარმოჩენის მიზნით მოამზადებს წინადადებებს. მონიტორინგს გაუწევს სამხედრო სავალდებულო სამსახურში გაწვევის პროცესს და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების საქმიანობას.

იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა სახელმწიფო მხარდაჭერა და რეინტეგრაციის ხელშეწყობა

იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობა სახელმწიფოს ვალდებულებების ნაწილია და, შესაბამისად, სახელმწიფოსთვის ამ კუთხით განსახორციელებელი პროგრამები და ღონისძიებები პრიორიტეტული მიმართულებაა. ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენამდე და დევნილთა საკუთარ სახლებში დაბრუნებამდე სახელმწიფო განახორციელებს ზრუნვას იძულებით გადაადგილებული პირებისათვის ნორმალური საყოფაცხოვრებო პირობების შეთავაზების მიზნით, რაც გულისხმობს როგორც დევნილთა სახლების მშენებლობა-რეაბილიტაციის, ისე დევნილთათვის საცხოვრებელი ფართობების დაკანონების და მათი გონივრული განსახლების ღონისძიებებს, რათა ყველა დევნილს ღირსეულ პირობებში ცხოვრების საშუალება მიეცეს. იძულებით გადაადგილებული პირების საზოგადოებაში სრული ინტეგრაციის მიზნით მათთვის სათანადო პირობების შექმნა კერძო საკუთრების მოპოვებისა და დასაქმების გზით ხორციელდება იმ დათქმით, რომ მათი, როგორც საქართველოს მოქალაქეების, უფლება, დაბრუნდნენ ოკუპირებულ ტერიტორიებზე, ისევე, როგორც მათი საკუთრების უფლება, შეუქცევია; სახელმწიფო ასევე განაგრძობს შესაბამისი ღონისძიებების გატარებას ლტოლვილთა დახმარების, რეადმისიის ხელშეკრულების საფუძველზე დაბრუნებულთა რეინტეგრაციისა და ეკომიგრანტთა საცხოვრებელი სახლებით უზრუნველყოფის მიზნით; კონფლიქტების სრულმასშტაბიანი მოგვარების საფუძვლის მოსამზადებლად განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა სტაბილური, უსაფრთხო გარემოს შექმნას, პროვოკაციების საფრთხის პრევენციის მყარი მექანიზმის ჩამოყალიბებას და უსაფრთხოების გარანტირების პროცესში საერთაშორისო ორგანიზაციების ჩართულობის უზრუნველყოფას. გზა გაეხსნება სახალხო დიპლომატიას, ეკონომიკურ რეაბილიტაციასა და ბიზნესპროექტებს; მეგობარი ქვეყნებისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების მონაწილეობით მნიშვნელოვნად გაფართოვდება არასამთავრობო სექტორის ისეთი პროექტების მხარდაჭერა, რომლებიც ხელს შეუწყობს მხარეთა სხვადასხვა „ინტერესთა ჯგუფის“ დიალოგს; კონფლიქტების მოგვარებისათვის გადამწყვეტი იქნება დემოკრატიული ინსტიტუტების მშენებლობა და სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების პრობლემების გადაჭრის დაჩქარება. ამ მიმართულებებით სახელმწიფო პოლიტიკის წარმატებამ აფხაზეთისა და ე. წ. სამხრეთ ოსეთის/ცხინვალის რეგიონის საზოგადოებები ერთიან სახელმწიფოში ცხოვრების უპირატესობაში უნდა დაარწმუნოს.

7.1

განსახლების ადგილებში დევნილთა შენახვა და მათი საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება (პროგრამული კოდი 34 02)

იძულებით გადაადგილებულ პირთა-დევნილთა მიმართ სახელმწიფო სტრატეგიის განხორციელების სამოქმედო გეგმის განახლება და მის შესაბამისად, იძულებით გადაადგილებულ პირთა განსახლების ღონისძიებების განხორციელება, მათთვის საცხოვრებელი ფართის (შემენა, აშენება, რეაბილიტაცია) კერძო საკუთრებაში გადაცემა;

დევნილთა გრძელვადიანი განსახლების მიზნით, თბილისსა და საქართველოს სხვა რეგიონებში მდებარე შენობების სარემონტო-სარეაბილიტაციო სამუშაოებთან და ახალი საცხოვრებელი ბინების მშენებლობასთან დაკავშირებული მომსახურების შესყიდვა;

სავალალო მდგომარეობაში მყოფ დევნილთა ჩასახლების ობიექტების შესწავლა და შემდგომში მათი რეაბილიტაცია, დევნილთა, ლტოლვილისა ან ჰუმანიტარული სტატუსების მქონე პირთა რაოდენობის დაზუსტება და ადმინისტრაციული ხარჯების დაფინანსება სათანადო სამართლებრივი აქტის საფუძველზე;

20 ათასი ლარის ფარგლებში ფულადი დახმარების გაწევა იმ დევნილი ოჯახებისათვის, ვინც იპოთეკური სესხის საშუალებით შეიძინა საცხოვრებელი

და ჯერ კიდევ აქვს იპოთეკური ვალდებულება;
იძულებით გადაადგილებულ პირთათვის ფულადი დახმარების გაწევა, სამინისტროს მიერ დადგენილი წესით (მ.შ. ფართების დაქირავების მიზნით დევნილთა ოჯახების ყოველთვიური სოციალური დახმარების გაცემა); დევნილთა გრძელვადიანი განსახლების მიზნით, რეაბილიტირებული და ახალაშენებული შენობების ელექტროენერჯის, გარე საკანალიზაციო, ბუნებრივი აირის და წყლის სისტემების მიერთება და მოწყობა, სათანადო სამართლებრივი აქტის საფუძველზე;
იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესების მიზნით, დევნილთა საკუთრებაში არსებულ ობიექტებში ჩასატარებელი სამუშაოების ღირებულების თანადაფინანსება, სათანადო სამართლებრივი აქტის საფუძველზე;
გრძელვადიანი განსახლებისათვის განსაზღვრულ ობიექტებში (აშენებული, რეაბილიტირებული) დევნილთა გრძელვადიანი განსახლების ღონისძიებების დასრულებამდე, ობიექტების დაცვის მომსახურების შესყიდვა;

7.2 **იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა (პროგრამული კოდი 34 01)**

იძულებით გადაადგილებულ პირთა-დევნილთა და მიგრანტთა ხელშეწყობის მიზნით სათანადო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება, კოორდინაცია სხვადასხვა სახელმწიფო უწყებებთან და ორგანიზაციებთან, ეკომიგრანტებისთვის საცხოვრებელი სახლების შექმნა, ლტოლვილისა და ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირთა დროებითი საცხოვრებელი უზრუნველყოფა და შენახვა, საქართველოში დაბრუნებულ მიგრანტთა სარეინტეგრაციო დახმარება;
„ყოფილი სსრკ-ის მიერ XX საუკუნის 40-იან წლებში საქართველოს სსრ-იდან იძულებით გადასახლებულ პირთა რეპატრაციის შესახებ სახელმწიფო სტრატეგიის“ განხორციელება; არაკონტროლირებად ტერიტორიებზე ქონების კანონიერი მესაკუთრეებისთვის უფლებების აღდგენის მიმართულებით ღონისძიებების გატარება;
ლტოლვილთა და ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირებისთვის ცნობიერების ამაღლება ქართული ენის, კულტურის, ისტორიისა და საქართველოს კანონმდებლობის სფეროში.

7.3 **შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი (პროგრამული კოდი 22 00)**

სახელმწიფო მინისტრის აპარატის ფუნქციონირების მხარდაჭერა, რომელიც მიზნად ისახავს:
რეინტეგრაციის მიზნით სამშვიდობო პოლიტიკის განხორციელებას;
საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებისგან გამყოფი ხაზის ორივე მხარეს მცხოვრებთა შორის ნდობის აღდგენას; მათი შერიგებისა და დეოკუპაციისათვის საფუძვლის მომზადების მიზნით ოკუპირებულ ტერიტორიებზე ჰუმანიტარული, სოციალურ-ეკონომიკური და ნდობის გაღრმავების მიმართულებებით განსახორციელებელი პროექტების ხელშეწყობას და კოორდინაციას; ჩართულობის სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის განხორციელებას.
სამოქალაქო თანასწორობის და ინტეგრაციის პოლიტიკის კოორდინირებას, რომელიც მიმართულია ეთნიკური უმცირესობების საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველას სფეროში სრულფასოვნად ინტეგრირების ხელშეწყობაზე; მათთვის განათლების, მედიისა და ინფორმაციის ხელმისაწვდომობაზე, მათი სახელმწიფო ენის ცოდნის დონის ამაღლებასა და კულტურული მემკვიდრეობის შენარჩუნება-განვითარებაზე; სამოქალაქო თანასწორობის და ინტეგრაციის სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის განხორციელებაზე.

7.4 **დევნილთა საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 34 03)**

დევნილთა სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით

პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;
 საცხოვრებლით უზრუნველყოფილ დევნილთა სასოფლო სამეურნეო და/ან თვითდასაქმებაზე ორიენტირებული სოციალური პროექტების დაფინანსება;
 სახელმწიფო პროფესიულ სასწავლებლებში დევნილთა ჩარიცხვის ხელშეწყობა და ჩარიცხული სოციალურად დაუცველი დევნილების საცხოვრებლით/ტრანსპორტირებით უზრუნველყოფა;
 დევნილთა ცნობიერების ამაღლება საარსებო წყაროების შექმნის/გაუმჯობესებისაკენ მიმართული სახელმწიფო პროგრამების შესახებ;
 „აგროდაზღვევის“ სახელმწიფო პროგრამაში დევნილთა ჩართულობის უზრუნველყოფა და მათთვის დამატებითი სუბსიდიების შეთავაზება;

8 კულტურა, რელიგია, ახალგაზრდობის ხელშეწყობა და სპორტი

ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებასთან ერთად აუცილებელია, სახელმწიფომ ხელი შეუწყოს მისი მდიდარი კულტურული ტრადიციების დაცვასა და ღირსეულ გაგრძელებას. ამასთანავე, სახელმწიფოს უმთავრესი პრიორიტეტია ახალგაზრდობის მრავალმხრივი განვითარების ხელშეწყობა; პრიორიტეტის მიზანია სახელმწიფოს მიერ კულტურის სფეროში საქართველოს მოქალაქეების თავისუფალი საქმიანობისა და შემოქმედებით პროცესში ხელისუფლების ჩაურევლობის უზრუნველყოფა; მოხდება ქართული კულტურული სივრცის მსოფლიოს კულტურულ სივრცეში ინტეგრაციის ხელშეწყობა. კულტურული მემკვიდრეობა დაცული იქნება მსოფლიოში აღიარებული სტანდარტების შესაბამისად. რეაბილიტაციის პროცესი წარმართება საერთაშორისო სტანდარტების, იუნესკოსა და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების რეკომენდაციების გათვალისწინებით; სახელმწიფო განაგრძობს ქვეყნის მნიშვნელოვანი კულტურული ობიექტების ფინანსურ მხარდაჭერას, საქართველოს კულტურის საზღვარგარეთ პოპულარიზაციას, კულტურული მემკვიდრეობის დაცვასა და რეაბილიტაციას; ეროვნული უმცირესობების თვითმყოფადობის შენარჩუნების მიზნით მოხდება ისტორიული ძეგლებისა და მუზეუმების დაცვა და განვითარება, კულტურის პოპულარიზაცია. ქართულ მასმედიაში რეგულარულად გაშუქდება ეროვნული უმცირესობების წარმომადგენელთა პრობლემები, მიღწევები, კულტურა და სხვა მნიშვნელოვანი თემები. ხელი შეეწყობა ეროვნული უმცირესობების უფლებების დაცვას და სამოქალაქო ინტეგრაციაზე მომუშავე ორგანიზაციებს; სპორტის რეფორმის ძირითადი პრიორიტეტებია: სპორტის შესახებ ახალი კანონის მომზადება; მოსახლეობის ყველა ფენისათვის სპორტში ჩასაბმელად ხელმისაწვდომი პირობების შექმნა; სპორტული ინფრასტრუქტურის მოდერნიზება; უმაღლესი აკადემიური და საშუალო სპორტული განათლების, აგრეთვე სპორტის მეცნიერების განვითარება; სპორტული მედიცინის განვითარება და სპორტში თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა; პრიორიტეტის ფარგლებში განსაკუთრებული ადგილი უკავია ქართული სპორტის განვითარებას, წარმატებული სპორტსმენების ხელშეწყობას და მათთვის სხვადასხვა სოციალური გარანტიის შეთავაზებას, ასევე ახალგაზრდობში ცხოვრების ჯანსაღი წესის წახალისების მიზნით გასატარებელ ღონისძიებებს; პრიორიტეტის ფარგლებში დაგეგმილი პროგრამები ასევე მიზნად ისახავს ახალგაზრდობის სხვადასხვა ასპარეზზე მხარდაჭერას და მათი სამოქალაქო საზოგადოების აქტიურ წევრებად ჩამოყალიბების ხელშეწყობას; საგანგებო ღონისძიებები გატარდება ქართული ენის, როგორც სახელმწიფო ენის, დასაცავად. სახელმწიფო ენაზე იზრუნებს სახელმწიფო, რათა გარანტირებული იყოს ქართული ენის კონსტიტუციური სტატუსის დაცვა.

8.1 სპორტის განვითარების ხელშეწყობის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 39 02)

საქართველოში მასობრივი და მაღალი მიღწევების სპორტის სახეობების განვითარება, სპორტული ინფრასტრუქტურის განვითარება და მისი რეაბილიტაცია. ეროვნული, სხვადასხვა ასაკობრივი და ქალთა ნაკრებებისათვის ყველა საჭირო პირობის შექმნა;
 ქვეყნის ნაკრები გუნდების მზადება და მონაწილეობა საერთაშორისო სპორტულ ღონისძიებებში (მსოფლიო და ევროპის ჩემპიონატები, პირველობები, მსოფლიო და ოლიმპიური თამაშები, საერთაშორისო

ტურნირები, სასწავლო საწვრთნელი შეკრებები);
საქართველოს ჩემპიონატების, პირველობების ჩატარება, სპორტული რეზერვის და მაღალი კლასის სპორტსმენთა მომზადება, სპორტის შემდგომი პოპულარიზაცია და სპორტის პროპაგანდა;
ოლიმპიური და პარაოლიმპიური თამაშებისათვის ოლიმპიური ლიცენზიის მოსაპოვებლად საქართველოს ნაკრები გუნდების მზადება და ოლიმპიადებზე საქართველოს სპორტსმენთა მონაწილეობის უზრუნველყოფა;
პარასპორტსმენთათვის ადაპტირებული ინფრასტრუქტურის განვითარება;
საქართველოს კადეტთა და იუნიორთა ნაკრები გუნდების წევრობის კანდიდატების მომზადება;
ქართული სპორტის წარმატებების ამსახველი მასალების შეკრება, დაკომპლექტება, აღრიცხვა, შენახვა-დაცვა, შესწავლა და პოპულარიზაცია;
უმადლესი და პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება, ევროპის საგანმანათლებლო მოდელის პოპულარიზაცია და დანერგვა, კონკურენტუნარიანი სპეციალისტების მომზადება;
ფეხბურთის მართვის თანამედროვე სტანდარტების დანერგვა და კონკურენტუნარიანი თავისუფალი საფეხბურთო ბაზრის შექმნა.

8.2 ხელოვნების დარგების განვითარების ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ (პროგრამული კოდი 33 02)

საერთაშორისო, თეატრალური, მუსიკალური, კინო, ლიტერატურული ფესტივალები; გამოფენები, კონკურსები, გამოცემები, ახალი დადგმები, გასტროლები, საიუბილეო ღონისძიებები; შშმ და ეთნიკურ უმცირესობათა ხელშეწყობა.

ქართული ხელოვნების განვითარება და პოპულარიზაცია საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ, ხელოვნებაში მიმდინარე პროცესებისადმი მოქალაქეთა შეუზღუდავი, თანაბარი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

საქართველოში შემოქმედებითი პოტენციალის და სახელოვნებო სფეროების განვითარების ხელშეწყობა;

ევროკავშირის წევრ და სხვა პარტნიორ ქვეყნებთან, საერთაშორისო კულტურული ურთიერთობების გაღრმავება, ფონდებთან და ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა;

ქართული კულტურის პოლიტიკის გრძელვადიანი სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის შემუშავება;

რეგიონებში საზოგადოებრივი აქტივობის ამაღლების სახელოვნებო და სახელოვნებო პროცესების გააქტიურება;

კულტურის სფეროს ინფრასტრუქტურის განვითარება-სამშენებლო სარეაბილიტაციო სამუშაოების წარმოება, საპროექტო დოკუმენტაციის მომზადება; მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განახლება და სრულყოფა.

8.3 მაუწყებლობის ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 42 01)

საზოგადოების ინტერესების გათვალისწინებით გადაცემების, ფილმებისა და სპორტული ღონისძიებების, ასევე საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გადაცემების მომზადება და გაშუქების უზრუნველყოფა.

8.4 კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა (პროგრამული კოდი 33 04)

• პროგრამა ხორციელდება “კულტურის სტრატეგია - 2025“ დოკუმენტისა და შესაბამისი სამოქმედო გეგმის ფარგლებში. მისი მიმდინარეობა განპირობებულია ქვეყნის სამუზეუმო სისტემის საერთაშორისო სამუზეუმო სივრცეში ინტეგრაციის, მისი თანამედროვე სტანდარტებთან მიახლოების და

დღეს არსებული პრობლემური ასპექტების მოწესრიგების აუცილებლობით.

- პროგრამის მიზანია მუზეუმების სრულყოფილი ფუნქციონირებისათვის შესაბამისი პირობების შექმნა - ინფრასტრუქტურის მოწესრიგება, მუზეუმებში დაცული კულტურული მემკვიდრეობის დაცვისთვის პრევენციული ზომების მიღება, ღონისძიებების გატარება მუზეუმების პოპულარიზაციისთვის, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი მართვის სისტემის ჩამოყალიბება, მუზეუმებში ვიზიტორთა რაოდენობისა და შემოსავლების ზრდა, “კულტურის სტრატეგია - 2025“ დოკუმენტის ფარგლებში შემუშავებული სამოქმედო გეგმების განხორციელება, საერთაშორისო კონვენციებით აღებული ვალდებულებების შესრულება, ეროვნულ უმცირესობათა კულტურის წარმოჩენა, უნარშეზღუდულ პირთა ქვეყნის კულტურულ ცხოვრებაში ინტეგრირება; საქართველოს არქიტექტურული კომპლექსების კულტურული მემკვიდრეობის ცალკეული ნიმუშების დაცვა და საერთაშორისო და ორმხრივი ურთიერთობების წარმართვა-განვითარება კულტურული მემკვიდრეობის სფეროში საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვის, გამოცდილების გაზიარებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით; UNESCO-ს ვალდებულებების შესრულება; მენეჯმენტის გეგმის მომზადება მსოფლიო კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებისათვის; არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტების/ძეგლების ინვენტარიზაცია, დაცვისა და სისტემატიზაციის მექანიზმების შემუშავება. UNESCO-ს „არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის“ კონვენციასთან კანონმდებლობის ჰარმონიზაციისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება, საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის ერთიანი საინფორმაციო სისტემის/სივრცის შექმნის მიზნით, კულტურული მემკვიდრეობის მონაცემთა ერთიანი ბაზის შევსება; კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებზე უნებართვო სამუშაოების აღკვეთა, კულტურული ტურიზმის განვითარებისა და მისთვის მიმზიდველი გარემოს შექმნისათვის ხელშეწყობა.

8.4.1

მუზეუმების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 33 04 01)

- პროგრამით გათვალისწინებული ღონისძიებები ორიენტირებულია საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს სისტემის მუზეუმების ხელშეწყობაზე და პროგრამის ფარგლებში განსახორციელებელი პროექტების მხარდაჭერაზე
- “კულტურის სტრატეგია - 2025“ დოკუმენტით სამუზეუმო საქმიანობის მიმართულებით განსაზღვრული ძირითადი პრიორიტეტების განხორციელება, მუზეუმების მართვის სისტემის გაუმჯობესება, მუზეუმების მატერიალური ბაზების მოწესრიგება და ტექნიკური აღჭურვა, მუზეუმთან მიმართებაში საზოგადოების ცნობადობის ასამაღლებლად სხვადასხვა მიმართულების აქტივობების ორგანიზება. სამუზეუმო ფასეულობათა ელექტრონული აღრიცხვის სისტემის შემუშავება, ექსპონატების გადარჩენის მიზნით პრევენციული ღონისძიებების გატარება, ეროვნულ უმცირესობათა კულტურის წარმოჩენა, უნარშეზღუდულ პირთა ქვეყნის კულტურულ ცხოვრებაში ინტეგრირება; მუზეუმის, როგორც საზოგადოებრივი სივრცის ჩამოყალიბება, მუზეუმების შესახებ არსებული საკანონმდებლო ბაზის მოწესრიგება.

8.4.2

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა (პროგრამული კოდი 33 04 02)

კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების დაცვა და რეაბილიტაცია; არქეოლოგიური ობიექტების შესწავლა-კონსერვაცია; კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების ინფრასტრუქტურის მოწყობა-განვითარება, საერთაშორისო და ორმხრივი ურთიერთობების წარმართვა-განვითარება კულტურული მემკვიდრეობის სფეროში საერთაშორისო სტანდარტების

დანერგვის, გამოცდილების გაზიარებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით; მენეჯმენტის გეგმის მომზადება მსოფლიო კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებისათვის; არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტების/ძეგლების ინვენტარიზაცია, დაცვისა და სისტემატიზაციის მექანიზმების შემუშავება. UNESCO-ს „არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის“ კონვენციასთან კანონმდებლობის ჰარმონიზაციისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება, საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის ერთიანი საინფორმაციო სისტემის/სივრცის შექმნის მიზნით, კულტურული მემკვიდრეობის მონაცემთა ერთიანი ბაზის შევსება; კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებზე უნებართვო სამუშაოების აღკვეთა; კულტურული მემკვიდრეობის შესწავლილი, სისტემატიზებული ნიმუშები, ობიექტები და ძეგლები, მუზეუმების/მუზეუმ-ნაკრძალების რეაბილიტაცია-რევიტალიზაცია და ექსპოზიციათა განახლება; ექსპონატთა რესტავრაცია, აღრიცხვა, ინვენტარიზაცია და პასპორტიზაცია; კულტურული მემკვიდრეობის პოპულარიზაცია, საგანმანათლებლო პროგრამების დანერგვა.

საქართველოს არქიტექტურული კომპლექსების (ისტორიული დასახლებებისა და ქალაქების), კულტურული მემკვიდრეობის ცალკეული ნიმუშების დაცვა და რეაბილიტაცია; UNESCO-ს ვალდებულებების შესრულება; კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლთა მდგომარეობის კონტროლის, პრევენციული კონსერვაციისა და რისკისათვის მზადობის მიზნით ეფექტური მექანიზმების შექმნა; მუზეუმებსა და მუზეუმ-ნაკრძალებში კულტურული ტურიზმის განვითარებისა და მისთვის მიმზიდველი გარემოს შექმნისათვის ხელშეწყობა.

8.5 სასულიერო განათლების ხელშეწყობის გრანტი (პროგრამული კოდი 45 01)

ახალგაზრდების ქრისტიანული ღირებულებებით აღზრდის მიზნით დაფინანსდება საპატრიარქოს 70-ზე მეტი საგანმანათლებლო-კულტურული და საქველმოქმედო ორგანიზაცია საქართველოს სხვადასხვა (მ.შ. მაღალმთიან) რეგიონებში, კერძოდ, სასულიერო აკადემიები და სემინარიები, უნივერსიტეტი, სკოლა-გიმნაზიები, დედათა და ბავშვთა სახლები, ობოლ და მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა პანსიონები, სმენადაქვეითებულ ბავშვთა რეაბილიტაციისა და ადაპტაციის ცენტრი, პროფესიული კოლეჯი და სახელობო სასწავლებლები.

8.6 სპორტის სფეროში დამსახურებულ მოღვაწეთა სოციალური დაცვის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 39 03)

საქართველოში მცხოვრები წამყვანი სპორტსმენებისა და მწვრთნელების, ნაკრებების მომსახურე პერსონალის, ოლიმპიური ჩემპიონების და პრიზიორების, საჭადრაკო ოლიმპიადების გამარჯვებულების, ვეტერანი სპორტსმენებისა და სპორტის მუშაკების დახმარება და მათი ცხოვრების პირობების გაუმჯობესება.

8.7 ახალგაზრდობის სფეროში სახელმწიფო ხელშეწყობის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 39 04)

სხვადასხვა ქვეყნის სახელმწიფო ახალგაზრდულ სტრუქტურებთან თანამშრომლობა, ბავშვთა და ახალგაზრდული კავშირების სახელმწიფოებრივი მხარდაჭერა და წახალისება, არაფორმალური განათლების ხელშეწყობა, თავისუფალი დროის შინაარსიანად და ეფექტურად ხარჯვის ორგანიზება, საქართველოს ახალგაზრდობის ინტელექტუალური, სულიერი და ფიზიკური პოტენციალის გამოვლენა, ფორმირება და სრულყოფა;

ახალგაზრდა და პოტენციურად მომგებიანი ბიზნეს იდეების მქონე საინიციატივო ჯგუფების ხელშეწყობა;

ბავშვთა და ახალგაზრდობის გონებრივ, ფიზიკურ, ზნეობრივ, ესთეტიკურ და სოციალურ-ემოციურ განვითარებაზე ზრუნვა, სხვადასხვა კატეგორიის

სოციალურად დაუცველ ბავშვებზე ზრუნვის ხელშეწყობა, მოზარდთა ინტერესების შესაბამისად პროფილური წრეების, ცენტრების, კლუბების და სტუდიების შექმნის ხელშეწყობა, ბავშვებისა და ახალგაზრდების შემეცნებით შემოქმედებითი და დასვენება გაჯანსაღების ფართომასშტაბიანი პროგრამების განხორციელება;

კულტურულ-შემოქმედებითი, შემეცნებითი და გასართობი ღონისძიებების მოწყობა, ქართველი ახალგაზრდების ჩართვა სხვადასხვა ღონისძიებებში, ცხოვრების ჯანსაღი წესის პროპაგანდა, ახალგაზრდების ცოდნისა და უნარების გაღრმავება სხვადასხვა მიმართულებით;

პროგრამა „მომავლის ბანაკის“ ფარგლებში ქართველი და უცხოელი ახალგაზრდების აქტიური დასვენებით უზრუნველყოფა;

ბანაკების ინფრასტრუქტურის მოწესრიგება;

პროგრამა „ახალგაზრდული ფესტივალის“ ფარგლებში კულტურულ-შემოქმედებითი, შემეცნებითი და გასართობი ღონისძიებების მოწყობა, ქართველი ახალგაზრდების ჩართვა სხვადასხვა აქტივობებში, ცხოვრების ჯანსაღი წესის პროპაგანდა, ახალგაზრდების ცოდნისა და უნარების გაღრმავება სხვადასხვა მიმართულებით.

8.8 სსიპ - რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო (პროგრამული კოდი 55 00)

იკვლევს და საქართველოს მთავრობას წარუდგენს საქართველოში რელიგიის სფეროში არსებულ მდგომარეობას;

ამზადებს რეკომენდაციებს, მათ შორის სამართლებრივი აქტების პროექტების სახით და გასცემს კონსულტაციებს რელიგიური გაერთიანებებისათვის პრობლემატურ საკითხებზე;

ამზადებს რეკომენდაციებს კონსტიტუციური შეთანხმებით განსაზღვრული მიზნების და ამოცანების შესრულებასთან დაკავშირებით;

იკვლევს ევროპის კავშირის ქვეყნებში არსებულ სახელმწიფოსა და რელიგიური ორგანიზაციების ურთიერთობათა სისტემებს;

შეისწავლის საერთაშორისო და რეგიონული ორგანიზაციების გამოცდილებას და სტანდარტებს რელიგიის სფეროში;

კვლევების საფუძველზე შეიმუშავებს შესაბამის რეკომენდაციებს და წარუდგენს საქართველოს მთავრობას;

ამყარებს კავშირს და თანამშრომლობს სხვადასხვა სახელმწიფოთა ანალოგიურ ორგანიზაციებთან;

ქმნის და აწარმოებს რელიგიური გაერთიანებების შესახებ საინფორმაციო ბანკს; უფლებამოსილი ორგანოებისათვის გასცემს რეკომენდაციებს რელიგიურ - საკულტო დანიშნულების ნაგებობების მშენებლობის, მათი ადგილმდებარეობის განსაზღვრის და სხვადასხვა შენობა-ნაგებობის რელიგიურ-საკულტო დანიშნულების შენობად გარდაქმნის თაობაზე;

საქართველოს მთავრობის სახელით, უფლებამოსილია შეასრულოს შუამავლის ფუნქცია და მონაწილეობა მიიღოს იმ დავებისა და საკითხების გადაწყვეტაში, რომელიც შეიძლება გაჩნდეს საქართველოში მოქმედ რელიგიურ გაერთიანებებს შორის;

კანონმდებლობით დადგენილი წესით შეიმუშავებს წინადადებებს რელიგიის სფეროში განათლების შესახებ;

შეიმუშავებს წინადადებებს და რეკომენდაციებს სამოქალაქო საზოგადოებაში, განსაკუთრებით კი ახალგაზრდობაში ტოლერანტული გარემოსა და შემწყნარებლობის მხარდასაჭერად;

ხელს უწყობს ინტერრელიგიური და კულტურათაშორისი დიალოგის გაღრმავებას რელიგიურ გაერთიანებათა შორის;

ახორციელებს პრემიერ-მინისტრის დავალებებს რელიგიის სფეროში.

8.9 კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა (პროგრამული კოდი 33 01)

კულტურის ერთიანი პოლიტიკის გატარება, მათ შორის სახელოვნებო, სამუზეუმო და კულტურული მემკვიდრეობის სფეროში; კულტურის სფეროსთვის პროგრამულ ბიუჯეტირებასთან დაკავშირებით ნორმატიული აქტების შემუშავება; სამინისტროს საინვესტიციო სტრატეგიის განხორციელება; კულტურის სტრატეგიით გათვალისწინებული სამოქმედო გეგმის შემუშავება; სამინისტროს ფუნქციონირებისათვის ღონისძიებების გატარება.

პროგრამის მიზანია სრულყოფილი ადმინისტრირებისა და მართვის უზრუნველყოფა კულტურის, კულტურული მემკვიდრეობისა და ხელოვნების სფეროებში ერთიანი პოლიტიკის შემუშავება, დაგეგმვა და მისი განხორციელების კოორდინაცია; ქვეყანაში კულტურის პოლიტიკის ადაპტაცია და ჰარმონიზაცია ანალოგიურ საერთაშორისო პრაქტიკასთან.

8.10 სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (პროგრამული კოდი 39 01)

სამინისტროს პროგრამების შეუფერხებელი განხორციელება; ფიზიკური აღრზდისა, სპორტისა და ახალგაზრდობის სფეროში ქვეყნის ერთიანი პოლიტიკის შემუშავება, დაგეგმვა და მისი რეალიზების კოორდინაცია;

სპორტის განვითარებისათვის სათანადო პირობების შექმნა და ძირითად მიმართულებათა განსაზღვრა;

პროფესიული და მოყვარულთა სპორტული კლუბებისა და ორგანიზაციების სტატუსის განსაზღვრა;

სპორტში აკრძალულ მასტიმულირებელ საშუალებათა (დოპინგი) გამოყენების აღმოფხვრის ღონისძიებათა განხორციელება;

სპორტისა და ახალგაზრდობის სფეროში საინვესტიციო და საქველმოქმედო საქმიანობის განხორციელების ხელშეწყობა;

ახალგაზრდა მეცნიერთა, სპორტსმენთა და შემოქმედთათვის სახელმწიფო მხარდაჭერა, კომპეტენციის ფარგლებში სამეცნიერო-საგანმანათლებლო სფეროში სახელმწიფო პროგრამების შემუშავება და შესაბამის უწყებებთან ერთად მათი განხორციელება;

კომპეტენციის ფარგლებში სპორტთან და ახალგაზრდობასთან დაკავშირებული კანონის პროექტების შემუშავება.

9 საერთაშორისო ურთიერთობები და ევროატლანტიკურ სივრცეში ინტეგრაცია

სახელმწიფოსთვის უმნიშვნელოვანესი პრიორიტეტებია ქვეყნის საგარეო ურთიერთობების წარმატებულად წარმართვა, ევროატლანტიკურ სივრცეში ინტეგრაცია და გლობალური უსაფრთხოების მხარდაჭერა; საგარეო ურთიერთობების საფუძველი იქნება ეროვნული უსაფრთხოების უზრუნველყოფა და არსებული გეოპოლიტიკური რეალობის გათვალისწინება, ევროკავშირში და ნატო-ში ინტეგრაცია; პრიორიტეტის ფარგლებში განხორციელდება ღონისძიებები, რომლებიც უზრუნველყოფს საერთაშორისო არენაზე ქვეყნის ინტერესების გატარებას. ევროკავშირთან თანამშრომლობის ჭრილში პრიორიტეტული იქნება ასოცირების შეთანხმების წარმატებულად იმპლემენტაცია, რაც ხელს შეუწყობს საქართველოსა და ევროკავშირს შორის თანამშრომლობაში „ოთხი თავისუფლების პრინციპის“ უფრო ფართოდ გავრცელებას; მშვიდობის გამყარებაზე მიმართული საგარეო პოლიტიკით საქართველო საერთაშორისო თანამეგობრობისათვის საიმედო და პროგნოზირებადი პარტნიორია. აღნიშნული ხელს შეუწყობს საგარეო-ეკონომიკური ურთიერთობების განვითარებასა და პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოზიდვისათვის ხელსაყრელი გარემოს შექმნას. საქართველო აცნობიერებს თავის მოვალეობებს იმ გამოწვევათა წინააღმდეგ ბრძოლაში, რომელთა წინაშეც დგას მსოფლიო, და ამ მიმართულებით საერთაშორისო ძალისხმევაში მონაწილეობას, კერძოდ, სამხედრო ოპერაციებში წვლილის შეტანას განიხილავს, როგორც ეროვნული ინტერესების დაცვის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან კომპონენტს; დემოკრატიული ინსტიტუტების გაძლიერება და სამოქალაქო საზოგადოების ჩართულობის უზრუნველყოფა ხელს შეუწყობს კონფლიქტების სრულმასშტაბიანი მოგვარების პროცესის წარმატებას; ამერიკის შეერთებულ

შტატებთან, როგორც მთავარ მოკავშირესთან, ურთიერთობას საქართველო წარმართავს სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიით განსაზღვრული პირობების თანახმად. ქარტიას საქართველო განიხილავს, როგორც საკუთარი საზოგადოების წინაშე ვალდებულებას; დაბალანსებული რეგიონული პოლიტიკით საქართველომ კავკასიური ინტერესების გამაერთიანებლის ფუნქცია უნდა შეიძინოს. მნიშვნელოვანია მეზობელ სომხეთთან, აზერბაიჯანთან, თურქეთთან ეკონომიკური და პოლიტიკური ურთიერთობების გაღრმავება. ტრანსნაციონალური პროექტებისათვის ხელსაყრელი გეოპოლიტიკური მდებარეობის გათვალისწინებით, საქართველოს საგარეო პოლიტიკის ერთ-ერთ პრიორიტეტულ მიმართულებად უნდა იქცეს შავი და კასპიის ზღვების რეგიონების და ცენტრალური აზიის ქვეყნებთან ურთიერთობების განვითარება.

9.1 საგარეო პოლიტიკის განხორციელება (პროგრამული კოდი 28 01)

საქართველოს სუვერენიტეტის განმტკიცება და ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის ხელშეწყობა; საერთაშორისო თანამეგობრობის ჩართულობით კონფლიქტის ესკალაციის პრევენცია და მშვიდობიანი გზით ქვეყნის დეოკუპაციის პოლიტიკის განხორციელება; საქართველოს ოკუპირებული რეგიონების ე.წ. დამოუკიდებლობის არაღიარების პოლიტიკის განმტკიცება; საქართველოს ოკუპირებულ რეგიონებში უსაფრთხოებისა და ადამიანის უფლებათა დაცვის უზრუნველყოფა; იძულებით გადაადგილებულ პირთა და ლტოლვილთა უსაფრთხო და ღირსეული დაბრუნების უზრუნველყოფა; ომითა და საოკუპაციო ხაზებით გაყოფილ მოსახლეობას შორის ნდობის აღდგენისა და ურთიერთობების გაღრმავების ხელშეწყობა; ევროკავშირთან საქართველოს პოლიტიკური ასოცირება და ეკონომიკური ინტეგრაცია

ევროპის ქვეყნებთან თანამშრომლობის გაღრმავება და საქართველოს საგარეო პოლიტიკური მიზნების მიმართ მათი მხარდაჭერის უზრუნველყოფა;

აშშ-თან სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიით გათვალისწინებული პროექტების განხორციელება და აშშ-ს როლის გაძლიერება საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისა და სუვერენიტეტის მხარდაჭერის პროცესში;

საერთაშორისო ორგანიზაციების (გაერო, ეუთო, ევროპის საბჭო) ფარგლებში საქართველოსთან დაკავშირებული თემების შენარჩუნება და აქტუალიზაცია. რუსეთის ფედერაციასთან დამაბული ურთიერთობების დეესკალაცია;

ცენტრალური აზიის რეგიონის ქვეყნებთან ორმხრივ და რეგიონულ დონეზე თანამშრომლობის განვითარება და გაღრმავება;

ქართული პროდუქციისთვის ახალი ბაზრების მოძიება, ქვეყნის ეკონომიკაში ინვესტიციების მოზიდვა, ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა და სტიმულირება; სატრანსპორტო და ენერგეტიკულ სფეროებში მრავალმხრივი თანამშრომლობა და ქვეყნის სატრანზიტო პოტენციალის განვითარება; საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიებზე არსებული ბიზნეს-სუბიექტების მიერ საზღვარგარეთ უკანონო კავშირების და საქმიანობის პრევენცია; ასევე, საქართველოს ოკუპირებულ რეგიონებში უცხო ქვეყნების ბიზნეს-სუბიექტების მიერ უკანონო საქმიანობისა და კონტაქტების დამყარების პრევენცია; შავი ზღვის ეკონომიკური თანამშრომლობის ორგანიზაციის (BSEC) ფორმატში რეგიონული და რეგიონთაშორისი თანამშრომლობის გაძლიერება და კონკრეტული პროექტების განხორციელება; საერთაშორისო რეიტინგების გაუმჯობესება. საზღვარგარეთ საქართველოს მოქალაქეთა ეფექტური მომსახურება და კრიზისულ სიტუაციებში შესაბამისი დახმარების გაწევა, მათი კანონიერი უფლებებისა და ინტერესების დაცვის კუთხით მუშაობის გაუმჯობესება;

საზღვარგარეთ საქართველოს მოქალაქეთა და იურიდიულ პირთა უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების დაცვა;

საზღვარგარეთ ქართული კულტურისა და ინტელექტუალური პოტენციალის წარმოჩენის ხელშეწყობა; უცხოეთში მყოფი საქართველოს მოქალაქეების უფლებების დაცვა, მათთვის შეღავათანი პირობების შექმნა და სოციალური უსაფრთხოების დონის ამაღლება.

9.1.1

საგარეო პოლიტიკის დაგეგმვა და მართვა (პროგრამული კოდი 28 01 01)

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის დარჩენილ წევრ ქვეყნებთან დიპლომატიური ურთიერთობების დამყარება;

საქართველოს დიპლომატიური წარმომადგენლობების მიერ გადაფარვის არეალის გაზრდა;

ევროკავშირსა და NATO-ში ინტეგრაციის პროცესის ინტენსიფიკაცია;

2017 წლის განმავლობაში ევროკავშირის „აღმოსავლეთ პარტნიორობის“ ინიციატივის ფარგლებში დაგეგმილ ღონისძიებებში საქართველოს აქტიური მონაწილეობა; საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შეთანხმების იმპლემენტაცია და ასოცირების დღის წესრიგის განხორციელება; საქართველო-ევროკავშირის პოლიტიკური დიალოგის ინტენსიფიკაცია; ევროკავშირის ერთიანი უსაფრთხოებისა და თავდაცვის პოლიტიკის (CSDP) ფარგლებში თანამშრომლობის გაღრმავება.

ნატო-ს შემდგომ სამიტზე მოკავშირეების მხრიდან საქართველოს ევრო-ატლანტიკური ინტეგრაციის გზაზე მიღწეული პროგრესის დაფიქსირება; ნატო-საქართველოს „არსებით ღონისძიებათა პაკეტის“ განხორციელების ხელშეწყობა; ნატო-ს წევრ ქვეყნებთან აქტიური პოლიტიკური კონსულტაციების წარმოება; წლიური ეროვნული პროგრამით გათვალისწინებული რეფორმების სათანადოდ წარმოჩენა.

საგარეო პოლიტიკის პრიორიტეტების განხორციელების მიზნით ორმხრივი და მრავალმხრივი ურთიერთობების შემდგომი განვითარება და ინტენსიფიკაცია;

საერთაშორისო ორგანიზაციების ფარგლებში (გაერო, ეუთო, ევროპის საბჭო) თანამშრომლობის გაღრმავება საქართველოში დემოკრატიისა და ადამიანის უფლებათა დაცვის განმტკიცების, ასევე კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების პროცესში მათი როლის გაძლიერების მიზნით; საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა ომით დაშორიშორებულ საზოგადოებებს შორის ნდობის აღდგენის პროექტების განხორციელების მიზნით; საერთაშორისო ორგანიზაციების მუშაობაში საქართველოს აქტიური მონაწილეობა და წარმომადგენლობითობის გაზრდის მიზნით შესაბამისი საარჩევნო კამპანიების წარმოება; საქართველოს ცნობადობის გაზრდის მიზნით სხვადასხვა ღონისძიებების გამართვა საერთაშორისო ორგანიზაციების ფარგლებში.

საქართველოს ოკუპირებულ რეგიონებში უცხო ქვეყნების ბიზნეს-სუბიექტების მიერ უკანონო საქმიანობისა და კონტაქტების დამყარების პრევენცია;

აშშ-სთან, როგორც საქართველოს სტრატეგიულ პარტნიორთან, ორ ქვეყანას შორის სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიის ფარგლებში ორმხრივი ურთიერთობების კიდევ უფრო გაღრმავება დემოკრატიისა და მმართველობის, უსაფრთხოებისა და თავდაცვის, ეკონომიკის, ვაჭრობისა და ენერჯეტიკის, ასევე ხალხთაშორის ურთიერთობებისა და

კულტურული გაცვლების მიმართულებებით; სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიის ფარგლებში ოთხივე მიმართულებით დაგეგმილი პროექტების წარმატებით განხორციელება და ახალი პროექტების დაგეგმვა; აშშ-ის მხარდაჭერისა და დახმარების ზრდა; საქართველოსა და აშშ-ის აღმასრულებელ და საკანონმდებლო ხელისუფლებას შორის საქართველოში განხორციელებულ რეფორმებზე და სხვა მნიშვნელოვან საკითხებზე ეფექტური კომუნიკაცია; აშშ-ის საკანონმდებლო და აღმასრულებელი ხელისუფლების წარმომადგენლებთან, ასევე ბიზნეს წრეებთან, მედიასთან, არასამთავრობო სექტორთან და კვლევით ორგანიზაციებთან მჭიდრო და ქმედითი თანამშრომლობა; მუშაობის გაგრძელება მაღალი დონის სავაჭრო და საინვესტიციო დიალოგის ფარგლებში, მათ შორის, თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ ხელშეკრულების მომავალში გაფორმების მიზნით; ინტენსიური მუშაობა აშშ-ის მხარდაჭერის გასაძლიერებლად თანამშრომლობის მრავალმხრივ ფორმატებში.

ექსპორტის მხარდაჭერა; უცხოური ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა; ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა და სტიმულირება; სატრანსპორტო და ენერგეტიკულ სფეროებში მრავალმხრივი თანამშრომლობა და ქვეყნის სატრანზიტო პოტენციალის განვითარება; ორმხრივი ეკონომიკური ურთიერთობების გაღრმავება მთავრობათაშორისი ეკონომიკური კომისიების გამართვის მეშვეობით; საერთაშორისო ორგანიზაციებთან და ფინანსურ ინსტიტუტებთან (WTO, OECD, WIPO, ILO, IMO, WMO, WHO, WCO, ICAO, ITU, ITC, BSEC, UNECE, UNDP, UNCTAD, UNEP, UNIDO, ESCAP, ECOSOC, FAO, IFAD, UNWTO, EBRD, IMF, ADB, AIIB) თანამშრომლობის გაღრმავება და გაფართოება,

საერთაშორისო არენაზე საქართველოს ობიექტურად და პოზიტიურად წარმოჩენა, გარე სამყაროსათვის ქვეყნის სრული პოტენციალის ეფექტიანად დემონსტრირების გზით; საერთაშორისო ასპარეზზე საქართველოს წარმოჩენა, როგორც მდიდარი და მრავალფეროვანი კულტურის მქონე ქვეყნის, რომელიც ევროპული კულტურული სივრცის განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს; საერთაშორისო კულტურულ ცხოვრებაში საქართველოს მეტი ჩართულობის ხელშეწყობა; ძალისხმევის განხორციელება, როგორც ორმხრივ, ასევე მრავალმხრივ ფორმატში საერთაშორისო კულტურული და ჰუმანიტარული თანამშრომლობის განვითარებისა და ერთობლივი საერთაშორისო პროექტების ხელშეწყობის მიმართულებით; სამინისტროს მიერ მცირე ბიუჯეტის პროექტების თანადაფინანსება, განხორციელება; საქართველო-გერმანიის წლის 2017 აღნიშვნა; საზღვარგარეთ არსებული ქართული კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების დაცვის, მათი რესტავრაცია/კონსერვაციის მიზნით ერთობლივი პროექტების შემუშავების ხელშეწყობა; აქტიური თანამშრომლობა გაერთიანებული ერების განათლების, კულტურის და მეცნიერების ორგანიზაციასთან (UNESCO). იუნესკოს მმართველ და დამხმარე ორგანოების, ასევე კომიტეტების მუშაობაში მონაწილეობა; თანამშრომლობა ფრანკოფონიასთან, CPLP-სა და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებთან; განათლების, კულტურისა და მეცნიერების პრიორიტეტულ სფეროებში იუნესკოს დაფინანსებითა და ხელშეწყობით პროექტების გახორციელება; იუნესკოს მსოფლიო მემკვიდრეობის ცენტრთან (UNESCO WHC) თანამშრომლობა. საქართველოს მსოფლიო მემკვიდრეობის ძეგლებთან დაკავშირებული პრობლემატიკის მოგვარების ხელშეწყობა. მსოფლიო მემკვიდრეობის ძეგლების, როგორც ქვეყანაში ტურიზმის განვითარების ერთ-ერთი ხელშეწყობი ფაქტორის, პოპულარიზაცია და ახალი ძეგლების ნომინირების პროცესის ხელშეწყობა; მუშაობა UNESCO-ს და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიებზე კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის საკითხებში აქტიურად ჩართვის მიზნით.

საზღვარგარეთ საკონსულო სამსახურების გამართული და ეფექტიანი ფუნქციონირება; სამართლებრივი ბაზის დახვეწა და საკონსულო სფეროში ორმხრივი და მრავალმხრივი ურთიერთობების გაღრმავება; საკონსულო საქმიანობის განხორციელების/ გადაფარვის არეალის გაზრდა; საქართველოს მოქალაქეთათვის საზღვარგარეთ თავისუფალი გადაადგილების არეალის გაფართოება

9.1.2 **საერთაშორისო ორგანიზაციებში არსებული ფინანსური ვალდებულებების უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 28 01 02)**

საერთაშორისო ორგანიზაციების აქტიური წევრობა ქვეყნის ეროვნული ინტერესების და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით.

9.1.3 **საერთაშორისო ხელშეკრულებების და სხვა დოკუმენტების თარგმნა და დამოწმება (პროგრამული კოდი 28 01 03)**

საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და სხვადასხვა ოფიციალური დოკუმენტების თარგმნა / დამოწმება; სათარგმნი მასალების რაოდენობის და სხვადასხვა ოფიციალური შეხვედრების სინქრონული თარგმნით მომსახურების გაზრდა; გასაფორმებელი კონტრაქტების რაოდენობის გაზრდა; თარგმნის ხარისხის კიდევ უფრო მეტად დახვეწა; - თარჯიმანთა კვალიფიკაციის და გამოცდილების ამაღლება; მთარგმნელებისთვის პერიოდულად პრაქტიკული სემინარების, ტრენინგების ჩატარება; მაღალი ხარისხის თანამედროვე, სინქრონული და ციფრული აპარატურის შეძენა; საქართველოში აკრედიტებულ დიპლომატიური კორპუსის წარმომადგენლებთან ინტენსიური შეხვედრები; კანონით განსაზღვრული არასაბიუჯეტო შემოსავლების გაზრდა;.

9.2 **ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი (პროგრამული კოდი 20 00)**

ნატო-საქართველოს კომისიის სხდომების კოორდინაცია;
საქართველოს 2015 წლის წლიური ეროვნული პროგრამის შემუშავება და განხორციელების მონიტორინგი და კოორდინაცია; თვით-შეფასების დოკუმენტის მომზადება;
საზოგადოების ინფორმირება ნატო-სა და ნატო-საქართველოს ურთიერთობების შესახებ;
ნატოსთან არსებით ღონისძიებათა პაკეტის განხორციელებისადმი საერთაშორისო მხარდაჭერის მოპოვების ხელშეწყობა;

„ერთის მხრივ, ევროკავშირს და ევროპის ატომური ენერჯის გაერთიანებას და მათ წევრ სახელმწიფოებსა და მეორეს მხრივ, საქართველოს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმებისა“ და „საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების დღის წესრიგის“ 2015 წლის ეროვნული სამოქმედო გეგმის განხორციელების კოორდინაცია;
ევროკავშირის ინიციატივების - „აღმოსავლეთ პარტნიორობის“ (Eastern Partnership) და „პარტნიორობა მობილურობისათვის“ (Mobility Partnership) ფარგლებში თანამშრომლობის განვითარება;
ევროინტეგრაციის საკითხთა კომუნიკაციისა და ინფორმაციის შესახებ საქართველოს მთავრობის 2014-2017 წლების სტრატეგიის 2015 წლის სამოქმედო გეგმის განხორციელების კოორდინაცია;

ევროკავშირის დახმარების ფარგლებში გათვალისწინებული საერთაშორისო ფინანსური შეთანხმებების მომზადება და ხელმოწერა, მიმდინარე ევროკავშირის პროექტების დაგეგმვისა და განხორციელების ეფექტური კოორდინაცია
დახმარების მიმღები დარგობრივი უწყებების შესაძლებლობების გაზრდა ევროკავშირის დახმარების პროექტების განხორციელების პროცედურების შესახებ.

დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი (პროგრამული კოდი 21 00)

ქართული დიასპორის მაქსიმალური ჩართვა ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკურ და კულტურულ ცხოვრებაში, შესაბამის სახელმწიფო უწყებებთან თანამშრომლობით მათთვის კონკრეტული პროექტების შეთავაზება და მათი პოპულარიზაცია;

ყოველწლიურად საქართველოში დიასპორის დღის აღნიშვნა და ამ დღისადმი მიძღვნილ კულტურულ ღონისძიებებში ქართული დიასპორის წარმომადგენელთა ჩართვა;

უცხოეთში მცხოვრები თანამემამულეების, საზღვარგარეთ არსებული დიასპორული ორგანიზაციების, საკვირაო სკოლებისა და შემოქმედებითი კოლექტივების მხარდამჭერი ღონისძიებების დაფინანსება, ქართული სახლების არეალის გაფართოება;

საქართველოში და საზღვარგარეთ ბიზნეს-სამეცნიერო ფორუმების გამართვა, ქართული კომპანიების დიასპორულ ორგანიზაციებთან დაკავშირება, უცხოეთში მოღვაწე ქართველი ბიზნესმენებისათვის საინვესტიციო პროექტების შეთავაზება და საქართველოში უცხოური ინვესტიციების მოსაზიდად ქართული დიასპორის კავშირების გამოყენება.

სამშობლოდან სხვადასხვა მიზეზების გამო, გასული მოსახლეობის მაქსიმალური ჩართვა ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკურ და კულტურულ ცხოვრებაში, ხოლო შესაბამის სახელმწიფო უწყებებთან თანამშრომლობით, მათთვის კონკრეტული პროექტების შეთავაზება და პოპულარიზაცია.

სხვადასხვა ქვეყანაში არსებული ქართული სათვისტომოების ერთმანეთთან დაახლოება; დიასპორული პოლიტიკის შემუშავებაში საერთო შეხედულებების ჩამოყალიბება; დაგროვილი გამოცდილებების გაზიარება; დიასპორებსა და ქართულ საზოგადოებას შორის ურთიერთობის გაღრმავება.

სოფლის მეურნეობა

სოფლის მეურნეობის განვითარების უპირველესი გარანტი მკაფიოდ განსაზღვრული აგრარული და რეგიონალური პოლიტიკა და სოფლის მეურნეობის სექტორის დაფინანსების რამდენჯერმე გაზრდა იქნება; სოფლის მეურნეობის დაფინანსების წყარო იქნება როგორც საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტი, ისე საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და ცალკეული დონორი ქვეყნების მიერ გაცემული სესხები და გრანტები, კერძო ინვესტიციები (ადგილობრივი და უცხოური). დაფინანსების სტრუქტურაში თანდათან მნიშვნელოვნად გაიზრდება კერძო ინვესტიციების წილი სხვა დაფინანსების შემცირების ხარჯზე; იმუშავებს სოფლის მეურნეობის განვითარების ფონდი. აგრარული პოლიტიკის სტრატეგიის განხორციელების ფარგლებში: დარეგულირდება მიწათსარგებლობის საკითხები. სასოფლო-სამეურნეო სექტორი უზრუნველყოფილი იქნება მომსახურებითა და ნედლეულით. მცირე და საშუალო ფერმერები უზრუნველყოფილი იქნებიან ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით. გაიზრდება აგრარულ სექტორში მწარმოებლობა, რენტაბელურობა და კონკურენტუნარიანობა. გაიზრდება სასოფლო-სამეურნეო წარმოებიდან მიღებული შემოსავლები. ჩამოყალიბდება აგრარული განათლებისა და მეცნიერების, კონსულტირებისა და ექსტენციის თანამედროვე სისტემა. ქართული პროდუქცია დაბრუნდება შიგა ბაზარზე. საქართველო დაიმკვიდრებს ღირსეულ ადგილს საერთაშორისო ბაზარზე. მოხდება რეგიონებში ბიზნესგარემოს გაჯანსაღება და სტიმულირება. გაუმჯობესდება რეგიონებში მოსახლეობის ცხოვრების პირობები. უზრუნველყოფილი იქნება სასურსათო უსაფრთხოება, სურსათის უვნებლობა და აგრობიომრავალფეროვნების შენარჩუნება; გაიზრდება სასოფლო-სამეურნეო

წარმოება, რაც უზრუნველყოფს საქართველოს შრომითი რესურსების მნიშვნელოვანი ნაწილის სტაბილურ შემოსავალს, აგრეთვე საქართველოს სასურსათო უსაფრთხოებას და ქვეყნის საექსპორტო პოტენციალის ზრდას. მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარება უზრუნველყოფს ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებას, უმუშევრობის შემცირებას, სიღარიბის დაძლევას და სოციალური ფონის გაუმჯობესებას, მრავალრიცხოვანი და ძლიერი საშუალო ფენის ჩამოყალიბებას. ბაზარი გახდება კონკურენტუნარიანი. ხელი შეეწყობა თავისუფალ მეწარმეობას. ამ პოლიტიკის განხორციელების შედეგად, უახლოეს წლებში, აგროსასურსათო სექტორში შეიქმნება რამდენიმე ათეული ათასი სამუშაო ადგილი დაქირავებით დასაქმებულთათვის. გაიზრდება თვითდასაქმებულთა კეთილდღეობა. მათი შემოსავლები მნიშვნელოვნად გადააჭარბებს საარსებო მინიმუმს.

10.1

სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა (პროგრამული კოდი 37 01)

ქვეყნის აგრარულ სექტორში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და რეფორმების განხორციელება ეროვნული ტრადიციებისა და საერთაშორისო გამოცდილებით;

წყალსაცავების, სარწყავი და დამშრობი სისტემის რეაბილიტაცია;

სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის ტექნიკური ექსპლუატაცია და სამელიორაციო დანიშნულების ტექნიკის შეძენა;

ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის პოპულარიზაციის ღონისძიებების განხორციელება;

სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარების ხელშეწყობა;

კოოპერატივებისათვის საწარმოო ინფრასტრუქტურის შექმნა;

სოფლის მეურნეობის პირველადი წარმოების გადამუშავების და შენახვა-რეალიზაციის რგოლების უზრუნველყოფა იაფი და ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით;

აგროსექტორში დაზღვევის განვითარების ხელშეწყობა;

სანერგე მეურნეობების მოწყობის და მრავალწლიანი კულტურების ბაღების გაშენების ხელშეწყობა;

კერძო და სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული გაველურებული ჩაის პლანტაციების რეაბილიტაცია;

თანამედროვე სტანდარტების ჩაის გადამამუშავებელი სიმძლავრეების შექმნა;

მიწის აღდგენითი სამუშაოების ჩატარება.

სადემონსტრაციო ნაკვეთების მოწყობა, სადაც ფერმერებს ჩაუტარდებათ სავლე სწავლებები;

10.1.1

სოფლის მეურნეობის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (პროგრამული კოდი 37 01 01)

აგრარული სექტორის განვითარების პრიორიტეტულ მიმართულებათა განსაზღვრა და შესაბამისი პროგრამების შემუშავება;

მელიორაციის სფეროს განვითარების, მიწის რაციონალურად გამოყენების, ნიადაგის კონსერვაციის, ნაყოფიერების აღდგენა-გაუმჯობესების სფეროში ერთიანი პოლიტიკის შემუშავება;

სოფლის მეურნეობის დარგის განვითარების სტრატეგიისა და დარგობრივი სამოქმედო გეგმის შემუშავება;

სოფლის მეურნეობის დარგის მარეგულირებელი სამართლებრივი აქტების ევროკავშირის კანონმდებლობასთან ჰარმონიზაციის უზრუნველყოფა;

სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ განსახორციელებელი ღონისძიებების მართვა და ადმინისტრირება;

საერთაშორისო ორგანიზაციების საწევრო გადასახადის გადახდა;

10.1.2

სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამის მართვა და ადმინისტრირება რეგიონებში (პროგრამული კოდი 37 01 02)

რეგიონებში სოფლის მეურნეობის განვითარების ერთიანი პოლიტიკის გატარებაში სამინისტროს ხელშეწყობა, სამინისტროს პროგრამების შესახებ

მოსახლეობის სისტემატიური ინფორმირება, დაინტერესებული პირებისათვის დარგის შესაბამის საკითხებზე კონსულტაციების გაცემა, ტრენინგებისა და სწავლებებისა ორგანიზება.

10.1.3 სამელიორაციო სისტემების მოდერნიზაცია (პროგრამული კოდი 37 01 03)

სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის მოდერნიზაციის მიზნით განხორციელდება :

წყალსაცავების, სარწყავი და დამშრობი სისტემების რეაბილიტაცია; სარწყავი სისტემების ზონაში დამშრობი (საკოლექტორო) ქსელის რეაბილიტაცია;

საინჟინრო კვლევები, პროექტირება , ზედამხედველობა, ექსპერტიზა.

სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციისა და ექსპლუატაციის ღონისძიებებისათვის და სამელიორაციო მომსახურეობის მიწოდების მიზნით, სპეციალური ტექნიკით, სატრანსპორტო საშუალებებით, მექანიზმებით, მოწყობილობებითა და დამხმარე საშუალებებით უზრუნველყოფა.

შპს „საქართველოს მელიორაციის“ სუბსიდირება სარწყავი და დამშრობი სისტემების ინფრასტრუქტურის ტექნიკური ექსპლუატაციის ღონისძიებების, მექანიკური სატუმბი სადგურების და სხვა ჰიდროკვანძების ფუნქციონირების მიზნით მოსახმარი ელექტროენერჯის ხარჯების, სამელიორაციო დანიშნულების ტექნიკის, სატრანსპორტო საშუალებებისა და სხვა მანქანა-მექანიზმების მოვლა-შენახვის ღონისძიებების და კომპანიის ფუნქციონირებისათვის საჭირო სხვა მიმდინარე ხარჯების დასაფინანსებლად.

10.1.4 ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის პოპულარიზაცია (პროგრამული კოდი 37 01 04)

ჩატარდება ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის გამოფენა-დეგუსტაციები, როგორც ქვეყნის შიგნით, ასევე ქვეყნის გარეთ, რომლის ფარგლებში განხორციელდება სხვადასხვა წარმომადგენლობითი, კულტურული და სარეკლამო ღონისძიებები, რაც ხელს შეუწყობს ქართული პროდუქციის პოპულარიზაციას, დამატებითი გასაღების ბაზრების მოპოვებას, ბიზნეს კონტაქტების დამყარებას და საკვებ-პროდუქტების საექსპორტო პოტენციალის გაზრდას.

10.1.5 სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების ხელშეწყობის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 37 01 05)

კოოპერაციის პოპულარიზაციის ხელშეწყობა.

კოოპერატივებში ქალთა და მოწყვლადი ჯგუფების წარმომადგენლების ჩართულობის სტიმულირება

საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფა.

კოოპერატივების ტექნიკით უზრუნველყოფის ხელშეწყობა.

კოოპერატივებისთვის საწარმოო ინფრასტრუქტურის შექმნა.

სავაჭრო ობიექტის (პავილიონი) მშენებლობა.

10.1.6 სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვა (პროგრამული კოდი 37 01 06)

სოფლის მეურნეობის დარგში დაგეგმილი და მიმდინარე პროექტების მართვა და ეფექტური განხორციელება.

10.1.7 შეღავათიანი აგროკრედიტები (პროგრამული კოდი 37 01 07)

ქვეპროგრამის მიზანია სოფლის მეურნეობის პირველადი წარმოების, გადამუშავების და შენახვა-რეალიზაციის საწარმოების უზრუნველყოფა იაფი და ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით.

ბენეფიციარებზე სესხები (ან ლიზინგი) გაიცემა პროექტში მონაწილე საფინანსო ინსტიტუტებიდან, ხოლო ააიპ „სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტო“ განახორციელებს ამ სესხების (ლიზინგის) საპროცენტო სარგებელის თანადაფინანსებას და ზოგ შემთხვევაში,

მონაწილეობას მიიღებს როგორც სესხების უზრუნველყოფაში, ასევე უზრუნველყოფის სახით წარდგენილი მიწის ნაკვეთების გამოსყიდვაში. პროექტის ბენეფიციარი შეიძლება იყოს საქართველოს მოქალაქე ფიზიკური პირი და საქართველოს კანონმდებლობით რეგისტრირებული იურიდიული პირი.

სესხის (ლიზინგის) მიზნობრიობაა სოფლის მეურნეობის პირველადი და გადამამუშავებელი წარმოების საბრუნავი და ძირითადი საშუალებების დაფინანსება.

ქვეპროგრამის ფარგლებში გასატარებელი ღონისძიებების დეტალური პირობები განისაზღვრება საქართველოს მთავრობის მიერ;

10.1.8 სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის სესხისა და ლიზინგის ვალდებულებების დაფარვა (პროგრამული კოდი 37 01 08)

„არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირის - სოფლის მეურნეობის განვითარების ფონდის ანგარიშზე თანხის გადარიცხვის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2012 წლის 18 იანვრის N36 და „იაპონური გრანტის პროგრამა 2KR ის ფარგლებში საპარტნიორო ფონდში დეპონირებული თანხების გამოყენების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 27 დეკემბრის N2587 განკარგულებების შესაბამისად სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის შესაძენად გაფორმებული ლიზინგისა და სასესხო ხელშეკრულებების ფარგლებში 2016 წლის ვალდებულებების დაფარვა.

10.1.9 აგროდაზღვევის უზრუნველყოფის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 37 01 09)

ქვეპროგრამის მიზანია აგროსექტორში სადაზღვევო ბაზრის განვითარება, სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობის ხელშეწყობა, კონკურენტუნარიანობის ამაღლება, ფერმერებისთვის შემოსავლების შენარჩუნება და რისკების შემცირება. სასოფლო-სამეურნეო კულტურების დაზღვევა განხორციელდება სადაზღვევო კომპანიების მიერ, ხოლო პროექტების მართვის სააგენტო განახორციელებს სადაზღვევო პრემიების თანადაფინანსებას საქართველოს მთავრობის მიერ დადგენილი პირობების შესაბამისად.

10.1.10 დანერგე მომავალი (პროგრამული კოდი 37 01 10)

ქვეპროგრამის მიზანია მეხილეობის დარგის განვითარება თანამედროვე ტექნოლოგიებით მოწყობილი სანერგე მეურნეობების და მრავალწლიანი კულტურების ბაღების გაშენების ხელშეწყობის გზით, რისთვისაც განხორციელდება მრავალწლიანი კულტურების ბაღების და სანერგე მეურნეობების მოწყობის თანადაფინანსება. საქართველოს მთავრობის მიერ დადგენილი პირობების შესაბამისად.

10.1.11 ქართული ჩაი (პროგრამული კოდი 37 01 11)

ქვეპროგრამის მიზანია საქართველოში არსებული ჩაის პლანტაციების პოტენციალის მაქსიმალური გამოყენება, ჩაის წარმოების სექტორში ეფექტური კოოპერაციის ხელშეწყობა, მაღალი ხარისხის ჩაის (მათ შორის ბიო ჩაის) წარმოების ხელშეწყობა. აღნიშნულის უზრუნველსაყოფად განხორციელდება კერძო და სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ჩაის პლანტაციების რეაბილიტაციის ხარჯის თანადაფინანსება, როგორც კომპანიებისათვის ასევე კოოპერატივებისათვის, სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ჩაის პლანტაციების ეფექტური გამოყენების ხელშეწყობა მათი ბიზნეს ოპერატორებზე იჯარის წესით გადაცემის გზით, სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებისთვის ჩაის გადამამუშავებელი დანადგარების თანადაფინანსება, საქართველოს მთავრობის მიერ დადგენილი პირობების შესაბამისად.

10.1.12 აგროსექტორის ხელშეწყობა/განვითარება (პროგრამული კოდი 37 01 12)

პროექტის ფარგლებში განხორციელდება სამი საირიგაციო სისტემების სრული რეაბილიტაცია (სათავე ნაგებობები, მაგისტრალური არხები, პირველი და მეორე რიგის გამანაწილებელი არხები და შიდა სამეურნეო ქსელები).

შპს "საქართველოს მელიორაციის" ინსტიტუციონალური გაძლიერების მიზნით პროექტის მიერ დაქირავებული საერთაშორისო ექსპერტების დახმარებით შემუშავდება ირიგაციის დარგის ეროვნული სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა, შეიქმნება საკანონმდებლო ბაზა, რომელიც დაარეგულირებს მელიორაციის დარგს და წყალმომხმარებელთა ორგანიზაციებს. პროექტის დაფინანსებით შპს "საქართველოს მელიორაციას" საერთაშორისო აუდიტორული კომპანია ჩაუტარებს სამწლიან ფინანსურ აუდიტს. ასევე პროექტის ფარგლებში მოხდება კომპანიის აქტივების სრული ინვენტარიზაცია და შეფასება. შპს "საქართველოს მელიორაცია" აღიჭურვება თანამდროვე ტექნიკით (GPS, წყალმზომები, საოფისე ტექნიკა).

ჩატარდება საირიგაციო სისტემების შიდა სამეურნეო ქსელის სარეაბილიტაციო სამუშაოები, მიწის აღდგენითი სამუშაოები (მაგ. ნაპირსამაგრები, ჯებირები, ხიდები და ა.შ). მოეწყობა და თანამდროვე ტექნოლოგიებით აღიჭურვება სადემონსტრაციო ნაკვეთები, სადაც ფერმერებს ჩაუტარდებათ პრაქტიკული საველე სწავლება.

გაიცემა მცირე გრანტები ფერმერებისთვის (თანხის მაქსიმალური ოდენობა 15,000 აშშ დოლარის ექვივალენტი ლარში), რომლის მიზანია მოსავლიანობის ზრდა და პროდუქციის ხარისხის ამაღლება და მსხვილი გრანტები აგრობიზნესისთვის (მაქსიმალური ოდენობა 75 000 აშშ დოლარის ექვივალენტი ლარში), რომლის მიზანია მოქმედი საწარმოების მოდერნიზაცია/განახლება, მათ მიერ წარმოებული პროდუქტის ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით.

განხორციელდება ლილო მარტყოფის არხის, ზემო სამგორის სარწყავი სისტემის ქვედა მაგისტრალური არხის მეორე და მესამე რიგის გამანაწილებლების, ზედა მაგისტრალური არხის, მეორე და მესამე რიგის გამანაწილებლების და სადრენაჟე ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია.

პროექტის პირველი ფაზა - პროექტირება და კვლევები, დაფინანსდება მხარეების 50%-იანი თანამონაწილეობით.

პროექტის მეორე ფაზა - ინფრასტრუქტურული სამუშაოები, საერთო ბიუჯეტის 35 % დაფინანსდება გრანტით, ხანგრძლივობა 5 წელი.

ოპერირებისა და შენახვითი სამუშაოების ფაზა, რაც მოიცავს რეაბილიტაციის დასრულებიდან 10 წლის განმავლობაში სისტემის ექსპლუატაციის ღონისძიებებს, ასევე ადგილობრივი ფერმერების ცნობადობისა და საექსტენციო პროგრამების განხორციელებას.

10.2

მევენახეობა-მეღვინეობის განვითარება (პროგრამული კოდი 37 03)

მევენახეობა-მეღვინეობის დარგის განვითარების, ახალი სამომხმარებლო ბაზრების ათვისების და მომხმარებლის უხარისხო ღვინოპროდუქციისგან დაცვის მიზნით განხორციელდება:

ქართული ღვინოპროდუქციის საერთაშორისო და ადგილობრივი დეგუსტაციების, კონკურსების, გამოფენების და პრეს ტურების მოწყობა, რომლის ფარგლებშიც ჩატარდება სხვადასხვა წარმომადგენლობითი და კულტურული ღონისძიებები;

სპეციალიზირებული უცხოური ჟურნალებისათვის საქართველოს მევენახეობა-მეღვინეობის შესახებ სტატიების მომზადება-გამოქვეყნება;

სარეკლამო რგოლების დამზადება და ქართული ღვინის პოპულარიზაციის მიზნით საჭირო სხვა ღონისძიებების განხორციელება;

ქართული ღვინისა და კულინარიის შესახებ საგანმანათლებლო ღონისძიებების მოწყობა, როგორც საქართველოს, ასევე საერთაშორისო ბაზრებზე.

ალკოჰოლიანი სასმელების სასერთიფიკაციო ან/და სერტიფიცირებული

პარტიებიდან აღებული ნიმუშების შედარების უზრუნველსაყოფად ლაბორატორიული კვლევის ჩატარება; ღვინის კომპანიების საერთაშორისო ბაზარზე დამკვიდრებისათვის ლოჯისტიკური მხარდაჭერის ღონისძიებების განხორციელება.

მევენახეობის კადასტრის დანერგვა; ვენახების ფართობების აღრიცხვა; საქართველოს ტერიტორიაზე აღმოჩენილი წიპწების და მერქნის შესწავლის ხელშეწყობა მოლეკულური გენეტიკის და ამპელოგრაფიის მეთოდებით და თანამონაწილეობა არქეოლოგიურ გათხრებში წიპწების მოპოვების მიზნით; მევენახეობის სფეროში დასაქმებული ფიზიკური პირების მიერ მიღებული ყურძნის მოსავლის რეალიზაციის ხელშეწყობის მიზნით სუბსიდირების განხორციელება.

10.3 სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოოტიური კეთილსაიმედოობა (პროგრამული კოდი 37 02)

მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვისა და ქვეყანაში ეპიზოოტიური კეთილსაიმედოობის მიღწევა-შენარჩუნებისა და ცხოველთა ჯანმრთელობაზე კონტროლის განხორციელების მიზნით, ასევე ცხოველთა იდენტიფიკაცია/რეგისტრაციის სისტემის ფუნქციონირების და ცხოველთა ჯანმრთელობაზე, მათ შორის ცხოველთა გადაადგილებაზე ზედამხედველობის, სასოფლო-სამეურნეო სავარგულეებზე ზიანის მიყენების თავიდან აცილების, ხარისხიანი ვეტერინარული პრეპარატების ბაზარზე განთავსებისა და მიმოქცევის მიზნით განხორციელდება სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლი, ცხოველთა დაავადებების საწინააღმდეგო პროფილაქტიკური და იძულებითი ღონისძიებების ჩატარება და მათი ლაბორატორიული კვლევა, ცხოველთა იდენტიფიკაცია-რეგისტრაცია, საკარანტინო და განსაკუთრებით საშიში მავნე ორგანიზმების გავრცელების საწინააღმდეგო ღონისძიებების ჩატარება, პესტიციდების/აგროქიმიკატების ხარისხის კონტროლი და ვეტერინარული ავთიაქებისა და სამკურნალოების მონიტორინგი.

10.4 სოფლის მეურნეობის დარგში სამეცნიერო კვლევითი ღონისძიებების განხორციელება (პროგრამული კოდი 37 04)

აგრარულ სფეროში დასაქმებულთათვის თანამედროვე აგროტექნოლოგიების გამოყენების ცნობიერების ღონის ამაღლება; საქართველოში გავრცელებული სასოფლო-სამეურნეო ცხოველების, ფრინველების, თევზებისა და სამეურნეო-სასარგებლო მწერების ადგილობრივი ჯიშებისა და პოპულაციების მიკროსასელებელი გუნდების შექმნა. ერთწლოვანი და მრავალწლოვანი კულტურების გენოფონდის მოძიება, აღდგენა, კონსერვაცია, საკოლექციო და სადედე ნარგაობების შექმნა; ერთწლოვანი კულტურების პირველადი მეთესლეობის განვითარება; თესლისა და სარგავი მასალის სერტიფიცირების სისტემის დანერგვა საერთაშორისო სტანდარტების შესამაბისად; ბიოაგროწარმოების დანერგვის ხელშეწყობა; სურსათის უვნებლობის სფეროში რისკის შეფასება; ხილისა და ბოსტნეულის შენახვის უნარიანობისა და ნედლად შენახვის ტექნოლოგიების კვლევა-შემუშავება; საქართველოს ნიადაგების ნაყოფიერების აღდგენა-გაუმჯობესების მიზნით სხვადასხვა რეგიონების ნიადაგების მდგომარეობის შესწავლა და სათანადო ღონისძიებების გატარება;

11 სასამართლო სისტემა

ქვეყნის დემოკრატიული და მდგრადი ეკონომიკური განვითარებისათვის განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი მართლმსაჯულების სისტემის ფუნქციონირებას. პრიორიტეტი ითვალისწინებს ქვეყნის სასამართლო სისტემის რეფორმირებისა და გამართული ფუნქციონირების მხარდაჭერის ღონისძიებებს, საზოგადოების ნდობის ამაღლებას და მის

ჩართულობას, ნაფიც მსაჯულთა ინსტიტუტის განვითარებას, რათა სასამართლო სისტემა საქართველოს ყველა მოქალაქისა თუ არარეზიდენტი პირისათვის მაქსიმალურად ხელმისაწვდომი და ეფექტიანი იყოს; პრიორიტეტის ფარგლებში განხორციელდება სასამართლო სისტემის რეფორმა, რომლის კონცეფცია გულისხმობს პოლიტიკური ხელისუფლების ზემოქმედებისაგან თავისუფალ სასამართლოს, დამოუკიდებელ და მიუკერძოებელ მართლმსაჯულებას და ქმედით საკონსტიტუციო კონტროლს. სასამართლო ხელისუფლების ორგანიზებასა და მოსამართლეთა დისციპლინურ პასუხისმგებლობას განხორციელებს თავად სასამართლო ხელისუფლება. უზრუნველყოფილი იქნება სასამართლოს ინსტიტუციური დამოუკიდებლობა. უზრუნველყოფილი იქნება ასევე სასამართლო ხელისუფლების ადმინისტრირების პროცესის სრული გამჭვირვალობა და მართლმსაჯულების მთელი პროცესის საჯაროობა.

11.1 სასამართლო სისტემა (პროგრამული კოდი 07 00 - 10 00)

პროექტის აღწერა და მიზანი მოსამართლეთა ვაკანტური ადგილების ეტაპობრივად შევსება. შესაბამისად საკვალიფიკაციო გამოცდებისა და კონკურსების ორგანიზება, მოსამართლედ გამწესება იუსტიციის უმაღლეს სკოლაში სასწავლო კურსის გავლის შემდეგ;

სასამართლო შენობების სამშენებლო და სარემონტო/სარეკონსტრუქციო სამუშაოების ჩატარება;

ნაფიცი მსაჯულების და მსაჯულობის კანდიდატების უზრუნველყოფა კანონმდებლობით დადგენილი ყველა იმ ხარჯის ანაზღაურებით, რომელიც დაკავშირებულია მათ მიერ საკუთარი მოვალეობის შესრულებასთან;

მოსამართლეთა ჯანმრთელობის დაზღვევით უზრუნველყოფა;

საქართველოს უზენაესი და საკონსტიტუციო სასამართლოების გამჭვირვალობის და საჯაროობის პროცესის გაგრძელება;

11.2 სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო (პროგრამული კოდი 46 00)

სსიპ - ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს მიზანია კანონმდებლობით დადგენილი წესით და კვალიფიციური ექსპერტების მეშვეობით განსაზღვრული ექსპერტიზისა და გამოკვლევების ჩატარება, შესაბამისი დასკვნის შედგენა და გაცემა საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე.

12 გარემოს დაცვა და ბუნებრივი რესურსების მართვა

გარემოს დაცვა და ბუნებრივი რესურსების გონივრული გამოყენება სახელმწიფოს პრიორიტეტია, ვინაიდან ეს სფერო დიდ გავლენას ახდენს ქვეყნის ზოგად განვითარებაზე. ეს ეხება როგორც მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობას, ისე ტურიზმის, ენერჯეტიკის, სოფლის მეურნეობისა და, ზოგადად, ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებას; პრიორიტეტის ფარგლებში შემუშავდება გარემოსდაცვითი სტანდარტები და სამართლებრივ-ნორმატიული ბაზა ევროკავშირის მოთხოვნების შესაბამისად. საქართველო ეტაპობრივად შეასრულებს ორმხრივი და მრავალმხრივი გარემოსდაცვითი ხელშეკრულებებით ნაკისრ ვალდებულებებს. შეიქმნება გარემოზე ზემოქმედების სტრატეგიული შეფასების, გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემის და გარემოს მდგომარეობის მონიტორინგის თანამედროვე პრინციპებზე აგებული სისტემა. მოხდება ატმოსფერული ჰაერის მდგომარეობაზე დაკვირვების ქსელის გაფართოება და მოდერნიზაცია, სანიტარიული ზონების შექმნა და აღდგენა. საწვავის ხარისხი, ავტოპარკისა და საწარმოების საქმიანობა გარემოს დაცვის თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი იქნება; პრიორიტეტის ფარგლებში ქვეყნის ბუნებრივი რესურსებით რაციონალურად სარგებლობის დაგეგმვის მიზნით განისაზღვრება

ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის ღონისძიებათა პრიორიტეტული მიმართულებები შემუშავდება და გატარდება ტყის ფონდის მართვასა და სარგებლობასთან დაკავშირებული პოლიტიკა. შემუშავდება მიწის რესურსების მდგრადი გამოყენების მექანიზმები ეროვნების შემცირების, გაუდაბნოების თავიდან აცილებისა და ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის შენარჩუნების მიზნით; სახელმწიფო განაგრძობს დაცული ტერიტორიების განვითარებისა და პოპულარიზაციის ღონისძიებებს, ასევე ქვეყანაში ცხოველთა თუ მცენარეთა ბიოლოგიური მრავალფეროვნების შენარჩუნების ღონისძიებების მხარდაჭერას, გარემოს დაცვის სფეროში მონიტორინგის, პროგნოზირებისა და პრევენციის ხელშეწყობის ღონისძიებების გატარებას; განხორციელებს ბიომრავალფეროვნების დაცვის/შენარჩუნების უზრუნველყოფისათვის საჭირო მოქმედებათა კომპლექსი, დაინერგება ტყით სარგებლობის თანამედროვე მეთოდები, აიკრძალება გენმოდირიცირებული თესლისა და სანერგე მასალის იმპორტი, შემოდებული იქნება გენმოდირიცირებული მზა პროდუქტების სავალდებულო მარკირება, ხელი შეეწყობა ადგილობრივი კულტურული ჯიშების შენარჩუნებას, აგრეთვე ბიომეურნეობების განვითარებას, ქალაქებში მოეწყობა ნარჩენების შეგროვებისათვის საჭირო ინფრასტრუქტურა, შეიქმნება სტიქიური მოვლენების პროგნოზირებისა და მოსახლეობის დროული გაფრთხილების სისტემა, განხორციელებს შავი ზღვის სანაპირო ზოლისა და მდინარეების ნაპირების დაცვითი/აღდგენითი სამუშაოები, სავალდებულო გახდება გარემოსდაცვითი საკითხების ურბანული დაგეგმვისა და სამშენებლო საქმიანობის განხორციელების პროცესში გათვალისწინება, ხელი შეეწყობა ეკოლოგიურად სუფთა ტრანსპორტის ინფრასტრუქტურის განვითარებას.

12.1 გარემოსდაცვითი ზედამხედველობა (პროგრამული კოდი 38 02)

გარემოსდაცვითი სახელმწიფო კონტროლის სისტემის სრულყოფა, რომელიც უზრუნველყოფს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის სფეროში კანონმდებლობის მოთხოვნათა ჯეროვან შესრულებას, გარემოს დაბინძურებისა და ბუნებრივი რესურსებით უკანონო სარგებლობის პრევენციას, გამოვლენასა და აღკვეთას;

კანონდარღვევათა ეფექტური შემაკავებელი პირობების შექმნა და რეგულირების ობიექტების მიერ გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის ნებაყოფლობითი შესრულების სათანადო დონის მიღწევა;

ოპერატიულ რეჟიმში მომუშავე თანამშრომელთა გადამზადება-რეკრუტირება.

12.2 სატყეო სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა (პროგრამული კოდი 38 04)

ტყის მართვის ქმედითი სისტემის ჩამოყალიბების მიზნით სატყეო სექტორის განვითარების სტრატეგიული გეგმის შემუშავება და ეროვნული სატყეო კონცეფციის დოკუმენტით გათვალისწინებული ქმედებების ეტაპობრივი განხორციელება;

სატყეო სფეროში არსებული საკანონმდებლო და მეთოდოლოგიური ბაზის სრულყოფა;

ტყეების ეფექტურად მართვისა და ტყის ფიზიკური დაცვის გაუმჯობესების მიზნით ეროვნული სატყეო სააგენტოს ინსტიტუციონალური გაძლიერებისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება.

მერქნული რესურსების მართვის ელექტრონული სისტემის მართვისა და განვითარების უზრუნველყოფა;

სააგენტოს თანამშრომელთა უწყვეტი სწავლებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების უზრუნველყოფა;

სატყეო-სამეურნეო გზების გაყვანის სამუშაოების განხორციელება ახალი ტყეკაფების გამოყოფისა და ათვისების მიზნით; ტყის ჩახერგილობისაგან

გაწმენდა, ძირნაყარის გამოტანა და ნარჩენების განთავსება დადგენილი წესით;

მოსახლეობის მერქნულ რესურსზე (მ.შ. სათბობი შეშა) მოთხოვნილების დაკმაყოფილების უზრუნველყოფა;

სააგენტოს მომსახურეობის სახეების განვითარება, მათ შორის მოსახლეობისა და საბიუჯეტო ორგანიზაციების ხე-ტყით უზრუნველყოფის მიმართულებით;

ხე-ტყის დამზადების მიზნით შესაბამისი ფართობების გამოვლენა და სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებების განხორციელება;

ტყის მოვლის და აღდგენის ღონისძიებების განხორციელება; სატყეო უბნებში ტყის დროებითი სანერგეების მოწყობა და ამავე უბნებში ტყის გაშენების ღონისძიებების უზრუნველყოფა;

ტყეების პათოლოგიური გამოკვლევების ჩატარება და დასკვნების საფუძველზე მავნებლებ-დაავადებების ბრძოლის ღონისძიებების განხორციელება;

აქტიურად ხანძარსაშიში სატყეო უბნების იდენტიფიცირება და შესაბამისი ხანძარსაწინააღმდეგო პროფილაქტიკური ღონისძიებების განხორციელება, მათ შორის მინერალიზებული ზოლების მოწყობა, პირველადი ხანძარსაწინააღმდეგო და ცეცხლმაქრი საშუალებებისა და შესაბამისი აღჭურვილობის შექმნა;

ტყის აღრიცხვის ღონისძიებების განხორციელება, ტყის მართვის გეგმების შემუშავება და ტყეების მდგომარეობის შესახებ მონაცემების მიღების, ანალიზისა და სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებების დაგეგმვის ეფექტური სისტემის დანერგვა;

სახელმწიფო ტყის ფონდის აღრიცხვის საფუძველზე ტყის ფონდის გარე კონტურების დაზუსტება, ტყის ფონდის ფრაგმენტაციის თავიდან აცილების მიზნით.

12.3

დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა (პროგრამული კოდი 38 03)

დაცული ტერიტორიების გაფართოება, ბუნებრივი ეკოსისტემების, ლანდშაფტებისა და ცოცხალი ორგანიზმების დაცვა და აღდგენა ეკოლოგიური წონასწორობის შენარჩუნების მიზნით;

საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილ, გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფ გარეულ ცხოველთა და ველურ მცენარეთა გენოფონდის დაცვა ბიოლოგიური მრავალფეროვნების შესანარჩუნებლად, უნიკალური და იშვიათი ორგანული, თუ არაორგანული ბუნებრივი წარმონაქმნების დაცვა მათი შენარჩუნების მიზნით;

ტერიტორიებზე პათოლოგიური კვლევების ჩატარება, დაზიანებული ფართობების დადგენა და მავნებლებთან ბრძოლის მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების გატარება;

დაცულ ტერიტორიებზე საჭირო აღჭურვილობის გამოყენებით ხანძრების სწრაფი პრევენციის განხორციელება;

დაცულ ტერიტორიებზე არსებული საძოვრების ხარისხობრივი მაჩვენებლების დადგენა და გამოყენება, ტყის ინვენტარიზაცია;

საქართველოში დაცული ტერიტორიების პოპულარიზაციის, ეკოტურიზმის განვითარების და ტურისტების მოზიდვა-დაინტერესების მიზნით დაცული ტერიტორიების სარეკლამო და სააგიტაციო ღონისძიებების ჩატარება;

ეკოლოგიური განათლების, ცნობიერების ამაღლების და საზოგადოების ცალკეული ჯგუფების გარემოსდაცვითი ქცევის გაუმჯობესების მიზნით საჭირო ღონისძიებების გატარება;

ბუნებრივ და ისტორიულ-კულტურულ გარემოში რეკრეაციის, ჯანმრთელობის დაცვისა და ტურიზმისათვის ხელსაყრელი პირობების შექმნა საქართველოს ეკოტურისტული პოტენციალის გაზრდის მიზნით;

სამეურნეო საქმიანობის დაცვის, აღდგენისა და განვითარების ხელშეწყობა თვითმყოფადი ისტორიულ-კულტურული გარემოს აღდგენისათვის და მის შესანარჩუნებლად;

საქართველოს დაცული ტერიტორიების სისტემის გრძელვადიანი ფინანსური მდგრადობის უზრუნველყოფა, რაც შესაძლებელია შემდეგი ორი კომპონენტის განხორციელებით: დაცული ტერიტორიების სისტემის შემოსავლების საკმარისი და პროგნოზირებადი ღონის მიღწევით და დაცული ტერიტორიების მართვის ეფექტიანობისა და შესაძლებლობების გაზრდით.

12.4

გარემოს დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება, რეგულირება და მართვა (პროგრამული კოდი 38 01)

გარემოს დაცვისა და მოსახლეობის ეკოლოგიური უსაფრთხოების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება, საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფა;

ქვეყანაში გარემოსდაცვითი მმართველობის გაუმჯობესების მიზნით გარემოს მდგომარეობის შესახებ ეროვნული მოხსენების მომზადება და პროექტების მართვის პროგრამული უზრუნველყოფა;

გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას დაქვემდებარებული საქმიანობების ჩამონათვალის სრულყოფა საერთაშორისო ვალდებულებებთან ჰარმონიზების მიზნით; სკრინინგისა და სკოპინგის პროცედურების ეროვნულ კანონმდებლობაში დანერგვა;

სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების სისტემის დანერგვა; ტრანსსაზღვრო პროცედურების შემოღება; საჯარო ადმინისტრაციული წარმოების პრინციპების შემოღება, ორჰუსის კონვენციის მოთხოვნათა შესაბამისად;

გარემოზე ზემოქმედების შეფასების გაცემის შესახებ გადაწყვეტილების მიღების პროცესში დაგეგმილი საქმიანობების შესწავლა და დასაბუთებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღება;

ევროკავშირის მოთხოვნებისა და საერთაშორისო კონვენციების შესაბამისი ეროვნული კანონმდებლობის შემუშავება ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის, ატმოსფერული ჰაერის დაცვის, წყლის რესურსების მართვის, ბიომრავალფეროვნების დაცვის სფეროში;

ნარჩენების, ქიმიური ნივთიერებების, წყლის, ატმოსფერული ჰაერის, ბიომრავალფეროვნების სახელმწიფო მართვა; მიწის დეგრადაციასთან ბრძოლის ღონისძიებების დაგეგმვა;

ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის ფარგლებში განხორციელებული ცხოველთა (მათ შორის საქართველოს წითელ ნუსხაში შეტანილი სახეობების) აღრიცხვის და მდგომარეობის შეფასების საფუძველზე მონაცემთა ერთიანი ბაზის შექმნა;

წითელი ნუსხის მიღმა დარჩენილი მცენარეთა და ცხოველთა სახეობების

მდგომარეობის შეფასება, საჭიროების შემთხვევაში დაცვის უფრო ქმედითი ზომების დანერგვა;

გარემოს დაცვის სფეროში საინფორმაციო კამპანიებისა და ღონისძიებების ჩატარება, სახელმწიფო, არასამთავრობო, ბიზნეს და საერთაშორისო სექტორთან თანამშრომლობის გაძლიერება;

დაინტერესებული მხარეებისთვის სხვადასხვა საინფორმაციო საშუალებების მეშვეობით ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.

12.5 ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დაცვა (პროგრამული კოდი 38 07)

ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სფეროში განსაზღვრული სახელმწიფო პოლიტიკის შესაბამისად სააგენტოს მიერ სახელმწიფო რეგულირებისა და კონტროლის განხორციელება;

რადიოაქტიური მასალების, მაიონებელი გამოსხივების გენერატორების, რადიოაქტიური ნარჩენების, მათი მფლობელი ორგანიზაციების და პროფესიული დოზების უწყებრივი რეესტრის განახლება და მისი წარმოება;

რადიოაქტიური ნარჩენების მართვა;

საქართველოში გარემოს რადიაციული მდგომარეობის მონიტორინგი და კონტროლი;

ბირთვული და რადიაციული ავარიის, ინციდენტის, ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების არალეგალური მიმოქცევის, სასაზღვრო-გამშვებ პუნქტებზე, საბაჟო და სატრანსპორტო ტერმინალებზე რადიაციული განგაშის შემთხვევებზე რეაგირება;

ქვეყანაში არსებული რადიაციული მდგომარეობის შესახებ საქართველოს მთავრობისათვის წარსადგენი ყოველწლიური ანგარიშის მომზადება;

ბირთვული და რადიაციული საქმიანობების ავტორიზაცია;

ბირთვული და რადიაციული საქმიანობის სახელმწიფო კონტროლი ინსპექტირების განხორციელების გზით.

12.6 გარემოსდაცვითი ინფორმაციის ხელმისაწვდომობისა და გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობის პროგრამა (პროგრამული კოდი 38 06)

სხვადასხვა სამიზნე ჯგუფებისთვის გარემოსდაცვითი ინფორმაციის საჯაროობის უზრუნველყოფა;

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობის ხელშეწყობის უზრუნველყოფა სათანადო ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესების გზით;

გარემოსდაცვითი განათლება მდგრადი განვითარებისთვის - საქართველოს ეროვნული სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის კოორდინაციის უზრუნველყოფა;

შესაბამისი სპეციალისტების მომზადების, გადამზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების ორგანიზების უზრუნველყოფა;

მონაცემების სისტემატიზაციის, მათზე ხელმისაწვდომობის გაზრდისა და გამარტივების მიზნით გარემოსდაცვით მონაცემთა სისტემის შექმნა, გარემოსდაცვითი ინფორმაციის და ანალიტიკური ანგარიშების მომზადებისა და დაინტერესებული საზოგადოებისთვის მიწოდების მოქნილი მექანიზმის უზრუნველყოფა.

**ეროვნული საშენი მეურნეობის სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა
(პროგრამული კოდი 38 05)**

სახელმწიფო ტყის ფონდის აღდგენის მიზნით მაღალი ხარისხის წიწვოვანი და ფოთლოვანი ხემცენარეების გამოყვანა;

ტყის ჯიშთა სარგავი მასალის გამოყვანისათვის ტრადიციული მეთოდისა (ღია გრუნტში) და ასევე კონტეინერული მეთოდის (სასათბურე მეურნეობაში) გამოყენება;

საქართველოს „წითელი ნუსხაში“ შეტანილ მცენარეთა სახეობების გამრავლების ხელშეწყობა;

საქართველოს „წითელი ნუსხაში“ შეტანილი და ადგილობრივი მოწყვლადი ორნიტოფაუნისა და იხტიოფაუნის წარმომადგენელთა სახეობების შენარჩუნების და გამრავლების ღონისძიებები;

ერთი მხრივ, მიწების ეროზიისა და გამოფიტვის პრობლემების, ხოლო მეორე მხრივ სხვადასხვა სტიქიური მოვლენების პრევენციის მიზნით, ქარსაფარი ზოლების აღდგენა-განაშენიანებისათვის შესაბამისი სახეობების მაღალი ხარისხის ნერგების გამოყვანა;

კაკალნაყოფიანების, კერძოდ, ნამყენი კაკალისა და ნუშის წარმოება.

თავი VI

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ასიგნებები

მუხლი 15. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ასიგნებები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ასიგნებები საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის ბეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
00 00	სულ ჯამი	9,703,127.1	10,145,000.0	10,555,000.0	9,520,000.0	135,000.0	900,000.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	116,342	115,756	115,731	115,731	0	0
	ხარჯები	8,157,998.4	8,543,569.5	8,787,025.8	8,380,035.8	112,890.0	294,100.0
	შრომის ანაზღაურება	1,376,776.9	1,443,304.3	1,442,821.6	1,442,321.6	500.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	680,173.3	750,071.9	758,479.2	468,269.2	13,810.0	276,400.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	444,804.8	407,001.6	509,292.0	171,492.0	8,300.0	329,500.0
	ვალდებულებების კლება	420,150.6	444,357.0	500,203.0	500,203.0	0.0	0.0
01 00	საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	50,176.6	60,031.7	60,131.0	60,131.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,331	1,331	1,331	1,331	0	0
	ხარჯები	48,070.6	52,329.1	54,113.9	54,113.9	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	30,242.3	33,180.4	33,180.4	33,180.4	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,104.8	7,702.6	6,017.1	6,017.1	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	1.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
01 01	საკანონმდებლო საქმიანობა	41,740.9	52,091.0	52,091.0	52,091.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	840	840	840	840	0	0
	ხარჯები	41,120.0	45,568.4	47,278.9	47,278.9	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	24,667.8	27,604.4	27,604.4	27,604.4	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	619.7	6,522.6	4,812.1	4,812.1	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	1.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
01 02	საბიბლიოთეკო საქმიანობა	7,986.3	7,490.7	7,590.0	7,590.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	476	476	476	476	0	0
	ხარჯები	6,504.8	6,340.7	6,390.0	6,390.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	5,288.5	5,290.0	5,290.0	5,290.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,481.5	1,150.0	1,200.0	1,200.0	0.0	0.0
01 03	ჰერალდიკური საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება	449.3	450.0	450.0	450.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	15	15	15	15	0	0
	ხარჯები	445.7	420.0	445.0	445.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	286.0	286.0	286.0	286.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3.6	30.0	5.0	5.0	0.0	0.0
02 00	საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	11,259.3	9,800.0	9,800.0	9,800.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	150	150	150	150	0	0
	ხარჯები	10,855.5	9,700.0	9,732.0	9,732.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,066.8	4,000.0	4,692.0	4,692.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	403.6	100.0	68.0	68.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
	ვალდებულებების კლება	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
03 00	საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატი	1,681.7	2,000.0	1,800.0	1,800.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	38	38	38	38	0	0
	ხარჯები	1,616.8	1,955.0	1,782.0	1,782.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,179.0	1,448.0	1,340.0	1,340.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	64.8	45.0	18.0	18.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
04 00	საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია	23,537.1	20,000.0	17,000.0	17,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	271	262	262	262	0	0
	ხარჯები	18,634.3	18,120.0	16,000.0	16,000.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	8,475.1	9,154.0	8,674.0	8,674.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4,875.8	1,880.0	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	26.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
05 00	სახელმწიფო აუდიტის სამსახური	12,974.2	14,517.2	14,517.2	14,517.2	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	350	370	370	370	0	0
	ხარჯები	12,446.1	14,217.2	14,267.2	14,267.2	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	10,298.0	11,796.2	11,796.2	11,796.2	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	528.2	300.0	250.0	250.0	0.0	0.0
06 00	საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	23,359.9	58,527.5	60,500.0	60,500.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	469	494	500	500	0	0
	ხარჯები	23,008.6	57,550.8	58,900.3	58,900.3	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	8,185.0	26,587.7	26,504.5	26,504.5	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	349.3	976.7	1,599.7	1,599.7	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	2.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
06 01	საარჩევნო გარემოს განვითარება	9,133.5	10,233.0	11,197.4	11,197.4	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	454	469	475	475	0	0
	ხარჯები	8,782.2	10,103.0	10,977.4	10,977.4	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	6,681.6	7,886.6	8,392.5	8,392.5	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	349.3	130.0	220.0	220.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	2.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
06 02	არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები	1,412.5	34,371.4	35,321.7	35,321.7	0.0	0.0
	ხარჯები	1,412.5	33,547.7	33,964.5	33,964.5	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,171.8	18,085.9	17,496.8	17,496.8	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	823.7	1,357.2	1,357.2	0.0	0.0
06 03	საარჩევნო ინსტიტუციის განვითარების და სამოქალაქო განათლების ხელშეწყობა	688.1	1,138.1	1,195.9	1,195.9	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	15	25	25	25	0	0
	ხარჯები	688.1	1,115.1	1,173.4	1,173.4	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	331.7	615.2	615.2	615.2	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	23.0	22.5	22.5	0.0	0.0
06 04	პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის დაფინანსება	12,125.8	12,785.0	12,785.0	12,785.0	0.0	0.0
	ხარჯები	12,125.8	12,785.0	12,785.0	12,785.0	0.0	0.0
07 00	საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	3,356.8	3,400.0	3,410.0	3,410.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	99	99	99	99	0	0
	ხარჯები	3,290.1	3,300.0	3,310.0	3,310.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,561.9	2,562.0	2,562.0	2,562.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	66.8	100.0	100.0	100.0	0.0	0.0
08 00	საქართველოს უზენაესი სასამართლო	6,596.7	7,650.0	7,700.0	7,700.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	148	184	184	184	0	0
	ხარჯები	6,418.0	7,481.0	7,540.0	7,540.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,789.7	5,533.0	5,650.0	5,650.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	178.3	169.0	160.0	160.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
09 00	საერთო სასამართლოები	50,219.0	52,000.0	55,000.0	55,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,773	1,783	1,783	1,783	0	0
	ხარჯები	47,990.1	50,205.0	53,330.0	53,330.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	38,147.6	39,543.0	40,829.0	40,829.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,224.4	1,795.0	1,670.0	1,670.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	4.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
09 01	საერთო სასამართლოების სისტემის განვითარება და ხელშეწყობა	48,698.7	50,500.0	53,470.0	53,470.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,735	1,745	1,745	1,745	0	0
	ხარჯები	46,533.6	48,725.0	51,840.0	51,840.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	37,484.5	38,894.0	40,180.0	40,180.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,160.6	1,775.0	1,630.0	1,630.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	4.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
09 02	მოსამართლეებისა და სასამართლოს თანამშრომლების მომზადება-გადამზადება	1,520.3	1,500.0	1,530.0	1,530.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	38	38	38	38	0	0
	ხარჯები	1,456.5	1,480.0	1,490.0	1,490.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	663.1	649.0	649.0	649.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	63.8	20.0	40.0	40.0	0.0	0.0
10 00	საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	2,578.1	2,700.0	2,700.0	2,700.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	80	80	80	80	0	0
	ხარჯები	2,440.7	2,579.0	2,579.0	2,579.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,112.0	2,126.0	2,126.0	2,126.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	137.4	121.0	121.0	121.0	0.0	0.0
11 00	სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ფოთსა და ქალაქ ზუგდიდის მუნიციპალიტეტებში	853.1	900.0	850.0	850.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	33	34	34	34	0	0
	ხარჯები	782.4	895.0	845.0	845.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	542.0	577.0	576.0	576.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	62.0	5.0	5.0	5.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	8.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
12 00	სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთის,	676.2	700.0	685.0	685.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
	ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში						
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	32	32	32	32	0	0
	ხარჯები	596.5	670.0	685.0	685.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	413.4	466.0	469.8	469.8	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	79.8	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0
13 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ზაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, ჭიათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტში	799.1	800.0	800.0	800.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	33	33	33	33	0	0
	ხარჯები	790.9	790.0	790.0	790.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	548.9	548.0	548.0	548.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	8.2	10.0	10.0	10.0	0.0	0.0
14 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის, საგარეჯოს, სიღნაღის, ყვარლის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ თელავის მუნიციპალიტეტში	668.8	800.0	800.0	800.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	33	33	33	33	0	0
	ხარჯები	605.3	795.0	793.5	793.5	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	414.8	544.0	545.4	545.4	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	63.3	5.0	6.5	6.5	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
15 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია დუშეთის, თიანეთის, მცხეთის, ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ მცხეთის მუნიციპალიტეტში	637.6	650.0	635.0	635.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	32	32	32	32	0	0
	ხარჯები	615.4	647.0	632.0	632.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	476.1	481.0	482.0	482.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	22.2	3.0	3.0	3.0	0.0	0.0
16 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონის, ცაგერის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ამბროლაურის მუნიციპალიტეტში	609.2	650.0	615.0	615.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	32	32	32	32	0	0
	ხარჯები	592.7	642.0	610.0	610.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	470.9	466.0	458.6	458.6	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	15.9	8.0	5.0	5.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
17 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ბორჯომის, ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ახალციხის მუნიციპალიტეტში	506.5	650.0	650.0	650.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	32	32	32	32	0	0
	ხარჯები	487.1	647.0	643.0	643.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის ბეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
	შრომის ანაზღაურება	361.5	469.0	469.0	469.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	19.4	3.0	7.0	7.0	0.0	0.0
18 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ბოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტში	896.5	1,000.0	990.0	990.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	33	33	33	33	0	0
	ხარჯები	890.7	976.0	954.1	954.1	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	605.2	577.0	576.5	576.5	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5.8	24.0	35.9	35.9	0.0	0.0
19 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელის, ხაშურის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ გორის მუნიციპალიტეტში	631.9	700.0	675.0	675.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	33	33	33	33	0	0
	ხარჯები	557.4	690.0	667.0	667.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	425.4	530.0	505.0	505.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	74.5	10.0	8.0	8.0	0.0	0.0
20 00	ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურულ ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	4,604.3	3,100.0	3,100.0	3,100.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	53	60	60	60	0	0
	ხარჯები	4,560.2	3,075.0	3,089.0	3,089.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,582.6	1,666.0	1,666.0	1,666.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	38.3	25.0	11.0	11.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	5.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
21 00	დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	1,699.1	1,200.0	1,200.0	1,200.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	20	20	20	20	0	0
	ხარჯები	1,697.1	1,180.0	1,180.0	1,180.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	567.5	532.0	532.0	532.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1.6	20.0	20.0	20.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
22 00	შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	1,680.7	1,350.0	1,350.0	1,350.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	30	31	31	31	0	0
	ხარჯები	1,620.9	1,319.0	1,323.0	1,323.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	748.9	777.0	777.0	777.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	59.8	31.0	27.0	27.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
23 00	საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	112,711.0	90,000.0	85,000.0	85,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	4,785	4,785	4,785	4,785	0	0
	ხარჯები	84,940.5	84,044.0	79,690.0	79,690.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	65,591.6	64,310.0	56,242.0	56,242.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	27,739.8	5,956.0	5,310.0	5,310.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	30.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
23 01	სახელმწიფო ფინანსების მართვა	25,122.5	26,456.0	20,156.0	20,156.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	426	426	407	407	0	0
	ხარჯები	22,488.5	21,679.0	16,932.0	16,932.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	9,960.4	9,773.0	8,823.0	8,823.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,603.4	4,777.0	3,224.0	3,224.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	30.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
23 02	შემოსავლების მობილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება	38,042.8	37,144.0	34,144.0	34,144.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,568	3,568	3,568	3,568	0	0
	ხარჯები	38,042.8	37,144.0	34,144.0	34,144.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	36,900.0	37,144.0	27,776.0	27,776.0	0.0	0.0
23 03	ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია	17,855.3	17,500.0	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	670	670	670	670	0	0
	ხარჯები	17,855.3	17,500.0	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	15,310.9	13,890.0	15,390.0	15,390.0	0.0	0.0
23 04	ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა	30,869.0	7,800.0	8,800.0	8,800.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	99	99	99	99	0	0
	ხარჯები	5,734.5	6,631.0	6,724.0	6,724.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,018.6	3,028.0	3,028.0	3,028.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	25,134.4	1,169.0	2,076.0	2,076.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
23 05	საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება	821.3	1,100.0	900.0	900.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	22	22	22	22	0	0
	ხარჯები	819.3	1,090.0	890.0	890.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	401.7	475.0	475.0	475.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2.0	10.0	10.0	10.0	0.0	0.0
23 06	ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობა	0.0	0.0	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	0	19	19	0	0
	ხარჯები	0.0	0.0	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	0.0	750.0	750.0	0.0	0.0
24 00	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	123,788.2	95,100.0	97,450.0	92,450.0	0.0	5,000.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	814	804	804	804	0	0
	ხარჯები	83,751.4	78,672.0	81,761.0	76,761.0	0.0	5,000.0
	შრომის ანაზღაურება	13,816.7	13,906.0	12,876.0	12,876.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5,791.7	6,428.0	5,689.0	5,689.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	34,231.3	10,000.0	10,000.0	10,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	13.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
24 01	ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება	14,534.0	16,006.0	15,006.0	15,006.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	275	275	275	275	0	0
	ხარჯები	13,951.8	11,859.0	12,809.0	12,809.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	5,309.9	5,480.0	4,930.0	4,930.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	580.9	4,147.0	2,197.0	2,197.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
	ვალდებულებების კლება	1.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
24 02	ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება	1,406.8	1,177.0	1,177.0	1,177.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	63	63	63	63	0	0
	ხარჯები	1,150.4	1,177.0	1,177.0	1,177.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	920.4	920.0	920.0	920.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	256.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
24 03	სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება	1,636.0	956.0	956.0	956.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	83	83	83	83	0	0
	ხარჯები	728.3	690.0	690.0	690.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	688.6	690.0	690.0	690.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	907.8	266.0	266.0	266.0	0.0	0.0
24 04	აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება	257.5	150.0	150.0	150.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	14	14	14	14	0	0
	ხარჯები	178.0	150.0	150.0	150.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	150.0	150.0	150.0	150.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	79.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
24 05	ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა	25,808.7	22,963.0	22,963.0	22,963.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	83	83	83	83	0	0
	ხარჯები	25,093.5	22,249.0	22,249.0	22,249.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,642.6	1,520.0	1,520.0	1,520.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	715.2	714.0	714.0	714.0	0.0	0.0
24 06	სახელმწიფო ქონების მართვა	44,616.5	19,390.0	18,970.0	18,970.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	221	221	221	221	0	0
	ხარჯები	10,322.2	9,390.0	8,970.0	8,970.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,608.5	3,651.0	3,301.0	3,301.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	63.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	34,231.3	10,000.0	10,000.0	10,000.0	0.0	0.0
24 07	მეწარმეობის განვითარება	22,959.1	21,784.0	21,704.0	21,704.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	35	35	35	35	0	0
	ხარჯები	22,211.4	21,703.0	21,662.0	21,662.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,003.9	1,000.0	920.0	920.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	747.5	81.0	42.0	42.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
24 08	საქართველოში ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების განვითარება	6,712.5	8,494.0	8,444.0	8,444.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	30	30	30	30	0	0
	ხარჯები	4,277.9	7,274.0	5,974.0	5,974.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	400.2	495.0	445.0	445.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,422.1	1,220.0	2,470.0	2,470.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	12.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
24 09	საქართველოს მიერ საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების ფარგლებში საქართველოს აეროპორტებში "გათავისუფლებული	2,820.7	4,000.0	3,000.0	3,000.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
	ფრენების" მომსახურების ხარჯების ანაზღაურება (მათ შორის, წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვა)						
	ხარჯები	2,820.7	4,000.0	3,000.0	3,000.0	0.0	0.0
24 10	ბაქო - თბილისი - ყარსის სარკინიგზო მაგისტრალის მშენებლობისათვის მარაბდა - ახალქალაქი - კარწახის მონაკვეთზე კერძო საკუთრებაში არსებული მიწების გამოსყიდვა-კომპენსაცია	35.9	80.0	80.0	80.0	0.0	0.0
	ხარჯები	35.9	80.0	80.0	80.0	0.0	0.0
24 11	ინოვაციური ეკოსისტემის განვითარება (IBRD)	0.0	100.0	5,000.0	0.0	0.0	5,000.0
	ხარჯები	0.0	100.0	5,000.0	0.0	0.0	5,000.0
24 12	სსიპ - სასწავლო უნივერსიტეტი - ბათუმის სახელმწიფო საზღვაო აკადემია	417.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	401.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	15.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
24 19	ციფრულ მათემატიკაზე გადასვლა	2,583.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	10	0	0	0	0	0
	ხარჯები	2,579.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	92.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
25 00	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	898,398.0	950,000.0	1,086,400.0	440,400.0	26,000.0	620,000.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	376	376	376	376	0	0
	ხარჯები	331,610.1	331,390.0	363,299.0	149,199.0	10,000.0	204,100.0
	შრომის ანაზღაურება	8,402.3	8,444.0	7,934.0	7,934.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	400,880.0	466,810.0	507,001.0	219,601.0	11,000.0	276,400.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	158,934.5	142,800.0	206,100.0	61,600.0	5,000.0	139,500.0
	ვალდებულებების კლება	6,973.4	9,000.0	10,000.0	10,000.0	0.0	0.0
25 01	რეგიონებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	6,444.0	6,420.0	5,170.0	5,170.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	160	160	160	160	0	0
	ხარჯები	4,952.4	5,610.0	4,969.0	4,969.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,754.9	3,794.0	3,434.0	3,434.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,491.2	810.0	201.0	201.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
25 02	საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები	488,395.6	526,580.0	663,000.0	317,800.0	12,000.0	333,200.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	216	216	216	216	0	0
	ხარჯები	88,017.9	82,280.0	146,200.0	88,400.0	1,000.0	56,800.0
	შრომის ანაზღაურება	4,647.4	4,650.0	4,500.0	4,500.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	393,404.7	435,300.0	506,800.0	219,400.0	11,000.0	276,400.0
	ვალდებულებების კლება	6,973.0	9,000.0	10,000.0	10,000.0	0.0	0.0
25 02 01	საავტომობილო გზების პროგრამების მართვა	6,338.0	6,350.0	6,000.0	6,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	216	216	216	216	0	0
	ხარჯები	6,104.2	6,050.0	5,900.0	5,900.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,647.4	4,650.0	4,500.0	4,500.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	233.8	300.0	100.0	100.0	0.0	0.0
25 02 02	გზების მშენებლობა და მოვლა-შენახვა	224,730.0	245,230.0	278,000.0	212,000.0	0.0	66,000.0
	ხარჯები	53,980.6	53,230.0	78,800.0	71,200.0	0.0	7,600.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	163,776.5	183,000.0	189,200.0	130,800.0	0.0	58,400.0
	ვალდებულებების კლება	6,973.0	9,000.0	10,000.0	10,000.0	0.0	0.0
25 02 03	ჩქაროსნული ავტომაგისტრალის მშენებლობა	257,327.6	275,000.0	379,000.0	99,800.0	12,000.0	267,200.0
	ხარჯები	27,933.1	23,000.0	61,500.0	11,300.0	1,000.0	49,200.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	229,394.4	252,000.0	317,500.0	88,500.0	11,000.0	218,000.0
25 03	რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია	210,328.9	246,200.0	217,830.0	64,830.0	7,500.0	145,500.0
	ხარჯები	148,771.1	204,700.0	185,730.0	51,230.0	2,500.0	132,000.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5,631.3	30,700.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	55,926.5	10,800.0	32,100.0	13,600.0	5,000.0	13,500.0
25 04	წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია	137,475.0	170,550.0	200,400.0	52,600.0	6,500.0	141,300.0
	ხარჯები	34,467.0	38,550.0	26,400.0	4,600.0	6,500.0	15,300.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	103,008.0	132,000.0	174,000.0	48,000.0	0.0	126,000.0
25 05	იმულებით გადაადგილებული პირების მხარდაჭერა	55,754.6	250.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	55,401.7	250.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	352.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
26 00	საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	95,101.2	70,528.4	65,600.0	63,800.0	0.0	1,800.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,763	1,753	1,745	1,745	0	0
	ხარჯები	84,686.4	62,765.8	61,169.0	59,369.0	0.0	1,800.0
	შრომის ანაზღაურება	38,342.8	38,103.0	36,682.0	36,682.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	10,238.5	7,762.6	4,431.0	4,431.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	176.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
26 01	სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა, მათ შორის, სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის განხორციელება	33,490.5	8,500.0	7,900.0	7,900.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	230	230	230	230	0	0
	ხარჯები	33,149.3	8,345.0	7,740.0	7,740.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,119.2	4,342.0	4,240.0	4,240.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	165.4	155.0	160.0	160.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	175.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
26 02	გამოძიებაზე ზედამხედველობის, სახელმწიფო ბრალდების მხარდაჭერის, დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლისა და პრევენციის პროგრამა	34,924.0	35,000.0	35,000.0	35,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	860	860	860	860	0	0
	ხარჯები	33,941.5	33,390.0	33,095.0	33,095.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	25,720.9	24,732.0	24,732.0	24,732.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	982.5	1,610.0	1,905.0	1,905.0	0.0	0.0
26 03	ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის და დოკუმენტების	7,629.4	8,219.0	6,150.0	6,150.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
	ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა						
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	420	410	410	410	0	0
	ხარჯები	5,106.4	6,129.0	6,050.0	6,050.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,026.1	4,053.0	4,000.0	4,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,522.8	2,090.0	100.0	100.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
26 04	საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სისტემის თანამშრომელთა გადამზადება და სასწავლო ცენტრის განვითარება	2,155.4	2,500.0	2,300.0	2,300.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	69	69	69	69	0	0
	ხარჯები	2,029.9	2,500.0	2,295.0	2,295.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	786.8	1,159.0	1,026.0	1,026.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	125.5	0.0	5.0	5.0	0.0	0.0
26 05	ელექტრონული მმართველობის განვითარება	2,332.7	2,500.0	2,250.0	2,250.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	48	48	48	48	0	0
	ხარჯები	2,197.8	2,485.0	2,250.0	2,250.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,457.6	1,557.0	1,473.0	1,473.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	134.9	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0
26 06	ერთიანი სახელმწიფო საინფორმაციო ტექნოლოგიების განვითარება	2,441.7	1,700.0	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	61	61	61	61	0	0
	ხარჯები	1,830.1	1,200.0	200.0	200.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,333.2	1,200.0	200.0	200.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	611.6	500.0	800.0	800.0	0.0	0.0
26 07	დანაშაულის პრევენცია და ყოფილ პატიმართა რესოციალიზაცია	1,506.0	1,581.0	1,500.0	1,500.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	75	75	67	67	0	0
	ხარჯები	1,500.0	1,572.0	1,490.0	1,490.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	882.1	1,060.0	1,011.0	1,011.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	6.0	9.0	10.0	10.0	0.0	0.0
26 08	სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	9,740.6	6,500.0	4,200.0	4,200.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,570.4	3,169.0	2,749.0	2,749.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5,169.8	3,331.0	1,451.0	1,451.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
26 09	მიწის ბაზრის განვითარება (WB)	0.0	2,028.4	1,800.0	0.0	0.0	1,800.0
	ხარჯები	0.0	1,975.8	1,800.0	0.0	0.0	1,800.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	52.6	0.0	0.0	0.0	0.0
26 10	იუსტიციის სახლის მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	496.6	2,000.0	3,500.0	3,500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	2,000.0	3,500.0	3,500.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	496.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
26 11	ნორმატიული აქტების სისტემატიზაცია და მთარგმნელობითი ცენტრის განვითარება	384.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	361.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	16.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	23.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 00	საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტრო	147,250.6	153,800.0	146,000.0	146,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	4,923	4,967	4,967	4,967	0	0
	ხარჯები	129,510.1	136,849.0	132,512.0	132,512.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	67,470.3	66,583.0	66,383.0	66,383.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	17,589.4	16,951.0	13,488.0	13,488.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	151.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 01	საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბება	137,826.4	144,594.0	137,400.0	137,400.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	4,587	4,587	4,607	4,607	0	0
	ხარჯები	122,371.7	128,194.0	124,400.0	124,400.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	62,349.4	61,000.0	61,168.0	61,168.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	15,303.9	16,400.0	13,000.0	13,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	150.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 01 01	პენიტენციური სისტემის პოლიტიკის შემუშავება, მართვა და ბრალდებულ/მსჯავრდებულთა ყოფითი პირობების გაუმჯობესება	110,025.9	122,994.0	119,200.0	119,200.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	4,587	4,587	4,607	4,607	0	0
	ხარჯები	109,705.2	122,994.0	119,200.0	119,200.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	55,371.8	61,000.0	61,168.0	61,168.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	318.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	2.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 01 02	ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა ეკვივალენტური სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა	11,942.1	5,200.0	5,200.0	5,200.0	0.0	0.0
	ხარჯები	11,629.7	5,200.0	5,200.0	5,200.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	6,977.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	163.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	148.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 01 03	პენიტენციური სისტემის ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება	15,858.4	16,400.0	13,000.0	13,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,036.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	14,821.6	16,400.0	13,000.0	13,000.0	0.0	0.0
27 02	სრულყოფილი პრობაციის სისტემა	8,373.6	8,200.0	7,600.0	7,600.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	323	367	347	347	0	0
	ხარჯები	6,137.0	7,692.0	7,130.0	7,130.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,890.0	5,348.0	4,980.0	4,980.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,236.6	508.0	470.0	470.0	0.0	0.0
27 03	სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სისტემისათვის თანამშრომელთა მომზადება და პროფესიული განვითარება	1,050.6	1,006.0	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	13	13	13	13	0	0
	ხარჯები	1,001.3	963.0	982.0	982.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	230.9	235.0	235.0	235.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	49.0	43.0	18.0	18.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
28 00	საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	89,498.6	110,000.0	105,600.0	105,600.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	760	760	760	760	0	0
	ხარჯები	88,701.0	109,048.0	105,082.0	105,082.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	7,758.8	7,714.0	7,801.0	7,801.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	743.3	952.0	518.0	518.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	54.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
28 01	საგარეო პოლიტიკის განხორციელება	89,210.0	109,615.0	105,215.0	105,215.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	755	755	755	755	0	0
	ხარჯები	88,428.8	108,681.0	104,715.0	104,715.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	7,667.9	7,606.0	7,693.0	7,693.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	726.9	934.0	500.0	500.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	54.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
28 01 01	საგარეო პოლიტიკის დაგეგმვა და მართვა	86,567.7	105,780.0	101,080.0	101,080.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	753	753	753	753	0	0
	ხარჯები	85,786.6	104,846.0	100,580.0	100,580.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	7,616.9	7,555.0	7,642.0	7,642.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	726.9	934.0	500.0	500.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	54.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
28 01 02	საერთაშორისო ორგანიზაციებში არსებული ფინანსური ვალდებულებების უზრუნველყოფა	2,535.2	3,735.0	4,035.0	4,035.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,535.2	3,735.0	4,035.0	4,035.0	0.0	0.0
28 01 03	საერთაშორისო ხელშეკრულებების და სხვა დოკუმენტების თარგმნა და დამოწმება	107.0	100.0	100.0	100.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	2	2	2	2	0	0
	ხარჯები	107.0	100.0	100.0	100.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	51.0	51.0	51.0	51.0	0.0	0.0
28 02	მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში	288.6	385.0	385.0	385.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	5	5	5	5	0	0
	ხარჯები	272.2	367.0	367.0	367.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	90.9	108.0	108.0	108.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	16.4	18.0	18.0	18.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
29 00	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	679,707.0	670,000.0	743,200.0	665,000.0	0.0	78,200.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	42,495	42,257	42,257	42,257	0	0
	ხარჯები	655,550.0	642,474.0	712,253.0	634,053.0	0.0	78,200.0
	შრომის ანაზღაურება	418,347.4	404,958.0	407,364.0	407,364.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	23,146.0	27,526.0	30,932.0	30,932.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	917.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	93.3	0.0	15.0	15.0	0.0	0.0
29 01	თავდაცვის მართვა და შესაძლებლობები	552,654.9	491,576.0	481,998.0	481,998.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	37,884	37,884	37,844	37,844	0	0
	ხარჯები	546,250.1	488,095.0	477,048.0	477,048.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	381,012.1	366,898.0	345,309.0	345,309.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	6,338.2	3,481.0	4,935.0	4,935.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	66.6	0.0	15.0	15.0	0.0	0.0
29 02	წერთა და სამხედრო განათლება	19,864.8	24,831.0	45,493.0	45,493.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	2,048	1,818	1,855	1,855	0	0
	ხარჯები	19,211.7	24,505.0	44,951.0	44,951.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	13,158.1	12,507.0	35,787.0	35,787.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	649.0	326.0	542.0	542.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	4.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
29 03	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	7,463.8	41,375.0	41,897.0	41,897.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	547	547	547	547	0	0
	ხარჯები	7,009.9	40,870.0	41,497.0	41,497.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,520.1	4,459.0	4,471.0	4,471.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	431.4	505.0	400.0	400.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	22.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
29 04	მართვის, კონტროლის, კავშირგაბმულობის და კომპიუტერული სისტემები	1,611.1	6,221.0	10,065.0	10,065.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	49	49	55	55	0	0
	ხარჯები	1,333.1	3,558.0	5,622.0	5,622.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	979.2	1,011.0	1,321.0	1,321.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	278.0	2,663.0	4,443.0	4,443.0	0.0	0.0
29 05	ინფრასტრუქტურის განვითარება	9,085.6	17,416.0	22,069.0	22,069.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	2,500.0	2,500.0	2,500.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	9,085.6	14,916.0	19,569.0	19,569.0	0.0	0.0
29 06	საერთაშორისო ოპერაციები	29,354.0	55,126.0	35,270.0	35,270.0	0.0	0.0
	ხარჯები	29,354.0	55,126.0	35,270.0	35,270.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	367.0	728.0	728.0	0.0	0.0
29 07	სამხედრო მრეწველობის განვითარება	37,962.8	33,455.0	28,208.0	28,208.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,967	1,959	1,956	1,956	0	0
	ხარჯები	30,681.4	27,820.0	27,165.0	27,165.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	18,677.9	19,716.0	19,748.0	19,748.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	6,363.7	5,635.0	1,043.0	1,043.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	917.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
29 08	საქართველოს შეიარაღებული ძალების შესაძლებლობის გაძლიერება (SG)	21,709.9	0.0	78,200.0	0.0	0.0	78,200.0
	ხარჯები	21,709.9	0.0	78,200.0	0.0	0.0	78,200.0
30 00	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	593,666.3	595,000.0	585,000.0	585,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	29,908	29,908	29,908	29,908	0	0
	ხარჯები	570,194.5	588,000.0	574,358.0	574,358.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	373,928.1	394,000.0	394,000.0	394,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	23,460.3	7,000.0	10,592.0	10,592.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	11.5	0.0	50.0	50.0	0.0	0.0
30 01	საზოგადოებრივი წესრიგი, სახელმწიფო საზღვრის დაცვა და საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარება/გადრმავება	555,354.9	510,532.0	500,527.0	500,527.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	23,485	23,485	23,485	23,485	0	0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის ბეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
	ხარჯები	535,105.9	505,812.0	496,968.0	496,968.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	361,549.2	338,064.0	338,059.0	338,059.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	20,239.1	4,720.0	3,559.0	3,559.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	9.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
30 02	ეროვნული საგანძურის, დიპლომატიური წარმომადგენლობებისა და საპატრიარქოს დაცვის უსაფრთხოების დონის ამაღლება	10,575.8	10,611.0	10,611.0	10,611.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,293	1,293	1,293	1,293	0	0
	ხარჯები	10,555.9	10,561.0	10,561.0	10,561.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	9,008.7	8,637.0	8,637.0	8,637.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	19.6	50.0	50.0	50.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
30 03	სამართალდამცავი სტრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება, საარქივო ფონდების დიგიტალიზაცია, სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა და მოქალაქეთა მომსახურება	7,077.8	6,735.0	6,740.0	6,740.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	150	150	150	150	0	0
	ხარჯები	6,936.7	6,540.0	6,670.0	6,670.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,530.4	3,395.0	3,400.0	3,400.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	139.9	195.0	70.0	70.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	1.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
30 04	შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა	5,169.9	3,761.0	3,761.0	3,761.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	36	36	36	36	0	0
	ხარჯები	5,163.8	3,731.0	3,731.0	3,731.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	629.5	695.0	695.0	695.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	6.1	30.0	30.0	30.0	0.0	0.0
30 05	სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და მართვა	358.9	361.0	361.0	361.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	8	8	8	8	0	0
	ხარჯები	303.3	356.0	356.0	356.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	210.2	209.0	209.0	209.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	55.7	5.0	5.0	5.0	0.0	0.0
30 06	სამოქალაქო უსაფრთხოების დონის ამაღლება	15,128.9	63,000.0	63,000.0	63,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	4,936	4,936	4,936	4,936	0	0
	ხარჯები	12,129.0	61,000.0	56,072.0	56,072.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	43,000.0	43,000.0	43,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,000.0	2,000.0	6,878.0	6,878.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	0.0	50.0	50.0	0.0	0.0
31 00	საქართველოს დაზვერვის სამსახური	12,399.8	15,000.0	14,000.0	14,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	10,410.4	15,000.0	14,000.0	14,000.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	5,165.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,989.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 00	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო	820,748.7	971,340.0	1,025,000.0	945,000.0	80,000.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,648	1,648	1,645	1,645	0	0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
	ხარჯები	772,500.9	905,863.0	960,346.0	880,506.0	79,840.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	22,308.0	23,272.0	22,926.0	22,926.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	48,032.5	65,477.0	64,654.0	64,494.0	160.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	215.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 01	განათლებისა და მეცნიერების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	24,685.0	25,853.0	26,370.0	26,370.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	687	687	684	684	0	0
	ხარჯები	24,282.4	22,820.0	24,626.0	24,626.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	9,715.7	10,236.0	10,030.0	10,030.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	400.3	3,033.0	1,744.0	1,744.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	2.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 02	ზოგადი განათლება	480,792.9	567,999.0	609,008.0	609,008.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	259	259	259	259	0	0
	ხარჯები	480,708.6	567,915.0	608,786.0	608,786.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,478.0	3,545.0	3,534.0	3,534.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	83.5	84.0	222.0	222.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 02 01	ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დაფინანსება	429,737.3	507,000.0	555,000.0	555,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	429,737.3	507,000.0	555,000.0	555,000.0	0.0	0.0
32 02 02	მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა	12,535.0	14,176.0	13,540.0	13,540.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	35	35	35	35	0	0
	ხარჯები	12,488.8	14,126.0	13,500.0	13,500.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	721.5	728.0	728.0	728.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	46.3	50.0	40.0	40.0	0.0	0.0
32 02 03	უსაფრთხო საგანმანათლებლო გარემოს უზრუნველყოფა	11,246.0	11,617.0	12,292.0	12,292.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	224	224	224	224	0	0
	ხარჯები	11,207.9	11,592.0	12,122.0	12,122.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,756.5	2,817.0	2,806.0	2,806.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	37.2	25.0	170.0	170.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 02 04	წარმატებულ მოსწავლეთა წახალისება	668.9	785.0	725.0	725.0	0.0	0.0
	ხარჯები	668.9	785.0	725.0	725.0	0.0	0.0
32 02 05	განსაკუთრებით ნიჭიერ მოსწავლეთა საგანმანათლებლო და საცხოვრებელი პირობებით უზრუნველყოფა	216.9	220.0	220.0	220.0	0.0	0.0
	ხარჯები	216.9	220.0	220.0	220.0	0.0	0.0
32 02 06	მოსწავლეების სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფა	5,642.7	12,000.0	5,500.0	5,500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,642.7	12,000.0	5,500.0	5,500.0	0.0	0.0
32 02 07	საზაფხულო სკოლები	802.5	816.0	810.0	810.0	0.0	0.0
	ხარჯები	802.5	816.0	810.0	810.0	0.0	0.0
32 02 08	ოკუპირებული რეგიონების პედაგოგებისა და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალის	2,340.5	2,393.0	2,393.0	2,393.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
	ფინანსური დახმარება						
	ხარჯები	2,340.5	2,393.0	2,393.0	2,393.0	0.0	0.0
32 02 09	ბრალდებული და მსჯავრდებული პირებისათვის ზოგადი განათლების მიღების ხელმისაწვდომობა	164.1	320.0	205.0	205.0	0.0	0.0
	ხარჯები	164.1	320.0	205.0	205.0	0.0	0.0
32 02 10	ეროვნული სასწავლო გეგმების დანერგვა და მონიტორინგი	115.0	425.0	235.0	235.0	0.0	0.0
	ხარჯები	115.0	416.0	223.0	223.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	9.0	12.0	12.0	0.0	0.0
32 02 11	საჯარო სკოლის მოსწავლეების ტრანსპორტით უზრუნველყოფა	16,798.6	17,500.0	17,500.0	17,500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	16,798.6	17,500.0	17,500.0	17,500.0	0.0	0.0
32 02 12	ზოგადი განათლების ხელშეწყობა	525.4	747.0	588.0	588.0	0.0	0.0
	ხარჯები	525.4	747.0	588.0	588.0	0.0	0.0
32 03	პროფესიული განათლება	23,743.5	25,957.0	25,850.0	25,850.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	19	19	19	19	0	0
	ხარჯები	23,514.3	25,457.0	25,365.0	25,365.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	355.3	290.0	297.0	297.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	229.2	500.0	485.0	485.0	0.0	0.0
32 03 01	პროფესიული განათლების განვითარების ხელშეწყობა	21,765.9	23,550.0	23,550.0	23,550.0	0.0	0.0
	ხარჯები	21,652.6	23,150.0	23,150.0	23,150.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	65.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	113.3	400.0	400.0	400.0	0.0	0.0
32 03 02	ბრალდებული და მსჯავრდებული პირებისათვის და ყოფილი პატიმრებისათვის პროფესიული განათლების მიღების ხელმისაწვდომობა	124.4	0.0	200.0	200.0	0.0	0.0
	ხარჯები	124.4	0.0	200.0	200.0	0.0	0.0
32 03 03	ეროვნული უმცირესობების პროფესიული გადამზადება	1,853.2	2,407.0	2,100.0	2,100.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	19	19	19	19	0	0
	ხარჯები	1,737.3	2,307.0	2,015.0	2,015.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	290.0	290.0	297.0	297.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	115.9	100.0	85.0	85.0	0.0	0.0
32 04	უმალესი განათლება	98,237.7	106,617.0	115,984.0	115,984.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	168	168	168	168	0	0
	ხარჯები	97,491.3	106,542.0	115,555.0	115,555.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,443.9	3,527.0	3,321.0	3,321.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	651.9	75.0	429.0	429.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	94.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 04 01	გამოცდების ორგანიზება	12,244.2	11,790.0	11,950.0	11,950.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	168	168	168	168	0	0
	ხარჯები	11,949.2	11,715.0	11,536.0	11,536.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,443.9	3,527.0	3,321.0	3,321.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	294.9	75.0	414.0	414.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
32 04 02	სახელმწიფო სასწავლო, სამაგისტრო გრანტები და ახალგაზრდების წახალისება	80,647.9	89,611.0	103,854.0	103,854.0	0.0	0.0
	ხარჯები	80,609.6	89,611.0	103,854.0	103,854.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	38.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 04 03	უმადლესი განათლების ხელშეწყობა	161.5	216.0	180.0	180.0	0.0	0.0
	ხარჯები	161.5	216.0	165.0	165.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	15.0	15.0	0.0	0.0
32 04 04	უმადლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობა	5,184.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,771.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	357.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	56.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 04 05	უმადლესი განათლების ხარისხის განვითარების ხელშეწყობა	0.0	5,000.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	5,000.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 05	მეცნიერებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	55,948.5	62,897.0	62,458.0	62,458.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	458	458	458	458	0	0
	ხარჯები	53,038.1	59,833.0	59,104.0	59,104.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,126.2	4,448.0	4,513.0	4,513.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,910.4	3,064.0	3,354.0	3,354.0	0.0	0.0
32 05 01	სამეცნიერო გრანტების გაცემისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	30,863.5	32,904.0	32,265.0	32,265.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	40	40	40	40	0	0
	ხარჯები	30,286.9	31,945.0	31,551.0	31,551.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	801.9	811.0	800.0	800.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	576.7	959.0	714.0	714.0	0.0	0.0
32 05 02	სამეცნიერო დაწესებულებების პროგრამები	3,525.9	3,927.0	4,093.0	4,093.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	382	382	382	382	0	0
	ხარჯები	3,278.7	3,852.0	4,018.0	4,018.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,421.0	2,733.0	2,808.0	2,808.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	247.2	75.0	75.0	75.0	0.0	0.0
32 05 03	სოფლის მეურნეობის დარგში მეცნიერთა ხელშეწყობა	1,030.1	1,066.0	1,100.0	1,100.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	36	36	36	36	0	0
	ხარჯები	1,015.1	1,036.0	1,035.0	1,035.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	903.4	904.0	905.0	905.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	15.0	30.0	65.0	65.0	0.0	0.0
32 05 04	სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	20,529.0	25,000.0	25,000.0	25,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	18,457.5	23,000.0	22,500.0	22,500.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,071.5	2,000.0	2,500.0	2,500.0	0.0	0.0
32 06	ინკლუზიური განათლება	4,126.5	4,756.0	3,184.0	3,184.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,109.7	4,646.0	3,184.0	3,184.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	16.8	110.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 07	საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის	99,364.4	94,441.0	89,091.0	89,091.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
	განვითარება						
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	57	57	57	57	0	0
	ხარჯები	55,757.0	36,160.0	30,861.0	30,861.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,189.0	1,226.0	1,231.0	1,231.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	43,489.6	58,281.0	58,230.0	58,230.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	117.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 07 01	საგანმანათლებლო დაწესებულებებისა და მოსწავლეების/სტუდენტების ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებით უზრუნველყოფა	23,095.0	25,347.0	20,161.0	20,161.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	57	57	57	57	0	0
	ხარჯები	21,075.1	20,284.0	20,101.0	20,101.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,189.0	1,226.0	1,231.0	1,231.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,019.9	5,063.0	60.0	60.0	0.0	0.0
32 07 02	საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის განვითარება	76,269.4	69,094.0	68,930.0	68,930.0	0.0	0.0
	ხარჯები	34,682.0	15,876.0	10,760.0	10,760.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	41,469.7	53,218.0	58,170.0	58,170.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	117.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 07 02 01	ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება	52,582.9	48,594.0	45,060.0	45,060.0	0.0	0.0
	ხარჯები	17,554.4	9,676.0	3,210.0	3,210.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	34,910.8	38,918.0	41,850.0	41,850.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	117.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 07 02 02	პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება	12,994.0	11,000.0	20,420.0	20,420.0	0.0	0.0
	ხარჯები	6,677.7	3,200.0	4,100.0	4,100.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	6,316.4	7,800.0	16,320.0	16,320.0	0.0	0.0
32 07 02 03	უმადლესი და სამეცნიერო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება	10,692.5	3,500.0	3,450.0	3,450.0	0.0	0.0
	ხარჯები	10,449.9	3,000.0	3,450.0	3,450.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	242.6	500.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 07 02 04	სამინისტროს სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისა და ტერიტორიული ორგანოების ინფრასტრუქტურის განვითარება	0.0	6,000.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	6,000.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 08	ათასწლეულის გამოწვევა საქართველოს	33,850.2	82,820.0	93,055.0	13,055.0	80,000.0	0.0
	ხარჯები	33,599.4	82,490.0	92,865.0	13,025.0	79,840.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	250.8	330.0	190.0	30.0	160.0	0.0
33 00	საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო	108,493.9	97,000.0	96,450.0	96,450.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	7,048	6,964	6,964	6,964	0	0
	ხარჯები	103,290.1	90,879.0	88,360.0	88,360.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	54,612.0	55,203.0	56,191.0	56,191.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5,176.5	6,121.0	8,090.0	8,090.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	27.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
33 01	კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	5,659.5	5,856.0	5,306.0	5,306.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	140	140	140	140	0	0
	ხარჯები	5,413.9	5,624.0	5,246.0	5,246.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,444.5	3,000.0	3,335.0	3,335.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	231.7	232.0	60.0	60.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	13.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
33 02	ხელოვნების დარგების განვითარების ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ	64,661.1	55,342.0	57,342.0	57,342.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,214	3,096	3,096	3,096	0	0
	ხარჯები	62,599.0	54,363.0	51,640.0	51,640.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	29,326.4	29,570.0	30,025.0	30,025.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,056.8	979.0	5,702.0	5,702.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	5.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
33 03	სახელოვნებო განათლების სისტემის ხელშეწყობა	15,879.7	19,181.0	17,181.0	17,181.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	2,022	2,054	2,054	2,054	0	0
	ხარჯები	14,369.3	14,958.0	15,022.0	15,022.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	11,750.7	12,518.0	12,716.0	12,716.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,509.3	4,223.0	2,159.0	2,159.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	1.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
33 04	კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა	22,293.6	16,621.0	16,621.0	16,621.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,672	1,674	1,674	1,674	0	0
	ხარჯები	20,907.9	15,934.0	16,452.0	16,452.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	10,090.5	10,115.0	10,115.0	10,115.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,378.7	687.0	169.0	169.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	7.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
33 04 01	მუზეუმების ხელშეწყობა	10,932.2	10,090.0	10,090.0	10,090.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,383	1,385	1,385	1,385	0	0
	ხარჯები	9,837.9	9,517.0	10,005.0	10,005.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	7,796.3	7,793.0	7,793.0	7,793.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,092.5	573.0	85.0	85.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	1.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
33 04 02	კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა	11,361.4	6,531.0	6,531.0	6,531.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	289	289	289	289	0	0
	ხარჯები	11,070.0	6,417.0	6,447.0	6,447.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,294.2	2,322.0	2,322.0	2,322.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	286.3	114.0	84.0	84.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	5.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
34 00	საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრო	73,586.4	85,000.0	85,000.0	85,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	282	285	285	285	0	0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
	ხარჯები	35,100.3	32,431.0	31,953.0	31,953.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,629.8	4,485.0	4,421.0	4,421.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	38,477.7	52,569.0	53,047.0	53,047.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	8.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
34 01	იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	11,442.4	10,476.0	10,276.0	10,276.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	269	275	275	275	0	0
	ხარჯები	11,182.0	10,237.0	10,059.0	10,059.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,471.8	4,335.0	4,271.0	4,271.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	253.2	239.0	217.0	217.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	7.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
34 02	განსახლების ადგილებში დევნილთა შენახვა და მათი საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება	61,928.5	74,087.0	74,287.0	74,287.0	0.0	0.0
	ხარჯები	23,705.2	21,800.0	21,500.0	21,500.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	38,222.2	52,287.0	52,787.0	52,787.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	1.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
34 03	დევნილთა საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფა	215.5	437.0	437.0	437.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	13	10	10	10	0	0
	ხარჯები	213.1	394.0	394.0	394.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	158.0	150.0	150.0	150.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2.4	43.0	43.0	43.0	0.0	0.0
35 00	საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	2,906,168.8	3,162,000.0	3,330,000.0	3,330,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,303	3,225	3,225	3,225	0	0
	ხარჯები	2,884,825.9	3,134,162.0	3,312,766.0	3,312,766.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	33,576.8	31,491.0	31,491.0	31,491.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	20,484.5	27,838.0	17,234.0	17,234.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	858.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
35 01	შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა	56,499.1	51,500.0	51,950.0	51,950.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,303	3,225	3,225	3,225	0	0
	ხარჯები	54,190.2	50,713.0	51,112.0	51,112.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	33,456.5	31,491.0	31,491.0	31,491.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,252.3	787.0	838.0	838.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	56.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
35 01 01	შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	11,410.0	9,414.0	9,730.0	9,730.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	255	255	255	255	0	0
	ხარჯები	10,892.5	9,321.0	9,604.0	9,604.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,250.7	4,200.0	4,200.0	4,200.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	501.7	93.0	126.0	126.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	15.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
35 01 02	სამედიცინო საქმიანობის რეგულირების პროგრამა	3,390.3	3,298.0	3,298.0	3,298.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	174	174	174	174	0	0
	ხარჯები	3,347.4	3,278.0	3,278.0	3,278.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,458.9	2,430.0	2,430.0	2,430.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	38.9	20.0	20.0	20.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	4.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
35 01 03	დაავადებათა კონტროლისა და ეპიდემიოლოგიური უსაფრთხოების პროგრამის მართვა	12,091.7	7,260.0	7,260.0	7,260.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	312	312	312	312	0	0
	ხარჯები	11,357.7	7,230.0	7,212.0	7,212.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,773.7	3,100.0	3,100.0	3,100.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	724.4	30.0	48.0	48.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	9.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
35 01 04	სოციალური და ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამების მართვა	22,056.5	22,349.0	22,349.0	22,349.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,813	1,813	1,813	1,813	0	0
	ხარჯები	21,343.2	22,049.0	22,049.0	22,049.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	17,295.5	17,000.0	17,000.0	17,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	713.3	300.0	300.0	300.0	0.0	0.0
35 01 05	სახელმწიფო ზრუნვის, ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა დაცვა და დახმარების პროგრამა	6,268.6	6,610.0	6,610.0	6,610.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	615	574	574	574	0	0
	ხარჯები	5,973.7	6,286.0	6,286.0	6,286.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,581.7	3,513.0	3,513.0	3,513.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	268.4	324.0	324.0	324.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	26.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
35 01 06	სასწრაფო სამედიცინო დახმარების მართვის პროგრამა	1,075.0	2,569.0	2,703.0	2,703.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	97	97	97	97	0	0
	ხარჯები	1,068.8	2,549.0	2,683.0	2,683.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	944.1	1,248.0	1,248.0	1,248.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5.6	20.0	20.0	20.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
35 01 07	სამედიცინო მედიაციის პროგრამა	175.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	25	0	0	0	0	0
	ხარჯები	175.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	132.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
35 01 08	ნარკომანიისა და ფსიქიკური ჯანმრთელობის პოლიტიკისა და პროგრამების მართვის პროგრამა	31.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	12	0	0	0	0	0
	ხარჯები	31.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	19.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
35 02	მოსახლეობის სოციალური დაცვა	2,033,962.4	2,273,000.0	2,413,000.0	2,413,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,033,956.7	2,273,000.0	2,413,000.0	2,413,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	5.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
35 02 01	მოსახლეობის საპენსიო უზრუნველყოფა	1,398,989.6	1,570,000.0	1,665,000.0	1,665,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,398,984.6	1,570,000.0	1,665,000.0	1,665,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	5.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
35 02 02	მოსახლეობის მიზნობრივი ჯგუფების სოციალური დახმარება	615,024.9	680,000.0	670,000.0	670,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	615,024.3	680,000.0	670,000.0	670,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
35 02 03	სოციალური რეაბილიტაცია და ბავშვზე ზრუნვა	19,947.9	23,000.0	23,000.0	23,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	19,947.9	23,000.0	23,000.0	23,000.0	0.0	0.0
35 02 04	სოციალური შეღავათები მალაღმთიან დასახლებაში	0.0	0.0	55,000.0	55,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	0.0	55,000.0	55,000.0	0.0	0.0
35 03	მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა	790,577.4	801,475.0	831,000.0	831,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	780,820.7	801,445.0	830,970.0	830,970.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	120.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	8,960.8	30.0	30.0	30.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	796.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
35 03 01	მოსახლეობის საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვა	573,620.4	570,000.0	594,546.0	594,546.0	0.0	0.0
	ხარჯები	573,620.4	570,000.0	594,546.0	594,546.0	0.0	0.0
35 03 02	საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვა	77,337.3	84,024.0	89,102.0	89,102.0	0.0	0.0
	ხარჯები	67,691.9	84,024.0	89,102.0	89,102.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	120.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	8,960.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	684.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
35 03 02 01	დაავადებათა ადრეული გამოვლენა და სკრინინგი	1,556.1	2,000.0	1,900.0	1,900.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,556.1	2,000.0	1,900.0	1,900.0	0.0	0.0
35 03 02 02	იმუნიზაცია	11,174.4	14,280.0	16,253.0	16,253.0	0.0	0.0
	ხარჯები	11,174.4	14,280.0	16,253.0	16,253.0	0.0	0.0
35 03 02 03	ეპიდზედამხედველობა	614.2	1,000.0	1,779.0	1,779.0	0.0	0.0
	ხარჯები	614.2	1,000.0	1,779.0	1,779.0	0.0	0.0
35 03 02 04	უსაფრთხო სისხლი	1,341.4	1,650.0	1,700.0	1,700.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,341.4	1,650.0	1,700.0	1,700.0	0.0	0.0
35 03 02 05	პროფესიულ დაავადებათა პრევენცია	270.0	270.0	270.0	270.0	0.0	0.0
	ხარჯები	270.0	270.0	270.0	270.0	0.0	0.0
35 03 02 06	ინფექციური დაავადებების მართვა	8,387.9	8,000.0	9,000.0	9,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	8,387.9	8,000.0	9,000.0	9,000.0	0.0	0.0
35 03 02 07	ტუბერკულოზის მართვა	15,292.9	14,000.0	15,400.0	15,400.0	0.0	0.0
	ხარჯები	13,487.8	14,000.0	15,400.0	15,400.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	47.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,736.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის ბეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
	ვალდებულებების კლება	68.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
35 03 02 08	აივ ინფექცია/შიდსის მართვა	21,851.8	8,424.0	8,600.0	8,600.0	0.0	0.0
	ხარჯები	14,011.5	8,424.0	8,600.0	8,600.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	73.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	7,224.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	616.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
35 03 02 09	დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა	6,399.7	7,000.0	7,000.0	7,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	6,399.7	7,000.0	7,000.0	7,000.0	0.0	0.0
35 03 02 10	ნარკომანიით დაავადებულ პაციენტთა მკურნალობა	4,243.8	5,000.0	7,000.0	7,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,243.8	5,000.0	7,000.0	7,000.0	0.0	0.0
35 03 02 11	ჯანმრთელობის ხელშეწყობა	143.8	400.0	200.0	200.0	0.0	0.0
	ხარჯები	143.8	400.0	200.0	200.0	0.0	0.0
35 03 02 12	C ჰეპატიტის მართვა	6,061.3	22,000.0	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	6,061.3	22,000.0	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
35 03 03	მოსახლეობისათვის სამედიცინო მომსახურების მიწოდება პრიორიტეტულ სფეროებში	139,307.3	146,451.0	146,352.0	146,352.0	0.0	0.0
	ხარჯები	139,195.9	146,421.0	146,322.0	146,322.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	30.0	30.0	30.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	111.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
35 03 03 01	ფსიქიკური ჯანმრთელობა	16,161.3	15,000.0	16,000.0	16,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	16,161.3	15,000.0	16,000.0	16,000.0	0.0	0.0
35 03 03 02	დიაბეტის მართვა	7,818.8	8,100.0	9,230.0	9,230.0	0.0	0.0
	ხარჯები	7,818.8	8,100.0	9,230.0	9,230.0	0.0	0.0
35 03 03 03	ბავშვთა ონკოპემატოლოგიური მომსახურება	1,273.8	2,000.0	1,700.0	1,700.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,273.8	2,000.0	1,700.0	1,700.0	0.0	0.0
35 03 03 04	დიალიზი და თირკმლის ტრანსპლანტაცია	30,534.1	32,000.0	32,000.0	32,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	30,525.9	32,000.0	32,000.0	32,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	8.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
35 03 03 05	ინკურაბელურ პაციენტთა პალიატიური მზრუნველობა	1,523.7	3,100.0	2,000.0	2,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,523.7	3,100.0	2,000.0	2,000.0	0.0	0.0
35 03 03 06	იშვიათი დაავადებების მქონე და მუდმივ ჩანაცვლებით მკურნალობას დაქვემდებარებულ პაციენტთა მკურნალობა	5,643.3	6,000.0	6,000.0	6,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,643.3	6,000.0	6,000.0	6,000.0	0.0	0.0
35 03 03 07	სასწრაფო გადაუდებელი დახმარება და სამედიცინო ტრანსპორტირება	31,959.1	33,251.0	32,422.0	32,422.0	0.0	0.0
	ხარჯები	31,855.9	33,221.0	32,392.0	32,392.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	30.0	30.0	30.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	103.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
35 03 03 08	სოფლის ექიმი	23,919.2	26,000.0	26,000.0	26,000.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
	ხარჯები	23,919.2	26,000.0	26,000.0	26,000.0	0.0	0.0
35 03 03 09	რეფერალური მომსახურება	19,686.3	20,000.0	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	19,686.3	20,000.0	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
35 03 03 10	სამხედრო ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმება	787.7	1,000.0	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	787.7	1,000.0	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
35 03 04	დიპლომისშემდგომი სამედიცინო განათლება	312.5	1,000.0	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	312.5	1,000.0	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
35 04	სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა	24,408.3	32,000.0	30,000.0	30,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	15,138.4	4,979.0	13,634.0	13,634.0	0.0	0.0
35 05	არაფინანსური აქტივების ზრდა შრომისა და დასაქმების სისტემის რეფორმების პროგრამა	9,269.9	27,021.0	16,366.0	16,366.0	0.0	0.0
	ხარჯები	721.5	4,025.0	4,050.0	4,050.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	719.9	4,025.0	4,050.0	4,050.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
36 00	საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტრო	149,741.3	135,000.0	121,000.0	31,000.0	0.0	90,000.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	144	144	144	144	0	0
	ხარჯები	31,919.5	24,830.0	10,430.0	10,430.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,902.8	2,720.0	2,620.0	2,620.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	467.2	70.0	70.0	70.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	117,354.6	110,100.0	110,500.0	20,500.0	0.0	90,000.0
36 01	ენერგეტიკის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	33,537.7	32,000.0	31,000.0	31,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	144	144	144	144	0	0
	ხარჯები	13,070.6	11,430.0	10,430.0	10,430.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,902.8	2,720.0	2,620.0	2,620.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	467.2	70.0	70.0	70.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	20,000.0	20,500.0	20,500.0	20,500.0	0.0	0.0
36 01 01	ენერგეტიკის სფეროში პოლიტიკის განხორციელება	8,803.4	4,500.0	3,900.0	3,900.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	144	144	144	144	0	0
	ხარჯები	8,761.0	4,430.0	3,830.0	3,830.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,902.8	2,720.0	2,620.0	2,620.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	42.5	70.0	70.0	70.0	0.0	0.0
36 01 02	მოსახლეობის ელექტროენერჯითა და ბუნებრივი აირით მომარაგების გაუმჯობესება	20,424.7	20,500.0	20,500.0	20,500.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	424.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	20,000.0	20,500.0	20,500.0	20,500.0	0.0	0.0
36 01 03	ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურების ღონისძიება	4,309.6	7,000.0	6,600.0	6,600.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,309.6	7,000.0	6,600.0	6,600.0	0.0	0.0
36 02	ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაცია	30,251.0	3,000.0	3,350.0	0.0	0.0	3,350.0
	ხარჯები	8,449.4	3,000.0	0.0	0.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის ბიჯი	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
	ფინანსური აქტივების ზრდა	21,801.5	0.0	3,350.0	0.0	0.0	3,350.0
36 03	სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება	85,952.6	100,000.0	86,650.0	0.0	0.0	86,650.0
	ხარჯები	10,399.5	10,400.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	75,553.1	89,600.0	86,650.0	0.0	0.0	86,650.0
37 00	საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	314,332.1	321,350.0	238,140.0	208,240.0	4,900.0	25,000.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,259	1,259	1,259	1,259	0	0
	ხარჯები	186,784.1	208,475.0	151,377.0	144,777.0	1,600.0	5,000.0
	შრომის ანაზღაურება	20,501.4	20,770.0	20,470.0	20,470.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	14,347.8	13,775.0	5,735.0	5,735.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	113,197.3	99,100.0	81,028.0	57,728.0	3,300.0	20,000.0
	ვალდებულებების კლება	3.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
37 01	სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა	231,793.2	251,870.0	176,440.0	146,540.0	4,900.0	25,000.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	431	431	431	431	0	0
	ხარჯები	113,602.8	145,600.0	92,107.0	85,507.0	1,600.0	5,000.0
	შრომის ანაზღაურება	8,172.6	8,080.0	7,780.0	7,780.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5,563.1	8,570.0	3,305.0	3,305.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	112,627.3	97,700.0	81,028.0	57,728.0	3,300.0	20,000.0
37 01 01	სოფლის მეურნეობის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	7,557.1	9,755.0	7,020.0	7,020.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	159	159	159	159	0	0
	ხარჯები	6,915.6	5,955.0	6,080.0	6,080.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,976.5	3,550.0	3,550.0	3,550.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	641.5	3,800.0	940.0	940.0	0.0	0.0
37 01 02	სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამის მართვა და ადმინისტრირება რეგიონებში	4,119.4	4,675.0	4,290.0	4,290.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	244	244	244	244	0	0
	ხარჯები	4,071.6	4,625.0	4,180.0	4,180.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,687.8	4,000.0	3,700.0	3,700.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	47.8	50.0	110.0	110.0	0.0	0.0
37 01 03	სამელიორაციო სისტემების მოდერნიზაცია	63,523.9	63,000.0	49,000.0	49,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	10,047.2	10,000.0	11,000.0	11,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,976.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	49,500.0	53,000.0	38,000.0	38,000.0	0.0	0.0
37 01 04	ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის პოპულარიზაცია	908.1	1,000.0	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	908.1	1,000.0	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
37 01 05	სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების ხელშეწყობის ღონისძიებები	2,570.1	7,240.0	5,350.0	5,350.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	28	28	28	28	0	0
	ხარჯები	1,673.0	2,540.0	3,095.0	3,095.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	508.3	530.0	530.0	530.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	897.1	4,700.0	2,255.0	2,255.0	0.0	0.0
37 01 06	სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვა	8,689.4	6,200.0	4,700.0	4,700.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
	ხარჯები	1,189.4	6,200.0	4,700.0	4,700.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	7,500.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
37 01 07	შეღავათიანი აგროკრედიტები	34,473.5	41,000.0	42,000.0	42,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	34,473.5	41,000.0	42,000.0	42,000.0	0.0	0.0
37 01 08	სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის სესხისა და ლიზინგის ვალდებულებების დაფარვა	26,000.0	23,000.0	16,000.0	16,000.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	26,000.0	23,000.0	16,000.0	16,000.0	0.0	0.0
37 01 09	აგროდაზღვევის უზრუნველყოფის ღონისძიებები	4,796.5	9,000.0	5,000.0	5,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,796.5	9,000.0	5,000.0	5,000.0	0.0	0.0
37 01 10	დანერგე მომავალი	1,788.1	5,000.0	7,000.0	7,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,788.1	5,000.0	7,000.0	7,000.0	0.0	0.0
37 01 11	ქართული ჩაი	0.0	3,500.0	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	3,500.0	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
37 01 12	აგროსექტორის ხელშეწყობა/განვითარება	6,800.1	28,500.0	34,080.0	4,180.0	4,900.0	25,000.0
	ხარჯები	1,739.8	6,780.0	7,052.0	452.0	1,600.0	5,000.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	20.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	5,060.3	21,700.0	27,028.0	3,728.0	3,300.0	20,000.0
37 01 13	მანდარინის (არასტანდარტული) მოსავლის რეალიზაციის ხელშეწყობის ღონისძიებები	0.0	2,000.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	2,000.0	0.0	0.0	0.0	0.0
37 01 14	მცირემიწიან ფერმერთა საგაზაფხულო სამუშაოების ხელშეწყობის ღონისძიებები	46,000.0	48,000.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	46,000.0	48,000.0	0.0	0.0	0.0	0.0
37 01 15	ყურძნის შესყიდვა-გადამუშავების ხელშეწყობის ღონისძიებები	24,567.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	24,567.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
37 02	სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოოტიური კეთილსაიმედოობა	30,053.5	26,630.0	22,700.0	22,700.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	657	657	657	657	0	0
	ხარჯები	25,418.8	25,570.0	22,230.0	22,230.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	9,308.2	9,715.0	9,715.0	9,715.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4,631.7	1,060.0	470.0	470.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	3.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
37 03	მევენახეობა-მეღვინეობის განვითარება	44,205.5	32,850.0	32,400.0	32,400.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	50	50	50	50	0	0
	ხარჯები	43,652.1	32,265.0	32,230.0	32,230.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,006.4	956.0	956.0	956.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	553.5	585.0	170.0	170.0	0.0	0.0
37 04	სოფლის მეურნეობის დარგში სამეცნიერო კვლევითი ღონისძიებების განხორციელება	8,279.9	10,000.0	6,600.0	6,600.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	121	121	121	121	0	0
	ხარჯები	4,110.4	5,040.0	4,810.0	4,810.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,014.2	2,019.0	2,019.0	2,019.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,599.6	3,560.0	1,790.0	1,790.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	570.0	1,400.0	0.0	0.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
38 00	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო	37,607.9	42,100.0	37,950.0	33,850.0	4,100.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	2,047	2,057	2,057	2,057	0	0
	ხარჯები	30,496.4	33,403.0	32,194.0	30,744.0	1,450.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	21,242.7	21,123.0	21,355.0	20,855.0	500.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	7,111.5	8,697.0	5,756.0	3,106.0	2,650.0	0.0
38 01	გარემოს დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება, რეგულირება და მართვა	6,124.5	5,770.0	5,510.0	5,510.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	184	169	169	169	0	0
	ხარჯები	5,629.2	5,711.0	5,360.0	5,360.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,789.6	3,520.0	3,520.0	3,520.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	495.3	59.0	150.0	150.0	0.0	0.0
38 02	გარემოსდაცვითი ზედამხედველობა	11,549.4	11,179.0	10,900.0	10,900.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	434	434	434	434	0	0
	ხარჯები	8,642.1	9,159.0	8,924.0	8,924.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	5,416.2	5,435.0	5,725.0	5,725.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,907.3	2,020.0	1,976.0	1,976.0	0.0	0.0
38 03	დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	7,475.3	11,900.0	9,000.0	4,900.0	4,100.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	522	522	522	522	0	0
	ხარჯები	4,716.0	6,106.0	6,015.0	4,565.0	1,450.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,644.7	3,700.0	3,701.0	3,201.0	500.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,759.3	5,794.0	2,985.0	335.0	2,650.0	0.0
38 04	სატყეო სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	10,137.3	11,050.0	10,500.0	10,500.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	869	869	869	869	0	0
	ხარჯები	9,564.8	10,347.0	9,960.0	9,960.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	7,474.2	7,473.0	7,432.0	7,432.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	572.5	703.0	540.0	540.0	0.0	0.0
38 05	ეროვნული საშენი მემორიალის სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	858.1	577.0	576.0	576.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	17	17	17	17	0	0
	ხარჯები	553.9	477.0	476.0	476.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	166.0	166.0	166.0	166.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	304.2	100.0	100.0	100.0	0.0	0.0
38 06	გარემოსდაცვითი ინფორმაციის ხელმისაწვდომობისა და გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობის პროგრამა	875.5	724.0	674.0	674.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	21	21	21	21	0	0
	ხარჯები	807.3	714.0	672.0	672.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	333.0	351.0	351.0	351.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	68.2	10.0	2.0	2.0	0.0	0.0
38 07	ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დაცვა	0.0	900.0	790.0	790.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	25	25	25	0	0
	ხარჯები	0.0	889.0	787.0	787.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	478.0	460.0	460.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	11.0	3.0	3.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის ბეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
38 08	გარემოს დაცვის სფეროში მონიტორინგი, პროგნოზირება, პრევენცია და ბუნებრივი რესურსების მართვა	587.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	583.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	419.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
39 00	საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო	102,150.4	90,000.0	98,275.0	98,275.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	349	349	349	349	0	0
	ხარჯები	92,606.0	77,554.0	74,805.0	74,805.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	5,088.9	4,612.0	4,529.0	4,529.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	541.6	746.0	1,806.0	1,806.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	9,000.0	11,700.0	21,664.0	21,664.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	2.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
39 01	სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	21,989.9	3,387.0	3,387.0	3,387.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	91	91	91	91	0	0
	ხარჯები	21,919.6	3,237.0	3,237.0	3,237.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,970.0	1,930.0	1,930.0	1,930.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	67.9	150.0	150.0	150.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	2.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
39 02	სპორტის განვითარების ხელშეწყობის ღონისძიებები	68,947.5	73,992.0	83,200.0	83,200.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	195	195	195	195	0	0
	ხარჯები	59,650.7	62,090.0	60,274.0	60,274.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,594.7	1,547.0	1,542.0	1,542.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	296.5	202.0	1,262.0	1,262.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	9,000.0	11,700.0	21,664.0	21,664.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
39 03	სპორტის სფეროში დამსახურებულ მოღვაწეთა სოციალური დაცვის ღონისძიებები	5,554.8	6,084.0	6,108.0	6,108.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,554.8	6,084.0	6,108.0	6,108.0	0.0	0.0
39 04	ახალგაზრდობის სფეროში სახელმწიფო ხელშეწყობის ღონისძიებები	5,658.1	6,537.0	5,580.0	5,580.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	63	63	63	63	0	0
	ხარჯები	5,481.0	6,143.0	5,186.0	5,186.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,524.2	1,135.0	1,057.0	1,057.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	177.1	394.0	394.0	394.0	0.0	0.0
40 00	საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური	55,907.7	55,000.0	55,000.0	55,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,634	3,634	3,634	3,634	0	0
	ხარჯები	51,384.3	50,600.0	52,850.0	52,850.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	37,092.0	37,327.0	37,385.0	37,385.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4,517.6	4,400.0	2,150.0	2,150.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	5.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
40 01	დასაცავ პირთა და ობიექტთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფა	47,043.8	47,500.0	47,500.0	47,500.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,550	3,550	3,550	3,550	0	0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
	ხარჯები	46,271.0	44,800.0	45,600.0	45,600.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	35,974.9	36,000.0	36,000.0	36,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	772.9	2,700.0	1,900.0	1,900.0	0.0	0.0
40 02	სახელმწიფო ობიექტების მოვლა-შენახვა	8,863.9	7,500.0	7,500.0	7,500.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	84	84	84	84	0	0
	ხარჯები	5,113.4	5,800.0	7,250.0	7,250.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,117.1	1,327.0	1,385.0	1,385.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,744.8	1,700.0	250.0	250.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	5.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
41 00	საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	5,300.1	4,500.0	4,500.0	4,500.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	123	123	123	123	0	0
	ხარჯები	5,064.9	4,210.0	4,350.0	4,350.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,513.3	2,850.0	2,850.0	2,850.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	235.2	290.0	150.0	150.0	0.0	0.0
42 00	სსიპ – საზოგადოებრივი მაუწყებელი	41,086.1	44,100.0	47,513.0	47,513.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	184	184	184	184	0	0
	ხარჯები	34,963.7	34,825.0	40,762.0	40,762.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,537.2	3,877.0	3,747.0	3,747.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4,110.2	8,997.0	6,696.0	6,696.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	2,012.3	278.0	55.0	55.0	0.0	0.0
43 00	სსიპ – კონკურენციის სააგენტო	1,218.8	2,000.0	1,800.0	1,800.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	43	43	43	43	0	0
	ხარჯები	1,181.5	1,909.0	1,800.0	1,800.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	913.4	1,404.0	1,274.0	1,274.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	36.8	91.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
44 00	ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე დროებითი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულის ადმინისტრაცია - სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია	3,729.0	3,500.0	3,500.0	3,500.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	90	90	90	90	0	0
	ხარჯები	3,496.7	3,385.0	3,458.0	3,458.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,357.8	1,340.0	1,420.0	1,420.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	232.3	115.0	42.0	42.0	0.0	0.0
45 00	საქართველოს საპატრიარქო	25,597.3	25,000.0	25,000.0	25,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	22,495.0	21,919.0	23,028.0	23,028.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,023.0	3,009.0	1,892.0	1,892.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	79.3	72.0	80.0	80.0	0.0	0.0
45 01	სასულიერო განათლების ხელშეწყობის გრანტი	16,131.1	14,683.0	14,683.0	14,683.0	0.0	0.0
	ხარჯები	14,490.6	13,062.0	14,004.0	14,004.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,640.5	1,621.0	679.0	679.0	0.0	0.0
45 02	ა(ა)იპ საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა სვიმონ კანანელის სახელობის სასულიერო სწავლების ცენტრი	299.7	150.0	295.0	295.0	0.0	0.0
	ხარჯები	299.7	150.0	295.0	295.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის ბეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
45 03	ა(ა)იპ – ბათუმისა და ლაზეთის ეპარქიის საგანმანათლებლო ცენტრისათვის გადასაცემი გრანტი	1,768.0	1,768.0	1,768.0	1,768.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,440.0	1,440.0	1,440.0	1,440.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	328.0	328.0	328.0	328.0	0.0	0.0
45 04	საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ნინოს სახელობის ობოლ, უპატრონო და მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა პანსიონატისათვის გადასაცემი გრანტი	958.8	959.0	959.0	959.0	0.0	0.0
	ხარჯები	580.0	580.0	580.0	580.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	378.8	379.0	379.0	379.0	0.0	0.0
45 05	საქართველოს საპატრიარქოს ბათუმის წმინდა მოწამე ეკატერინეს სახელობის სათნოების სავანისათვის გადასაცემი გრანტი	260.7	261.0	261.0	261.0	0.0	0.0
	ხარჯები	251.0	251.0	251.0	251.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	9.7	10.0	10.0	10.0	0.0	0.0
45 06	საქართველოს საპატრიარქოს წმინდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის სასულიერო სწავლების ცენტრისათვის გადასაცემი გრანტი	447.0	447.0	447.0	447.0	0.0	0.0
	ხარჯები	440.0	440.0	440.0	440.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	7.0	7.0	7.0	7.0	0.0	0.0
45 07	წმინდა გიორგი მთაწმინდელის მონასტერთან არსებული სარეაბილიტაციო ცენტრისათვის გადასაცემი გრანტი	230.0	230.0	230.0	230.0	0.0	0.0
	ხარჯები	220.0	220.0	220.0	220.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	10.0	10.0	10.0	10.0	0.0	0.0
45 08	საქართველოს საპატრიარქოს წმინდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტისათვის გადასაცემი გრანტი	1,000.0	2,000.0	2,000.0	2,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,000.0	2,000.0	2,000.0	2,000.0	0.0	0.0
45 09	საქართველოს საპატრიარქოს ა(ა)იპ – ტბელ აბუსერისძის სახელობის უნივერსიტეტისათვის გადასაცემი გრანტი	2,449.0	2,449.0	2,304.0	2,304.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,950.0	1,950.0	1,955.0	1,955.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	499.0	499.0	349.0	349.0	0.0	0.0
45 10	ა(ა)იპ – სმენდაქვეითებულ ბავშვთა რეაბილიტაციის და ადაპტაციის ცენტრისათვის გადასაცემი გრანტი	100.0	100.0	100.0	100.0	0.0	0.0
	ხარჯები	100.0	100.0	100.0	100.0	0.0	0.0
45 11	საქართველოს საპატრიარქოს ტელევიზიის სუბსიდირების ღონისძიებები	800.0	800.0	800.0	800.0	0.0	0.0
	ხარჯები	800.0	800.0	800.0	800.0	0.0	0.0
45 12	ა(ა)იპ – ახალქალაქისა და კუმურდოს ეპარქიის სასწავლო ცენტრისთვის გადასაცემი გრანტი	500.0	500.0	500.0	500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	320.7	323.0	290.0	290.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	100.0	105.0	130.0	130.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	79.3	72.0	80.0	80.0	0.0	0.0
45 13	ა(ა)იპ ფოთის საგანმანათლებლო და კულტურულ-გამაჯანსაღებელი ცენტრი	653.0	653.0	653.0	653.0	0.0	0.0
	ხარჯები	603.0	603.0	653.0	653.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	50.0	50.0	0.0	0.0	0.0	0.0
46 00	სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო	3,500.0	3,500.0	3,000.0	3,000.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	315	0	0	0	0	0
	ხარჯები	3,500.0	3,500.0	3,000.0	3,000.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,500.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
47 00	სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი	9,000.1	7,800.0	7,800.0	7,800.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	221	221	221	221	0	0
	ხარჯები	8,945.0	7,775.0	7,775.0	7,775.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,699.6	3,525.0	3,525.0	3,525.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	50.6	25.0	25.0	25.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	4.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
47 01	სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა	4,897.0	4,600.0	4,600.0	4,600.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	221	221	221	221	0	0
	ხარჯები	4,841.9	4,575.0	4,575.0	4,575.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,699.6	3,525.0	3,525.0	3,525.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	50.6	25.0	25.0	25.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	4.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
47 02	სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა	2,063.2	2,860.0	3,060.0	3,060.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,063.2	2,860.0	3,060.0	3,060.0	0.0	0.0
47 03	მოსახლეობისა და საცხოვრისების საყოველთაო აღწერა	2,039.9	340.0	140.0	140.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,039.9	340.0	140.0	140.0	0.0	0.0
48 00	სსიპ – საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური	1,273.5	1,300.0	1,300.0	1,300.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	39	39	39	39	0	0
	ხარჯები	1,259.0	1,290.0	1,292.0	1,292.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,086.7	1,096.0	1,096.0	1,096.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	14.5	10.0	8.0	8.0	0.0	0.0
49 00	სსიპ – საქართველოს ეროვნული საინვესტიციო სააგენტო	1,764.6	2,300.0	2,300.0	2,300.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	38	38	38	38	0	0
	ხარჯები	1,752.9	2,275.0	2,272.0	2,272.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	660.9	803.0	803.0	803.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	11.7	25.0	25.0	25.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	0.0	3.0	3.0	0.0	0.0
50 00	სსიპ – საჯარო სამსახურის ბიურო	1,061.2	1,400.0	1,140.0	1,140.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	26	26	26	26	0	0
	ხარჯები	1,034.9	1,245.0	1,083.0	1,083.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	502.1	650.0	565.0	565.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	22.9	155.0	57.0	57.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	3.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
51 00	პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის აპარატი	2,154.0	2,100.0	1,900.0	1,900.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	40	43	43	43	0	0
	ხარჯები	1,239.3	1,786.0	1,656.0	1,656.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	792.4	1,333.0	1,233.0	1,233.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის ბეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	914.7	314.0	244.0	244.0	0.0	0.0
52 00	საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	1,912.7	1,300.0	1,300.0	1,300.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	68	43	43	43	0	0
	ხარჯები	1,908.1	1,290.0	1,290.0	1,290.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,048.8	846.0	846.0	846.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4.6	10.0	10.0	10.0	0.0	0.0
53 00	სსიპ - იურიდიული დახმარების სამსახური	4,387.0	5,800.0	4,900.0	4,900.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	235	240	240	240	0	0
	ხარჯები	4,185.3	5,649.0	4,766.0	4,766.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,209.7	3,308.0	3,370.0	3,370.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	201.3	151.0	134.0	134.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
54 00	სსიპ - ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური	7,103.3	7,450.0	5,350.0	5,350.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	106	106	106	106	0	0
	ხარჯები	5,112.8	6,034.0	5,244.0	5,244.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,778.1	1,810.0	1,809.0	1,809.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,990.5	1,416.0	106.0	106.0	0.0	0.0
55 00	სსიპ - რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო	4,196.6	5,600.0	5,370.0	5,370.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	21	39	22	22	0	0
	ხარჯები	4,187.3	5,585.0	5,355.0	5,355.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	524.4	800.0	567.0	567.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	9.3	15.0	15.0	15.0	0.0	0.0
56 00	სსიპ - საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური	1,084.7	2,150.0	2,150.0	2,150.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	32	32	32	32	0	0
	ხარჯები	1,040.2	1,820.0	1,820.0	1,820.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	861.3	1,362.0	1,362.0	1,362.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	44.5	330.0	330.0	330.0	0.0	0.0
57 00	ა(ა)იპ - საქართველოს სოლიდარობის ფონდი	243.6	260.0	260.0	260.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	7	7	7	7	0	0
	ხარჯები	239.7	258.0	259.0	259.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	170.0	174.0	196.0	196.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3.9	2.0	1.0	1.0	0.0	0.0
58 00	სსიპ - განათლების საერთაშორისო ცენტრი	5,144.8	6,500.0	6,195.0	6,195.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	12	12	12	12	0	0
	ხარჯები	4,927.1	6,500.0	6,185.0	6,185.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	179.3	256.0	324.2	324.2	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	217.8	0.0	10.0	10.0	0.0	0.0
59 00	საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოებისა და კრიზისების მართვის საბჭოს აპარატი	6,850.8	5,200.0	3,800.0	3,800.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	81	81	78	78	0	0
	ხარჯები	2,948.7	3,850.0	3,731.0	3,731.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,361.4	2,781.0	2,700.0	2,700.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,902.1	1,350.0	69.0	69.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
60 00	საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური	37,374.8	100,000.0	110,000.0	110,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,850	3,850	3,850	3,850	0	0
	ხარჯები	34,378.6	98,695.0	109,000.0	109,000.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	28,589.3	69,000.0	76,000.0	76,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,996.3	1,305.0	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
61 00	სსიპ - საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია	3,908.9	3,850.0	3,850.0	3,850.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	168	168	168	168	0	0
	ხარჯები	3,877.2	3,830.0	3,830.0	3,830.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,499.0	3,505.0	3,505.0	3,505.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	31.7	20.0	20.0	20.0	0.0	0.0
62 00	საერთო სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელები	2,013,975.3	1,957,745.2	2,052,098.8	1,952,098.8	20,000.0	80,000.0
	ხარჯები	1,593,432.0	1,489,436.6	1,482,098.8	1,462,098.8	20,000.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	11,169.4	33,301.6	80,000.0	0.0	0.0	80,000.0
	ვალდებულებების კლება	409,373.8	435,007.0	490,000.0	490,000.0	0.0	0.0
62 01	საგარეო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა	543,800.0	628,700.0	635,000.0	635,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	174,293.8	268,700.0	220,000.0	220,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	369,506.2	360,000.0	415,000.0	415,000.0	0.0	0.0
62 02	საშინაო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა	187,223.7	240,000.0	265,000.0	265,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	152,223.7	205,000.0	230,000.0	230,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	35,000.0	35,000.0	35,000.0	35,000.0	0.0	0.0
62 03	საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობიდან გამომდინარე ვალდებულებები	9,541.6	18,000.0	10,000.0	10,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	9,541.6	18,000.0	10,000.0	10,000.0	0.0	0.0
62 04	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები	1,242,414.8	621,700.0	645,000.0	645,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,242,414.8	621,700.0	645,000.0	645,000.0	0.0	0.0
62 04 01	ავტონომიური რესპუბლიკებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები	14,801.7	9,000.0	9,000.0	9,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	14,801.7	9,000.0	9,000.0	9,000.0	0.0	0.0
62 04 01 01	აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკისათვის გადასაცემი ტრანსფერი	9,013.1	9,000.0	9,000.0	9,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	9,013.1	9,000.0	9,000.0	9,000.0	0.0	0.0
62 04 01 02	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისათვის გადასაცემი ტრანსფერი	5,788.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,788.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
62 04 02	ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები	1,227,613.1	612,700.0	636,000.0	636,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,227,613.1	612,700.0	636,000.0	636,000.0	0.0	0.0
62 05	საქართველოს პრეზიდენტის სარეზერვო ფონდი	0.0	5,000.0	5,000.0	5,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	5,000.0	5,000.0	5,000.0	0.0	0.0
62 06	საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდი	0.0	50,000.0	50,000.0	50,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	50,000.0	50,000.0	50,000.0	0.0	0.0
62 07	წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანების	4,867.7	40,000.0	40,000.0	40,000.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
	დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფონდი						
	ვალდებულებების კლება	4,867.7	40,000.0	40,000.0	40,000.0	0.0	0.0
62 08	საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდი	0.0	280,000.0	280,000.0	280,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	280,000.0	280,000.0	280,000.0	0.0	0.0
62 09	მაღალმთიანი დასახლებების განვითარების ფონდი	0.0	20,000.0	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	20,000.0	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
62 10	საქართველოს სახელმწიფო ჯილდოებისათვის დაწესებული ერთდროული ფულადი პრემიების გაცემის ფინანსური უზრუნველყოფა	87.6	500.0	300.0	300.0	0.0	0.0
	ხარჯები	87.6	500.0	300.0	300.0	0.0	0.0
62 11	საერთაშორისო ორგანიზაციებთან არსებული ხელშეკრულებების ფარგლებში ქართული მხარის ვალდებულებების დაფარვა	845.9	1,100.0	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	845.9	1,100.0	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
62 12	დონორების მიერ დაფინანსებული საერთო სახელმწიფოებრივი გადასახდელები	25,194.1	52,745.2	100,798.8	798.8	20,000.0	80,000.0
	ხარჯები	14,024.7	19,436.6	20,798.8	798.8	20,000.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	11,169.4	33,301.6	80,000.0	0.0	0.0	80,000.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	7.0	0.0	0.0	0.0	0.0
62 12 01	ორმხრივი, რეგიონალური და რეგიონთაშორისი პროექტები (GIZ)	5.6	20.0	10.0	10.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5.6	13.0	10.0	10.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	7.0	0.0	0.0	0.0	0.0
62 12 02	KfW-ის ადგილობრივი ოფისის საოპერაციო ხარჯების თანადაფინანსება (KfW)	22.4	16.0	16.0	16.0	0.0	0.0
	ხარჯები	22.4	16.0	16.0	16.0	0.0	0.0
62 12 03	აჭარის მყარი ნარჩენების პროექტი (EBRD)	0.0	7,600.0	7,000.0	0.0	0.0	7,000.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	7,600.0	7,000.0	0.0	0.0	7,000.0
62 12 04	ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია (III ფაზა) (EU, KfW)	23,692.6	45,109.2	32,386.4	386.4	15,000.0	17,000.0
	ხარჯები	13,057.8	19,407.6	15,386.4	386.4	15,000.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	10,634.8	25,701.6	17,000.0	0.0	0.0	17,000.0
62 12 05	KfW - ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია - IV ფაზა (KfW)	0.0	0.0	26,886.4	386.4	4,500.0	22,000.0
	ხარჯები	0.0	0.0	4,886.4	386.4	4,500.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	22,000.0	0.0	0.0	22,000.0
62 12 06	თბილისის ავტობუსების პროექტი (EBRD)	0.0	0.0	34,500.0	0.0	500.0	34,000.0
	ხარჯები	0.0	0.0	500.0	0.0	500.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	34,000.0	0.0	0.0	34,000.0
62 12 07	ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია (II ფაზა) (KfW)	1,215.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	857.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	358.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის გეგმა	2017 წლის პროექტი			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
62 12 08	ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტის კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია (KfW)	176.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	176.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
62 12 09	განახლებადი ენერჯის პროგრამა II (KfW)	81.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	81.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
63 00	სსიპ - სახელმწიფო ენის დეპარტამენტი	0.0	300.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	300.0	0.0	0.0	0.0	0.0

თავი VII

ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები

მუხლი 16. ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების ფინანსური დახმარება

1. საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესითა და ფორმულით, 2017 წლის გათანაბრებითი ტრანსფერის გაანგარიშებისას თუ, კონკრეტული მუნიციპალიტეტისათვის გაანგარიშებული გათანაბრებითი ტრანსფერი და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის 77-ე მუხლის მე-6 ნაწილის თანახმად საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ განსაზღვრული საგადასახადო შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებელი ჯამურად ნაკლებია 2016 წლის ანალოგიურ მაჩვენებელზე, მაშინ აღნიშნული მუნიციპალიტეტისათვის გამოანგარიშებულ გათანაბრებით ტრანსფერს ემატება ზემოაღნიშნულ მაჩვენებლებს შორის სხვაობა, გათანაბრებითი ტრანსფერის სახით.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტი არ ვრცელდება იმ მუნიციპალიტეტებზე, რომელთაც საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის 73-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად არ გამოეყოფათ გათანაბრებითი ტრანსფერი.

3. ამ მუხლის პირველი და მე-2 პუნქტების საფუძველზე ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები განისაზღვროს 645 000.0 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების დასახელება	სულ ტრანსფერი	გათანაბრებითი ტრანსფერი	მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად	ათასი ლარი
				სპეციალური ტრანსფერი
აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკა	9,000.0	0.0	0.0	9,000.0
ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტი	283,606.6	283,150.7	455.9	
აჭარის მუნიციპალიტეტი	1,242.6	1,217.6	25.0	
ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტი	35,704.9	35,704.9	0.0	
ქობულეთის მუნიციპალიტეტი	5,466.5	5,466.5	0.0	
ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტი	6,228.6	6,228.6	0.0	
ქედის მუნიციპალიტეტი	4,152.8	4,152.8	0.0	
შუახევის მუნიციპალიტეტი	1,650.2	1,650.2	0.0	
ხულოს მუნიციპალიტეტი	3,520.9	3,520.9	0.0	
ახმეტის მუნიციპალიტეტი	4,534.9	4,404.9	130.0	
გურჯაანის მუნიციპალიტეტი	5,630.9	5,470.9	160.0	
დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტი	1,620.2	1,435.2	185.0	
ქალაქ თელავის მუნიციპალიტეტი	7,399.8	7,237.8	162.0	
თელავის მუნიციპალიტეტი	2,816.8	2,686.8	130.0	
ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტი	6,405.7	6,185.7	220.0	
საგარეჯოს მუნიციპალიტეტი	3,982.3	3,772.3	210.0	
სიღნაღის მუნიციპალიტეტი	2,614.2	2,469.2	145.0	
ყვარლის მუნიციპალიტეტი	2,827.1	2,692.1	135.0	
ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტი	20,998.0	20,778.0	220.0	
ჭიათურის მუნიციპალიტეტი	5,677.3	5,445.3	232.0	

ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების დასახელება	სულ ტრანსფერი	გათანაბრებითი ტრანსფერი	მიზნობრივი ტრანსფერი დედეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად	სპეციალური ტრანსფერი
ტყიბულის მუნიციპალიტეტი	2,921.1	2,771.1	150.0	
წყალტუბოს მუნიციპალიტეტი	6,430.2	6,260.2	170.0	
ბაღდათის მუნიციპალიტეტი	3,397.7	3,269.7	128.0	
ვანის მუნიციპალიტეტი	5,659.6	5,509.6	150.0	
ზეგტაფონის მუნიციპალიტეტი	5,921.1	5,681.1	240.0	
თერჯოლის მუნიციპალიტეტი	6,200.2	6,040.2	160.0	
სამტრედიის მუნიციპალიტეტი	5,511.5	5,322.5	189.0	
საჩხერის მუნიციპალიტეტი	6,661.9	6,471.9	190.0	
ხარაგაულის მუნიციპალიტეტი	4,261.9	4,123.9	138.0	
ხონის მუნიციპალიტეტი	5,786.9	5,626.9	160.0	
ქალაქ ფოთის მუნიციპალიტეტი	260.0	0.0	260.0	
ქალაქ ზუგდიდის მუნიციპალიტეტი	10,376.4	10,249.4	127.0	
ზუგდიდის მუნიციპალიტეტი	9,818.8	9,588.8	230.0	
აბაშის მუნიციპალიტეტი	4,898.8	4,751.8	147.0	
მარტვილის მუნიციპალიტეტი	5,498.2	5,335.2	163.0	
მესტიის მუნიციპალიტეტი	3,061.0	2,936.0	125.0	
სენაკის მუნიციპალიტეტი	4,653.5	4,458.5	195.0	
ჩხოროწყუს მუნიციპალიტეტი	4,477.2	4,305.2	172.0	
წალენჯიხის მუნიციპალიტეტი	4,244.4	4,066.4	178.0	
ხობის მუნიციპალიტეტი	220.0	0.0	220.0	
ქალაქ გორის მუნიციპალიტეტი	10,326.5	10,116.5	210.0	
გორის მუნიციპალიტეტი	11,232.2	11,126.2	106.0	
ქუთაისის მუნიციპალიტეტი	2,907.1	2,817.1	90.0	
ერედვის მუნიციპალიტეტი	2,231.1	2,186.1	45.0	
კასპის მუნიციპალიტეტი	3,476.6	3,299.6	177.0	
ქარელის მუნიციპალიტეტი	5,959.8	5,746.8	213.0	
თილვის მუნიციპალიტეტი	1,410.9	1,385.9	25.0	
ხაშურის მუნიციპალიტეტი	5,771.7	5,542.7	229.0	
ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტი	11,176.7	10,676.7	500.0	
ბოლნისის მუნიციპალიტეტი	305.0	0.0	305.0	
გარდაბნის მუნიციპალიტეტი	260.0	0.0	260.0	
დმანისის მუნიციპალიტეტი	2,374.7	2,259.7	115.0	
თეთრი წყაროს მუნიციპალიტეტი	4,303.4	4,086.4	217.0	
მარნეულის მუნიციპალიტეტი	6,378.5	6,128.5	250.0	
წალკის მუნიციპალიტეტი	1,421.7	1,312.7	109.0	
ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტი	5,245.4	5,025.4	220.0	
ქალაქ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი	4,448.6	4,362.6	86.0	
ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი	5,816.9	5,642.9	174.0	
ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტი	2,640.4	2,457.4	183.0	
ადიგენის მუნიციპალიტეტი	3,141.9	3,004.9	137.0	
ასპინძის მუნიციპალიტეტი	126.0	0.0	126.0	
ახალქალაქის მუნიციპალიტეტი	1,192.6	977.6	215.0	

ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების დასახელება	სულ ტრანსფერი	გათანაბრებითი ტრანსფერი	მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად	სპეციალური ტრანსფერი
ქალაქ ახალციხის მუნიციპალიტეტი	5,167.8	5,000.8	167.0	
ახალციხის მუნიციპალიტეტი	110.0	0.0	110.0	
ბორჯომის მუნიციპალიტეტი	190.0	0.0	190.0	
ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტი	2,146.4	1,981.4	165.0	
ახალგორის მუნიციპალიტეტი	2,829.5	2,739.5	90.0	
დუშეთის მუნიციპალიტეტი	3,805.5	3,695.5	110.0	
თიანეთის მუნიციპალიტეტი	3,145.6	3,009.6	136.0	
ქალაქ მცხეთის მუნიციპალიტეტი	2,842.7	2,747.7	95.0	
მცხეთის მუნიციპალიტეტი	280.0	0.0	280.0	
ყაზბეგის მუნიციპალიტეტი	85.0	0.0	85.0	
ქალაქ ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი	4,179.4	4,089.4	90.0	
ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი	2,792.5	2,737.5	55.0	
ლენტეხის მუნიციპალიტეტი	2,696.5	2,591.5	105.0	
ონის მუნიციპალიტეტი	2,860.1	2,757.1	103.0	
ცაგერის მუნიციპალიტეტი	4,380.6	4,222.6	158.0	
სულ	645,000.0	624,167.1	11,832.9	9,000.0

შენიშვნა: დელეგირებულ უფლებამოსილებებს განეკუთვნება „საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის შესახებ“, „სამხედრო ვალდებულებისა და სამხედრო სამსახურის შესახებ“, „სამხედრო სარეზერვო სამსახურის შესახებ“, „საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა შესახებ“, „სამშობლოს დაცვისას დაღუპულთა და ომის შემდეგ გარდაცვლილ მეომართა ხსოვნის უკვდავყოფის შესახებ“, „მალაღმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ“ და სხვა საქართველოს კანონებით განსაზღვრული უფლებამოსილებებით გათვალისწინებულ ღონისძიებათა დაფინანსება.

თავი VIII მარეგულირებელი ნორმები

მუხლი 17. საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელების განკარგვა

ამ კანონით დამტკიცებული საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელების – „62 01 – საგარეო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა“, „62 02 – საშინაო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა“, „62 03 – საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობიდან გამომდინარე ვალდებულებები“, „62 04 – ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები“, „62 10 – საქართველოს სახელმწიფო ჯილდოებისათვის დაწესებული ერთდროული ფულადი პრემიების გაცემის ფინანსური უზრუნველყოფა“, „62 11 – საერთაშორისო ორგანიზაციებთან არსებული ხელშეკრულებების ფარგლებში ქართული მხარის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების დაფარვა“ და „62 12 – დონორების მიერ დაფინანსებული საერთო-სახელმწიფოებრივი გადასახდელები“ – საბიუჯეტო სახსრების განკარგვა განხორციელდეს საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ.

მუხლი 18. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ფონდები

1. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტით გაუთვალისწინებელი გადასახდელების დაფინანსების მიზნით საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტში შეიქმნას საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდი 50 000.0 ათასი ლარის ოდენობით და საქართველოს პრეზიდენტის სარეზერვო ფონდი 5 000.0 ათასი ლარის ოდენობით და მათი განკარგვა განხორციელდეს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

2. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტში შეიქმნას საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდი 280 000.0 ათასი ლარის ოდენობით და მისი განკარგვა განხორციელდეს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

3. „საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებული საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან დასაფინანსებელი ადგილობრივი თვითმმართველობის და რეგიონული პროექტების შერჩევის პროცედურების და კრიტერიუმების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 7 თებერვლის №23 დადგენილებით განსაზღვრული წესის შესაბამისად საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან თანხა გამოიყოფა თვითმმართველი ერთეულის მიერ თანადაფინანსების შემთხვევაში.

4. მაღალმთიანი დასახლებების განვითარების ფონდი განისაზღვროს 20 000.0 ათასი ლარის ოდენობით და მისი განკარგვა განხორციელდეს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით;

5. წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფონდი განისაზღვროს 40 000.0 ათასი ლარის ოდენობით და მისი განკარგვა განხორციელდეს საქართველოს მთავრობის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებებისა და საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით, იძულებით ჩამოჭრილი თანხები ასახოს წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფონდით გათვალისწინებულ ასიგნებებში.

6. საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდიდან ან/და საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან თანხის გამოყოფის თაობაზე წინადადებებს საბიუჯეტო ორგანიზაციების, აგრეთვე თვითმმართველი ერთეულებისა და ავტონომიური რესპუბლიკების შესაბამისი ორგანოების მოთხოვნის საფუძველზე საქართველოს პრემიერ-მინისტრს ან საქართველოს მთავრობას წარუდგენს საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო.

მუხლი 19. დავალიანებების დაფარვა

წინა წლებში წარმოქმნილი ფაქტობრივი დავალიანებების დასაფარავად საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფმა საბიუჯეტო ორგანიზაციებმა შესაძლებელია

გამოიყენონ 2017 წელს მათთვის გამოყოფილი ასიგნებები იმ პირობით, რომ არ დაიშვება ახალი დავალიანების დაგროვება, რისთვისაც მთელი პასუხისმგებლობა ეკისრებათ აღნიშნულ ორგანიზაციებს.

მუხლი 20. სახელმწიფო ვალი

1. სახელმწიფო საგარეო ვალდებულებების მომსახურებისა და დაფარვისათვის საქართველოს 2017 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებულია 635 000.0 ათასი ლარი:

ა) ძირითადი თანხის დაფარვა – 415 000.0 ათასი ლარი, მათ შორის:

ა.ა) ორმხრივი კრედიტებისათვის – 132 355.0 ათასი ლარი;

ა.ბ) მრავალმხრივი კრედიტებისათვის – 282 645.0 ათასი ლარი;

ბ) პროცენტის გადახდა – 220 000 ათასი ლარი, მათ შორის:

ბ.ა) ორმხრივი კრედიტებისათვის – 52 635.0 ათასი ლარი;

ბ.ბ) მრავალმხრივი კრედიტებისათვის – 92 720.0 ათასი ლარი;

ბ.გ) სახელმწიფოს მიერ საგარეო ფასიანი ქაღალდების გამოშვებით წარმოქმნილი ვალდებულებების მომსახურებისათვის – 74 645.0 ათასი ლარი.

2. უფლება მიეცეს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს, ამ კანონით საგარეო ვალის მომსახურებისა და დაფარვისათვის გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში, კრედიტორი ქვეყნის მთავრობის თანხმობის შემთხვევაში, საქართველოს მთავრობის დადგენილებით განსაზღვრული წესით განახორციელოს საქართველოს იურიდიული პირებისათვის აღნიშნული სახსრებიდან თანხების ანაზღაურება ან შესაბამისი პროგრამების დაფინანსება ამ იურიდიული პირების მიერ კრედიტორი ქვეყნისათვის საგარეო ვალის მომსახურებისა და დაფარვის ანგარიშში პროდუქციის რეალიზაციისათვის და მომსახურების გაწევისათვის.

3. „საქართველოს მთავრობის საქართველოს ეროვნული ბანკისადმი დავალიანების დაფარვის ღონისძიებების შესახებ“ საქართველოს მთავრობისა და საქართველოს ეროვნული ბანკის 2006 წლის 20 მარტის შეთანხმებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე“ შეთანხმების შესაბამისად, საქართველოს ეროვნული ბანკისთვის გადასახდელი პროცენტის მოცულობა განისაზღვროს 50 932.9 ათასი ლარით (დაზუსტდება საქართველოს მთავრობისა და საქართველოს ეროვნულ ბანკს შორის დამატებითი შეთანხმების საფუძველზე), ხოლო დასაფარავი ძირითადი თანხის მოცულობა – 35 000.0 ათასი ლარით.

4. „საქართველოს მთავრობის საქართველოს ეროვნული ბანკისადმი დავალიანების დაფარვის ღონისძიებების შესახებ“ საქართველოს მთავრობისა და საქართველოს ეროვნული ბანკის 2006 წლის 20 მარტის შეთანხმებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე“ შეთანხმების შესაბამისად განხორციელდეს საქართველოს მთავრობის მიერ 2016 წლის 15 მარტს გამოშვებული 360 846.0 ათასი ლარის სახელმწიფო ობლიგაციების განახლება 320 846.0 ათასი ლარის ოდენობით და 40 000.0 ათასი ლარის ფასიანი ქაღალდების გადაფორმება სახელმწიფო ობლიგაციებად ღია ბაზრის ოპერაციებისათვის.

5. სახაზინო ვალდებულებებისა და სახაზინო ობლიგაციების გამოშვებით საშინაო ვალდებულებების ცვლილება განისაზღვროს არაუმეტეს 300 000.0 ათასი ლარის წმინდა ზრდით. სახაზინო ვალდებულებებისა და სახაზინო ობლიგაციების გამოშვება განახორციელოს საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ „სახელმწიფო ვალის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ სახაზინო ვალდებულებებისა და სახაზინო ობლიგაციების დაფარვის აღრიცხვა განახორციელოს ბიუჯეტის შემოსულობების შესაბამისი მუხლის შემცირებით.

6. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო უფლებამოსილია სახაზინო ვალდებულებებისა და სახაზინო ობლიგაციების გამოშვების ნაცვლად გამოიყენოს ხაზინის ერთიან ანგარიშზე არსებული თავისუფალი ნაშთი. ამასთანავე, სახაზინო ვალდებულებებისა და სახაზინო ობლიგაციების გამოშვებით მიღებული სახსრების წმინდა მოცულობა და მათი გამოშვების ნაცვლად ხაზინის ერთიან ანგარიშზე არსებული თავისუფალი ნაშთის გამოყენება ჯამურად არ უნდა აღემატებოდეს 300 000.0 ათას ლარს.

მუხლი 21. თანამდებობრივი სარგოები, პრემიები, დანამატები და დახმარებები

1. უფლება მიეცეთ საქართველოს მინისტრებსა და სახელმწიფო მინისტრებს, მათდამი დაქვემდებარებული სამინისტროების აპარატების, საქვეუწყებო დაწესებულებებისა და ტერიტორიული ორგანოების სამტატო ნუსხები და თანამდებობრივი სარგოები განსაზღვრონ საქართველოს მთავრობასთან შეთანხმებით. საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაციის სამტატო ნუსხასა და თანამდებობრივ სარგოებს განსაზღვრავს საქართველოს პრემიერ-მინისტრი.

2. საქართველოს მთავრობასთან შეთანხმებას საჭიროებს აგრეთვე ცვლილებები დამტკიცებულ სამტატო ნუსხებსა და თანამდებობრივ სარგოებში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც განხორციელებული ცვლილებების შედეგად არ იზრდება თანამდებობრივი სარგოს ერთი თვის ფონდი, უცვლელი რჩება სამტატო რიცხოვნობა, თანამდებობათა დასახელებები ან/და თანამდებობრივი სარგოები.

3. ამ მუხლის პირველი პუნქტის საფუძველზე საქართველოს მთავრობასთან შეთანხმებას არ საჭიროებს საქართველოს სახელმწიფო მინისტრების აპარატებისა და საქართველოს სამინისტროებისა და მათდამი დაქვემდებარებული სამინისტროების აპარატების, საქვეუწყებო დაწესებულებებისა და ტერიტორიული ორგანოების სამტატო ნუსხები და თანამდებობრივი სარგოები, რომლებიც მოქმედებდა ამ კანონის ამოქმედებამდე.

4. 2017 წლის განმავლობაში საქართველოს სახელმწიფო, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა და თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების დაფინანსებაზე მყოფი დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების მუშაკებზე პრემიები, დანამატები და დახმარებები გაიცეს მათთვის შესაბამისი ბიუჯეტებით დამტკიცებული ასიგნებების ფარგლებში. ამასთანავე, 2017 წლის განმავლობაში საქართველოს სახელმწიფო, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა და თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების დაფინანსებაზე მყოფი მხარჯავი დაწესებულებები უფლებამოსილი არიან, გაზარდონ მათთვის ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის „შრომის ანაზღაურების“ მუხლით დამტკიცებული ასიგნებები არაუმეტეს იმავე მუხლით დამტკიცებული ასიგნების 1/12-ისა.

5. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი ასიგნებების ფარგლებში მხარჯავ დაწესებულებებს უფლება აქვთ, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს 1997 წლის 31 ოქტომბრის კანონის (პარლამენტის უწყებანი, №45, 21.11.1997, გვ. 55) 71-ე მუხლის მე-3 პუნქტის დებულება გაავრცელონ მხოლოდ იმ მოსამსახურეებზე, რომლებზედაც 2006 წლის 1 იანვრამდე ვრცელდებოდა აღნიშნული მუხლის მოქმედება.

მუხლი 22. შტატგარეშე მომუშავეთა რაოდენობა, მათი შრომის ანაზღაურება და საჯარო სამართლის იურიდიულ პირებში დასაქმებულთა შრომის ანაზღაურება

1. საბიუჯეტო ორგანიზაციაში შტატგარეშე მომუშავეთა რაოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს სამტატო რიცხოვნობის 2%-ს. იმ ორგანიზაციაში, სადაც სამტატო რიცხოვნობის 2% შეადგენს 5 ერთეულზე ნაკლებს, ხელშეკრულებით დაქირავებულთა რაოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს 5 ერთეულს.

2. შტატგარეშე მომუშავეთა საშუალო შრომის ანაზღაურება არ უნდა აღემატებოდეს შესაბამის საბიუჯეტო ორგანიზაციაში შტატით გათვალისწინებულ თანამდებობებზე ფაქტობრივად დასაქმებული თანამშრომლების საშუალო შრომის ანაზღაურებას.

3. საჯარო სამართლის იურიდიული პირის ხელმძღვანელის თანამდებობრივი სარგო არ უნდა აღემატებოდეს საქართველოს მინისტრის პირველი მოადგილის თანამდებობრივ სარგოს.

4. საჯარო სამართლის იურიდიული პირის შტატით გათვალისწინებულ თანამდებობებზე ფაქტობრივად დასაქმებული თანამშრომლების საშუალო თანამდებობრივი სარგო არ უნდა აღემატებოდეს 1 500 ლარს.

5. საჯარო სამართლის იურიდიული პირის საპრემიო ფონდის წლიური მოცულობა არ უნდა აღემატებოდეს შტატით გათვალისწინებულ თანამდებობებზე ფაქტობრივად დასაქმებულ

თანამშრომელთა თანამდებობრივი სარგოებისათვის წლის განმავლობაში გაწეული საკასო ხარჯის 20%-ს.

6. ამ მუხლით გათვალისწინებული შეზღუდვები არ ვრცელდება ავტონომიურ რესპუბლიკებსა და თვითმმართველ ერთეულებზე და მათ მიერ დაფუძნებულ საჯარო სამართლის იურიდიულ პირებსა და არასამეწარმეო (არაკომერციულ) იურიდიულ პირებზე, იმ საჯარო სამართლის იურიდიულ პირებზე, რომლებიც საქართველოს კანონმდებლობით ითვლებიან რელიგიურ ორგანიზაციებად, საჯარო სამართლის იურიდიულ პირზე – საზოგადოებრივ მაუწყებელზე, საჯარო სკოლებზე, პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებსა და უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებზე, აგრეთვე იმ საჯარო სამართლის იურიდიულ პირებზე, რომელთა საქართველოს სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკების რესპუბლიკური და თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლით განსაზღვრული დაფინანსება არ აღემატება მათი საერთო შემოსულობების 25%-ს.

7. ამ მუხლით გათვალისწინებული შეზღუდვებიდან გამონაკლისი შესაძლებელია დაშვებულ იქნეს საქართველოს მთავრობასთან შეთანხმებით.

8. ამ მუხლით გათვალისწინებული შეზღუდვებიდან გამონაკლისი ამავე მუხლის მე-7 პუნქტის საფუძველზე საქართველოს მთავრობასთან შეთანხმებას არ საჭიროებს, თუ იგი არ აღემატება გამონაკლისის იმ შეთანხმებულ ოდენობას, რომელიც საბიუჯეტო ორგანიზაციისათვის დაშვებული იყო/საბიუჯეტო ორგანიზაციაზე ვრცელდებოდა 2016 წლის განმავლობაში.

მუხლი 23. შეზღუდვები საქართველოს სამინისტროების მიერ საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ხარჯის გაწევაზე

1. საქართველოს მთავრობა უფლებამოსილია შეაჩეროს საქართველოს სამინისტროებისათვის საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებული თანხების ფარგლებში გადახდის განხორციელება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის კოდებისა და მუხლების მიხედვით.

2. საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის 31-ე მუხლით განსაზღვრული წესით წლიური ბიუჯეტის დაზუსტებისას საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტებისათვის გათვალისწინებული გადასახდელების მიმდინარე დანიშნულების ხარჯებში გადატანა დასაშვებია მხოლოდ საქართველოს მთავრობასთან შეთანხმებით.

3. საქართველოს მთავრობა უფლებამოსილია განსაზღვროს შესყიდვების ერთიანი ლექსიკონის (CPV) კოდების მიხედვით კლასიფიკატორის კოდები, რომელთა ფარგლებში საქართველოს სამინისტროებისა და მათი კონტროლისადმი დაქვემდებარებული საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ სახელმწიფო შესყიდვების განხორციელება საქართველოს მთავრობის წინასწარ თანხმობას საჭიროებს.

4. საქართველოს სამინისტროებმა ყოველი კვარტლის დასრულებიდან 10 დღის ვადაში საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს წარუდგინონ ინფორმაცია მათ მიერ და მათი კონტროლისადმი დაქვემდებარებული საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ, ამ კანონით მათთვის გათვალისწინებული საბიუჯეტო სახსრებით, „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად განხორციელებული ტენდერების შედეგად წარმოქმნილი ეკონომიის და ამ ეკონომიის შემდგომი გამოყენების თაობაზე.

5. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო საქართველოს მთავრობას წარუდგენს ამ მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებულ ინფორმაციას. საქართველოს მთავრობის შესაბამისი გადაწყვეტილების საფუძველზე შესაძლებელია იმავე პუნქტით განსაზღვრული ეკონომიის ან მისი ნაწილის მიმართვა ამ კანონით გათვალისწინებულ საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელებში, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

მუხლი 24. საზღვარგარეთ საქართველოს დიპლომატიური წარმომადგენლობებისა და საკონსულო დაწესებულებების შემოსულობათა ხარჯვა

„საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს სისტემაში შემავალი ბიუჯეტის მხარჯავი ერთეულების მიერ მიღებული საკონსულო მოსაკრებლის, დელეგირებული უფლებამოსილების ფარგლებში საკონსულო თანამდებობის პირის მიერ გაწეული მომსახურების საფასურისა და

ბიუჯეტის სხვა შემოსულობების აღრიცხვისა და გამოყენების წესის შესახებ“ საქართველოს პრეზიდენტის 2010 წლის 15 ოქტომბრის №835 ბრძანებულების შესაბამისად, საზღვარგარეთ საქართველოს დიპლომატიური წარმომადგენლობებისა და საკონსულო დაწესებულებების მიერ მიღებული საკონსულო მოსაკრებლის, დელეგირებული უფლებამოსილების ფარგლებში საკონსულო თანამდებობის პირის მიერ გაწეული მომსახურების საფასურისა და ბიუჯეტის სხვა შემოსულობების ხარჯვა განხორციელდეს ადგილზე, შესაბამისი წარმომადგენლობისა და დაწესებულებისათვის ამ კანონით დამტკიცებული ასიგნებების ფარგლებში.

მუხლი 25. საქართველოს პარლამენტის მიერ ზოგიერთი ღონისძიების დაფინანსება

უფლება მიეცეს საქართველოს პარლამენტს, პარლამენტის წევრის გარდაცვალების შემთხვევაში, ამ კანონით მისთვის დამტკიცებული ასიგნებების ფარგლებში დააფინანსოს დაკრძალვასთან და სასაფლაოს მოწყობასთან დაკავშირებული ყველა ღონისძიება.

მუხლი 26. საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მიერ ზოგიერთი ღონისძიების დაფინანსება

1. უფლება მიეცეს საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს, 2016 წელს „ხარჯების“ და „არაფინანსური აქტივების ზრდის“ მუხლებით გათვალისწინებული ასიგნებებით შესრულებული სამუშაოების დაფინანსება, რომელთა უწყვეტი განხორციელებაც აუცილებელია შეიარაღებული ძალების აღმშენებლობისა და თავდაცვისუნარიანობის ამაღლების მიზნით სახელმწიფოს მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესასრულებლად, განახორციელოს ამ კანონით საქართველოს თავდაცვის სამინისტროსათვის „ხარჯების“ და „არაფინანსური აქტივების ზრდის“ მუხლებით დამტკიცებული ასიგნებების ფარგლებში.

2. საქართველოს თავდაცვის მინისტრის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით განსაზღვრულ შემთხვევაში და დაწესებული ლიმიტის ფარგლებში საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს ქვედანაყოფების (ერთეულების) მიერ შესასყიდ საქონელზე, სამუშაოსა და მომსახურებაზე საქართველოს თავდაცვის მინისტრის იმავე აქტით განსაზღვრული სტრუქტურული ქვედანაყოფები (ერთეულები) ითვლებიან შემსყიდველ ორგანიზაციებად და აქვთ სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული უფლება-მოვალეობები და პასუხისმგებლობა.

მუხლი 27. საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს მიერ განსახორციელებელი ღონისძიებები

დევნილთა მართლზომიერ მფლობელობაში არსებული საცხოვრებელი ფართობის (სადაც დევნილი სახელმწიფოს მიერ იქნა განსახლებული და რომელიც საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს მონაცემთა ბაზაში დაფიქსირებული იყო, როგორც დევნილთა კომპაქტურად (ორგანიზებულად) განსახლების ობიექტი, ასევე სადაც სამინისტრო ახორციელებდა ადმინისტრაციის, საყოფაცხოვრებო და კომუნალური მომსახურების ხარჯების (მათ შორის, ობიექტებში განსახლებულ დევნილთა, ლტოლვილისა და ჰუმანიტარული სტატუსების მქონე პირთა მიერ მოხმარებული წყლის, ნარჩენების გატანის, ასენიზაციისა და დეზინფექცია-დერატიზაციის, განსახლების ობიექტებში მომსახურებისა და მიმდინარე შეკეთების სხვა ხარჯები) ანაზღაურებას) ადმინისტრაციული ხარჯის დაფინანსება ერთ დევნილზე განისაზღვროს თვეში 2 ლარით. აღნიშნული დაფინანსება განხორციელდეს სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესაბამისად. ხელშეკრულების პირობებს და მის გასაფორმებლად საჭირო დოკუმენტაციას ადგენს საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრო.

მუხლი 28. საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიერ განსახორციელებელი ღონისძიებები

1. ამ კანონით საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროსათვის დამტკიცებული ასიგნებების ფარგლებში საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სისტემაში განსახორციელებელ ცალკეულ ღონისძიებებში გაგრძელდეს და, აუცილებლობის შემთხვევაში, შემოღებულ იქნეს ღონისძიებათა ნაწილის ანაზღაურება მოსახლეობის მიერ თანაგადახდის პრინციპით. თანაგადახდის წესს, ფორმასა და მოცულობას განსაზღვრავს საქართველოს მთავრობა.

2. ამ კანონით საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სახელმწიფო პროგრამებისათვის – „მოსახლეობის სოციალური დაცვა“, „მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა“, „სამედიცინო-სოციალური ექსპერტიზა და კონტროლი“, „სამკურნალო საშუალებების ხარისხის სახელმწიფო კონტროლი“, „სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა“, „შრომისა და დასაქმების სისტემის რეფორმების პროგრამა“ – გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში განსახორციელებელ ღონისძიებათა დაფინანსების, თანადაფინანსების, ანგარიშსწორების წესებსა და ძირითად პრინციპებს განსაზღვრავს საქართველოს მთავრობა, თუ საქართველოს კანონმდებლობით სხვა რამ არ არის დადგენილი.

3. „მოსახლეობის საპენსიო უზრუნველყოფის“ ფარგლებში გაიცეს სახელმწიფო პენსია და სახელმწიფო კომპენსაცია.

4. ასაკით პენსიონერისათვის სახელმწიფო პენსიის ფულადი ოდენობა განისაზღვროს 180 ლარით;

5. „მოსახლეობის მიზნობრივი ჯგუფების სოციალური დახმარების“ ფარგლებში:

ა) დაფინანსდეს „სოციალურ პაკეტში“ შემავალი ფულადი გასაცემელი/გასაცემლები;

ბ) გაიცეს საყოფაცხოვრებო სუბსიდია „სოციალური შეღავათების მონეტიზაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2007 წლის 11 იანვრის №4 დადგენილების შესაბამისად;

გ) გაგრძელდეს „სოციალური დახმარების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2006 წლის 28 ივლისის №145 დადგენილებით გათვალისწინებული საარსებო შემწეობისა და რეინტეგრაციის შემწეობის ანაზღაურების გაცემა საქართველოს მთავრობის მიერ განსაზღვრული წესითა და პირობებით;

დ) გაგრძელდეს დევნილთა, ლტოლვილისა და ჰუმანიტარული სტატუსების მქონე პირთა შემწეობების გაცემა: ერთ დევნილზე, ლტოლვილის ან ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირზე გასაცემი ყოველთვიური შემწეობა განისაზღვროს 45 ლარით;

ე) გაგრძელდეს ორსულობის, მშობიარობისა და ბავშვის მოვლის, აგრეთვე ახალშობილის შვილად აყვანის გამო და დროებითი შრომისუუნარობის გამო დახმარებების გაცემა საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის მიერ დადგენილი წესითა და პირობებით;

ვ) დაფინანსდეს დახმარება შრომითი მოვალეობის შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმრთელობისათვის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურებისათვის, რომლის დანიშვნისა და გაცემის წესს განსაზღვრავს საქართველოს მთავრობა;

ზ) დაფინანსდეს ამ პუნქტით გათვალისწინებული ღონისძიებების განხორციელებასთან დაკავშირებული ყველა საჭირო ღონისძიება;

თ) დაფინანსდეს საქართველოს მთავრობის მიერ განსაზღვრული სხვა ღონისძიებები.

6. უფლება მიეცეს საქართველოს მთავრობას, განსაზღვროს 2016 წლის შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის ის სახელმწიფო პროგრამები/მათი ღონისძიებები/მოცულობები, რომელთა განხორციელებაც უწყვეტად გაგრძელდება 2017 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სისტემაში განსახორციელებელი 2017 წლის სახელმწიფო პროგრამების დამტკიცებამდე და ამ პროგრამებით გათვალისწინებული მიმწოდებლების გამოვლენამდე „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა შესაბამისად ან ვაუჩერის პირობების გათვალისწინებით.

7. საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სისტემაში ამ კანონით გათვალისწინებული შესაბამისი ასიგნებების ფარგლებში განსახორციელებელი ღონისძიებებისა და მათი კომპონენტების დამტკიცებამდე ან/და „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა შესრულებამდე ან ვაუჩერის პირობების შესაბამისად შესაბამისი მიმწოდებლების გამოვლენამდე გაგრძელდეს 2016 წლის შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სახელმწიფო პროგრამებით განსაზღვრული ის ღონისძიებები, რომელთა უწყვეტი განხორციელებაც აუცილებელია სახელმწიფოს მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესასრულებლად, და ხელშეკრულებები გაფორმდეს იმავე მიმწოდებლებთან, თუ საქართველოს კანონმდებლობით სხვა რამ არ იქნა განსაზღვრული; ამასთანავე, აღნიშნულის შესახებ ეცნობოთ საქართველოს პარლამენტის ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალურ საკითხთა კომიტეტს და საჯარო სამართლის იურიდიულ პირს – სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს.

8. საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სახელმწიფო პროგრამების ფარგლებში 2016 წელს შესრულებული სამუშაოები დაფინანსდეს ამ კანონით საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროსათვის დამტკიცებული ასიგნებებიდან.

9. საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სახელმწიფო პროგრამების ფარგლებში 2016 წელს გაცემული ვაუჩერები (შესაბამისი ვაუჩერის პირობების გათვალისწინებით) და „რეფერალური მომსახურების“ სახელმწიფო პროგრამის „სტიქიური უბედურებების, კატასტროფების, საგანგებო სიტუაციების, კონფლიქტების რეგიონებში დაზარალებულ მოქალაქეთათვის და საქართველოს მთავრობის მიერ განსაზღვრული სხვა შემთხვევების დროს მოსახლეობისათვის სამედიცინო დახმარების გაწევის“ კომპონენტის ფარგლებში მიღებული გადაწყვეტილებები, რომლებიც ვერ დაფინანსდა 2016 წელს, დაფინანსდეს ამ კანონით შესაბამისი პროგრამებისათვის გათვალისწინებული ასიგნებებიდან.

10. ამ კანონით დამტკიცებული პროგრამული კოდის „35 03 02 02 – იმუნიზაცია“ ფარგლებში ვაქცინებისა და შპრიცების შესყიდვა განხორციელდეს გაეროს ბავშვთა ფონდის მეშვეობით, გამარტივებული შესყიდვით, ხოლო იმ ვაქცინებისა და შპრიცების შესყიდვა, რომელთა შესყიდვაც ვერ ხორციელდება გაეროს ბავშვთა ფონდის მეშვეობით, – „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

11. ამ კანონით დამტკიცებული პროგრამული კოდის „35 03 02 07 – ტუბერკულოზის მართვა“ ფარგლებში ყველა ფორმის ტუბერკულოზის ხარისხიან დიაგნოსტიკასა და მკურნალობაზე უნივერსალური ხელმისაწვდომობის ღონისძიებებისათვის და პროგრამული კოდის „35 03 02 08 – აივ ინფექცია/შიდსის მართვა“ ფარგლებში საქართველოში აივ ინფექციის/შიდსის პრევენციის მიზნით არსებული ეროვნული რეაგირების მხარდაჭერის, აივ ინფექციით/შიდსით დაავადებულთა სიცოცხლის მაჩვენებლების გაუმჯობესების/მკურნალობის და მოვლის ღონისძიებებისათვის ფარმაცევტული და სხვა სამედიცინო პროდუქციის შესყიდვა განხორციელდეს აივ ინფექციის/შიდსის, ტუბერკულოზისა და მალარიის წინააღმდეგ ბრძოლის გლობალური ფონდის მიერ განსაზღვრული გაერთიანებული საერთაშორისო შესყიდვის აგენტების საშუალებით, მათ შორის, ზემოაღნიშნული ღონისძიებებისათვის აივ ინფექციის/შიდსის და ტუბერკულოზის სამკურნალო პირველი რიგის მედიკამენტების შეძენა ამ კანონით გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში, ხოლო იმ ფარმაცევტული და სხვა სამედიცინო პროდუქციის შესყიდვა, რომელთა შესყიდვაც ვერ ხორციელდება აივ ინფექციის/შიდსის, ტუბერკულოზისა და მალარიის წინააღმდეგ ბრძოლის გლობალური ფონდის მიერ განსაზღვრული გაერთიანებული საერთაშორისო შესყიდვის აგენტების საშუალებით, – „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

12. ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტში სასწრაფო დახმარების ფუნქციონირებისათვის საჭირო ღონისძიებები დაფინანსდეს ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტიდან, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

მუხლი 29. ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურება

1. ყაზბეგის მუნიციპალიტეტსა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიან სოფლებში (სეთურნი, ზაქათკარი, ჯალმიანი, ბედონი, ბენიან-ბეგონი, იუხო, მუდურუ, წკერე, ციხიანი, სვიანა-როსტიანი და ქოროლო, აგრეთვე ის სოფლები, რომელთაც საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად მაღალმთიანი დასახლების სტატუსი მიენიჭათ) მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობისათვის (აბონენტებისათვის) ბუნებრივი აირის მოხმარებაზე 2016 წლის 1 დეკემბრიდან 2017 წლის 15 მაისის ჩათვლით და 2017 წლის 15 ოქტომბრიდან 2017 წლის 30 ნოემბრის ჩათვლით პერიოდებში განისაზღვროს შეღავათი თითოეულ აბონენტზე თვეში 700 მ³-ის (მაისსა და ოქტომბერში – 350 მ³-ის) ოდენობით. ამასთანავე, აბონენტებს მიეცეთ შესაძლებლობა, აღნიშნული პერიოდების შესაბამის საანგარიშო თვეში გამოუყენებელი შეღავათით ისარგებლონ მომდევნო თვეში, კერძოდ, 2016 წლის 1 დეკემბრიდან გამოუყენებელი შეღავათი გამოყენებულ იქნეს 2017 წლის 15 მაისის ათვლით პერიოდში, ხოლო რიცხული შეღავათი გაუქმდეს 2017 წლის 16 მაისს, 2017 წლის 15 ოქტომბრიდან გამოუყენებელი შეღავათი გამოყენებულ იქნეს 2018 წლის 15 მაისის ჩათვლით პერიოდში, ხოლო რიცხული შეღავათი გაუქმდეს 2018 წლის 16 მაისს.

2. ბუნებრივი აირის გამანაწილებელი კომპანია ვალდებულია ამ მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად შეღავათით მოსარგებლე აბონენტების საადრიცხვო ბარათებზე ყოველი თვის დასაწყისში ასახოს შეღავათის შესაბამისი ლიმიტი და შესაბამის საანგარიშო პერიოდში გამოუყენებელი შეღავათი.

3. ბუნებრივი აირის გამანაწილებელი კომპანიის მიერ წარმოდგენილი და მუნიციპალიტეტების გამგეობების მიერ სათანადოდ დამოწმებული შესაბამისი ანგარიშების მიხედვით საქართველოს ენერჯეტიკის სამინისტრომ ანაზღაუროს 2016 წლის 1 დეკემბრიდან 2017 წლის 15 მაისის ჩათვლით და 2017 წლის 15 ოქტომბრიდან 2017 წლის 30 ნოემბრის ჩათვლით პერიოდებში ყაზბეგის მუნიციპალიტეტსა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლებში (სეთურნი, ზაქათკარი, ჯალმიანი, ბედონი, ბენიან-ბეგონი, იუხო, მუდურუ, წკერე, ციხიანი, სვიანა-როსტიანი და ქოროლო, აგრეთვე ის სოფლები, რომელთაც საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად მაღალმთიანი დასახლების სტატუსი მიენიჭათ) მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობის (აბონენტების) მიერ ამ მუხლის პირველი პუნქტით დადგენილი ლიმიტის და შესაბამის საანგარიშო პერიოდში გამოუყენებელი შეღავათის ფარგლებში ფაქტობრივად მოხმარებული ბუნებრივი აირის ღირებულება.

მუხლი 30. ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე დროებითი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულის ადმინისტრაციის – სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაციის მიერ განსახორციელებელი ღონისძიებები

2017 წლის განმავლობაში ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე დროებითი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულის ადმინისტრაციის – სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი უფლებამოსილია ამ კანონით ადმინისტრაციისათვის დამტკიცებული ასიგნებებიდან თავისი გადაწყვეტილების საფუძველზე გასცეს ერთჯერადი დახმარებები.

მუხლი 31. საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტროს მიერ განსახორციელებელი ღონისძიებები

უფლება მიეცეს საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტროს, პროგრამის „ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა ეკვივალენტური სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა“ ფარგლებში 2016 წელს შესრულებული სამუშაოების დაფინანსება განახორციელოს ამ კანონით საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტროსათვის დამტკიცებული ასიგნებებიდან.

მუხლი 32. საქართველოს საერთო სასამართლოების ფუნქციონირებასთან დაკავშირებით განსახორციელებელი ღონისძიებები

1. ამ კანონის მე-15 მუხლით საქართველოს საერთო სასამართლოებისათვის განსაზღვრული მომუშავეთა რიცხოვნობა არ ზღუდავს კანონით დადგენილი წესით საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეების და მათთან დაკავშირებული თანამშრომლების (თანაშემწე, რეფერენტი) დანიშნას.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ღონისძიებების შეუფერხებელი დაფინანსებისათვის, საჭიროების შემთხვევაში, საქართველოს მთავრობამ უზრუნველყოს საქართველოს საერთო სასამართლოებისათვის დამატებითი სახსრების გამოყოფა.

თავი IX
დასკვნითი დებულებანი

მუხლი 33. კანონის ამოქმედება

1. ეს კანონი ამოქმედდეს 2017 წლის 1 იანვრიდან.
2. ამ კანონის ამოქმედებისთანავე ძალადაკარგულად გამოცხადდეს საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი „საქართველოს 2016 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ (საქართველოს საკანონმდებლო მაცნე (www.matsne.gov.ge), 24.12.2015, სარეგისტრაციო კოდი: 190020010.05.001.018029).

საქართველოს პრეზიდენტი

გიორგი მარგველაშვილი

ქუთაისი,
2016 წლის დეკემბერი.
№